

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

V legislatura

Tercer període

Sèrie P - Número 31

Dimecres, 27 de novembre de 1996

Ple del Parlament

PRESIDÈNCIA DEL M. H. SR. JOAN REVENTÓS I CARNER

Sessió plenària núm. 24, primera reunió

Í N D E X

Projecte de llei
de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 1997

S U M A R I

La sessió s'obre a les deu del matí i deu minuts.

1. Projecte de llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 1997. Esmenes a la totalitat del Projecte i a la totalitat de les seccions pressupostàries
(Tram. 200-00020/05) (Punt únic de l'ordre del dia.)

<i>Presentació del Projecte:</i> conseller d'Economia i Finances.	1876
— Esmena del G. P. d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds (núm. 1, a la totalitat, de retorn del Projecte al Govern)	
<i>Torn a favor:</i> Sr. Novella i Izquierdo.	1883
<i>Intervenció del Govern:</i> conseller d'Economia i Finances.	1887
<i>Rèplica:</i> Sr. Novella i Izquierdo (IC-EV).	1890
<i>Contrarèplica:</i> conseller d'Economia i Finances.	1892
<i>Segona rèplica:</i> Sr. Novella i Izquierdo (IC-EV).	1893
— Esmena del G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya (núm. 1, a la totalitat, de retorn del Projecte al Govern)	
<i>Torn a favor:</i> Sr. Huguet i Biosca.	1893
<i>Intervenció del Govern:</i> conseller d'Economia i Finances.	1898
<i>Rèplica:</i> Sr. Huguet i Biosca (ERC).	1901
<i>Contrarèplica:</i> conseller d'Economia i Finances.	1903
<i>Segona rèplica:</i> Sr. Huguet i Biosca (ERC).	1904
— Esmena del G. Mixt (núm. 1, a la totalitat, de retorn del Projecte al Govern)	
<i>Torn a favor:</i> Sr. Morera i Tanyà.	1904
<i>Intervenció del Govern:</i> conseller d'Economia i Finances.	1907
<i>Rèplica:</i> Sr. Morera i Tanyà (M).	1909
<i>Contrarèplica:</i> conseller d'Economia i Finances.	1911
<i>Segona rèplica:</i> Sr. Morera i Tanyà (M).	1911

La sessió se suspèn a un quart de tres de la tarda i cinc minuts i es reprèn a dos quarts de cinc i vuit minuts.

— Esmena del G. Socialista (núm. 1, a la totalitat, de retorn del Projecte al Govern)	
<i>Torn a favor:</i> Sr. Joaquim Nadal i Farreras.	1912
<i>Intervenció del Govern:</i> conseller d'Economia i Finances.	1915
<i>Rèplica:</i> Sr. Joaquim Nadal i Farreras (S).	1919
<i>Contrarèplica:</i> conseller d'Economia i Finances.	1921
<i>Segona rèplica:</i> Sr. Joaquim Nadal i Farreras (S).	1923
<i>Segona contrarèplica:</i> conseller d'Economia i Finances.	1923
<i>Torn en contra conjunt:</i> Sr. Codina i Castillo (CiU).	1923
<i>El Sr. Joaquim Nadal i Farreras (S) intervé per al·lusions.</i>	1927
<i>El Sr. Codina i Castillo (CiU) li respon.</i>	1927
<i>Posició del G. P. Popular:</i> Sra. Montserrat i Culleré.	1927
<i>Intervenció del Govern:</i> conseller d'Economia i Finances.	1931
<i>Rèplica:</i> Sra. Montserrat i Culleré (P).	1932
<i>Votació:</i> rebutjades per 55 vots a favor, 68 en contra i cap abstenció.	1933
DEPARTAMENT DE LA PRESIDÈNCIA	
— Esmenes del G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya (núm. 1 a 13, a la totalitat)	
<i>Torn a favor:</i> Sr. Bargalló i Valls.	1933
— Esmenes del G. Socialista (núm. 14 a 26, a la totalitat)	
<i>Torn a favor:</i> Sr. Guitart i Domènech.	1937
<i>Torn a favor:</i> Sr. Carbonell i Abelló.	1938
<i>Torn a favor:</i> Sra. Duch i Plana.	1939
— Esmenes del G. P. d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds (núm. 27 a 31, a la totalitat)	
<i>Torn a favor:</i> Sr. Riera i Gassiot.	1940
— Esmenes del G. P. d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds (núm. 32 a 34, a la totalitat)	
<i>Torn a favor:</i> Sr. Guillot i Miravet.	1942
<i>Torn en contra conjunt de les esmenes núm. 1, 2, 4 a 15, 17 a 28 i 30 a 34:</i> Sr. Codina i Castillo (CiU).	1944
<i>Torn en contra conjunt de les esmenes núm. 3, 16 i 29:</i> Sra. Panyella i Balcells (CiU).	1948
<i>Votació de les esmenes núm. 1 a 5, 9 a 11, 14 a 18, 22 a 24 i 27 a 34:</i> rebutjades per 37 vots a favor, 64 en contra i 3 abstencions.	1950

Votació de les esmenes núm. 6 a 8, 12, 13, 19 a 21, 25 i 26: rebutjades per 30 vots a favor, 63 en contra i 11 abstencions.

1950

La sessió se suspèn a dos quarts de deu del vespre i quatre minuts.

Nota de rectificació

1951

SESSIÓ PLENÀRIA NÚM. 24.1

La sessió s'obre a les deu del matí i deu minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat dels vicepresidents primer i segon i dels secretaris primer i segon. Assisteixen la Mesa l'oficial major i el lletrat Sr. Sol i Ordis.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat dels consellers de la Presidència, de Governació, d'Economia i Finances, d'Ensenyament, d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i de Treball, la consellera de Justícia i els consellers de Benestar Social i de Medi Ambient.

ORDRE DEL DIA

Punt únic: Projecte de llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 1997. Tram. 200-00020/05. Govern de la Generalitat. Debat i votació de les esmenes a la totalitat del Projecte i a la totalitat de les seccions pressupostàries.

El president

S'obre la sessió.

L'únic punt de l'ordre del dia és el debat i votació de les esmenes a la totalitat del Projecte de llei de pressupostos de la Generalitat per a l'any 1997 i a la totalitat de les seccions pressupostàries. D'acord amb la norma aprovada per la Mesa del Parlament el proppassat dia 12 per al debat i votació del Projecte de llei de pressupostos de la Generalitat per al 97, aquest debat s'iniciarà amb la presentació del Projecte per un membre del Govern. Tot seguit intervindran, per un temps màxim de trenta minuts, cada un dels grups parlamentaris que han presentat esmenes a la totalitat del projecte. Seguidament, pot haver-hi un torn en contra, per un temps proporcional al temps emprat en la defensa de les esmenes. Els grups que no han presentat esmenes poden manifestar llur posició per un temps màxim de trenta minuts. Finalitzat el debat de les esmenes a la totalitat, es procedirà a la votació del retorn del Projecte al Govern.

Per a la presentació d'aquest Projecte, per part del Consell Executiu de la Generalitat, té la paraula l'honorable conseller d'Economia, senyor Macià Alavedra.

El conseller d'Economia i Finances (Sr. Macià Alavedra i Moner)

Senyor president, senyores i senyors diputats, els pressupostos de la Generalitat per al 1997 s'emmarquen en un context en què es preveu una recuperació de l'activitat econòmica, si bé cal reconèixer que al llarg del 96 s'ha produït una desacceleració de l'activitat que s'havia previst, a causa de la debilitat de la demanda exterior i de la manca de dinamisme del consum i de la inversió interiors. Aquest no és un fet aïllat, sinó que es produeix en la majoria dels països europeus més desenvolupats. No obstant això, cal distingir la conjuntura de la primera meitat de l'exercici, més continguda, de l'evolució econòmica des del mes de juliol, mes a partir del qual es comencen a notar signes d'un canvi de tendència i una certa reactivació. La caiguda de l'acti-

vitat a països com Alemanya i França —dos dels nostres principals clients de la Unió Europea— incideix negativament en l'economia catalana, que durant el primer semestre ha patit una important desacceleració de les exportacions de béns. D'altra banda, el consum privat tampoc no ha actuat de motor de creixement, i la inversió ha sofert una desacceleració en els dos primers trimestres, a causa de la contenció de la despesa per part del sector públic. Pel que fa als sectors productius, la indústria continua el procés d'estancament de la producció i la construcció presenta uns ritmes de creixement gairebé nuls. Repeteixo, això és en la primera meitat del 96. En canvi, els primers indicadors del tercer trimestre assenyalen una tendència més positiva en la major part dels components de la demanda, i es comença a notar un cert dinamisme en la producció industrial. Les exportacions de béns es recuperen amb intensitat, mentre que els indicadors vinculats al consum de les famílies, per primera vegada en molt de temps, comencen a mostrar signes de reactivació.

El creixement del producte interior brut del tercer trimestre se situa per damunt del creixement dels dos trimestres anteriors, i s'espera que els resultats del quart confirmin una nova acceleració de l'activitat econòmica. Sota aquestes hipòtesis de comportament, s'estima que, al 1996, el PIB tindrà un creixement entorn del 2,4%. Aquesta estimació representa una desviació a la baixa en quatre dècimes respecte a les darreres previsions, quan el clima econòmic internacional semblava apuntar cap a una imminent reactivació general. De tota manera, tot apunta que, malgrat que amb una mica de retard, es confirmen les previsions optimistes respecte a la finalització durant el 1996 del període de desacceleració econòmica, i es presenten uns primers mesos del 97 amb bones perspectives.

Seguidament, passo a comentar els trets més destacats del mercat de treball. A diferència d'anteriors períodes d'alentiment econòmic, que venien acompanyats d'una pèrdua de llocs de treball, durant el 96 Catalunya ha experimentat un increment de l'ocupació, que en el tercer trimestre se situa en l'1,8% en termes interanuals. Segurament, la reforma laboral posada en pràctica des de finals del 94 afavoreix aquest comportament. De tota manera, no vull amagar el fet que la qualitat de l'ocupació no és la més desitjable: hi ha molta contractació temporal i les noves contractacions no són a temps complet. Per aquest motiu caldrà insistir en aquest tema.

Un dels fets atípics de la conjuntura laboral catalana del 1996 és la contenció de la població activa variable, que en els darrers dos anys es mostrava molt dinàmica arran de la implantació dels canvis en la normativa laboral abans esmentada. Sigui per un cert esgotament dels efectes de la reforma, o potser per la manca de confiança, el fet és que s'estima un estancament de la població activa. La combinació de la contenció d'aquesta variable amb el petit increment de l'ocupació fa que l'atur es torni a reduir, però amb un grau inferior al de l'any passat. Segons les dades de l'Inem, preveiem que la mitjana de la taxa d'atur del 96 sigui del 10,7%, valor que se situa sensiblement per sota del valor del consum de l'Estat. Els principals organismes internacionals

confirmen que la reactivació econòmica a Europa és un fet a cavall dels millors resultats assolits a Alemanya. No obstant això, en relació amb les expectatives per al 97, cal recordar que caldrà fer compatible la correcció del dèficit públic derivada dels compromisos de Maastricht amb la necessitat d'estimular la demanda agregada.

A causa de les necessitats de contenció de la despesa pública, la recuperació es basarà exclusivament en la millora del consum i de la inversió empresarial en el sector privat de l'economia. El Projecte de pressupostos de la Generalitat per al 97 s'inscriu en aquest marc de recuperació de l'activitat, però amb una contenció en els comptes del sector públic. L'estímul al consum es pot derivar de dos factors: d'una banda, s'espera incrementar l'ocupació, i d'altra banda, els tipus d'interès, que encara podrien baixar una mica més, actuaran d'incentiu en les famílies a l'hora de decidir l'adquisició de béns, especialment dels que tenen caràcter durador.

La major part dels criteris de convergència aprovats a Maastricht, a banda de servir de guia per a l'admissió dels països a la Unió Econòmica i Monetària, tenen un efecte col·lateral: actuen com a revulsius de la inversió empresarial. Quan el creixement econòmic es produeix en un context de contenció de la inflació i del dèficit públic, es propicia la relaxació de la política monetària i la reducció dels tipus d'interès, i això implica menors costos financers per a les empreses. D'altra banda, continua la tendència a la moderació salarial en la major part dels països de la Unió Europea, la qual cosa ajuda a millorar el compte d'exploació de les empreses. En definitiva, en aquests moments, l'entorn macroeconòmic de l'empresa a Europa és favorable a la inversió empresarial.

Aquest context europeu, moderadament optimista, juntament amb les recents previsions del Ministeri d'Economia i Hisenda per a Espanya, que també tenen un to positiu, emmarquen el quadre macroeconòmic per a Catalunya que acompanya el Projecte de pressupostos per al 1997. S'estima que l'any 97 el PIB tindrà un augment del 3,3%, que es basarà fonamentalment en la reactivació de la demanda interior. La formació de capital fix es pot constituir com l'element més dinàmic, amb un increment en termes reals del 7,4%, derivat de l'augment de la inversió en béns d'equipament. La principal aportació al creixement del PIB vindrà del consum privat, del qual es preveu un increment del 3%.

L'índex de competitivitat de l'economia catalana s'ha beneficiat del canvi de la partit de la pesseta i, més recentment, de la forta desacceleració dels preus industrials. Per aquesta raó es manté una previsió d'un 9,1% de creixement real de les exportacions de béns i serveis, que s'emmarca en un context de bona posició competitiva dels productes elaborats a Catalunya. Per la seva banda, les importacions s'estima que augmentaran un 9%. Des de fa uns anys, el procés d'internacionalització de l'economia catalana s'ha mostrat molt actiu, i és intenció d'aquest Govern, seguint la Resolució adoptada per aquest Parlament amb motiu del debat sobre l'orientació política general, continuar impulsant la col·laboració entre l'Administració i la petita i mitjana empresa per assolir aquest objectiu.

La millora de les expectatives econòmiques per a l'any vinent pot tenir efectes beneficiosos sobre el mercat de treball. S'estima que la conjuntura econòmica del 97 permetrà que el volum de població a ocupar de Catalunya augmenti d'uns 47.400 llocs de treball, xifra superior a l'esperada per al conjunt del 1996. Amb aquest motiu, l'economia catalana podria reduir la taxa d'atur registrat per sota del 10%, fita que no ha estat possible assolir des de l'any 1980. Pel que fa a la inflació, hi ha bones perspectives per aconseguir una taxa del 2,6% al final del 97, amb la qual cosa també s'arribaria a un mínim històric. Per assolir aquestes xifres caldrà moderar més els increments salarials, cosa que sembla que sindicats i empreses comencen a establir en els seus acords.

Per acabar aquesta primera part dedicada a la situació econòmica, voldria assenyalar que ens trobem davant d'un exercici singular, en el qual tota especulació sobre unes eventuais dificultats per entrar a formar part de la Unió Econòmica i Monetària amb el grup de països que primer la integraran perjudicaria la bona marxa de l'economia. Al contrari, crec necessari recolzar l'opinió generalitzada que Espanya podrà entrar en el primer grup de països que gaudiran de l'euro a partir de 1999. Totes les institucions estem posades en l'objectiu de complir amb les condicions de convergència, i cal seguir amb aquesta actitud. Partits polítics, empresaris, sindicats, mitjans de comunicació, societat civil, etcètera, mostren un elevat grau de maduresa i de comprensió envers el fet europeu, el qual, potser a curt termini, comporta alguns sacrificis, però amb el temps es veurà que a Catalunya i a Espanya els convé seguir avançant en aquesta direcció.

Després d'haver resumit breument la situació econòmica de Catalunya i quines són les projeccions macroeconòmiques per al proper any que serveixen com a marc de referència, vull exposar ara les principals característiques del Projecte de pressupost de la Generalitat per al 97. Cal tenir present que, a més de l'entorn econòmic, les previsions del pressupost per al 97 vénen condicionades per la necessitat de continuar en el procés de reducció del dèficit públic, un dels aspectes necessaris per al compliment dels acords de Maastricht.

Vull recordar que el 97 és un any decisiu, perquè és el que ha de servir com a base per avaluar el compliment d'aquests acords; per això cal fer tot l'esforç que sigui necessari perquè Espanya entri en el grup capdavanter de la Unió Econòmica i Monetària, ja que aquests esforços estaran compensats amb escreix pels beneficis que aquesta unió ens aportarà. És per això que l'objectiu primordial d'aquest Projecte de pressupost és el de continuar en el sender de la reducció del dèficit de la Generalitat, i així ajustar-lo als escenaris de convergència amb Europa, tal com vàrem acordar recentment en aquest Parlament en el debat sobre l'orientació política general del Govern.

Els escenaris de consolidació pressupostària de la Generalitat preveuen que el dèficit no financer del sector públic administratiu de la Generalitat per al 97 sigui d'un màxim de 26.424 milions de pessetes. Vull precisar que aquesta xifra inclou la Generalitat pròpiament dita, les seves entitats autònomes administratives, el

Servei Català de la Salut i les entitats gestores de la Seguretat Social. La previsió de dèficit no financer que conté el Projecte de pressupost de la Generalitat per al 1997 és de 23.964 milions de pessetes, import que, com es pot veure, és inferior al pactat en els escenaris de convergència amb l'Administració central i que suposa una reducció del 48% en relació amb l'objectiu de dèficit de l'any 96. Vull recordar que el sender de reducció del dèficit, que s'inicia l'any 93, ens mostra que des d'aquest any fins al 95 el dèficit no financer s'ha reduït d'un 54,4% i que a finals del 96 aquest dèficit s'haurà reduït encara més, fins assolir un import màxim de 46.180 milions de pessetes. De fet, les dades de l'execució pressupostària de què disposem fins ara marquen una clara tendència al compliment d'aquest objectiu pactat en els escenaris de convergència. Òbviament, aquest esforç de reducció del dèficit ens ha obligat a realitzar amb molta cura tot un seguit de prioritzacions en àrees de despesa, a les quals em referiré més endavant de forma detallada, quan exposi les característiques del Projecte de pressupost de despeses de la Generalitat per al proper any.

Un altre dels aspectes generals que emmarquen aquest Projecte de pressupost és l'aplicació del nou model de finançament per al quinquenni 97-2001. És important tenir present que l'exercici 97 és el primer any d'aplicació del nou sistema de finançament autonòmic, el qual implica un canvi profund en l'estructura del finançament de la Generalitat, en comparació amb els mecanismes de finançament dels quals fins ara podíem disposar. Aquest nou model de finançament va ser aprovat per un acord del Consell de Política Fiscal i Financera el 23 de setembre passat; va ser confirmada l'adhesió a aquest sistema en la reunió de la Comissió Mixta de Valoracions d'ahir, en la qual va tenir lloc aquest plenari de la Comissió Mixta de Valoracions Administració de l'Estat - Generalitat de Catalunya. Concretament, aquest nou sistema de finançament comporta un augment dels ingressos tributaris i, consegüentment, una disminució paral·lela de les transferències de l'Estat, fet que suposarà una menor dependència de l'Administració central. De tot això en deriva un considerable augment de l'autonomia financera, és a dir, una millora notable en l'estructura i en els mecanismes financers de la Generalitat.

A grans trets, el sistema de finançament per al quinquenni 97-2001 atorga a les comunitats autònomes de règim comú tres fonts de finançament: el rendiment del tram autonòmic de l'IRPF, la participació en els ingressos territorials de l'IRPF i la participació en els ingressos generals de l'Estat. Vull referir-me ara de forma breu a cadascun d'aquests mecanismes financers, perquè després, quan exposi el Projecte de pressupost d'ingressos per al 97, els imports corresponents a cada una d'aquestes fonts de finançament siguin més entensors.

El tram autonòmic de l'IRPF atribueix una part d'aquest impost a les comunitats autònomes desdoblant les actuals tarifes de l'impost en dues parts, de manera que s'assigna a les comunitats autònomes el 15% de l'escala de gravamen i de les deduccions, i el 85% restant és la part que correspon a l'Estat. El tram autonòmic de l'IRPF es configura, doncs, com un impost

autonòmic que per al contribuent es complementa en l'IRPF estatal. Els recursos derivats d'aquesta font de finançament no són objecte de cap tipus de topall i, per tant, la seva evolució depèn del propi rendiment de l'impost.

La participació en el 15% de les quotes líquides de l'IRPF consisteix en l'assignació d'aquest percentatge sobre les quotes líquides de l'impost declarades pels residents a la comunitat autònoma. Els recursos derivats d'aquesta participació creixen segons l'evolució de les quotes líquides territorialitzades. Vull indicar, doncs, que la participació de les comunitats autònomes de règim comú està formada per dos mecanismes diferents que en conjunt representen una participació en el 30% d'aquest impost, l'IRPF, sense cap tipus de topall màxim. A més, l'acord també preveu que, en el moment que totes les comunitats autònomes tinguin competències en ensenyament, la participació de l'IRPF es convertirà en un sol tram autonòmic del 30% d'aquest impost.

La participació en els ingressos de l'Estat es calcula per a l'any base, en aquest cas l'any 96, i la seva evolució depèn del creixement del bloc d'impostos estatals anomenat ITAE, que està format per la suma dels impostos directes i indirectes de l'Estat més les cotitzacions a la Seguretat Social i a l'atur. Amb aquest nou acord de finançament, el pes dels ingressos generats en el territori sobre els recursos que aporta el sistema de finançament passa del 63,6% l'any 96 al 88,8% en el projecte de pressupost del 97, i, paral·lelament, la participació en els ingressos de l'Estat, l'anomenada PIE, passa del 36,4% del mateix total a l'11,2%. Per tant, increment de l'autonomia financera.

En tractar del nou sistema de finançament, vull fer un breu incís sobre un dels aspectes que considero primordials d'aquest acord de finançament: m'estic referint a la possibilitat de tenir capacitat normativa sobre els tributs cedits i sobre el tram autonòmic de l'IRPF. Crec que és important tenir en compte que aquesta capacitat és un instrument de sobirania fiscal que ens acosta als models de federalisme fiscal més avançats. Això vol dir que, quan s'hagin aprovat per llei les reformes de l'actual normativa, el Parlament de Catalunya tindrà capacitat de decisió sobre alguns aspectes d'aquests impostos, tot i que vull indicar també que, de moment i per al proper any, el Govern de la Generalitat no considera avinent augmentar la pressió fiscal, perquè considerem que en el moment actual no és bo per al nostre dinamisme econòmic, però tampoc preveu baixar-la degut a les necessitats financeres que tenim per al 97 i a l'obligació de complir amb l'objectiu de dèficit.

Després d'explicar les grans línies del nou sistema de finançament vull referir-me ara a un altre objectiu del Projecte de pressupost per al 97, la necessitat de prioritzar la despesa pública destinada a la prestació dels serveis bàsics als ciutadans; és a dir, sanitat, que creix un 6,1%, i educació en tots els seus nivells, que creix un 4% de mitjana. Això és així perquè el Govern de la Generalitat és del parer que en aquests moments de contenció i d'austeritat en la despesa hi ha certs sectors que no poden quedar desprotegits. Per tant, cal fer l'esforç convenient per adreçar i destinar els recursos

necessaris perquè aquesta política d'austeritat afecti el menys possible a les despeses de caràcter social i, en definitiva, evitar l'impacte negatiu que pugui tenir la contenció pressupostària. El fet d'adequar els recursos disponibles a unes necessitats que considerem primordials ens ha obligat a fer un ajustament en les altres àrees de despesa que ha afectat en bona mesura al sector públic empresarial de la Generalitat. En efecte, les dotacions que els departaments destinen a aquests organismes es veuen reduïdes en relació amb les de l'any 1996 en un 27,3%.

Després d'haver indicat els objectius bàsics del pressupost per al 97, vull fer ara una breu referència a la comparació de les nostres previsions amb altres comunitats autònomes que tenen un nivell competencial similar, i també amb les de l'Estat. El Projecte de pressupost de la Generalitat *stricto sensu* és d'1,7 bilions de pessetes, import que representa un increment del 3,4% respecte al pressupost d'enguany. Aquesta taxa és menor que la d'altres comunitats autònomes de l'article 151 –són les que tenen educació i sanitat i és el grup de comunitats, òbviament, amb les quals ens podem comparar. Sense voler entrar en detalls respecte a les possibles diferències entre Catalunya i aquestes comunitats autònomes, sí que voldria indicar que València ha elaborat un pressupost un 5,4% més alt que el de l'any 96; Galícia té un pressupost amb un creixement del 6,1%, i que Canàries té un pressupost que creix un 5,2. Com es pot comprovar, tots aquests creixements són més elevats que el corresponent al pressupost de la Generalitat.

Una altra de les comparacions possibles és la que es pot fer amb el Projecte de pressupostos generals de l'Estat. En aquest cas sí que cal fer una sèrie de precisions, ja que l'estructura de la despesa de l'Estat és molt diferent a l'estructura de despesa de la Generalitat. El Projecte de pressupost de l'Estat per al 97 presenta un creixement de les seves despeses no financeres d'un 1,7%, taxa que com podeu veure és inferior a la del pressupost de la Generalitat. Però, com tots vostès ja saben i per les competències que té assignades, la Generalitat té una estructura de despesa en què l'ensenyament i la sanitat tenen un pes molt considerable, que en el pressupost del 97 és del 60%, mentre que en el pressupost de l'Estat del mateix any aquestes matèries representen un 26%. Així, si del total de despeses no financeres de la Generalitat s'exclou aquest bloc de matèries i també les transferències a les corporacions locals de les quals l'Administració de la Generalitat fa d'intermediària, s'obté un volum de despesa més comparable amb el de l'Estat. En el Projecte de pressupostos de la Generalitat del 97 aquest volum presenta un import igual al de l'any 96 mentre que en els pressupostos generals de l'Estat aquest bloc de despesa presenta un lleuger augment del 0,7%. Com es pot veure, doncs, la política d'austeritat està ben present en els comptes de la Generalitat per al proper any, tot i que el caràcter prioritari que hem atorgat a les despeses en sanitat i educació fa que el pressupost que avui els presento tingui un elevat contingut social.

Després d'haver exposat els objectius bàsics del pressupost, a continuació em vull referir de forma detallada a les previsions dels ingressos per al 97, comparant

les xifres amb les del pressupost del 96. Vull remarcar el fet que en aquesta comparació es podrà veure clarament el canvi que ha suposat el nou model de finançament en relació amb les fonts de finançament de què ha disposat la Generalitat fins el moment actual. El conjunt d'ingressos derivat del sistema de finançament dels serveis transferits per l'Administració de l'Estat presenta una previsió de 710.201 milions de pessetes, import que ve a significar un augment de 71.000 milions de pessetes en relació amb l'any 96, xifra equivalent a un augment de l'11,1%. D'altra banda, aquest important bloc de recursos representa en conjunt el 42% del total del pressupost de la Generalitat. Les diferents fonts de recursos que formen aquest bloc de finançament són: els tributs cedits, la participació en el 30% de l'IRPF i la PIE, participació en els ingressos de l'Estat. A continuació em referiré de forma específica a cadascuna d'aquestes fonts de finançament.

En primer lloc, els tributs cedits presenten per al pròxim any una previsió de 227.150 milions de pessetes, xifra que representa un augment del 4,9 en relació amb el pressupost d'enguany. Vull destacar que aquesta previsió s'ha fet tenint en compte les previsions recaptatòries de què disposem fins al moment, i també atenent a criteris restrictius, ja que el seu creixement és inferior a la previsió de creixement del PIB nominal.

En segon lloc, la participació en el 30% de l'IRPF, que, com els he indicat abans, es realitza a través de dos mecanismes: el tram autonòmic de l'IRPF i la participació territorial en les quotes líquides de l'impost. El primer és un impost autonòmic mentre que la participació territorial en l'IRPF es configura com un bloc de recursos procedent de les quotes líquides declarades pels residents a Catalunya. El tram autonòmic de l'IRPF presenta una previsió de 201.552 milions de pessetes, import que representa un 12% del total del pressupost d'ingressos de la Generalitat. Aquesta previsió s'ha elaborat prenent com a base les darreres dades disponibles d'aquest impost a Catalunya. La participació en el 15% de les quotes líquides de l'IRPF té una previsió exactament igual, 201.552 milions de pessetes, que és idèntica a la previsió del tram autonòmic de l'IRPF, el qual representa un increment del 6% en relació amb la previsió feta l'any 96 per aquest mateix concepte. Així, el conjunt de tributs cedits i la participació en el 30% de l'IRPF aporten un 88,8% del total de recursos que proporciona el sistema de finançament a la Generalitat de Catalunya. Aquest percentatge ens indica el pes dels ingressos generats en el territori, el qual és considerablement superior –ho he dit abans– al de l'any 96. Per tant, considero un pas endavant el fet que els ingressos generats en el territori de Catalunya guanyin pes específic significatiu en la hisenda de la Generalitat.

En tercer lloc, la participació en els impostos de l'Estat té per a 1997 un import previst força més reduït que el de l'any anterior a causa de les modificacions previstes en el nou sistema de finançament. Aquest import és de 79.947 milions de pessetes, que representa un 4,7% del total del pressupost de la Generalitat. Com es pot comprovar, aquest mecanisme financer, la PIE, la participació en els ingressos de l'Estat, ha perdut conside-

ramblement la seva rellevància, ja que en el pressupost de l'any 96 aportava el 14,2% del total dels ingressos de la Generalitat. Aquesta reducció de la dependència financera de l'Administració de l'Estat és la contrapartida a l'augment de l'autonomia financera, fet que s'ha de valorar –ho he dit abans– com altament positiu.

Un altre bloc importantíssim de recursos per a la Generalitat és el que formen les transferències per al finançament dels serveis sanitaris i assistencials de la Seguretat Social. En conjunt, aquestes transferències tenen un import de 593.000 milions de pessetes i representen el 35,2% del total del pressupost de la Generalitat. Tenen un creixement del 5% en relació amb les previsions del 96; la major part d'aquestes transferències correspon al finançament dels serveis sanitaris de la Seguretat Social i són transferències que es destinen al Servei Català de la Salut.

Vull recordar que els sistema de finançament dels serveis sanitaris de la Seguretat Social segueix la metodologia acordada l'any 94 i que és vigent fins l'any 97, que es basa en una participació equivalent al pes de la població protegida pels serveis sanitaris de la Seguretat Social. Per tant, les previsions incloses en el Projecte de pressupost del 97 corresponen a la previsió de l'aplicació de l'acord abans esmentat, però cal tenir present que durant el proper any s'haurà de negociar i acordar un nou mètode de càlcul; aquest nou mètode ha de resoldre les mancances de l'actual sistema de finançament sanitari i ha de garantir la suficiència financera per a la sanitat catalana. En aquest sentit, vull recordar que s'ha constituït una comissió parlamentària al Congrés dels Diputats per tal d'estudiar el finançament de la sanitat.

Continuant amb les transferències i pel seu import quantitatiu, són destacables les procedents de la participació local en els impostos de l'Estat i destinades als ajuntaments i diputacions. En el pressupost del 97, aquestes transferències pugen 205.407 milions de pessetes, un 4,9% més que la previsió del 96. Aquest import consta també en el pressupost de despeses perquè la Generalitat fa d'intermediària entre l'Administració central i les corporacions locals de Catalunya. En el Projecte de pressupost d'ingressos figura també una previsió en concepte de subvencions finalistes procedents de l'Administració de l'Estat, la qual presenta una important disminució a causa del procés de contenció de les despeses estatals. Vull fer referència també a les dotacions previstes en concepte de finançament específic del Cos de Mossos d'Esquadra, que en aplicació de l'acord signat amb el Ministeri de l'Interior el juliol del 96 es preveuen un ingressos de 12.500 milions de pessetes.

Abans d'entrar en els recursos de tipus financer, a què necessàriament hem de recórrer per tal de quadrar el pressupost, vull referir-me als ingressos propis, els quals engloben bàsicament els tributs propis i l'alienació d'inversions reals. Els tributs propis tenen una previsió de 20.290 milions de pessetes, import lleugerament inferior al del pressupost del 96, que s'ha calculat en funció de la previsió de la liquidació d'enguany. D'aquest total és destacable l'impost sobre el joc del bingo, del qual es preveu una recaptació de 10.780

milions de pessetes. Pel que fa a l'alienació d'inversions reals, per al 97 hem previst un ingressos realment importants en comparació amb les previsions fetes als anys anteriors. Concretament, hem previst obtenir un total de 12.0000 milions de pessetes en aquest concepte, import que destinarem a la realització de despeses de capital.

Per últim, cal fer una referència específica a la previsió d'ingressos per la via de l'endeutament. La previsió total per al 97 és de 78.272 milions de pessetes, xifra que representa una disminució considerable en relació amb les previsions del 96, ja que en elles l'import era de 95.500 milions de pessetes. Però en termes econòmics és més important veure quin és l'endeutament net, és a dir l'endeutament total menys les amortitzacions que es preveuen per a tot l'exercici 97. Aquest endeutament net té una previsió de 33.004 milions de pessetes, import que representa un 38,6% menys que el de l'any 96. Això vol dir que el saldo del deute que s'acumularà el proper any serà inferior al d'enguany. En conseqüència, l'endeutament viu de la Generalitat a final del 97 se situarà en 874.778 milions de pessetes. Cal dir que addicionalment a aquest import s'han de considerar les operacions de tresoreria destinades a fer front a desfasaments entre cobraments i pagaments fins al límit que fixa la Llei de pressupostos.

Després d'exposar les principals característiques de les previsions d'ingressos del pressupost de la Generalitat, ara els presentaré el pressupost des de la vessant de la despesa, destacant les principals línies d'actuació del Govern de la Generalitat per al proper any.

La política pressupostària de la Generalitat per a l'any 97 és condicionada, com ja he dit en nombroses ocasions, pels escenaris pactats amb el Govern central, per tal d'assolir els acords fixats a Maastricht, i això ens ha portat a realitzar uns pressupostos austers. L'any 96 ja es va elaborar un pressupost restrictiu, amb un augment de la despesa inferior a l'1%, i amb importants ajustos entre les diferents àrees. El pressupost del 97 segueix en la mateixa línia de reajustament de la despesa, i té un creixement total del 3,4, la qual cosa ens ha obligat a delimitar amb molta cura unes àrees prioritàries d'actuació, mentre que la despesa que no considerem tan prioritària en aquest moment ha sofert una retallada important.

Concretament, el pressupost per al 97 considera com a bàsiques les actuacions relacionades amb la prestació de serveis públics essencials als ciutadans: Sanitat i Ensenyament, en tots els seus nivells, de manera que podem considerar que el pressupost que avui els presento té un caràcter marcadament social. L'any 96 ja es va atorgar una atenció a les despeses d'aquest tipus. Podem afirmar, doncs, que aquests dos anys s'ha accentuat el caràcter social del pressupost de la Generalitat. A més, aquest pressupost incorpora determinades actuacions, com el seguiment en el desplegament del Cos de Mossos d'Esquadra, o la formació ocupacional, que suposen un augment important d'aquestes àrees de despesa. D'altra banda, hem de tenir en compte que la Generalitat ha de fer front a unes despeses ineludibles, com ara les derivades dels nous traspassos de serveis,

o les de la càrrega financera, de manera que el seu marge de maniobra queda reduït de forma important.

D'acord amb aquestes línies prioritàries que els acabo de definir, els departaments de la Generalitat, que tenen per a l'any 97 un pressupost superior al del 96 són Justícia, que creix un 22,3% com a conseqüència del traspass dels mitjans personals de l'Administració de justícia; Governació, que creix un 9 i mig per cent per l'impacte pressupostari del desenvolupament de la policia autonòmica; Sanitat i Seguretat Social, que creix un 4,9% per l'augment de les transferències per al finançament dels serveis sanitaris transferits de la Seguretat Social; Treball, que creix un 4,9% per la importància que s'ha atorgat en aquest pressupost als programes d'ocupació i d'inserció professionals, i Ensenyament, que creix un 3 i mig per cent per l'aplicació de la reforma educativa fixada a la LOGSE.

Pel que fa a la resta de departaments de la Generalitat —i exceptuant el de Medi Ambient, que manté aproximadament el mateix pressupost que l'any anterior—, tots experimenten una reducció en les seves despeses. No obstant això, voldria especificar que la reducció de la despesa del Departament de Presidència —que en un principi es presenta del 3,9%— és realment més elevada, del 34%, ja que en aquest Departament s'inclou la despesa en universitats gestionada pel Comissionat per a Universitats i Recerca, la qual —i d'acord amb la prioritització que s'ha atorgat, en aquest pressupost, a tots els nivells d'educació— augmenta un 5,9%.

Ara els vull explicar amb més detall les despeses que preveu realitzar la Generalitat l'any 97 segons la classificació econòmica, fent referència, bàsicament, a les despeses de funcionament, a les transferències corrents, a les despeses de capital i a la càrrega financera. Les despeses de funcionament previstes per a l'any 97 s'eleva a 368.830 milions de pessetes, xifra que representa un creixement del 6,7% respecte a les previsions de l'any anterior. Cal distingir, però, entre les remuneracions de personal i la compra de béns i serveis, ateses les diferents taxes de creixement. Les remuneracions de personal augmenten un 7,3% respecte a les previsions de l'any 96, però sobre aquest creixement cal fer precisions, ja que les retribucions del personal al servei del sector públic no experimenten cap variació respecte a les fixades per a l'any 96, de manera que el creixement de les remuneracions de personal s'ha d'atribuir, bàsicament, a l'impacte pressupostari d'actuacions específiques en determinats departaments. Concretament, el desplegament dels nous mossos d'esquadra fa incrementar les remuneracions del personal del Departament de Governació fins a un 15,9%. L'augment de plantilla del Departament d'Ensenyament derivada de l'aplicació de la LOGSE suposa un creixement d'aquest capítol pressupostari d'un 4 i mig per cent, i el traspass de mitjans personals de l'Administració de justícia fa augmentar el capítol de despeses de personal del Departament de Justícia d'un 31,6%.

D'altra banda, els departaments de Cultura i de Benestar Social experimenten un creixement del 12,3 i del 9,7% respectivament, com a conseqüència de moviments interns entre els seus organismes autònoms i els serveis dels Departaments, de manera que, si comparés-

sim els pressupostos dels anys 96 i 97 en termes homogenis, no es produirien aquests creixements. Concretament el capítol de remuneracions de personal del Departament de Cultura augmenta, com a conseqüència de l'assumpció de les competències del dissolt Institut Català de Serveis a la Joventut, i el Departament de Benestar Social incorpora personal que abans estava adscrit a l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials, ICASS.

Pel que fa a les pensions de classes passives, es preveu un augment del 2,6%, d'acord amb la previsió d'inflació. Per a la resta de departaments de la Generalitat, la despesa en remuneracions de personal passa a tenir un creixement reduït, concretament d'un 1,2%, taxa inferior a la inflació prevista, la qual cosa representa una reducció en termes reals. Aquest augment, doncs, se situa en un context de no-increment de les retribucions, i l'increment es justifica per les derives retributives del personal, com triennis, canvis de llocs de treball, quotes socials, etcètera.

Pel que fa a la plantilla de la Generalitat, cal destacar l'augment de les dotacions de la policia autonòmica, de 839 places; del personal docent, de 257 places, pels motius que he detallat abans. També augmenta el personal dels departaments de Cultura i Benestar Social per les reorganitzacions administratives a què he fet referència, però que no suposen un increment de plantilla del sector públic de la Generalitat. D'altra banda, la plantilla de personal administratiu es redueix de 315 dotacions, de les quals 174 corresponen als departaments. A més, el Govern de la Generalitat té l'objectiu de continuar aquesta política de reducció del personal i, alhora, de racionalització en l'assignació dels llocs de treball per tal d'aconseguir una administració més àgil i competitiva.

El capítol de compres de béns i serveis augmenta un 3,3%, taxa que palesa que es manté la línia de contenció d'aquestes despeses de funcionament. Concretament, les despeses necessàries per garantir el correcte funcionament dels serveis administratius s'incrementen d'un 3,6%, mentre que les despeses en reunions, conferències, atencions protocol·làries, publicitat i estudis es redueixen conjuntament un 6%.

Cal tenir en compte que l'any 96 ja es va aplicar una política molt restrictiva sobre les compres en béns i serveis, de manera que en dos anys les despeses necessàries per al funcionament dels serveis presenten un creixement similar a la inflació, i les altres despeses que formen el capítol segon es redueixen pràcticament a la meitat. Pel que fa a la distribució de les despeses d'aquest capítol pressupostari per departaments, els d'Ensenyament, Cultura, Política Territorial i Obres Públiques i Justícia presenten un augment d'aquest capítol pressupostari, i això per unes prioritats molt definides: el major cost de funcionament dels serveis escolars propis; la posada en funcionament de nous equipaments culturals; el major cost d'explotació i manteniment de carreteres, i el de funcionament dels centres penitenciaris i dels centres d'atenció a la infància. La despesa en compres de béns i serveis de la resta de seccions pressupostàries de la Generalitat es redueix un 2,7%.

A continuació els vull exposar les característiques més remarcables de les transferències corrents, capítol que té una gran rellevança quantitativa en el pressupost de la Generalitat. El Projecte de pressupost del 97 engloba el 61% del total, i augmenta un 4,2% respecte al 96. La importància de les transferències corrents en el pressupost de despeses de la Generalitat és explicada, bàsicament, pel volum de les transferències adreçades al finançament dels serveis sanitaris de la Seguretat Social, i també per la participació dels ens locals en els ingressos de l'Estat, que, conjuntament, representen, dins d'aquest capítol de transferències corrents tan important, el 74,7%, prop del 75%, doncs, de les transferències corrents previstes per a l'any 97. Aquests dos blocs de transferències condicionades, l'un procedent del pressupost de la Seguretat Social i l'altre del pressupost de l'Estat, presenten augments que se situen per sobre de la mitjana. Les transferències als serveis sanitaris augmenten un 5,6% i les transferències en concepte de participació dels ens locals en els ingressos de l'Estat augmenten –ho hem repetit diverses vegades– un 4,9%.

A més, vull destacar que les transferències corrents a corporacions locals, procedents del mateix pressupost de la Generalitat, presenten un creixement important. En aquest pressupost s'ha atorgat una atenció especial a les subvencions per a activitats escolars als ajuntaments i comarques, com també a les subvencions als consells comarcals, procedents del Fons de cooperació local de Catalunya, amb la intenció d'enfortir el paper d'aquesta Administració local. Si del capítol de transferències corrents excloem les transferències als serveis sanitaris de la Seguretat Social i al sector local, la resta de transferències corrents experimenta una reducció respecte a l'any 96, i aquesta reducció és especialment destacable en les transferències adreçades al sector públic empresarial. Ho he dit abans, a l'inici del meu discurs.

Concretament, les transferències corrents als organismes autònoms, comercials i financers –sector empresarial de la Generalitat– es redueixen un 39%, i les adreçades a les empreses públiques de la Generalitat ho fan d'un 30%. Tot això, amb la clara intenció que les empreses públiques facin un esforç de competitivitat i cerquin recursos a través dels seus propis mitjans.

La distribució de les transferències corrents per seccions pressupostàries posa de manifest clarament les prioritats per al proper any, atès que aquests augments estan situats bàsicament al Departament de Governació, per la importància que s'ha atorgat a les transferències als consells comarcals; al d'Ensenyament, per l'aplicació de la LOGSE en els centres concertats; al de Sanitat i Seguretat Social, per l'augment de les transferències del sistema de finançament sanitari, i al de Treball, per les transferències a empreses pels programes de formació i inserció professional, d'acord amb les exigències presents i futures del món laboral.

Vull recordar que el pressupost de la Generalitat està molt condicionat en la despesa corrent vinculada a serveis essencials, en els quals no es pot fer una reducció substancial, de manera que ja els avanço que la consecució de l'objectiu de reducció del dèficit incidirà en

bona mesura sobre les operacions de capital. Així, el pressupost de l'any 97, de la mateixa manera que el de l'any 96, suposarà una reducció de les inversions de la Generalitat que ha de permetre afrontar el manteniment de les àrees que considerem prioritàries i la reducció del dèficit.

El Govern de la Generalitat creu que la millor manera de contribuir al desenvolupament econòmic és complint els acords fixats a Maastricht, ja que això ens ha de permetre assentar les bases per a un creixement sostingut de la nostra economia, i qualsevol esforç que vagi en aquesta direcció és positiu perquè, tot i els sacrificis temporals que calgui fer, és beneficiós per a l'economia catalana. Així, en funció d'aquestes consideracions, les operacions de capitals previstes per la Generalitat l'any 97 es redueixen un 11,7%. Aquesta reducció es palesa en tots els departaments de la Generalitat, excepte en el de Justícia, que dobla les seves inversions pel desenvolupament del programa d'oficines judicials, i en el Departament de Presidència, que creix un 9,8% per les inversions en les universitats catalanes.

Tot i així, si es vol tenir una visió completa de l'activitat inversora de la Generalitat de Catalunya, cal considerar també les inversions que duren a terme els diferents organismes dependents dels departaments i les entitats de dret públic de la Generalitat, de manera que, si comptabilitzem totes les operacions de capital del sector públic administratiu i empresarial de la Generalitat, la reducció passa a ser del 3%. Així doncs, la caiguda no és tan forta si considerem el pressupost consolidat com a conseqüència de la importància de l'activitat inversora de les entitats del sector públic empresarial de la Generalitat. Però cal remarcar que aquest fet no es produeix per un augment de les aportacions del pressupost de la Generalitat, ni tampoc per un major endeutament de les entitats de dret públic, sinó per un creixement important dels recursos propis generats per aquestes entitats.

Pel que fa a la classificació econòmica del pressupost de la Generalitat, voldria finalment fer una referència a la càrrega financera, és a dir als interessos més les amortitzacions. La càrrega financera augmenta d'un 9,7%, augment que correspon a interessos i amortitzacions. Quant als interessos, l'augment és conseqüència de l'endeutament derivat del dèficit no financer previst en els escenaris acordats amb l'Administració central, com també de la necessitat de minimitzar les ampliacions de crèdit posteriors. Tot i així, la legalitat vigent –que coneixen bé les senyores i els senyors diputats– regula l'import de la càrrega financera i n'estableix com a límit el 25% dels ingressos corrents: la càrrega financera del pressupost de la Generalitat de l'any 97 se situa en un 8,4% i, per tant, tot i el creixement elevat que es produeix en aquestes despeses, estem encara molt lluny del que s'estableix com a límit legal.

La política d'austeritat està present –ho he dit– en els comptes públics de l'Administració autonòmica en tots els seus àmbits. Així, els recordo que el pressupost de la Generalitat creix un 3,4%, taxa que arriba al 3,6% si considerem el sector públic administratiu de la Generalitat, com a conseqüència dels ingressos de la sanitat,

i al 4,4, si hi incloem també el sector públic empresarial, degut als recursos propis de les empreses públiques.

Finalment, en la darrera part de la meua intervenció vull referir-me a les principals prioritats dels pressupostos consolidats del sector públic administratiu i empresarial de la Generalitat, per així oferir una visió completa de quina és la política de despesa del Govern per a l'any 97.

En nombroses ocasions hem dit que, tot i que en aquests moments la nostra principal prioritat és la reducció del dèficit públic, per tal de contribuir a estar en el grup de països capdavaners que entrin a la Unió Econòmica i Monetària, això ha de ser compatible amb el manteniment de l'estat del benestar, garantint i millorant la qualitat en la prestació dels serveis públics essencials als ciutadans. I aquests són uns pressupostos que prioritzen les despeses de tipus social. Concretament, les àrees de sanitat i d'educació han crescut en aquests dos anys prop de quatre punts més que el pressupost total, la qual cosa representa un augment del pes de les despeses de caràcter social en el pressupost de la Generalitat. Així doncs, queda palesa la preocupació del Govern per l'estat del benestar.

Amb aquesta finalitat, el pressupost de l'àrea de sanitat, que engloba una tercera part del pressupost de la Generalitat, incrementa la seva despesa en un 6,1%, taxa que es situa per damunt del creixement del pressupost total consolidat. A més del pressupost de l'Institut Català de la Salut i del Servei Català de la Salut, s'inclouen també els pressupostos de les empreses públiques sanitàries, que contribueixen a la gestió i l'administració dels serveis sanitaris.

Tal com ja he dit diverses vegades, també s'ha atorgat una atenció especial a l'àrea d'ensenyament en tots els seus nivells, que creix en conjunt, comptant el Comissionat per a Universitats i el Departament, un 4% –vull recordar que l'ensenyament és un dels factors que determina el potencial de desenvolupament d'un país. I aquest augment de la despesa en ensenyament permet avançar en l'aplicació progressiva de la LOGSE, com també dotar de recursos suficients les universitats catalanes per tal d'assolir un major nivell de qualitat.

L'àrea de medi ambient augmenta l'any 97 un 29,1%, àrea que inclou, a més del pressupost del Departament de Medi Ambient, els pressupostos de la Junta de Sanejament i de la Junta de Residus. L'augment d'aquest tipus de despesa, que es produeix pel desenvolupament del Pla de sanejament, bàsicament per la construcció de noves depuradores, evidencia l'interès del Govern de la Generalitat en la política mediambiental i concretament en la millora de les infraestructures i de l'entorn per tal d'adequar-nos progressivament a l'acció portada a terme en aquesta àrea per la Unió Europea.

Per tal de fer possible tots aquests objectius dins d'un marc general de contenció pressupostària ha estat necessari reduir les despeses en altres àrees, especialment les més afectades per les inversions públiques. Ara bé, aquest descens de l'activitat pública esperem que vingui compensat per una bona resposta del sector privat. Vull insistir novament que, com més complim les exi-

gències de Maastricht, és a dir, com més ens ajustem a les seves condicions, més efectes positius tindrà per a les nostres empreses i per a la dinamització de la nostra economia.

En definitiva, l'objectiu primordial i bàsic d'aquest pressupost és el de la reducció del dèficit per complir els escenaris de convergència amb la Unió Europea, ja que el balanç del proper any és el que ha de servir com a referència per al compliment dels acords de Maastricht. Hem de tenir present que aquests objectius han aconseguit ja a hores d'ara dotar d'una alta credibilitat l'economia del nostre país i han contribuït a mantenir l'estabilitat.

Senyores i senyors diputats, senyor president, moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller. Iniciem el debat de les esmenes a la totalitat del Projecte. L'ordre de defensa és el de la presentació al registre d'entrada, que és el següent: en primer lloc, el Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds; segon, el Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya; tercer, el Grup Mixt, i quart, el Grup Socialista al Parlament. Per tant, per la primera esmena a la totalitat, pel Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds, té la paraula el diputat senyor Joaquim Novella, per un espai màxim de trenta minuts.

El Sr. Novella i Izquierdo

Moltes gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, en primer lloc, agrair la presència del molt honorable..., de l'honorable –perdó– conseller d'Economia i Finances, senyor Alavedra, i dels consellers del Govern que són aquí presents. Ens agradaria en aquest moment que n'hi haguessin més dels que estan als escons, però veiem que això de vegades no pot ser.

En segon lloc, estem davant d'un acte polític de primera magnitud: estem parlant d'un pressupost consolidat d'un bilió 900.000 milions de pessetes, que signifiquen el 13,6% del PIB de Catalunya; un pressupost, per tant, que tindrà una incidència directa i indirecta sobre l'economia del país estimada en un 16%. També estem davant d'un acte de primera magnitud, ja que tenim aquí calculades i situades les prioritats polítiques del Govern.

És un pressupost per a Catalunya i els catalans, 6.200.000 persones. Vegem i fem un breu repàs com està la situació econòmica al nostre país. Aspectes positius: hem aconseguit reduir la inflació, del 4 hem passat a una previsió per al 97 del 3% –jo no estaria pas d'acord amb el 2,6 que posa la Conselleria; tant de bo s'aconseguís–; en segon lloc, una balança comercial i de serveis favorable per a Catalunya; en tercer lloc, un bon nivell de renda, 2.300.000 pessetes per càpita –però amb un descens relatiu respecte Espanya: 125 sobre un 100 espanyol el 91, 113 sobre un 100 espanyol l'any 95. Aquests són els aspectes realment positius.

Tercer aspecte, un aspecte, diríem, en situació de regular, un creixement menor que l'esperat. El creixement

per a aquest any es pensa que serà al voltant del 2%, i això és especialment perquè el consum no arrenca, tenim un consum que es situa també sobre aquestes mateixes xifres.

A continuació vénen els problemes: atur i ocupació. En aquests moments a Catalunya tenim 2.100.000 persones ocupades, de les quals 1.600.000 són assalariades –600.000 estan amb contractes temporals: excessiva precarietat–; el nombre d'aturats, 500.000 aturats. Per tant, tenim 1.100.000 persones en situació precària econòmicament i socialment –mig milió d'aturats i 600.000 amb contractes temporals. Això provoca pobresa, que a Catalunya és del 13%, i increment de la desigualtat social.

Les polítiques econòmiques desenvolupades fins al moment han realitzat una creació d'ocupació escassa, insuficient. En dos anys i mig només han creat 80.000 llocs de treball a Catalunya. I llocs de treball que són fonamentalment –i així ho reconeixia el conseller en la seva intervenció– a temps parcial: durant l'any 96 han crescut les ocupacions a temps parcial i s'han reduït les ocupacions..., o a penes han crescut les ocupacions a temps complet. Per tant, estem creant un treball a temps parcial i un treball que té un índex de precarietat molt alta. Això comporta que la desigualtat salarial és molt forta. Segons un estudi de l'Anna Tarrach, l'any 93 el 22% dels assalariats a Catalunya rebien menys del salari mínim; repeteixo, el 22% dels assalariats a Catalunya rebien menys del salari mínim l'any 93. Per tant, una desigualtat social que creix i una pobresa, també, que creix.

En tercer lloc, voldria referir-me al tema de com això es viu en la joventut. De setze a vint-i-cinc anys tenim a Catalunya un milió de persones; si anem fins al trenta anys, tenim un milió i mig. Si em refereixo al tram de setze a vint-i-cinc anys, estan en atur 170.000 persones, una taxa d'atur del 36, i dels ocupats la taxa de temporalitat és del 68 –és a dir, els joves tenen un atur del 36% i una temporalitat del 68%–; el fracàs escolar dels joves és del 40%, i les vivendes són cares. Tenim, per tant, una pobresa jove. Vegin vostès l'informe de Càritas sobre la situació de la pobresa a la diòcesi de Barcelona: de la pobresa severa, la pobresa severa, 125.000 persones, la mitjana d'edat era de 23 anys. Quin és el futur que estem oferint als joves de Catalunya?

Desequilibris territorials que no es redueixen. El coeficient de dispersió entre la comarca que rebia més renda per càpita i la que menys en rebia l'any 90 era del 2,5; en aquests moments, any 95, és 2,53. És a dir, no disminueix el desequilibri territorial. Hi han setze comarques que en el període 90-95 han crescut menys del 0,5 o bé han tingut creixements negatius, setze comarques que han tingut o creixement negatiu o menys del 0,5 en aquest període. Desequilibris socials, desequilibris territorials.

Desequilibris mediambientals. Es recicla en l'àrea metropolitana de Barcelona menys del 5% dels residus; les energies renovables a Catalunya són el 5,7%, menys que la mitjana espanyola, que és del 6%; el 75% de l'energia elèctrica a Catalunya és d'origen nuclear, i el

transport públic a l'àrea metropolitana de Barcelona ha crescut un 3%, mentre que en els darrers cinc anys el transport privat ha crescut un 25%.

La situació de les empreses a Catalunya dona les següents dades: han augmentat la rendibilitat de les empreses –del 95, una rendibilitat sobre fons propis del 10%, hem passat a una rendibilitat actual del 13,5%–, però continua el baix nivell de recerca i desenvolupament; les empreses tenen problemes de costos energètics, de serveis a les empreses, de finançament, tot i que s'ha avançat molt en la reducció dels tipus d'interès; el nivell competitiu internacional de les nostres empreses, podem estimar-lo, en el sector industrial, del voltant d'un 35%. Per tant, també cal enfortir el teixit empresarial.

Per últim, em referiré a la hisenda pública de la Generalitat. El sector públic a Catalunya ha crescut fins arribar a ser el 13% –ja ho hem dit abans–, i hem tingut uns dèficits públics importants, oscil·lant entre el 0,6 i l'1,4% del PIB. Darrerament, és cert, hi ha una tendència a la reducció. L'endeutament provocat per aquests dèficits acumulats ha sigut creixent: hem passat de 300.000 milions a més d'1 bilió 100.000 milions de pessetes; és a dir, del 35% dels ingressos corrents al 75% dels ingressos corrents. I això és una dada important: de cada 75 pessetes que recullen per ingressos corrents..., és l'equivalent al deute que tenim en aquests moments. És l'endeutament més alt, mesurat per aquest índex, de totes les comunitats del 151. I la càrrega financera del pressupost ha passat del 4 al 8,4%. Això significa també una morositat alta que afecta moltes pimes de Catalunya, que cobren molt tard, amb més d'un any de retard, doncs, el que els ha de pagar l'Administració pública.

Per nosaltres, des d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds, hi han unes prioritats que aquest pressupost hauria de marcar. Quines són? Una política econòmica que procuri una competitivitat basada en la qualitat, en el que es diu la «diferenciació del producte». I per això ens cal amb preu fix, ben format i amb participació a les empreses; repeteixo: amb preu indefinit, ben format i amb participació. En segon lloc, entenem que cal un reequilibrament social, territorial i ecològic a través del pressupost. I per últim, que cal rectificar la gestió pressupostària per fer una gestió més transparent, per resoldre el problema del deute i per fer una Generalitat més eficient. És en virtut d'aquestes prioritats que nosaltres hem presentat l'esmena a la totalitat, ja que entenem que els pressupostos que se'ns presenten no donen resposta a aquestes prioritats.

Veurem, en primer lloc, sobre aquests pressupostos, que són uns pressupostos que desenvolupen una política conservadora, una política amb una lògica, que és el pacte que ha fet el Govern de Convergència i Unió, o Convergència i Unió, amb el Partit Popular. Veurem per què hem qualificat aquesta política de conservadora. Aquesta política, bàsicament, podríem dir que és transcriu en tres eixos. Primer eix: moderem els salaris, augmentem els beneficis, augmentarà la inversió, hi haurà creixement i hi haurà ocupació. És cert –i ho veurem després– que cal que augmentin els beneficis i que augmenti la inversió, perquè amb creixement cre-

em ocupació; fins aquí, estem d'acord. Però no és cert –no és cert– que tots els beneficis baixin sempre la inversió, ni és cert que, si hi ha inversió, hi hagi suficient creació d'ocupació. Essent necessària, no és suficient, aquesta política. En segon lloc, una política que el primer que fa és reduir els impostos a les rendes del capital. I això és un tema greu, senyors. Vostès han reduït la progressivitat fiscal de l'impost sobre la renda. Mentre que el comú dels mortals pagarem amb una escala progressiva, les rendes del capital es queden amb el 20%. I això és reduir la progressivitat fiscal del país. I en tercer lloc, una idea: que allò privat és superior a allò públic. Això és ideologia; això no és ciència. I sembla ser que alguns així es manifesten, i sembla ser que algunes anàlisis, legítimes –legítimes, però, torno a dir, polítiques, per tant–, doncs, abonen aquesta idea de la privatització sobre allò públic. En quart lloc, això ha tingut una visió, que ha sigut la congelació dels salaris de la funció pública.

Mirin, entenem nosaltres que el tema de més benefici per més inversió, per més creixement, per més ocupació, és un tema limitat i insuficient. Per què? Perquè, si en dos anys i mig nosaltres hem creat vuitanta mil llocs de feina a Catalunya, vol dir que com a mitjana són trenta mil anualment. Si seguim aquest procés, i únicament aquest procés, per reduir la taxa d'atur de Catalunya amb un 10%, que és la que tenen a Europa, hauríem d'estar creixent vuitanta mil llocs de treball durant vuit anys, que vol dir incrementar l'ocupació al 4% cada any. I això voldria dir que l'economia hauria de créixer el 5%. I un creixement del 5% de l'economia durant vuit anys no es dona darrerament. Això no és possible. Per tant, confiar que la reducció de l'atur es farà només augmentant el creixement és «confiar»; no és una realitat, al nostre entendre.

Fan falta més qüestions en aquestes polítiques. És a dir, vostès fan una creació d'ocupació precària i a temps parcial, i nosaltres creiem que hem d'anar cap a un altre model. Ho hem dit abans: ocupació a temps complet, en part o en gran part; contractes fixos; mà d'obra ben formada i amb participació a l'empresa... Perquè el repte de Catalunya està en la qualitat, no en els costos baixos; el repte de futur de la nostra economia està en la qualitat, i per a la qualitat cal això que els hem dit. Cal, per tant, una reforma estructural, que m'evitaré de parlar-ne –si vostès volen, després, en el torn de rèplica, ho podré fer–, i cal plantejar-se també unes altres qüestions, com és el repartiment del treball. Hem d'entrar decididament en la reducció de la jornada laboral a costa d'increments de productivitat; hem d'entrar decididament en la reducció de la jornada laboral a costa de reducció de quotes. Hi ha tot l'Informe Rocard o hi han experiències amb el País Basc, o hi ha, fins i tot, l'experiència històrica que s'ha fet en altres èpoques en el nostre país, que podrien avalar una política en aquest sentit. Per tant, per nosaltres, caldria canviar el sistema de contractació, caldria millorar els plans d'ocupació i caldria anar decididament a un repartiment del treball.

Si en primer lloc o la primera característica era una política conservadora, en la segona, sobre els pressupostos, nosaltres diríem que són tardans: entren l'11 de

novembre i, senyors diputats, senyores diputades, la Llei de finances de la Generalitat de Catalunya diu que han d'entrar com a més tard el 10 d'octubre. Això obliga la cambra a fer un treball intensiu que no hi hauria de ser si s'haguessin presentat amb un mes d'antelació. Tardans, per tant. En segon lloc, restrictius. La restricció real és del 5%. Si mesurem els crèdits definitius del 96 amb els crèdits que vostès proposen per al 97, la restricció és del 5; si hi afegim un 3% d'inflació, la reducció real és del 8%. En tercer lloc, nosaltres entenem que, a través de transferències –i vostès ens corregiran si estem errats– corrents i transferències de capital, hi ha una certa privatització. Mirin, les empreses públiques cauen un 3,5 –ho anunciava abans el senyor conseller–, les transferències a famílies i institucions cauen un 3, creixen les de corporacions locals un 5% i creixen les transferències a empreses públiques –sumant corrents i de capital– d'un 5,8%. És a dir que hi ha una certa privatització, sembla, de les transferències. D'altra banda, també ens agradaria que ens expliqués el senyor conseller el tema de la pèrdua d'ingressos per transferències de capital, que veiem que és una pèrdua del 31% global. De l'Estat és 46; Seguretat Social, el 18%..., és a dir que aquí hi ha una pèrdua d'ingressos per transferències de capital que caldria aclarir.

Certament, hem de veure com a temes positius dos aspectes importants. Ja li vam dir l'any passat, senyor conseller: almenys sobre els pressupostos, les despeses sumptuàries –i vostè ho ha dit– baixen; i això és positiu. I una altra, si s'acompleix –si s'acompleix–, que també hi ha una reducció de les transferències a entitats autònomes i organismes comercials i organismes públics, empreses públiques, que, en principi, es fa per un increment dels seus ingressos. Si això s'acompleix, és positiu, i en aquest sentit, doncs, ja ho vam reconèixer l'any passat i ho tornem a reconèixer. És a dir, un pressupost tardà, restrictiu, privatització per transferències.

Següent punt. Nosaltres entenem que aquest procés d'endeutament és degut a dues causes que hem anunciat aquí repetidament. En primer lloc, un sistema de finançament extern, que ve de Madrid, que és insuficient. És a dir, a Catalunya es reben menys diners per habitant i servei del que reben altres comunitats autònomes, i la inversió pública que es fa a Catalunya per habitant és menor. Per tant, hi ha una insuficiència. Caldria veure per què és aquesta insuficiència. Nosaltres ja hem anunciat que entenem que ha estat la forma de negociar, i en concret la darrera, un pacte partidista entre CiU i PP, que no implica una negociació unitària, la que dona aquests resultats. Caldria replantejar-ho i des d'aquí els convidem a un replantejament cap a una negociació unitària. Hi ha hagut alguna declaració, darrerament, d'algun membre de la coalició en aquest sentit.

En segon lloc, entenem que són uns pressupostos –i permetin-me..., em resistia a utilitzar l'expressió–, diríem, aproximatius; virtuals, si vostès volen. Per què? No tant per l'aprovació legal que es fa al Parlament, seguint tots els requisits de legalitat, sinó perquè les desviacions pressupostàries entenem que són excessives. Mirin, aquest any, la desviació pressupostària serà d'un 9%, mesurant crèdits inicials i crèdits definitius. I

és un pressupost que es va aprovar el mes de juny; és a dir que, si fos de tot l'any, podríem estimar que seria del 18%. Malgrat tot, hi ha hagut desviacions pressupostàries del 20%, del 25%. Entenem que és excessiu. A Política Territorial, 38%; a Treball, més del 100%; Medi Ambient, més del 100%; a Indústria, Comerç i Turisme, més del 100% –mesurant, ja dic, crèdits inicials i crèdits finals. Són desviacions excessives. Implica una manca de rigor en la confecció de pressupostos o una dificultat en les seves realitzacions.

La Sindicatura ja ha fet esment d'això, que manca avaluació de costos i rendiments; manca poder avaluar correctament les despeses fiscals; manquen programes per objectius... Nosaltres hi afegiríem: hi han excessives despeses sumptuàries, tot i que es redueixen; hi han estructures administratives de la Generalitat que pensen vostès que són necessàries totes elles? No podríem simplificar l'Administració de la Generalitat? Hi manca un control de determinats avals; per exemple, comptabilitat creativa de traspassar menys pressupostos a un ens com la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió a base de donar un aval signat per la Generalitat... És a dir, cal un control, una reducció de les despeses sumptuàries, cal una millora de l'eficiència.

Les nostres propostes, en aquest sentit, són clares, i ho hem dit en determinades ocasions –per exemple, en les resolucions del debat de política general–: hem de fer més transparència; una memòria de costos i rendiments; un control de la despesa que impliqui un registre d'aval, de subvencions, de despeses fiscals; una administració única per a Catalunya; simplificar l'Administració de la Generalitat i, en definitiva, un pla per a la reducció del deute.

Ajuden aquests pressupostos al reequilibrament de l'estat del benestar, al reequilibrament social? Hem de reconèixer –i així o fem i ho varem fer en els pressupostos anteriors– que de les partides que hi ha dintre del pressupost, comparant pressupost inicial i pressupost inicial del 97 –els dos pressupostos inicials–, hi ha realment una excepció cap a Ensenyament, cap a Sanitat –fonamentalment– i cap a Treball, que sembla ser, doncs, que tenen uns creixements positius, mentre que altres conselleries els tenen negatius.

Això seria la primera part del tema. Si ho comparem nosaltres amb el 97 previst, amb el que realment s'ha fet com a crèdits definitius el 96, el panorama canvia. I aquestes excepcions que els deia abans només queden centralitzades a Ensenyament i a Sanitat. Per què? Perquè Cultura cau un 1,5%, que si l'afegim al 3 d'inflació seria el 4,5%; Benestar social cau un 5%; l'ICASS cau un 12%, i Treball cau un 63%. Els únics que no cauen i que queden són Ensenyament, amb un creixement real de l'1,1, i Sanitat, amb un creixement real de l'entorn del 4,6%. És a dir que hi han excepcions reals en Ensenyament i en Sanitat; no en els altres departaments, que tenen reduccions importants.

Per part nostra hem fet una anàlisi que és sumar Cultura, Ensenyament, Sanitat, Treball i Benestar Social, amb els serveis corresponents de l'ICASS i del Servei Català de la Salut, i hem vist que aquesta partida, si nosaltres comparem la que tenim en aquest moment per

al previst el 97 i la que teníem realment amb crèdits definitius per al 96, l'increment és de l'1,8, del conjunt; però, si hi traiem la inflació, la reducció és de l'1,2. Entenem, per tant, que la reducció per reequilibrament social, en termes reals, seria de l'1,2.

Dos o tres comentaris al voltant d'això. Mirin vostès, en Ensenyament realment tenim un increment –ja ho hem dit abans–, que és del 3,5, que en termes reals és el 0,5, però hem de portar a terme tot un procés de reforma educativa. L'increment de despesa per centres docents augmenta un 6,7; en termes reals, 3,7 –ho ha mencionat abans també el senyor conseller. Però aquí hem d'entendre que això ha d'implicar un augment de qualitat en els serveis que veiem difícil que amb aquesta xifra es pugui fer. La formació del professorat cau entre un 9 i un 5%. Els programes d'innovació i formació també es redueixen. La inversió i les transferències de capital a les corporacions locals per a reformes dels centres també es redueixen. Les llars d'infants públiques, de zero a tres anys, veuen reduir les seves partides, mentre que es manté –congelada, això sí, però es manté– la partida per a llars d'infants privades.

A Sanitat tenim també un creixement en termes reals, però un creixement que, si el comparem amb el que realment es gastarà aquest any el Departament, és molt menor del que es podia pensar. I concretament, en el tema del Servei Català de la Salut i l'Institut Català de la Salut, el creixement és del 2,3, que no arriba a ser el 3% d'inflació. Això implica uns dèficits cap a la xarxa d'hospitals públics; implica que la reforma d'atenció primària quedarà paralitzada, i que hi haurà un deteriorament en determinats serveis. En Treball, el PIRMI continua congelat. Les cooperatives i les SAL, tot el que és el mutualisme, passa de 425 a 395 milions. Els programes de seguretat laboral també tenen una caiguda. En definitiva, ja els he dit que, comparat amb els crèdits definitius del 96, el 97 la caiguda és de més del 60%.

Sobre aquests temes, senyores diputades, senyors diputats, nosaltres entenem que haurien d'haver-hi altres prioritats, que per part del nostre Grup estaríem per mencionar-ne algunes, com ja hem fet en propostes de resolució en aquesta mateixa cambra: reformar el mercat laboral en el sentit d'un contracte fix; plans d'ocupació, com fa la proposta dels sindicats Comissions Obreres i UGT; reducció de la jornada de treball progressivament, per acord entre les parts, a costa de la productivitat. Sobre ensenyament, un desenvolupament del mapa escolar, la defensa de les llars d'infants públiques, l'ensenyament d'adults, una llei de finançament per a l'ensenyament. En el tema de la sanitat, posar en marxa les àrees bàsiques de salut, tot el tema d'atenció primària; i en el tema de l'habitatge, crear un parc públic d'habitatges de lloguer i gravar fiscalment els habitatges desocupats. També, en el tema de benestar social, estaríem per actualitzar el PIRMI, i un pla interdepartamental per la immigració, així com un suport a l'economia social. I en definitiva, permetin-me vostès que, des d'aquesta tribuna, faci una defensa del públic, el públic en tant que el públic també pot ser més eficient, en tant que entre el públic també pot haver-hi competència: per què no pot haver-hi competència en-

tre els centres públics? Per què no pot haver-hi augment d'eficiència en els centres públics? I el públic, perquè té dues característiques que no té el privat. Un, evita la selecció adversa: en el públic, tothom hi és admès –no passa així en el privat–, i en segon lloc, el públic evita el risc, sobretot quan és a futur. Què em diran vostès que passaria amb un fons de pensió privat si fes fallida i tingués molta gent integrada? Estaríem segurs que no haurien d'assumir-ho els poders públics? Doncs, el públic té un risc molt menor.

Reequilibrament territorial. Entenem que les partides d'Agricultura, Política Territorial i Corporacions locals, tot és just reconèixer l'increment que fa la Generalitat a les corporacions locals –del 7,5 aquest any–, que no arriba, no obstant això, al que tenia l'any 95 –que no hi arriba, no obstant això. Tot i així, aquestes partides també tenen una reducció real del conjunt del 5,7%. Per tant, tenen dificultats per a realitzar l'equilibri territorial. Mirin, un exemple: si mirem les comarques de l'interior de Tarragona que han tingut creixements negatius o menors del 0,5 en aquest període de cinc anys –del 90 al 95, com li deia–, representen aproximadament l'1,6% de la població de Catalunya; en canvi, hem rebut, com a inversions totals, del percentatge de la Generalitat, el 0,7%, és a dir, entenem que difícilment aquests pressupostos poden fer el reequilibrament territorial. Nosaltres, en aquest sentit, estaríem per dotar un fons de cooperació local als ajuntaments, de 30.000 milions de pessetes; fer un pla de finançament local del 97 al 2001; cal reconèixer que els ajuntaments –i així ho he dit– des de fa tres anys s'estan estrenyent el cinturó..., en definitiva, estan fent un esforç: cal fer un pla a nivell de Catalunya. Estaríem també per un pla d'equiparació de serveis per a l'agricultura, un pla de modernització de les estructures familiars agràries, un parc públic d'habitatges de lloguer i, en definitiva, doncs, dotar de més possibilitats les comunitats locals de Catalunya.

En el tema ecològic, el tema de medi ambient, quant al Departament, cau un 61,7%. Certament, la Junta de Residus augmenta les seves dotacions. Si sumem Medi Ambient i Junta de Residus tenim que el que caurà el conjunt d'aquestes dues factures per aquest any, comparant amb el crèdit definitiu del 96, és de més del 50%. Certament, haig d'acceptar –no tinc aquí ara les xifres que donava el conseller– que, amb la Junta de Sanejament, aquestes qüestions podrien tenir un altre sentit, però, hi insisteixo, en Medi Ambient la caiguda és del 61 –en el Departament– i, sumant aquestes dues partides, la caiguda és del 60%. Li haig de dir que el Departament de Medi Ambient té 9.400 milions, és a dir, el 0,56% del pressupost de la Generalitat, i és insuficient per resoldre els problemes mediambientals que té Catalunya. Li ho accepto, i notablement, que amb la Junta de Sanejament les qüestions canvien –és una quantitat important–, però quant a Departament i Junta de Residus, els seus recursos són absolutament insuficients. Nosaltres estaríem per un pla d'energies renovables que arribi a ser el 7,5% l'any 2001. En segon, un estalvi energètic, començant pels edificis, començant per les conselleries de la Generalitat. Hauríem també de fer un pla per reduir l'energia nuclear, la dependència de l'energia nuclear; un pla de residus que permeti

ciclar els residus i separar les brosses en quatre contenidors. I per últim, una llei sobre el transport públic.

Si mirem finalment l'economia productiva, els dos departaments més afectats –Economia i Finances i Indústria, Comerç i Turisme– tenen unes reduccions importants en el seu pressupost. Entenem que, en aquest sentit, s'ha de treballar en un increment dels serveis a les empreses, un increment per fomentar la cooperació empresarial, un pla de reindustrialització, un pla de turisme a Catalunya i un increment de recerca i desenvolupament.

Permeti'm, finalment, referir-me a dos aspectes que a nosaltres ens són importants, també: en primer lloc, el tema de la solidaritat internacional –demanem també un 0,7% dels pressupostos per a la solidaritat internacional–, i l'altre tema, la normalització lingüística i la cultura. No oblidem que l'Estatut diu que la cultura és un deure i, a la vegada, un servei que han de prestar les entitats públiques, i en el tema de la normalització tampoc avancem aquest any.

En definitiva, i per concloure, senyores diputades, senyors diputats, ens trobem amb uns pressupostos que entenem que són conservadors, perquè entren dintre d'una lògica conservadora que abans hem esmentat. En segon lloc, són uns pressupostos aproximatius, virtuals, si vostès volen perquè hi ha moltes desviacions, uns pressupostos en què no hi ha una bona gestió i que, al nostre entendre, no reequilibren suficientment el tema social, no reequilibren suficientment el tema territorial i no reequilibren suficientment el tema mediambiental.

És per totes aquestes causes, senyores diputades, senyors diputats, que hem presentat aquesta esmena a la totalitat i, malgrat tot, com sempre, li hem dit al senyor conseller: per part del nostre Grup, doncs, restem a la seva disposició per dialogar qualsevol d'aquests temes, si vostè té la voluntat d'acceptar-ho.

Moltes gràcies, senyores diputades; moltes gràcies, senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Hi ha la possibilitat de rèplica del conseller. El conseller vol parlar? *(Pausa.)* Té la paraula, doncs.

El conseller d'Economia i Finances

Senyor president, senyores i senyors diputats, agraeixo la intervenció del senyor Novella i les seves aportacions, els reconeixements que hi pot haver de positiu en el pressupost i les crítiques que ha realitzat des d'una opció política diferent.

Primer, unes puntualitzacions: l'objectiu del 2,6% en el pressupost no depèn tampoc exclusivament del pressupost, sinó del comportament de la societat en el seu conjunt, i hem escollit l'objectiu dels pressupostos generals de l'Estat. Vostè sap, senyor Novella –ho sap perfectament– que, dins dels objectius de Maastricht, sembla ser que en aquests moments en el nostre país el tema preocupant, que era el dèficit públic, preocupa menys, tot i que s'ha de mantenir l'execució dels pres-

supostos amb rigor, perquè, de cara a Brusselles, a la Unió Europea, doncs, hi ha diversos països que tenen dificultat. En canvi, el tema de la inflació s'ha convertit en un tema certament difícil, perquè l'entrada dels tres últims països –Àustria, Suècia i Finlàndia, que són molt poc inflacionistes– ha fet baixar la mitjana; hi ha molts països a Europa que compleixen amb l'objectiu d'inflació i, per tant, de cop i volta aquest objectiu de la inflació s'ha convertit en un objectiu prioritari. Per tant, hem de fer un gran esforç en aquests termes, perquè sembla que avui dia pot semblar més fàcil complir amb l'objectiu que semblava el màxim, de dèficit públic, i en canvi, incomplir en un tema com la inflació.

Per cert, sobre el tema de passada de l'endeutament, haig de dir que l'objectiu de l'endeutament, que és del 60% del PIB a nivell de tot l'Estat, és l'únic objectiu que Espanya complia en el moment de la signatura dels acords de Maastricht, i que al conjunt de l'Estat s'ha disparat al 67,2%, però tenint en compte les xifres d'Itàlia, de Bèlgica i d'altres països europeus, sembla que aquí no hi haurà problema. Això només és una breu referència per dir fins a quin punt la inflació és important i, des dels poders públics, s'ha de fer l'esforç que sigui possible.

El senyor Novella ha dit que la seva previsió de creixement per a l'any 96 era inferior a la prevista. És cert, hi ha hagut una revisió a la baixa en la majoria de països europeus, i amb una economia que comença a ser molt internacionalitzada, com la catalana, les baixades que es puguin produir en els nostres millors clients –Alemanya, França i Itàlia, representen el 45% de les nostres exportacions–, doncs, afecta la nostra economia. El senyor Novella ha parlat d'una previsió del 2%; nosaltres som més optimistes i fem una previsió del 2,4%, però també sí que vull dir que fa uns mesos la nostra previsió era del 2,8 i, per tant, l'hem revisada a la baixa, i em sembla que era necessari, i el 2,4 potser sí que és un pèl optimista –no m'estic de dir-ho aquí, des de la tribuna–, però ens sembla que l'evolució que tenen aquests últims mesos pot permetre'ns d'assolir aquest objectiu, que seria unes dècimes per sobre de l'objectiu que es fixa l'Estat espanyol en el seu conjunt.

Bé, el tema de l'atur. L'atur, el senyor Novella presenta unes xifres que realment no són bones –les xifres de l'atur juvenil, etcètera–, no vull entrar en una discussió justificant que l'atur està bé, perquè l'atur és excessiu. De totes maneres, sí que vull dir que tota la política econòmica de l'Estat espanyol i la política europea, i el sacrifici que representen en molts aspectes els acords de Maastricht, tenen un objectiu claríssim, que és millorar l'ocupació a Europa en el seu conjunt. És a dir, tots aquests sacrificis es fan per què? Es fan perquè hi ha hagut una globalització de l'economia, hi ha hagut noves àrees industrialment emergents que competeixen amb Europa, amb avantatge, i Europa ha fet un esforç, que era necessari, de sanejament de les hisendes públiques, però també de guanyar competitivitat, i tot això amb un objectiu, que és millorar l'ocupació. I sí que és cert que en línies generals s'observa una millora de l'ocupació: les dades que avui hi ha en el diari, que he llegit aquest matí, sobre l'EPA, em sembla que és del tercer trimestre, però mostren una tendència favorable,

encara que les dades puntuals del mes de setembre i del mes d'octubre no siguin tan bones i siguin més dolentes que el mes de setembre i el mes d'octubre de l'any passat, em sembla. Però sí que hi ha hagut, en conjunt, una tendència a la millora.

En tot cas, sí que li vull dir al senyor Novella –i ell ho sap– que si agafem l'EPA, que és l'estadística que a ell li agrada sempre manejar, i que ens diu que, a més a més, els països europeus ho fan a base d'enquestes, però que en aquests moments estan en revisió aquestes enquestes, com el senyor Novella sap, Catalunya se situa millor i evoluciona millor que el conjunt de l'Estat; concretament, en el tercer trimestre del 96, que és la dada que jo tinc aquí, Catalunya està en un 18,8% i el conjunt d'Espanya en el 21,9. I en canvi, si agafem les dades que a nosaltres ens agrada més manejar, perquè ens semblen més fiables i ens semblen més segures, i perquè també presenten una cara més favorable, doncs, Catalunya, l'octubre del 96, se situa en el 10,2% d'atur registrat –Inem–, a comparar amb el 13,9 d'atur registrat espanyol. Per tant, encara 3,7 punts per sota. I jo diria que aquesta reducció que s'ha fet, aquesta..., més que reducció, perdó, desacceleració de l'activitat econòmica, no ha anat acompanyada de destrucció de llocs de treball tan forta com altres vegades, sinó que s'ha mantingut una certa tendència a una millora de l'ocupació.

Desequilibris socials i territorials, és evident, i jo crec que aquests pressupostos poden tendir a millorar-los, i diré per què: el senyor Novella ha insistit en la millora de la rendibilitat de les empreses, i determinats incentius que s'han donat a les empreses amb la legislació estatal –tema que no forma part d'aquest pressupost, però que sí que forma part de l'evolució de l'economia–, i jo diria que augmentar la rendibilitat de les empreses, els seus excedents, és millorar la inversió; no sempre, però és una condició sine qua non: si no millora la rendibilitat de les empreses i dels excedents, la reinversió ve bàsicament de reinversió, de reinversió dels beneficis, i aleshores això és una base essencial per, primer, la modernització de les empreses, la seva competitivitat, i inversió i competitivitat és essencial per millorar l'ocupació.

El senyor Novella diu que això és un sistema conservador, que els pressupostos són conservadors en aquest aspecte. Jo crec, bàsicament, en aquesta teoria, senyor Novella, i resulta que és la teoria dels acords de Maastricht i és la teoria de la majoria de països europeus, governi qui governi. És a dir, si no hi ha inversió de les empreses, si no hi ha reinversió i, per tant, no hi ha prèviament beneficis, difícilment es podran modernitzar les empreses, difícilment podran competir i difícilment podran generar ocupació. I és evident que tot el projecte de Maastricht es basa en aquesta concepció. Concepció conservadora? No ho sé; però aquesta és la concepció que impregna els acords de Maastricht i, evidentment, és una concepció en la qual nosaltres creiem.

Jo crec que, molt més que subvencions a les empreses –cosa que ha desaparegut del nostre pressupost en gran part; per tant, no he entès el que deia de la privatització; després hi tornarem–, més que subvenció a les empre-

ses, les administracions hem de crear un entorn que no les posi en una situació de desavantatge des d'un punt de vista d'infraestructures o des d'un punt de vista de comunicacions o de telecomunicacions i, a més a més, és molt millor que les subvencions determinats incentius fiscals, perquè, ja que el senyor Novella parlava de les rendes de capital, em sembla que els incentius fiscals que, per exemple, s'han donat en l'impost de societats, tot el que és internacionalització, exportació, formació, recerca, són incentius fiscals essencials per modernitzar l'empresa i per a la creació de llocs de treball.

Per tant, nosaltres estem en aquesta línia, que és una línia que coincideix amb una de les prioritats que expressa el senyor Novella, la primera prioritat que ha dit en el curs del seu discurs –després, al final, n'ha dit d'altres–, que és la qualitat, la política de qualitat que han de fer les nostres empreses per competir. Aquest és un discurs que nosaltres hem fet molt sovint i que és el discurs que ens ha portat a la creació del Laboratori General d'Assaigs, de l'Idiada, dels laboratoris de Motlles i Matrius, de totes aquelles infraestructures..., dels centres de transferència de tecnologia universitat - empresa..., totes aquestes inversions que realment han pesat sobre el nostre pressupost però que permeten a les empreses de millorar la formació de la seva gent, la seva qualitat, en definitiva, la seva internacionalització.

Bé, el tema del deute, el tema del dèficit i de l'endeutament, que serà un tema recurrent durant aquest debat. En el tema del dèficit és evident que en els pressupostos de la Generalitat s'ha fet un esforç considerable. He dit els percentatges de reducció, però, dit de memòria: els 46.000 que arribarem aquest any, els 74.000 de l'any anterior, 190.000 de l'any 94, fins a l'objectiu de 26.000, que és l'objectiu del sender d'aquest any, i amb una previsió del sector públic administratiu consolidat que presenten aquests pressupostos de 23.900. Aquesta és una reducció clara, un sender de baixada del dèficit que fa que hàgim de millorar els nostres ingressos, i que es milloren amb l'acord de finançament. Consta aquí una millora de 71.000 milions de pessetes, consta en aquest pressupost.

Després, la reducció de la despesa en determinats departaments, sobretot si es vol mantenir unes prioritats en sanitat i en educació, si hi han uns departaments que ja creixen, un d'ells per motiu de traspassos, com Justícia, l'altre pel desplegament de la policia, com Governació, forçosament això afecta les operacions de capital. Operacions de capital que en el pressupost es redueixen de l'11%, però que, si hi afegim el consolidat i les empreses públiques que no per aportacions de la Generalitat a les empreses públiques, no per augment del seu endeutament –que l'augmenten menys–, sinó per generació de recursos o per convenis amb l'Administració central..., poden compensar que aquesta reducció de les operacions de capital, en lloc de ser de l'11%, passi a ser del 3.

El senyor Novella parla del tema del repartiment del treball; aquest és un tema, és una consideració de tipus general que no sé si aquests pressupostos ho poden abordar, o és un tema que depassa aquests pressupostos. En tot cas, és un tema que jo crec que depassa fins

i tot Catalunya i Espanya; és un tema de competitivitat internacional, i qualsevol innovació que es faci d'una manera unilateral en aquest camp pot ser, segons el meu criteri, enormement perillosa.

La privatització..., no entenc a quin concepte es refereix el senyor Novella. Miri, amb les transferències corrents..., que, òbviament, sobre un pressupost de la Generalitat d'1 bilió 700.000 milions de pessetes –si agafem el consolidat, 1 bilió 900.000–, sobre aquest bilió 700.000, les transferències corrents, és a dir, el capítol 4 –parlo de memòria–, representen més d'un bilió de pessetes. I dins d'aquest bilió de pessetes, hi ha més de 500.000 milions, 560.000 milions, que van a la sanitat, i 205.000 milions que van a les corporacions locals, que són aquells diners per a les corporacions locals que entren i surten a les vint-i-quatre hores. Tot això ja representa, d'aquest total d'un bilió, que és la partida més important del pressupost, més de 750.000 milions de pessetes, i les altres transferències, doncs, poden ser a organismes públics, a organismes autònoms, que veuen en les transferències de la Generalitat una disminució de més del 30%. Ho he dit abans: les aportacions que fa la Generalitat a les empreses públiques de la Generalitat i els organismes empresarials de la Generalitat és molt forta en aquest pressupost.

És evident que hi ha una reducció, que és el tema, per exemple, de la Televisió de Catalunya i de Catalunya Ràdio, on, de l'aportació que es fa, la meitat es fa amb aval. Vostè sap que a l'Administració central s'hi ha fet la totalitat amb aval; aquí fem la meitat. Per què? Perquè creiem que aquestes empreses públiques, aquests organismes autònoms, han de buscar els seus mitjans en el mercat i en el seu propi endeutament. Però la privatització, si no es refereix al que representen en la sanitat els concerts o el que representen els concerts educatius en ensenyament, que és una característica de la nostra societat i que reben ajuts públics, no es refereix, en absolut, per l'import, ni a empreses privades ni a famílies, que han vist..., sempre han representat un percentatge molt petit, però que han sofert en aquest pressupost una reducció absoluta.

Bé, sobre el tema de l'endeutament, l'endeutament és conseqüència del dèficit. Mentre hi hagi dèficit, encara que sigui el 3% final del 1997 que permet passar l'examen de Maastricht, aquest 3% s'ha de finançar i, per tant, mentre hi hagi dèficit, hi haurà increment de l'endeutament. El que convé en l'endeutament és que hi hagi una desacceleració del seu increment, i em sembla que els últims anys aquesta tendència a la desacceleració de l'endeutament també s'ha produït, i només es podrà reduir més l'endeutament si incrementen molt els ingressos, o si el dèficit és zero, o si hi ha superàvit. Aquesta és la solució del tema de l'endeutament.

Per altra banda, l'endeutament de la Generalitat –que aquí molt sovint es presenta en termes molt punyents–, doncs, jo voldria dir que, si es tenen en compte l'anti-guitat de les transferències, el fet que tinguem més serveis que ningú, el fet del nostre mal finançament, doncs, és un endeutament que jo desitjaria que fos menor, però que tampoc revesteix els tons punyents amb els quals molt sovint es pinta. I la prova d'això és l'examen constant d'agències internacionals –això s'ha

dit en el debat de política general, i ho ha dit el president, i perdonin si ho repeteixo-, de Moody's i de Standard & Poors, que ens donen una qualificació que ens permet, sense dificultat, el finançament del nostre deute.

Bé, sobre els temes dels pressupostos reals i dels pressupostos virtuals, miri, en el tema, per exemple, d'ensenyament, en el tema d'ensenyament és evident que durant l'exercici 96 hi ha hagut uns acords d'augment del Departament d'Ensenyament, i que aquests acords han estat, concretament, en remuneracions de personal, 1.278 milions de pessetes, i en transferències corrents, 17.383 milions de pessetes. El primer, els 1.278, per a professors a l'inici de curs del 96 i el 97 i quota Seguritat Social, aplicació de la LOGSE –que volem aplicar i que seguirem aplicant–, i després, els 17.000 milions, també, concerts i convenis educatius, perquè també les institucions privades concertades han d'aplicar la LOGSE. I la LOGSE és la nostra principal preocupació, senyor Novella. La sanitat i l'ensenyament són les nostres principals preocupacions, i representen el 60% del nostre pressupost. Però la LOGSE, amb l'ensenyament gratuït fins a setze anys, amb els vint-i-cinc alumnes per aula, representa més mestres i més edificacions. I, per tant, si en el curs de l'exercici 97 els ingressos, amb els quals hem estat molt prudents en la seva previsió, augmentessin o poguéssim retallar les despeses per altres zones, nosaltres no renunciem a fer-ho en el curs de l'exercici 97; en donem compte puntualment al Parlament, i hauríem, probablement, també, d'augmentar la partida d'ensenyament en el curs del 97. Aquesta és una previsió que jo faig, però en funció de l'evolució dels ingressos i de l'evolució de les despeses, i això està previst en l'articulat del Projecte de pressupost que se'ls presenta.

Tema de medi ambient. Les xifres que vostè dona no quadren amb les que jo he dit; però és igual: la tendència sí que quadra. Miri, el Departament de Medi Ambient té un augment zero, però, si s'hi afegeix –parlo de pressupost inicial 97 a pressupost inicial 96, només parlo dels pressupostos inicials– la Junta de Residus i la Junta de Sanejament, l'increment és del 29%. I la Junta de Sanejament vostè sap, senyor Novella, que té un pressupost elevadíssim, en convenis amb l'Administració central, i que fa una quantitat de depuradores que després, en l'esmena a la totalitat de les seccions pressupostàries –que aquest any, en virtut del nou mètode, es veurà a continuació–, es podrà explicitar.

Pressupostos conservadors: jo no hi estic d'acord. Uns pressupostos que, dins de la línia general europea, vagin en el camí de crear ocupació no són uns pressupostos conservadors, no ho són. Uns pressupostos que mantinguin els serveis bàsics d'educació i de sanitat i que tinguin aquesta preocupació que representen el 60% del nostre pressupost no són uns pressupostos conservadors.

I pel que fa als desequilibris socials i territorials, jo crec que el manteniment d'aquests serveis bàsics d'ensenyament i de sanitat són des de l'Administració la principal col·laboració que es pot fer per reduir aquests desequilibris.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, honorable senyor conseller. Té el torn de rèplica, pel Grup d'Iniciativa, el diputat senyor Joaquim Novella, per un espai, un temps màxim de dinou minuts.

El Sr. Novella i Izquierdo

Moltes gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, en primer lloc, agrair al senyor conseller que hagi tingut l'amabilitat de contestar moltes de les coses que aquí jo he plantejat i, certament, és interessant dialogar sobre aquestes coses, senyor conseller.

Miri, quan jo li he explicat la situació de Catalunya, només feia referència a uns fets reals, a unes tendències que es produeixen. Per tant, indubtablement, aquí, el Govern de la Generalitat té una part alíquota de responsabilitat, no tota –la societat té el seu funcionament–, però té una part alíquota de responsabilitat. I el que ens diuen aquests fets, senyor conseller, és que la precarietat és alta; és que l'ocupació que es crea és a temps parcial. Jo li he donat a vostè dades de l'EPA del segon trimestre, i són dades contrastades; si vostè vol, les podem contrastar. No tenia encara les del tercer trimestre –les reben abans a la Conselleria que no els ciutadans de peu–, però, realment, són del segon trimestre del 96.

Miri, això de l'Inem que vostès utilitzen, no va, i no va ni aquí ni a cap lloc d'especialistes del mercat de treball. Perquè a l'Inem no hi ha els joves, no s'hi apunten els que no cobren; per tant, no hi són, i està subvalorat. Per tant, això no funciona. Indubtablement, entenc que vostès, legítimament, ho utilitzin, però, realment, no funciona. L'EPA pot tindre qüestionaments –no dic que no–, però és molt més fiable internacionalment, i són les dades a què ens hem d'acollir.

Jo li he donat a vostè unes dades que vostè, una mica, les qüestionava. Home, doncs, no, miri, escolti'm, 500.000 aturats, 490.000, el segon trimestre del 96. Creació d'ocupació, doncs, ja li ho he dit: 80.000 llocs de treball des del desembre..., l'any 95 i l'any 96. És a dir, això es pot contrastar. Per altra banda, també li he dit a vostè que entre els joves l'atur és de 170.000, és el que hi havia el segon trimestre, que és una taxa d'atur del 36%, i això –ja m'agradaria equivocar-me– són les dades del segon trimestre, i són reals.

Senyor conseller, jo li he parlat a vostè de política econòmica conservadora, i quan hi poso l'adjectiu hi ha unes raons, al meu entendre, de pes darrer. Tinc ocasió d'explicar-li-ho, i amb molt de gust ho vaig a fer. Miri vostè, la moderació salarial en aquest país és important; els convenis col·lectius han crescut per sota de l'IPC. I si mirem el guany per hora, ja no dic per mes, per hora, han crescut una mica per sobre de l'IPC, però menys que l'increment de productivitat. És a dir, la moderació salarial és un fet de fa temps, i és un fet que els beneficis de les empreses han augmentat –també he donat dades. Ara bé, no és cert que sempre que hi ha augment de benefici hi ha augment de la inversió, això no és cert. En aquest país s'han desviat –en aquest i en el conjunt d'Espanya– beneficis cap a activitats especu-

latives durant molt de temps, i dono l'època daurada del 85 al 90 –eh?–, i això està estudiat i està comprovat. O sigui que és condició necessària, naturalment, que les empreses estiguin capitalitzades, però no condició suficient.

Segona qüestió: que hi hagi inversió no és suficient per a creació d'ocupació, perquè avui dia les noves tecnologies estalvien i s'incrementa la productivitat. I aquí tenim un gran repte tots, vostès en tant que Govern de la Generalitat, però tots, que donats els increments de productivitat que han creat les noves tecnologies, si no reduïm jornades, tindrem realment problemes per a ocupar tothom; i en el que és conservadora la seva política –amb perdó–, en el que és conservadora aquesta política, en el pacte –diguem– amb les dretes que han fet a Espanya, és que vostès ja anteriorment van recolzar una reforma del mercat laboral que se'ls ha anat de la mà, al meu entendre, i hauran de rectificar; hi ha una precarietat excessiva. I estem d'acord a fer una política de qualitat, senyor conseller, però la qualitat exigeix un treball ben format, estant a l'empresa, participant en l'empresa. Quan vostès estaran per la participació dels treballadors a les empreses? Quan estaran vostès per un treball fix que permeti la formació? Això és una política conservadora, senyor conseller. D'altra banda, jo puc estar d'acord o no amb desgravacions fiscals, però, senyor conseller, hi ha un tema que a mi i a nosaltres ens sembla greu: trencar la progressivitat de l'impost sobre la renda és un tema greu en política econòmica, i vostès, amb el pacte que fan a Madrid amb el PP per a rendes del capital, el trenquen. Els altres pagarem amb uns esglaons i aquí està el 20%. Això és trencar la progressivitat fiscal, i bé, cadascú té la seva política; per nosaltres és una política conservadora.

I el tercer punt és un debat que és també molt interessant: el públic i el privat. És millor el públic que el privat? Per definició, no. És pitjor? Per definició, no. No hi ha ningú que pugui diferenciar o evidenciar –perdó– que el privat és millor que el públic, o a l'inrevés; cal veure l'empirisme. I darrere això hi han opcions de política. Vostès, sembla ser que recolzen unes polítiques que entenen que el privat és més eficient; i hi han declaracions d'algun conseller de la Generalitat que penso que se les podria haver estalviat perquè no deixa de ser el responsable d'aquell departament. I per tant, si el públic no va bé, doncs, alguna cosa hi tindrà a veure. Però, malgrat això, malgrat això, senyor conseller –li torno a insistir–, el públic, referint-se a l'estat del benestar, té un gran avantatge sobre el privat: tothom hi entra; ningú es queda a la porta; ni el més malalt, ni el més vell, ni el que no pot pagar. I en segon lloc –i en segon lloc–, senyor conseller, també no hi han menors riscos, menors riscos –hi torno a insistir–: un fons de pensions privat, si fa fallida, al final l'Estat se l'haurà d'empassar, si hi ha molta gent. Segur. Ha passat amb la banca moltes vegades. Si ho fa l'Estat, és el que millor pot garantir el futur. Li accepto que en tot això hi han d'haver reformes, hi han d'haver racionalitzacions, també. Però indubtablement, el tema del públic té unes avantatges notables pel que fa referència a aquest tema. I amb una altra precisió: capitalitzem humanament el país, que això és molt important. Aquesta precarització del mercat de treball està des-

capitalitzant la joventut respecte al treball, i això és un problema seriós, senyor conseller. Per això jo deia que era conservadora.

Sobre el tema que vostè m'ha preguntat, per tant, qualitat sí, però amb treball ben format, amb participació a l'empresa –repeteix– i amb treball fix. Qualitat sí, però a base no de precaritzar la ma d'obra, sinó a base de millorar la formació d'empresaris, la formació de treballadors; fer reformes estructurals en transports, serveis a les empreses, etcètera. A partir d'aquí podem trobar la qualitat, i en això sí que estariem d'acord, senyor conseller, que el nostre futur és el de la qualitat.

Sobre el reequilibri mediambiental. Li accepto a vostè, senyor conseller –ja li ho he dit abans; no he tingut cap objecció a fer-ho des d'aquesta tribuna quan així he cregut que era–, que si sumem les partides de Junta de Residus, Junta de Sanejament i el Departament, hi ha una tendència a l'alça, certament. Però, senyor conseller, la Junta de Sanejament té unes destinacions molt precises i, realment, el problema del medi ambient a Catalunya és molt més gran. Per tant, si agafem el del Departament, senyor conseller, és, doncs, la ventafocs de sempre de les conselleries, i perdoni vostè l'expressió; ja ho va ser l'any passat i continua sent-ho aquest any. Jo vaig dir que de les conselleries, doncs, realment, i ho sentia molt, el conseller de Medi Ambient ho tindria fàcil i difícil a la vegada, perquè hi havia molt poc per gastar, i difícil perquè amb molt poc, doncs, m'imagino que hauria de fer coses. En definitiva, aquí hi ha un problema mediambiental que entenem nosaltres que existeix, senyor conseller.

Vostè m'ha parlat també sobre el tema de Maastricht i voldria entrar per part del nostre Grup en aquest tema, perquè em sembla que és important. Nosaltres ja ho hem dit moltes vegades, que el procés d'integració a Europa és un procés important per a la nostra societat, i en aquest sentit, doncs, hem d'intentar fer una certa convergència amb Europa; que a més és bona la reducció del dèficit i d'endeutament en general, perquè un dèficit molt gran o un endeutament molt gran, doncs, posen en perill les finances públiques. I en aquest sentit una política que anés treballant aquestes temes ens semblava adequada. Ara bé, en el que no hem estat d'acord són amb els modes i amb els temps. És a dir, enteníem que hi havia d'haver més temps per fer aquesta política perquè això implica polítiques molt restrictives sobre els països. I a més, la reducció del dèficit –si jo no ho entenc malament– es pot fer de tres maneres: una, reduint despesa; una altra, ingressant més, més pressió fiscal; però n'hi ha dues més, molt importants: una és eficàcia en la gestió pública, i l'última, lluita contra el frau fiscal. I quan el frau fiscal en aquest país està entre el 25 i el 30%, una mesura molt progressiva i per eludir el dèficit serien mesures de lluita contra el frau fiscal. Veurem des de Convergència i Unió què és el que fan vostès per lluitar amb el Govern contra el frau fiscal. I és molt important. I què podem fer aquí a Catalunya? Aquest any no legislem, però sobre tributs cedits, com molt bé ha dit vostè, i sobre el tram autonòmic podem tenir legislació; veurem què farem en aquest sentit. És molt important també per reduir dèficit.

Miri, hi ha un tema que de manera recurrent apareix aquí, i és el tema de l'efectivitat, no? Senyor conseller, des del nostre Grup tindrem una confiança que vostès estan disposats a ser més eficients amb la legislació de la Generalitat quan facin algunes coses d'aquestes que els reclamem l'oposició des de fa molt de temps: consolidació dels estats dels comptes, registre de les subvencions, registre de les desgravacions fiscals, plans per a objectius. I a més, permeti'm vostè, el felicito, senyor conseller –ho vaig fer públicament en el debat que vam fer sobre el Compte General–, el Departament que vostè presideix, aquest any va presentar a la Sindicatura memòria de costos i rendiments; no ho van fer els següents departaments. Seria bo que ho fessin tots vostès. Doncs, quan vostès facin això i vegem a més que les partides de personal i de béns i servies es redueixen ostensiblement, ens ho creurem. Mentrestant, estem sempre amb problemes similars.

Miri, hi ha un tema que, o jo m'he equivocat –de vegades m'equivoco; vostè em corregirà–, o realment sorprèn: per què aquest any les partides destinades a dietes i indemnitzacions per raons dels serveis augmenten més d'un 100%? No ho entenc. És a dir, si estem en una situació de reducció pressupostària, doncs, per què aquesta partida de dietes i indemnitzacions per raons dels serveis s'incrementa en aquesta magnitud? Són coses d'aquestes que de vegades et sorprenen.

Nosaltres, senyor conseller, entenem que realment aquí hi ha una política conservadora perquè es basa a demanar moderació salarial als treballadors –que ho han fet– per augmentar els beneficis –que també s'ha fet–, per augmentar la inversió, però que això sols no crea treball i el treball que crea és precari. I entendríem que hauríem d'anar, si uns es sacrifiquen, doncs, donar la contrapartida: un treball fix, ben format i amb participació a les empreses. Perquè un tema molt important...; és a dir, si l'economia va malament i als treballadors se'ls demana que s'estrenyin el cinturó perquè hi hagin beneficis, fins a cert punt això és correcte econòmicament; però també és correcte que els treballadors participin quan hi hagin guanys. I la participació a les empreses, per a nosaltres, no és una política conservadora.

Sobre el tema del reequilibrament social, ja li ho he dit abans, senyor conseller: jo entenc que certament hi ha dues àrees –ensenyament i sanitat– en què vostès fan una excepció en comparació amb la resta; li ho he reconegut, li ho he reconegut. I li he reconegut també que si examinem les dades –si examinem les dades–, en termes reals o del realment pressupostat al 96, doncs, hi ha en ensenyament un petit augment en termes reals de l'1%, i en sanitat també hi ha un augment substancial del 4%; això ja li ho he dit. Ara, el problema, senyor conseller, és si amb això nosaltres podem garantir tota aquesta reforma que s'ha fet aquí, i nosaltres pensem que no, en temes de formació, en temes de qualitat, etcètera. I si amb això, conseller, podem portar endavant tota la reforma de l'assistència primària; i també pensem que no; malgrat aquest augment, són augments molt minsos, molt reduïts.

Li posaria un tema sobre equilibri territorial –ja he dit abans el que hi havia–: s'ha eliminat del pressupost de

la Generalitat la partida que hi havia per finançar un programa de reequilibri industrial i territorial de Catalunya, que eren incentius a empreses que volien instal·lar-se a comarques deprimides –al Ripollès, Berguedà, Conca de Barberà, Terra Alta. Per tant, aquest és un tema que ens sembla significatiu. És a dir, el cert és que en cinc anys el reequilibri territorial de Catalunya, si mesurem dades de l'estudi de Caixa de Catalunya, en comarques més desenvolupades envers comarques menys desenvolupades, no s'ha donat, s'ha agreujat lleugerament, del 0,5 al 0,53, li he dit abans. I hi han comarques, que jo li mencionava a vostè, que eren més de –em sembla que he dit abans– deu comarques, que tenen un creixement menor del 5 o negatiu, i això és important. I en aquestes comarques la incidència de la Generalitat, malauradament, no és bona; per tant, per a nosaltres tampoc hi ha reequilibri territorial.

Miri, senyor conseller, els fets són la virtut de la política. Nosaltres hem fet una sèrie de propostes; vostè, doncs, amablement ha escoltat igual que la resta de la cambra. Sobre aquestes propostes es pot parlar i dialogar; a partir d'aquí, si dialoguem i parlem i vostès, doncs, fessin un canvi en aquest sentit, nosaltres entendríem que no són polítiques conservadores; però nosaltres entenem que són les polítiques que tradicionalment vostès han fet, i en aquest sentit és el que jo li he donat la denominació.

Sobre el tema d'endeutament, i ja per acabar, breument, senyor conseller, dir-li que l'endeutament, certament, en el darrer temps el procés de creixement es redueix; té vostè raó, té vostè raó: el procés de creixement es redueix. Però és que s'havia de reduir necessàriament, perquè estava en un nivell alt; el 75% dels ingressos corrents és important. I vostè sap que això obliga a una política de control de la despesa, etcètera, forta, i que a més això significa 225.000 pessetes per català. És a dir, que tenim un endeutament alt; ja li ho he dit: el més alt si el mesurem per aquí en les comunitats del 151.

Bé, senyor conseller, aquestes eren les idees que se m'acudien com a resposta als seus plantejaments, i li torno a insistir: sobre les propostes concretes, que jo n'he fet tot un reguitzell, quan vostès vulguin en podem parlar.

Moltes gràcies, senyor president; moltes gràcies, senyores diputades; moltes gràcies, senyors diputats.

El president

Moltes gràcies. El senyor conseller torna a demanar-me la paraula; la té.

El conseller d'Economia i Finances

Senyor president, senyores i senyors diputats, breument... Bé, senyor diputat, molt breument perquè em sembla que ha repetit temes interessants, certament, de la primera intervenció. Però, només per dir: miri, política conservadora, potser sí, potser no –ja li ho he dit–, però en el tema de la reforma laboral no perquè l'haguem pactat amb els conservadors; la vam pactar amb el govern socialista, és del 94. És a dir, aquest exemple no serveix per definir la política conservadora.

En segon lloc, declaració del públic i el privat així, en abstracte, jo no la faré. El públic és bo, millor que el privat per a certes coses; el privat és millor per a altres, i la intelligència és discernir el que ha de ser públic i el que ha de ser privat. Jo estic d'acord amb vostè que una sanitat pública i un ensenyament públic són absolutament necessaris. En altres activitats d'altres tipus, de tipus empresarial, tindria els meus dubtes, i no sobre totes les activitats, tampoc en aquest camp. Per tant, no, una declaració de prioritat del privat sobre el públic no la faré; seria massa simplista.

Tercer tema: precarització del treball. És cert, nosaltres estem satisfets d'haver aprovat, d'haver donat suport a aquella reforma laboral; creiem que ha contribuït a crear ocupació, però ha precaritzat massa el mercat laboral. I, per tant, per això, des de fa temps, membres del Govern fan propostes, dins del contracte estable, dins de crear major estabilitat en el contracte laboral, perquè això té una repercussió molt gran, amb l'objectiu, en el qual sembla que coincidíem, de la qualitat, també. I per tant, jo crec que en aquest aspecte s'haurà d'avançar i s'haurà de modificar, dins d'aquesta línia.

I quart tema: disposats a dialogar, sí. Per exemple, hi han temes que nosaltres voldríem millorar en el curs del debat parlamentari, i n'hi diré dos, que per altra banda provenen de les nostres converses amb els sindicats. PIRMI: vostè sap que el PIRMI és una partida oberta, però que en canvi la retribució està bloquejada..., em sembla que en 39.000 pessetes, i aleshores, que això augmentés en funció de l'IPC, o d'un percentatge que tingués en compte les pensions contributives i no contributives, etcètera, de tot això estaríem disposats a parlar-ne. I després, també, de la creació del Consell Econòmic i Social —que és un acord, em sembla, si no m'equivoco, del Consell de Treball—, també. Dono aquests exemples com a temes que poden contribuir a acostar determinades posicions.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller. D'acord amb el Reglament, té la paraula novament el diputat senyor Novella, per un espai màxim de cinc minuts.

El Sr. Novella i Izquierdo

Gràcies, senyor president. Breument. Sobre l'ofertament de diàleg, senyor conseller, doncs, parlarem quan vostès vulguin sobre el PIRMI: la proposta que ha fet vostès ens ha semblat molt interessant; de fet, ja demanàvem abans que el PIRMI, que estava congelat, es descongelés, i estaríem, doncs, en línia de poder parlar-ne. I sobre el Consell Econòmic i Social de Catalunya, el nostre Grup va presentar una proposició de llei, que vam retirar amb un compromís que el 31 de desembre el Govern presentaria un projecte de llei: esperem que el compromís es complirà i, a partir d'aquí, doncs, el tema del Consell Econòmic i Social, que és un tema clau per a la participació dels treballadors i els agents socials de Catalunya, es pugui fer.

Miri, únicament, sobre això del contracte estable: jo dic contracte per treball indefinit. I sobre això hi ha una qüestió a què sí que voldria referir-me. És qüestió co-

neguda, al dret laboral comparat, que les indemnitzacions raonables, comprovades, objectives, no són mai les mateixes que quan hi ha un acomiadament que no és per causes objectives. És a dir, el que no es pot fer és que la indemnització sigui igual quan s'acomiada algú per causes raonables, que passen a l'empresa i que es poden determinar, que quan hi ha un acomiadament que no es faci per aquestes causes raonables: la indemnització necessàriament ha de ser més gravada, en aquest segon sentit.

I d'altra banda, també hauríem de parlar de si vostès estarien d'acord a gravar més en seguretat social i en acomiadament els contractes temporals, perquè potser fóra un bon sistema per reduir la precarietat al mercat de treball. Algunes propostes hi ha, dels agents socials, en aquest sentit.

Moltes gràcies, senyor conseller; moltes gràcies, senyores diputades i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Per presentar la segona esmena a la totalitat, pel Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula el diputat senyor Josep Huguet, per un temps màxim de trenta minuts.

El Sr. Huguet i Biosca

Gràcies, senyor president. El Projecte de pressupostos que anem a discutir, per a l'any 97, ha entrat en aquesta cambra, de fet, quatre mesos després que discutíssim de forma retardada els pressupostos d'enguany. No han canviat des de llavors grans coses en la situació econòmica catalana: una lleugera represa en l'economia privada, la novetat del pacte de finançament del 30%, d'escassa incidència, i la persistència dels problemes de fons i de les rèmores d'una administració lenta, a vegades, com una tortuga a l'hora d'abordar els canvis que el moment demana. En parlarem més endavant.

Quina és, doncs, l'actual conjuntura? El PIB haurà crescut al llarg de l'any poc més d'un 2% —un pèl lluny de les previsions de la Conselleria, que primer eren d'un 3, després es va passar ja a un 2,8—, i en aquest creixement hi han tingut un paper clau les exportacions, amb un augment del 18,9%, i una millora relativa del consum privat i una certa reanimació de la inversió estrangera.

Els resultats de les empreses és cert que milloren: se n'han creat 14.176, amb un 9,8% menys que el mateix període de l'any passat; hi ha hagut, però, també, un increment de les suspensions de pagaments i fallides —passem de 350 el 95 a 360 el 96. Les exportacions experimenten una arrencada, amb un 18,9, com he dit abans, més que l'any anterior, basada en els béns de consum i intermedis —productes alimentaris i begudes, indústries tèxtils i confecció—, i la Unió Europea continua essent el principal receptor, amb un 71,8%, tot i que la resta d'Europa experimenta un increment notable d'un 39%.

La inversió estrangera, però, continua primant la capitalitat política de l'Estat, que rep un 45,5% de la inversió total: un 45%, pràcticament la meitat de la inversió,

va a parar a Madrid, creixent un 30% en relació amb el període anterior; Catalunya n'obté un 24%, notable, però francament inferior, la meitat de la que va a Madrid. En canvi, per sectors, la inversió directa a Catalunya, bàsicament en el sector secundari, sí que és alta, d'un 43%: no sé si això està prefigurant, definitivament, la frase «Catalunya, fàbrica d'Espanya», i potser «Madrid, la gerència», no? Sembla que som víctimes d'una creixent dualització: aquí, les fàbriques; allà, les inversions financeres i gerencials. La inversió catalana a l'estranger, un 3,7% superior a l'any passat, uns 10.000 milions de pessetes, mentre que l'increment a escala espanyola és del 43,6%. És a dir, un cop més, Madrid també —mostra, segurament, o ratificació, d'aquesta dualització creixent— és el principal inversor a fora, amb un 57% del total.

Si parlem ara de l'ocupació, a Catalunya, el creixement de l'ocupació se situa en un 1,7 interanual el mes de juliol, enfront de l'1,8 del creixement del PIB, mentre que a Espanya el creixement de l'ocupació el segon trimestre del 96 ha superat en percentatge el PIB: 2,6 enfront de l'1,9. La precarització laboral i l'ocupació a temps parcial és el preu, segurament, que paguem del creixement d'aquesta ocupació. Creix el percentatge d'ocupació a temps parcial —del 7% de l'any 95 al 8% del 96—, continua baixant l'ocupació industrial —un 3,7% de variació anual, que són 22.700 llocs de treball menys—, mentre a serveis hi ha una variació del 3,5 —43.900 llocs més—; un percentatge, doncs, creixent, de llocs de treball, a temps parcial, és també disminució de la temporalitat, però encara significa, aquesta temporalitat, un 33,8% dels assalariats. I la temporalitat és més fràgil: és a dir, disminueix el període mitjà de duracions de contractes, es redueix, doncs, la duració d'aquests contractes temporals. L'any 1989 hi havia 620.000 llocs fixos i 420.000 temporals; l'any 96 s'ha permutat la correlació i tenim 400.000 llocs de treball fixos, 550.000 temporals. Per tant, estem davant d'una pèrdua —en aquests sis, set anys— de 220.000 llocs de treball fixos. Continua el descens de la població activa —unes 15.000 persones que se'n van fora del mercat laboral— i, tot i que es redueix la taxa de l'atur, que se situa entorn del 18% de la població activa, de fet pot haver-hi l'efecte deformant que provoca sobre aquesta taxa la disminució de la població activa.

Parlant de salaris, el percentatge d'evolució interanual a Catalunya està pràcticament estancat, mentre que a Espanya puja del 3,3% al 3,8; per tant, doncs, pugen més els salaris espanyols que els salaris a Catalunya. I a més a més, els nous assalariats se situen a les bandes baixes dels salaris; per tant, salaris molt baixos, com s'ha dit abans aquí, alguns d'ells per sota del mínim. I la taxa d'inflació, a Catalunya, el mes de setembre es situa al 3,9, sempre per sobre de la mitjana espanyola, que és del 3,6; un 32,4% d'increment interanual que és degut al grup d'alimentació, després habitatge, i serveis mèdics. La previsió d'un creixement del PIB del 3,3% el 97, de l'informe, podria ser que tornés a mostrar-se excessivament optimista.

Per tant, doncs, aquest és una mica, comprimit, el panorama de la conjuntura econòmica, que mostra com

l'ocupació, tot i que repunta, ho fa per la banda baixa de la franja salarial, per la banda de la temporalitat —tot i que s'ha disminuït, però s'ha perjudicat, diguem-ne, quant a duració d'aquesta temporalitat—, i continuem amb el *décalage*, amb el diferencial d'increment de salaris per sota dels espanyols, i també, en canvi, inflació per sobre de l'espanyola. És a dir, aquí, algú s'ho està passant cada cop més malament, a Catalunya.

Pel que fa al tema de Maastricht —que és una mica la raó que últimament, doncs, sempre s'esgrimeix en qualsevol dels pressupostos que es discuteixen en aquesta cambra—, per situar una mica el moment, és evident que el tipus d'interès a llarg termini ha anat baixant, però encara ocupa una posició distant —dos punts sobre l'interès que hi ha a Alemanya; només, per sobre, hi trobem en aquests moments Itàlia. El nivell d'activitat a l'Estat espanyol és superior, és cert, que a la resta de la Unió Europea, juntament amb el Regne Unit, Itàlia, Suècia, Països Baixos i Irlanda, però són situacions difícilment homologables. Per exemple, dels diversos criteris de convergència europea que es complien cap a la meitat del 96 —la taxa d'inflació, el tipus d'interès, el deute públic, el dèficit i l'estabilitat—, només Luxemburg compliria en aquests moments tots aquests reptes. Però l'Estat espanyol no en compleix cap, juntament amb Portugal, amb Grècia i Itàlia. És a dir, estem en el furgó de cua típic dels estats mediterranis. Amb petites diferències, però, perquè Portugal i Itàlia, com a contrapartida, tenen, per exemple, entorn de la meitat d'atur que l'Estat espanyol —Itàlia amb un 12,2%, Portugal el 7,4 i Grècia amb un 9,2%—; la taxa d'inflació espanyola, per exemple, és d'1,4 punts superior a la mitjana de la Unió Europea del mes d'agost passat. Per tant, doncs, l'esperança de l'informe econòmic del Projecte de llei de pressupostos en l'impacte positiu de les mesures de liberalització adoptades pel Govern central —en sòl, en telecomunicacions, en professions liberals—, jo diria que és expressió d'una virtut cardinal cristiana, l'esperança, però difícil que es concreti, no?, difícil que es concreti per la rèmora d'una estructura en molts sectors d'aquests oligopòlica, molt ben assentada. I ahir, per exemple, estava sentint per la ràdio, per exemple, la negativa dels arquitectes a fer cas de la liberalització que els afecta. Per exemple.

Però si, per complir Maastricht, el que fan vostès és carregar la inversió, carregar-se la inversió a la baixa, i no varien la política de gestió i el model de finançament, l'únic que estan fent, anant a remolc de Maastricht, és hipotecar el futur per complir aparentment les condicions de convergència europea, que és allò que en diuen «pa per a avui i fam per a demà passat». Perquè, sense canvis profunds, podem complir Maastricht, potser, d'aquí a dos anys, però després afloraran totes les qüestions que hem deixat pendents. Perquè aquí hi ha una sèrie de problemes estructurals —que en algun altre moment en aquesta cambra també he expressat— que no varien; és clar, amb tres mesos de diferència, de fet, els problemes estructurals no varien, des que vam discutir els anteriors pressupostos, uns pressupostos destinats a complir conjunturalment Maastricht, encara que sigui al preu de deixar els principals problemes estructurals intactes, encara que sigui al preu d'agreuja-ne algun.

Continua la pèrdua de teixit industrial i de llocs de treball a la indústria. I no s'hi val dir que és un procés mundial: nosaltres partim de cotes baixes, amb molts sectors encara no competitius i que previsiblement no seran reemplaçats quan esdevinguin definitivament obsolets. Hi ha un informe recent que situa que la capacitat exportadora de la indústria catalana encara es basa massa en els costos baixos, no pas en la qualitat i en la capacitat d'innovació i de valor afegit que s'hi posa.

Un atur estructural que quasi no s'ha mogut des del 1980, mentre la població creixia i mentre la productivitat augmentava, és un tema que no s'acaba de resoldre: moure's prop del 20% d'atur estructural vol dir que un de cada cinc catalans no només no troba feina, sinó que a vegades és incapaç ni tan sols de crear-ne, i en un moment que, en el canvi que estem sofrint, el factor humà, en el desenvolupament, és cada cop més important. La recuperació i la divulgació de la cultura emprendora, per exemple, hauria de ser un objectiu estratègic del Govern, un objectiu estratègic, i això no es nota ni en la forma d'abordar els currículums universitaris, pel fet..., en tant que relació amb la qüestió empresarial, ni en la manca de planificació de la formació professional del primer nivell, aspecte en el qual s'havia retrocedit en relació amb els anys anteriors.

Explico, per exemple, el cas recent que en aquest Parlament, gràcies a la iniciativa d'Esquerra Republicana i jo mateix, doncs, s'ha hagut d'instar el Govern a posar en marxa l'any que ve –i ja era hora– els cursos de cicles formatius de primer nivell, o anomenats «garantia social», perquè resulta que el legislador –o, en fi, l'executiu– no va preveure que amb la implantació de la reforma hi hauria un fracàs escolar fix del 20 al 40% –20, fonts oficials; 40%, real. O sigui que portem al voltant d'un 40% de la població escolar, que és la que ha engegat la reforma abans d'hora, i les generacions aquestes han anat a parar al carrer sense cap mena de formació professional.

Per tant, hem retrocedit, hem cremat quatre o cinc generacions de la reforma que no han tret el seu títol, el seu certificat, i curiosament, així com abans quan acabaven l'EGB, sense tenir el títol, podien anar a formació professional 1, haurem tingut quatre o cinc generacions sense formació professional de nivell elemental. Capital humà en moments en què és fonamental també això, la formació de cara a la creació d'ocupació i a l'obtenció de llocs de treball.

Per altra part, hi ha també, entenc, des del nostre punt de vista, un sector que rep escàs suport, que és el sector de l'economia social, on treballa un col·lectiu en aquests moments, a Catalunya, de 30.000 treballadors, que no només és una economia a la defensiva, que defensa llocs de treball, sinó que, de fet, n'està generant i que demostra tenir un model d'empresa flexible i adaptat a les noves formes de direcció. Perquè vegi, comparativament, dades: Andalusia aquest any dedica 5.000 milions dels pressupostos a suport a les cooperatives de treball associat; el País Valencià, 2.000 milions, i aquí estem entorn dels 700 milions. La recerca i el desenvolupament continuen sent el parent pobre aquí, sense un enorme esforç per atrapar els nivells europeus

jo crec que serà difícil competir i, per tant, bastir indústries que no tenen autonomia i, per tant, amb poca solidesa davant dels reptes de la mundialització.

Aquests són alguns dels dèficits estructurals que afecten el nostre capital humà. De fet, com deia abans, un recent informe assenyala la feblesa de les bases sobre les quals se sustenta la capacitat exportadora de la indústria catalana, destacant-ne que s'ho juga quasi tot en els costos baixos i encara aposta poc per la recerca i el valor afegit. Un altre anacronisme, un altre anacronisme hispànic que ens arrossega és l'excés pes de l'economia financera per sobre de la industrial.

Per tant, doncs, són aquest conjunt d'anacronismes de l'estructura econòmica espanyola que estan condicionant la nostra economia i no es veu un pla estratègic –perquè això no es fa en un any, ni en dos, ni en tres, ni en quatre, potser ni en deu–, no es nota un pla estratègic del Govern de la Generalitat que s'hauria de plasmar en pressupostos interanualment, no hi ha una estratègia per fer front a aquests grans problemes estructurals.

Possiblement s'està més pendent, en aquests moments, de com influir en la privatització de les elèctriques, segurament, de com anirà el repartiment del pastís de les telecomunicacions o dels moviments financers a Madrid que del nivell d'autogovern pel que fa a les competències socioeconòmiques que permetin dissenyar una política econòmica pròpia i no subalterna a Catalunya. Per tant, doncs, continuem amb l'òptica conjunturalista de «qui dia passa, any empeny», i no ens adonem que repetint errors conjunturals acabem tenint conseqüències sobre les estructures del teixit productiu i social del país.

I anem ja als pressupostos per la banda del finançament. De fet, cal assenyalar el pes creixent dels ingressos impositius sobre l'economia del 90 –eren un 29,3% del PIB a l'Estat, al 97 suposen ja el 30% del PIB. Segons l'informe econòmic de la seva Conselleria mateix, l'Estat recaptava a Catalunya el 19,8% dels tributs a l'Estat, amb un creixement del 6% en relació amb la recaptació del 94 –això l'any 95–, i en canvi el pressupost, un cop liquidat, només creixia un 0,5. Els impostos directes recaptats a Catalunya el 95 eren un 8,5 més que l'any anterior, en canvi els impostos cedits directes disminuïen un 2,9 i un 9,1 respectivament, degut al canvi de normativa.

És paradoxal també que quan es fan tímids avenços en el model de finançament siguin, precisament, els tributs cedits els més perjudicats per les mesures favorables a l'economia productiva. Això no és tot: mentre els tributs cedits a les comunitats autònomes de règim comú redueixen la seva recaptació en un 5,8%, els tributs directes, concertats en les comunitats forals –IRPF, impost de societats, associacions i patrimoni– augmenten conjuntament els seus ingressos en un 13%.

La importància major dels impostos directes a Catalunya fa que sigui interessant la seva cessió i per això tot el que sigui en aquesta línia tindrà el nostre aplaudiment, però tampoc es pot amagar que l'IVA recaptat a Catalunya és del 33% del total dels impostos i que representa el 26% del conjunt de l'Estat per a l'any 95,

segons les dades que em sembla que vostès mateixos han donat en el seu informe. Per tant, doncs, una cosa que també caldria tenir present de cara al futur: no quedar-se en els directes, sinó avançar en els indirectes.

De fet, què ha significat el nou sistema del 30%? Doncs aquí hi ha versions diferenciades. Si ens atenem a les xifres crues, comparant 96 i 97, podria, aparentment, semblar que hi ha una millora de 20.000 milions de pessetes; però, de fet, si extrapolem l'antic sistema al 97, del 96 al 97, llavors ja les versions són diferents –ja sabem que els números sempre ballen. Les versions, les seves, si no ho recordo malament, estan parlant d'una millora de 10.000 milions, 11.000 milions, i algunes parlen de 2.000 milions, de pràctica, de facto. Mentrestant, els bascos –i ho repetiré un cop més– han aconseguit 130.000 milions més. Amb una quantitat similar a disposició de Catalunya aquest any segurament podríem finançar totes les retallades del capítol d'operacions de capital: 136 a Governació, 8 a Economia i Finances, 6.400 a Ensenyament, 750 milions a Cultura, 2.800 milions a Sanitat, 10.000 milions al Departament d'Obres Públiques, 963 a Agricultura, 68 a Treball, 1.000 i escaig a Indústria, 375 a Benestar Social, 51 a Medi Ambient, per un total d'uns 22.000 milions de pessetes que servirien per a evitar aquestes retallades a les operacions de capital, i encara ens quedarien, escolti'm, 100.000 milions i escaig per a recuperar nivells d'inversions de fa uns anys, per a incentivar infraestructures i economia productiva, per a desplegar la reforma educativa i per a dedicar-ne una bona part a amortitzar l'enorme deute. Una mica és el conte de la lletera, però, en fi, el faig.

Per altra part, les inversions reals de l'Estat a Catalunya continuen per sota de la mitjana estatal –l'altra cara de la moneda–, per sota del 16% de la població, del 19% del PIB, i malgrat la disminució del percentatge d'inversions regionalitzables, que complica qualsevol anàlisi sobre la situació real, és una hipòtesi perfectament plausible –que seria bo que la Conselleria fes estudiar– que les no regionalitzades es reparteixen en el millor dels casos, segurament, en la mateixa proporció que les regionalitzables, si no és que amb la traïdoria que permet la manca de transparència, l'Estat central apliqui encara amb més contundència el particular concepte de *solidaridad interregional*, basat en la discriminació negativa dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya.

En termes de pessetes per habitant, el 1997 Catalunya percep 6.176 pessetes, quantitat inferior a les 8.724 pessetes de mitjana; un madrileny, per exemple, en hi ha..., on plouen totes les inversions privades, un madrileny rep, per exemple, 10.496 pessetes per habitant –públiques–; un ciutadà de Melilla arriba a 43.900 pessetes per habitant, i un de Ceuta a 21.000 pessetes per habitant –ja se sap que les colònies ultramarines sempre solen sortir més cares que les de contigüitat. Per això un ciutadà català rep un 30% menys que la mitjana de ciutadans amb carnet d'identitat espanyol.

Acumular les dades del diferencial entre inversió mitjana i la real de l'Estat a Catalunya, des de l'any 82 al 97, donaria un sumatori aproximat de 422.000 milions de pessetes i prop de mig bilió, que representa unes 70.000 pessetes per habitant menys que la mitjana pe-

ninsular durant aquests anys –i aquí encara hi ha l'efecte deformador d'aquesta disminució en el percentatge del pressupost regionalitzable. Si a això hi afegim la disminució dels ingressos provinents dels fons europeus, en part deguda un altre cop a un model pseudo-solidari i a la incapacitat financera de la Generalitat, que, com denuncia la Unió de Pagesos, per exemple, fa perdre per incapacitat de cofinançament milers de milions de pessetes corresponents a multitud de programes europeus, doncs, tenim una altra cara de la situació. Per altra part, a l'hora de l'execució també s'acaba de malbaratar possibilitats d'ajudes europees. En el cas aquests, el mateix informe econòmic reconeix també culpa, en part, de l'Estat; concretament el programa de Fons social europeu, objectiu II, 92-93, es va tancar amb un nivell d'execució del 50%, perdent-se 5.700 milions.

Així doncs, amb un model just de finançament i que no multipliqués per diverses vies de pseudosolidaritat –sistema de finançament, inversió pública, fons europeus–, no caldria, senyor conseller, estar aquí discutint per on retallem, si per la banda productiva o per la banda del benestar social; no caldria discutir aquest dilema amb uns pressupostos que quasi, segurament, duplicarien els actuals. Qui ens posa, doncs, en aquesta disjuntiva? Aquest Parlament acaba d'aprovar fa poc una resolució presentada en nom d'Esquerra Republicana, amb el seu suport, on s'insta el Govern a negociar un sistema de singularització del finançament per Catalunya, alhora que es demana un acord sobre el finançament sanitari –ara que caldrà renegociar-lo– que hauria de basar-se, aquest finançament sanitari, en el nombre de beneficiaris, en la investigació que es fa a Catalunya i no és compensada, en el dèficit d'estoc de capital històric i en el diferencial de cost dels serveis externalitzats que utilitza la sanitat pública. Quan posarem fil a l'agulla, senyor conseller? Quan començarem a posar les bases per trencar una dinàmica que ens porta a una situació subalterna al si d'Europa? L'obsessió reequilibradora practicada per tretze anys de felipisme a Madrid, amb col·laboració, per activa o per passiva, d'alguns grups d'aquesta cambra, no ha aconseguit una convergència, tampoc, real entre comunitats autònomes i, en canvi, ha empobrit relativament les famílies de les zones més dinàmiques com Catalunya. Per tant, doncs, tema pendent, i malgrat el 30% de l'IRPF, malgrat la millora que pugui significar això, continuem partint d'un finançament que no canvia la tendència de forma clara.

I anem ja a l'altra cara de la moneda: mal finançament, un cert desgovern, per no dir, amb altres paraules, un cert desori, a vegades, a l'hora d'administrar l'Administració. La Generalitat va absorbint un nombre creixent de funcionaris per diversos traspassos, però perd capacitat financera relativa a l'hora de determinar polítiques; cada cop més autonomia administrativa en proporció a la política. Els pressupostos de la Generalitat, a aquest ritme que anem, acabaran essent només despesa corrent, sous de funcionaris, lloguers i manteniment d'edificis. Cada cop més una Generalitat gestora de personal, però sense augmentar proporcionalment la capacitat de decisió política, que vol dir també autonomia financera real.

I agafem alguns exemples del camp del personal. Partim de la base que els sous dels funcionaris s'han congelat, però és així en realitat? Jo no..., concretament, el nostre Grup no està per aquesta congelació tal com s'ha fet. Ho és per a tothom? A l'apartat de complements específics de les conselleria de fet s'estan assegurant un augment de sou encobert no generalitzat i arbitrari, en molts casos. Per altra part, per exemple un detall, quan era ja notòria la congelació salarial, sortia publicat al DOGC del 16 d'octubre la pujada de tot el personal de l'Institut Català d'Estadística, o bé el fet, per exemple, que les gratificacions representen del 2 al 4% de la massa salarial, o bé els casos en què l'increment de sou s'ha fet de manera encoberta a través d'una requalificació indiscriminada, per exemple, com va succeir fa un temps amb els enginyers agrícoles de la Conselleria d'Agricultura: mentre s'estava reduint la plantilla per una banda, es produïen requalificacions que significaven, de fet, un increment salarial per capita de 700.000 pessetes anuals.

Amb la transferència de nous paquets de funcionaris –el Senpa, Justícia– la despesa de personal pren cada cop més cos. Llavors, no sembla el moment ja arribat que hi hagi una clara voluntat de millora de l'eficiència i d'entaular negociacions amb els interlocutors sindicals de cara a un debat sobre optimització de recursos humans, reassignació en funció dels objectius d'austeritat i eficàcia? Crec que això ja comença a ser urgent, donat el volum de personal que la Generalitat està administrant. Per altra part, sota l'aparença de disminució d'interins en realitat s'està camuflant la contractació laboral en el paquet d'inversions mentre hi ha funcionaris creuats de mans, quan el 22% de llocs de treball a l'Administració són precaris i quan podrien ser estructurals.

Despeses corrents i propaganda. Ha baixat, d'acord, ha baixat; hi ha retallades importants, però encara continua essent un paquet considerable: publicitat i propaganda, 1.357 milions de pessetes; reunions i conferències, 504 milions de pessetes; protocol, 351.

Remarquem algunes partides que hem pogut analitzar transversalment. Els lloguers d'edificis en aquests moments ja són 6.700 milions de pessetes. Les comunicacions telefòniques, 3.947 milions de pessetes, és a dir, el 60% del que costen els lloguers dels edificis és el que costen les comunicacions telefòniques de la Generalitat. Ajuts a menjador, 854 milions de pessetes. Per tant, doncs, algunes despeses corrents, francament –francament– grosses per a una política d'austeritat.

Tornem a un debat que vam tenir amb vostè, els serveis també que *per se* no tenen excessiva funció, és a dir que tenen una massa crítica insuficient per a desenvolupar les tasques per les quals han estat creats. Molt personal que es menja i devora pràcticament tot el pressupost i poca capacitat d'intervenció. I repetiré uns clàssics, repetiré el clàssic de l'Incavol o de l'Institut Català de la Dona, on en el pressupost passat el personal consumia 382 milions de pessetes per administrar-ne 108, i enguany, amb estabilitat de remuneració del personal, hi ha una retallada de 25 milions de béns i serveis, és a dir encara n'administraran menys. L'Institut Català de

Seguretat Viària, amb 108 milions de pessetes, del qual menys d'una desena part es destina a activitats exteriors. L'Institut Català de la Mediterrània necessitava 236 milions de pessetes per administrar-ne 36 de reals per a la finalitat d'aquest organisme; què costaria fer convenis amb la universitat i gastar-se'ls tots en qüestions pràctiques? Si és un institut per estudiar, doncs que estudiï, que estudiï la universitat, i s'estalvien una quantitat de funcionaris i de locals, per exemple.

L'Institut per a la Promoció i Formació de Cooperatives és l'únic d'aquests organismes que puja lleugerament, millora la *ratio*, probablement a partir de l'accés a algun programa europeu. I finalment, l'Institut Català de Noves Professions, on ens trobem amb unes funcions limitades a enregistrar i informar del conjunt d'ensenyaments no reglats a Catalunya, on s'ha oblidat ja qualsevol voluntat de tenir una intervenció real en l'ensenyament no reglat, i un institut que administra un 50 milions i escaig i en necessiten 106 només per al funcionament.

Per tant, senyor conseller, ja li ho vaig fer avinent en l'anterior debat i no hi veig, de moment, cap signe de canvi; res d'això ha canviat. O els doten de contingut –i això vol dir caixa i vol dir polítiques d'intervenció reals d'aquests serveis– o tanquin-los; els temps no estan per mantenir decorats ni ficcions d'autogovern. I això ho podríem continuar amb la quantitat d'organismes autònoms que s'han anat creant al llarg d'aquests anys.

El tema també dels programes difícilment avaluable. És difícil, diguem-ne, per a una funció de govern i de control de l'acció de Govern, treballar sobre uns programes amb objectius confusos i on no hi ha una avaluació clara de partida; això és un altre tema que es va arrossegant i no se soluciona. I a vegades també, la mala administració de certes partides o transferències que reben. Aquí, per mi, hi ha un clàssic, que és la formació ocupacional; algun dia crec que ens hi haurem de posar a fons, en aquest tema. És a dir, el repartiment en pla menjadora, amb multiplicitat, a milers d'acadèmies que la funció real de formació d'aturats jo crec que la posaria bastant en dubte, i en canvi, l'escassa força que tenen gent o sectors que sí que fan una formació ocupacional positiva, com les mateixes entitats d'economia social, demostren que hi ha una mala administració dels recursos que es tenen.

Parlem d'hores extres. Segons vostès acaben de fer avinent en una contesta a un grup parlamentari, en aquests moments –era del primer semestre del 96– hi ha una acumulació de 923.000 i escaig hores extres, per un import de 2.163 milions de pessetes. Un altre tema. O el tema, per exemple, que per la via de la privatització d'una sèrie de serveis, o la «periferització» d'alguns serveis a empreses autònomes, hi ha departaments que s'estan quedant amb el personal sense feina; un cas típic és la Direcció General de Carreteres, on, pràcticament, alguns estan creuats de mans, amb un pressupost cada cop més escàs, perquè ja ho fa GISA tot amb menys gent. Llavors, diguem-ne, en fi, potser que adoptin ja un criteri de reassignació o facin alguna cosa de la gent que tenen en aquell lloc.

1898

El mateix síndic de Comptes parlava d'altres qüestions, com l'absència d'inventaris de béns públics, l'absència de defensa jurídica en casos de sinistres ocasionats a tercers, etcètera. Podríem afegir-hi aquí el tema de la morositat; l'encariment que significa per a la gent que dona subministres a la Generalitat no cobrar a temps. I en general, també sota recomanacions de la Sindicatura de Comptes, la tendència a la manca de transparència quan hi ha contractacions o subcontractacions en les adjudicacions d'obres i serveis, que permeten molts cops actuacions «digitals». Hi ha una diferent capacitat de les empreses en la tecnologia del cobrament, i aquest és un efecte pernicios per a la morositat, i hi han avantatges per a les empreses amb importants recursos propis. Això no és una contribució al lliure mercat i a la lliure competència. I això ho diu el síndic de Comptes, no només, per desgràcia, en el cas de la Generalitat, sinó en el cas de moltes altres administracions públiques: no es fan concursos transparents, no es fan concursos amb plena igualtat d'oportunitats i, per tant, amb competència real. I això encareix.

Si anem ja als pressupostos, als canvis que s'han produït –previsions de dèficit de les administracions públiques del 96, 4,4% del PIB–, el pressupost del 97 augmenta d'un 3,4 respecte a l'anterior, mentre que el consolidat ho fa d'un 4,4, mentre que el de l'Estat, consolidat, puja a un 8,9%. Apartat d'ingressos corresponent al 15% de la quota líquida, ho apugen un 6% a l'Estat; els procedents de l'IRPF pugen d'un 6,8; els impostos cedits pugen, a Catalunya, d'un 4,9; a l'Estat, el conjunt d'impostos directes s'incrementa un 7,1; els ingressos propis passen de l'1,8 al 2,2, però l'augment és degut a l'enorme increment del concepte d'alienació i inversions reals, un 200%, 12.000 milions d'alienació, potser seguint la política de vendre la casa per anar a lloguer..., i en funció de la capacitat de gestió dels ingressos de la Generalitat s'incrementa d'un 59% els gestionats per ella mateixa, i disminueix d'un 14,5 els ingressos provinents d'altres administracions.

L'altra qüestió és el pes creixent que tenen els ingressos procedents de la Seguretat Social, que malgrat tot no aconsegueixen compensar les creixents despeses. Del 95 al 97, els ingressos provinents dels fons europeus també han anat disminuint progressivament; 36.000 milions el 95, 23.000 milions el 96, 18.000 milions el 97. En tres anys, aquests ingressos han disminuït d'un 48%, que representa una disminució de 17.000 milions de pessetes. I aquí arriba el capítol –ja passant, una mica ràpid, full– de les retallades, que, globalment, entraré a analitzar: pressupost consolidat, les inversions reals pateixen una disminució de l'1,4%, i l'any anterior, 96, del 16,2. Això vol dir que en aquest bienni, que podríem anomenar «negre» des del punt de vista pressupostari, doncs, menys 42.000 milions de pessetes. Transferències de capital, baixen d'un 8,2% el 97, 22% el 96, 20.000 milions menys, també.

Per capítols, el percentatge sobre el total del pressupost de la Generalitat representa el capítol 1, remuneracions del personal, el 28,9% del total, en aquests moments, i l'any 96 era del 27,6, i el 95, del 24,8. És a dir, la partida de personal cada cop més gran. En canvi, la partida d'inversions, cada cop més avall: el 95 era del 10%;

el 97 és només del 8%. En transferències de capital, el 95 era del 9,1%...

El president

Diputat senyor Huguet, se li ha acabat el temps. Com que tindrà torn de rèplica, podrà continuar la seva exposició.

Moltes gràcies.

El Sr. Huguet i Biosca

Gràcies, senyor president.

El president

Per al torn de rèplica, té la paraula el conseller senyor Alavedra.

El conseller d'Economia i Finances

Senyor president, senyores i senyors diputats, intentaré contestar breument el representant d'Esquerra Republicana, per agilitar el debat, però, en tot cas, unes quantes reflexions sobre la primera part del seu discurs, en el qual, amb xifres –amb discurs documentat–, que ens parla de la situació econòmica de Catalunya en el moment actual. Unes quantes consideracions. En primer lloc, atreure a Catalunya inversions estrangeres que representin el 24% del total –recullo la xifra del senyor Huguet–, i del 43% de les inversions industrials, em sembla que és una xifra molt bona, molt bona.

Se sap i s'ha dit sempre que les inversions industrials vénen a Catalunya i que les inversions financeres i comercials van a Madrid, normalment, però això no vol dir «aquí la fàbrica i allà la gerència»; per exemple, moltes inversions industrials..., la més important que hi ha a Espanya, la de SEAT-Volkswagen, té la seu aquí a Catalunya. Totes les inversions japoneses en el seu conjunt tenen la seu a Catalunya, i tantes altres. I per tant, em sembla que dins d'aquesta línia d'atracció d'inversions industrials, la feina que s'ha fet, de captació, es una feina realment bona i és un dels actius de la Generalitat aquests últims temps.

Si ens referim a la inversió a l'estranger –cosa que també nosaltres des de fa temps estem propiciant, perquè el món actual requereix internacionalització, no únicament en la venda de productes, sinó en la presència a l'estranger–, evidentment, els percentatges poden induir a error. Per exemple, dins de les grans inversions a Madrid se li sumen, òbviament, les inversions de grups com Telefónica, Repsol i Endesa, que representen un percentatge molt important. Però totes aquelles inversions, molt sovint petites en capital, d'implantació en països europeus o a tot el món, en països com Xina o l'Índia, que són inversions petites, però que representen la implantació d'empreses mitjanes familiars catalanes, jo crec que ha estat un procés importantíssim, que, en xifres de capital –a vegades, les xifres ens enganyen–, no ens permeten de veure que és molt més important, de cara al futur, aquest tipus d'implantacions per al país que les fa i per al país que les rep, que no la inversió, per exemple, d'una gran central nuclear en qualsevol país del món, que representa en pessetes un

Punt 1

percentatge importantíssim. Això, simplement, unes quantes notes per voler dir que molt sovint les xifres ens enganyen i la realitat és molt més complexa.

Home, complir Maastricht, sí, és el nostre objectiu; ho he dit en el meu discurs diverses vegades; ho manténim, i és l'objectiu de totes les administracions europees, i parlar de Maastricht, no sé, potser sembla excessiu, però és el que està fent tothom a Europa, i Catalunya és una part viva d'Europa i una part important d'Europa, i per tant, compartim els mateixos objectius. I jo en seguiré parlant. Vostè diu: «Home, no s'han fet les reformes estructurals.» Quines reformes estructurals havíem de fer? En la sanitat? En l'ensenyament? Les reformes estructurals de les quals es parla a Europa són les reformes estructurals de l'estat del benestar, i jo ja he dit que nosaltres volíem mantenir les prioritats en educació i ensenyament. Per tant, evidentment, no hi ha grans reformes estructurals. Reformes estructurals de l'Administració? Aquestes sí que les anirem fent, i convé que les fem, i reducció del personal, i tot això que vostè ha dit, per exemple, dels increments, que no es feien... L'increment és zero per a tothom. Hi han unes derives, que són els triennis, que poden ser els sexennis, que són els canvis de qualificacions. Per exemple, vostè ha citat de passada l'Institut Català d'Estadística, i l'any 96, d'acord amb els sindicats –d'acord amb els sindicats–, es va revisar la valoració dels llocs de treball del personal de l'Institut d'Estadística per resoldre les problemàtiques provinents de l'antic Consorci d'Informació i Documentació de Catalunya. O sigui, són coses que es fan d'una manera transparent, i que no representen encobrir cap mena d'increment de salaris. Per tant, m'haig d'oposar al que vostè ha dit en aquest aspecte.

Vostè diu que nosaltres no hem fomentat, en aquest país, la cultura emprenedora; jo crec que una gran part del que han fet els departaments econòmics de la Generalitat ha estat donar suport a aquesta cultura emprenedora i, per exemple, tot el que representa el Copca, tot el que representa el Cidem, tot el que representen els viatges a l'exterior, tot el que representa la creació d'aquesta xarxa d'instituts, és molt i molt important.

Vostè em cita un informe –jo en vaig llegir una referència al diari– dient que les nostres exportacions van més per costos que per qualitat. Doncs, em permeto dir-li, senyor Huguet, que no estic gens d'acord amb aquest informe. No estic gens d'acord amb aquest informe perquè nosaltres, per costos, ja no podem competir amb moltíssims països, vostè ho sap. La majoria de països del Sud-est asiàtic, a nosaltres ens competeixen dins de casa, i de cara a l'exportació no podem. Que vostè digui, per exemple, en un sector, que l'exportació catalana representa un percentatge molt important, que és el sector de l'automòbil, nosaltres venem un determinat model d'automòbil que correspon, diguem-ne, a les capes més populars de diversos països, bé, és perquè el model s'adapta a les necessitats de determinats països, però no per una qüestió de costos; aquests cotxes també incorporen tecnologia i qualitat; és senzillament escollir un segment d'exportació. És a dir, precisament, vostè assenyala, quan parla de la reactivació, diu: «Sí, l'exportació...» Oh, és que reactivar-se a base d'uns

creixements de l'exportació del 18%, que és el percentatge que vostè citava, i la previsió que nosaltres fem de cara al 97 és del 9%, és reactivar-se per la via bona. És reactivar-se per la via de la competitivitat. És a dir, això no es pot assenyalar com una crítica, sinó amb aplaudiment. Segurament estem d'acord, senyor Huguet.

Però vull dir que, d'informes, en surten de tota mena, i s'hi està d'acord o no. Fa poc va sortir un informe de l'IESE sobre la gran decadència de la indústria catalana, informe que el mateix IESE ja ha rectificat, perquè és evident que la indústria catalana, el que ha tingut, és un gran canvi: el sector del tèxtil ja no és el que era, però hi han altres sectors, com l'agroalimentari o el farmacèutic, que s'han convertit en sectors emergents de la nostra indústria. Per tant, jo no seria, en aquest aspecte, tan pessimista com ho és vostè en el seu discurs.

A l'economia social nosaltres hi dediquem esforços, hi dediquem crèdits de l'Institut Català de Finances, i subvencions del Departament de Treball; les cooperatives, les SAL, és un món interessant, però no li sorprengui que hi dediquem menys diners que, per exemple, Andalusia. No li sorprengui; nosaltres tenim, precisament, una cultura emprenedora molt més gran en el nostre país, i per sort, la creació d'empreses és molt més forta que en altres llocs. També aquesta creació d'empreses porta un risc més elevat; vostè sap que, per als banquers, precisament, la situació a Catalunya sempre és una situació molt més difícil, perquè cada dia... Vostè ha citat la creació de 14.000 empreses, en un període de temps, diu: «És una mica menys que l'any anterior», però són unes xifres considerables, i això és un dels actius del nostre país.

Bé, sobre el tema de la recerca, vostè parlava d'un gran debat que hem de fer; sobre el tema de la formació ocupacional, segurament n'hauríem de fer diversos, i en tema de la recerca, també, perquè la recerca està molt difuminada en el nostre pressupost. Per exemple, les aportacions a la Fundació Catalana per a la Recerca, que ha fet una tasca molt considerable, amb la creació del Centre de Supercomputació; amb la creació del Centre d'Estudi Espacial, o bé la informació sobre les beques, amb els premis a la recerca, amb l'impuls de determinades activitats de telecomunicacions i les autòpistes de la informació; la tasca que fa la Fundació Catalana per a la Recerca és molt considerable, i la fa amb una aportació de la Generalitat i amb aportacions d'empreses i de les caixes, i de determinades empreses que han creat una fundació, i que col·laboren en aquest impuls, però també, per exemple, el Laboratori, l'Idiada, els contactes universitat-empresa, que són molt més importants del que sovint es diu; tot això són coses que he dit en la contesta al senyor Novella, però que m'agradaria insistir-hi.

L'altre gran tema de què vostè ha parlat és dels ingressos. Vostè diu. «Alguns diuen 10.000, els altres diuen 2.000, hem d'augmentar l'especificitat.» Bé, escolti, ahir hi va haver una reunió de la Comissió Mixta de Valoracions, que va aprovar 32.000 milions de pessetes en serveis específics, a més a més del que representa el 30% de l'IRPF, i 32.000 milions de pessetes no a partir del primer de gener del 97: a partir del primer de

1900

gener del 96. És a dir que ja es cobraran aquest any. I per això, quan jo dic que els objectius de dèficit d'aquest any es compliran, és perquè, evidentment, confiava en aquest acord, que jo ja havia anunciat des d'aquesta cambra, em sembla, en resposta a una interpellació de vostè: els 32.000 milions estan aprovats i, òbviament, no són per al 97, perquè el 97 creixeran en funció de l'ITAE i, per tant, ja seran 34.000, i aniran creixent, i s'incorporen a la PIE, a la participació en els ingressos de l'Estat. I a més a més, el 30% representa molt més que els 10.000 i que els 2.000, però, evidentment, hi ha un risc de comportament del que són els impostos.

Miri, sobre el tema dels impostos, no és veritat que els impostos especials representin 100.000 milions i escaig de més, el que compta per al País Basc és la quota, és el que paguen a l'Administració central per la prestació dels serveis, i els 130.000 milions els representen que tenen un coixí per anar pagant del que ells reben. Nosaltres, en aquests moments, si estem en un 88,8% d'autonomia financera, descomptant la sanitat, vol dir que si nosaltres rebéssim els impostos especials a Catalunya i no s'integressin al finançament de la sanitat, nosaltres també hauríem de tornar diners a l'Administració central.

Escolti, nosaltres ens hem fixat en l'IRPF per un motiu, ens hem fixat en l'IRPF perquè l'IRPF dona un plus a Catalunya que és la diferència entre la previsió d'evolució normativa i la previsió d'evolució real, i com que l'impost és progressiu i elàstic, vol dir que com més tens, més pagues, no únicament per aplicació del mateix tipus, sinó perquè el tipus creix –això és el que vol dir la progressivitat–, Catalunya, que se situa en uns nivells de renda superiors a la resta de l'Estat, ha de tenir una evolució més favorable de l'IRPF que altres zones de l'Estat per sobre de la previsió normativa, i aquest plus són diners que ens quedem i ens permet millorar les pessetes per capita.

Això ha passat amb els tributs cedits i això ha passat amb el 30%, passarà –n'estic segur– amb el 30% de l'IRPF. I en aquest quinquenni –i ho he dit des d'aquesta tribuna– ens situarem confortablement en la mitjana de pessetes per capita de les comunitats del 151. Que tenim una excessiva dependència del 30% de l'IRPF, sí; que convindria, això, equilibrar-ho amb impostos especials o amb l'IVA minorista, sí; que en l'acord de finançament es preveu un grup de treball per a estudiar el traspass dels impostos especials a les comunitats autònomes, i no únicament a petició de Catalunya, sinó a petició d'Andalusia i a petició de Castella - La Manxa, també. Però els impostos especials teòricament són un impost neutre, que no ens augmenta les pessetes per capita, i l'IRPF sí que ens ho pot augmentar, per això hem escollit l'IRPF. El que passa és que és un concepte difícil d'explicar, però que, en tot cas, aquest nou sistema de finançament representa, segons els pressupostos, bastants més recursos –bastants més recursos–, una millora dels ingressos i representa bastant més autonomia financera. Jo sempre recordo, en un debat de política general, aquella resolució que es va votar unànimement per aquesta cambra que deia que, cada vegada més, els recursos de la Generalitat depenguin dels im-

postos que paguen els ciutadans de Catalunya i cada vegada menys de les transferències que vénen de l'Estat. Doncs bé, sanitat a part –ho repeteixo, que té un altre sistema de finançament que, per cert, ja ho he dit, s'haurà de revisar l'any 97–, aquesta autonomia financera ja és del 88,8% i arribarà al 92%, com havia dit en una resposta a la seva interpellació, en el curs d'aquest quinquenni.

Vostè parla de les inversions reals, també; aquest és un tema de les inversions reals dels pressupostos generals de l'Estat; aquest no és un tema d'aquest pressupost. Evidentment, s'hi pot fer al·lusió perfectament perquè és el conjunt del que pugui rebre Catalunya, però vostè sap que més enllà de les xifres que s'han dit i les preguntes parlamentàries que s'han fet al president de la Generalitat –i em sembla que vostè mateix també n'ha fet alguna– aquí hi ha una millora molt important, perquè no únicament és el que hi ha en el pressupost, sinó que vostè sap que les privatitzacions que es fan a nivell de l'Estat no poden servir per a reduir el dèficit en funció d'una última directiva de Brussel·les. I, aleshores, aquestes privatitzacions van a una societat *holding* de l'Estat, que farà unes determinades inversions i que complementarà les inversions que estan previstes en el pressupost. I a través d'aquesta via que figura en l'anomenada Llei d'acompanyament, moltes d'aquestes inversions que s'havien plantejat en principi es recuperen i milloren d'una manera substancial les xifres que s'han donat a través dels mitjans de comunicació.

I el senyor president va contestar d'una manera molt clara sobre quin era l'import, evidentment tenint en compte també dins de la seva contesta l'acord de política, que és un tema que tampoc en parlem mai, però que tenim el finançament per via de substitució del desplegament dels Mossos d'Esquadra i que en el pressupost que presentem avui –no, el que debatem avui– hi ha 12.500 milions.

Això que deia vostè de l'autonomia administrativa i que anem caient en una autonomia administrativa, no ho crec; hi ha fenòmens, últimament, com és la capacitat normativa, que no té res a veure amb l'autonomia administrativa i que més aviat ens allunya de l'autonomia administrativa i ens dona una certa sobirania, i això és un fet actual, el que passa és que vostè diu: «El personal, i anar gestionant». Miri, a l'ensenyament i a la sanitat, el personal té un pes molt important. Ara, dins del que dona una administració, els serveis d'educació i de sanitat són menys importants que una carretera? Primer, no, i després, depèn del moment. Un pressupost és per a un any, quan s'han fet moltes inversions durant els anys anteriors es pot reduir, es pot reduir durant dos i tres anys i després es pot recuperar. Aquí no estem jutjant el futur de Catalunya per a una colla d'anys, estem fent el pressupost d'un any en què l'objectiu és complir amb el dèficit i l'objectiu és complir amb el sender i l'objectiu és Maastricht, perquè això representa una sèrie d'avantatges, i sobretot per a un país que té –contràriament al que vostè diu– molta cultura emprenedora i molt teixit industrial.

Moltes de les altres observacions que vostè fa, evidentment, són molt de tenir en compte. Senyor Huguet, les crítiques, si no enriqueixen el debat parlamentari..., jo,

moltes crítiques que vostè fa, les apunto i les tinc en consideració. De totes maneres, sí que volia dir que no és cert totalment –almenys totalment– això que vostè digui: «Tantes persones per gestionar tant». No, perquè moltes persones poden gestionar molt poc. Per exemple, el Cidem –i no és un exemple que vostè ha donat– té moltes persones perquè fa informació a les empreses. I què gestiona? Doncs res. Són unes persones preparades que informen i, per tant, evidentment, GISA, amb quatre persones gestiona, per persona, molt més que un hospital –per persona. Vull dir que són criteris que tampoc els podem agafar d'una manera total i sense matisacions. I en aquest aspecte sí que és veritat que, de totes maneres, aquesta millora de l'Administració és un programa constant que haurem de realitzar.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller. Per al torn de rèplica, té la paraula el diputat senyor Huguet per un temps de disset minuts.

El Sr. Huguet i Biosca

Gràcies, senyor president. Per contestar, d'entrada, les seves apreciacions, breument, i per acabar de completar el que m'ha quedat escapat de la intervenció anterior. Bé, estic d'acord que, efectivament, l'exportació és la que arrenca, tira endavant l'economia. El que passa és que el que està en dubte és si és suficient en el context que estem ara; és a dir, normalment ve primer exportació, inversió –la seqüència és aquesta–, després, finalment, només al final de tot, arribaria el consum privat. És a dir: exportació, inversió, ocupació i consum. Però, és clar, resulta que com que l'ocupació que estem creant és de la banda baixa, no està clar que a partir d'aquí hi hagi un creixement del consum interior i, per tant, l'altre gran factor que acaba dinamitzant, que és el consum propi, està per veure si es dispararà. De moment està francament estancat. O sigui, per tant, aquesta seria una qüestió.

Reformes estructurals: n'hi ha moltes. Es a dir, l'Administració n'és una, però quan jo parlava de reformes estructurals també em referia a aquesta situació crònica d'un atur dels més alts d'Europa, i d'una evolució inactiva més alta d'Europa; aquí hi ha alguna cosa que no funciona. És a dir, és evident que a Catalunya hi ha una cultura emprenedora, però no en podem tenir prou, suposo, perquè si no no s'explicaria aquesta bossa, aquest jaciment de població inactiva tan important, en conjunt de l'Estat, de les més altes d'Europa, i l'atur, Déu n'hi do. Per tant, doncs, alguna cosa s'ha de canviar, alguna cosa més s'ha de fer per avançar. Hi ha moltes altres zones de la Unió Europea que ens donen cinquanta voltes en cultura emprenedora i en, diguem-ne, actitud de la població davant la situació d'atur. I evidentment, això també vol dir suport de l'Administració, vol dir també formació, vol dir recerca, vol dir una sèrie de qüestions que jo crec que no s'han abordat a fons i són inversions per al país a mitjà i a llarg termini. Per tant, aquesta seria una altra qüestió.

Que l'exportació no només es basa en costos baixos? Possiblement no tot es basa en costos baixos, però també hi ha una part que es basa en costos baixos. Acabem de viure a la meua ciutat el cas d'una empresa que té viabilitat, que de fet en el mercat té molta sortida, l'empresa de calçats Pielsa, i que és un cas típic de deslocalització, en aquest cas interior, a l'Estat. És a dir, tanquen, 36 treballadors, 36 famílies al carrer, i se'ns en van a subcontractar, possiblement en economia negra, doncs, a la zona de la Manxa, i aquesta empresa era viable, en aquesta empresa hi havia un pla de viabilitat que podia tirar endavant. Doncs, un cas típic en què s'està apostant més per la franja, per la línia dels costos baixos, laborals, i com aquesta n'hi hauria unes quantes. Per tant, segur que no tot és això, però també n'hi ha una bona part, d'això.

Pel que fa a la formació ocupacional jo li prenc la paraula, és a dir, espero que algun dia en fem un bon debat aquí i a veure si ens aclaram, perquè realment és un tema per entrar-hi a fons, tal com s'està fent, que entenc que no serveix per al que hauria de servir.

I finalment, quant a les qüestions, doncs, a les últimes qüestions que vostè ha intervingut, el tema del nou sistema de finançament és evident que és un avenç, però sempre un aspira a més, no?, un aspira que realment ens homologuem amb les comunitats més ben situades. I nosaltres estem encara de l'ordre de la meitat, per exemple, per capita, del que en aquests moments hi ha a Navarra, per exemple.

I pel que fa, finalment, al tema d'aquests instituts, d'aquests serveis que jo en dic pantalla, perquè de fet són una..., no tenen, no acaben de complir la funció per a la qual han estat creats i es mengen la majoria del pressupost a l'interior, jo estic d'acord quan em diu el cas del Cidem, hi puc estar d'acord –i per això no l'he tret–, perquè hi ha instituts que realment fan una funció, que al contrari, el que s'hauria de fer és dotar-los; és a dir, en el cas –ja en parlarem a l'hora de les esmenes d'altres i baixes–, d'instituts d'aquests que efectivament fan una funció important i que el que s'ha de fer és dotar-los més. Ara, n'hi ha alguns altres que bàsicament la seva feina és estudiar. Escolti, tornem al clàssic nostre, el Mediterrani: per estudiar la demografia al Magreb, per estudiar les emigracions del Magreb cap aquí, per estudiar, doncs, no ho sé, la cultura clàssica al Mediterrani, escolti, agafin la partida, facin un conveni amb la universitat i ens estalviarem tot l'apartat de despeses de personal i de funcionament d'aquest Institut, i aquí és per on jo anava quan treia un llistat d'instituts que, francament, és de dubtosa funcionalitat, el que fan.

I a partir d'aquí reprenem una mica allà on he quedat, que és que m'havia quedat en el tema de les retallades del que jo anomenava bienni negre pressupostari, que és que sumant..., una cosa és el d'aquest any, però sumant-ho amb l'altre és que les partides ja es desapareixen molt. I en el capítol d'inversions diem que, en el conjunt del percentatge total del pressupost, havia baixat del 10 al 8; de la transferència de capital, del 9 al 4,6. En interessos, en canvi, pujava; ja en aquests moments estem al 7,8, és a dir, pràcticament ja el tant per cent d'inversions està igualat al tant per cent d'interessos

1902

—se'ns estan menjant les estovalles. I si ho fem per capítols, per increments anuals, el capítol 1 del 95-96 puja al 10%; del 96-97, al 7%. El capítol 2, el 95-96, un 0,4 menys, i el 96-97, el 3,3%. El capítol 3, que és els interessos, pujava, el 95-96, un 24% i ara un 10,4%. El capítol 4, «Transferències corrents», està estancat. El capítol 6, «Inversió real», passa del 17,1 menys, el 95-96, al decrement del 9,4% en aquest anys. I finalment, les transferències de capital passen del menys 40%, el 96-95, al menys 13%, el 96-97. És a dir, els interessos han pujat 24.000 milions de pessetes més; és a dir, un 37% en el bienni; les inversions reals han perdut 29.000 milions, és a dir, un 25% menys en el bienni, i les transferències de capital han disminuït 47.000 milions, és a dir, un 48% en el bienni. Bienni negre, pressupostàriament parlant, és evident. I analitzat per seccions, si agaféssim el paquet de l'economia productiva, és a dir, Agricultura, Indústria, Comerç, Turisme, Treball, Medi Ambient i Departament de Política Territorial i Obres Públiques, globalment, del 97 al 95 hi ha una pèrdua de pressupost d'un 22%; d'operacions de capital, d'un 25%, i d'inversions reals, d'un 17,1%, en aquest bienni.

Per tant..., i aquí es diu que això es fa a canvi de salvar l'estat del benestar, però atenció perquè, quan anem a Ensenyament, quan anem a Sanitat, el que puja..., i sí que estic d'acord amb vostè que, efectivament, en aquestes àrees compta molt el personal, però, atenció, també compten per donar qualitat les inversions que es facin; és a dir, és important tenir mestres, la *ratio* de mestres adequada, però és important tenir escoles, no caragoleres. Per tant, quan anem a mirar inversions, llavors resulta que ja no és tan maco. I a Ensenyament, per exemple, passem d'una pèrdua del 8,4% el 95-96 i el 34,6% aquest any. És a dir, quantes escoles quedaran per fer? Quants dels quaranta instituts pendents quedaran aturats? I a operacions de capital el mateix: passem de l'11,8 de pèrdua l'any passat al 37,8 de pèrdua aquest any, per cent. Per tant, doncs, el Departament d'Ensenyament seria el més afectat per reducció d'inversions, darrere de Benestar Social; en valors absoluts, malgrat tot, és Ensenyament que supera..., i després el Departament d'obra pública.

I després hi hauria un capítol, que és el capítol d'inversió territorialitzada: tres comarques de Catalunya —si els números no ens han fallat, que de vegades fallen, eh?—, tres comarques de Catalunya —precisament no pas molt..., excepte el Pla de l'Estany, que sí que té una certa capacitat, les altres dues són francament comarques—, diguem-ne, degradades, en el sentit de deprimides—, Conca de Barberà i Garrigues, zero d'inversió, i Pla de l'Estany, zero d'inversió. Si miréssim per habitants, hi ha una desviació de la mitjana cap avall superior al 50% en el Berguedà, superior al 50% a la Garrotxa, superior al 50% a la Selva, al Solsonès, a la Terra Alta i a l'Urgell. Per tant, doncs, hi ha una sèrie de comarques, precisament moltes d'elles agràries, que les que necessitarien més ajuda, diguem-ne, tenen un diferencial a la baixa superior..., una desviació superior al 50% de la mitjana del conjunt de comarques catalanes.

I finalment, hi hauria el tema del deute i de les liquidacions —si és que em dona temps. L'endeutament. El

preàmbul del Projecte de Llei de pressupostos de la Generalitat estableix com a prioritat principal la reducció del dèficit. Aquest esforç de contenció s'ha vingut aplicant des del 1995, amb un seguiment més rigorós dels escenaris pressupostaris acordats entre l'Estat i les comunitats autònomes, amb l'objectiu d'ajustar el dèficit públic del conjunt d'administracions als criteris de convergència europea. Però, per altra banda, la reducció del dèficit no financer que es preveu en els pressupostos del 96 està condicionada pel compliment dels escenaris pressupostaris acordats per les comunitats autònomes i el Govern central en el Consell de Política Fiscal i Financera, per tal d'harmonitzar el comportament pressupostari del sector públic d'acord amb els criteris de convergència europea.

El primer que cal qüestionar-se és la metodologia de determinació d'aquests escenaris, perquè potser estem traslladant als ciutadans de Catalunya un cost, en termes de baixa qualitat de serveis públics i d'infradotació de capital públic, que no els pertoca assumir. La política que està practicant el Govern de la Generalitat, doncs, per a la correcció del dèficit públic i el compliment dels escenaris pressupostaris es basa en doble línia: reducció d'inversions, que és la via més fàcil, però que, com ha dit el mateix Banc d'Espanya —informe del 95—, no és el camí per a la reducció permanent i sostenible del dèficit públic perquè es deixa d'actuar sobre factors estructurals del desequilibri pressupostari —costos de personal, funcionament, etcètera— i perquè, tard o d'hora, serà impossible continuar mantenint un nivell d'inversió tan baix.

Tanmateix, des del 93 la Generalitat ha portat una política de reducció dràstica en l'esforç inversor. La reducció de la inversió pública de la Generalitat el 97 afectarà de forma contundent la dotació d'infraestructures territorials i la despesa social —que abans ja ho hem comentat. Llavors hi ha una altra via, que és la comptabilitat creativa, no?, que està de moda, a partir del principi que l'endeutament de les empreses públiques i organismes comercials no compta a efectes de càlcul del dèficit dels criteris de convergència europea. La Generalitat ha iniciat una política progressiva de centrifugació per l'endeutament cap a aquests ens públics. Així, per al 97, la Generalitat preveu un endeutament net de 33.000 milions, que suposa una notable reducció respecte als 53.000 milions del 96; tanmateix, 47.000 milions i escaig més d'endeutament són generats per les empreses públiques i organismes comercials i financers. Per tant, doncs, resultat: 80.700 milions d'endeutament global per al 97.

El conseller d'Economia i Finances, en resposta a una interpellació del diputat Martí Carnicer..., es va posar com a exemple d'aquesta pràctica l'empresa GISA; va respondre que no es podia posar com a exemple una empresa que no tenia ingressos d'explotació, i va posar ell mateix un contraexemple, entre els quals hi havia la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió. Doncs bé, avui ja no li serviria aquest exemple, perquè, en l'esforç de derivar dèficit públic, el Departament de Presidència ha substituït una part —3.853 milions— de la transferència per Corporació per endeutament de la mateixa empresa. Per tant, doncs, estem centrifugant cap a la

perifèria i estem centrifugant cap al futur el deute. A alguna hora o altra..., ens costarà, això.

I la qüestió que quedava pendent de la part inicial és el tema de les liquidacions. O sigui, el pressupost que s'està utilitzant, com s'ha dit abans aquí, és una mica virtual, perquè després, a la pràctica, pràcticament s'incompleixen moltes de les partides que, diguem-ne, consten. I sobretot, surten perjudicades aquelles que són flexibles: que el personal no es pot tocar, béns i serveis no es pot tocar... Ara bé, inversions, operacions de capital, són les que acaben sempre essent les perjudicades. Per tant, doncs, no només estem parlant de retallades formals, sinó que si aquí sumem les reals, que es produeixen després de la liquidació, potser el percentatge seria més espectacular del que en aquests moments estem barallant.

De fet, amb una anàlisi transversal del 92 al 95, curiosament, en ingressos hi ha previsions sempre a l'alça: impost sobre el joc del bingo un 16% de desviació; material de desfet, 30 milions cada any i no arriben a les 200.000 pessetes; taxes sobre joc, 34.000 milions menys dels previstos; taxes i exempcions parafiscals, un 63% de desviació; inversions reals, desviació d'un 67%; transferències de capital a Seguretat Social, un 48% de desviació, i també, doncs, els ingressos de l'EAJA també, etcètera. És a dir que, normalment, en el conjunt d'unes quaranta-tres partides que s'han analitzat, amb previsions de 41.000 pessetes i 40.000 pessetes, han acabat liquidant 16.000 milions i 18.000 milions de pessetes –partides perfectament controlables, com serien els lloguers de béns immobles o concessions, per exemple. És a dir que, en aquest tema de les liquidacions, acabem, doncs, fent una..., acabem, diguem-ne, demostrant que el pressupost no coincideix gaire després amb la realitat.

Si féssim cas de les últimes dades del seu propi informe, doncs, modificacions del 94 al 95, a Governació hi ha una modificació del 36% el 94 i 31% el 95; a Política Territorial, un 18% el 94 i un 33% el 95; a Agricultura, doncs, 84% el 94, 84% el 95, i, en deute, el 65% el 94 i 88% el 95. Per tant, doncs, hi ha una sèrie de constants que sembla que des de la Conselleria, diguem-ne, l'autoritat s'hauria d'exercir per evitar aquestes desviacions permanents, constants i clàssiques, no?

Per capítols hi ha també unes constants d'incompliment de previsions: del 94 al 95, les inversions reals estava previst que creïessin un 10%, de fet van disminuir un 14%; les transferències de capital havien d'incrementar-se un 19%, de fet van disminuir un 17%; els interessos havien de pujar un 21% i a la pràctica ho van fer en un 30%, i aquestes desviacions a la baixa sempre es produeixen en el capítol 6 i en el capítol 7, que són els que en aquests anys restrictius ja reben més retallada teòrica. Per tant, és el que deia fa un moment: a la retallada nominal, s'hi afegeix la retallada real. En canvi, evidentment, en els capítols 1 i 2, de remuneracions de personal i compra de béns i serveis, no hi ha retallades teòriques ni pràctiques, amb la qual cosa, de facto, s'està produint un allunyament progressiu entre el pes real d'aquests dos capítols, cada cop més important, i el dels capítols que donen capacitat d'intervenció: les

inversions, les operacions de capital, sobre benestar, sobre riquesa a la societat.

Per departaments, de l'any 94 al 95, mentre es preveia un augment en Cultura del 6%, realment hi va haver una disminució del 18%; a Política Territorial es preveia un 19 de puja, mentre que hi va haver un 12 de baixa; Indústria i Energia preveia un augment del 7 i disminuï del 12, etcètera.

Per tant, doncs, estem amb unes liquidacions que demostren, efectivament, una escassa vigència real d'aquests pressupostos. Llavors, les raons per les quals, resumint ja, el Grup d'Esquerra, doncs, ha presentat aquesta esmena a la totalitat, són una mica, doncs, el rebuig que són uns pressupostos que evidencien que aquestes condicions de Maastricht ens posen al descobert una autonomia que sí que és cert que ha avançat en el tema del finançament en grau de normativitat, però que, degut al pes d'aquesta gestió de personal, doncs, té aquest pes més administratiu que polític. La Generalitat també està centrifugant cap a la seva perifèria i cap al futur l'enorme deute, que no s'eixugarà amb el minso sistema de finançament del 30%. El mal govern, encara, aquesta administració farragosa i la manca d'un pla actiu de racionalització fan que les retallades recaiguin sobre nivells de benestar social i teixit productiu, i aquest dilema ens pot fer allunyar definitivament d'Europa. I els pressupostos, tot i estar bastits, el primer any, del 30%, no noten en gran cosa aquesta circumstància, prova de la feblesa del nou model. Mentrestant, continuem amb la tònica agreujada de molts serveis i conselleries, amb funcionaris, com deia abans, taula, segell, cartell de propaganda i pocs duros a la caixa, si és que no n'hi ha ni un. Govern-pantalla, molts cops, deia fa uns quatre mesos, i res em fa pensar que alguna cosa ha canviat en aquests tres o quatre mesos. Mentre ens preocupem d'operacions de privatitzacions estatals, aquí la gent, a Catalunya, s'ha d'estrènyer el cinturó, i aquests pressupostos en són una mostra.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Per al torn de rèplica, té de nou la paraula el conseller, senyor Macià Alavedra.

El conseller d'Economia i Finances

Senyor president, senyores i senyors diputats, molt breument, només per dir que, aquest bienni del qual el senyor Huguet destaca els fets negatius, jo diria que és el bienni de la disminució del dèficit –que és un tema molt important, reconegut pel senyor Huguet–, de la desacceleració de l'endeutament –també un tema important– i del manteniment dels serveis bàsics als ciutadans de Catalunya, d'Ensenyament i de Sanitat, prioritzats en els dos pressupostos, que representen el 60% del total del nostre pressupost.

L'altre tema que volia contestar és sobre les tres comarques sense inversió. En un territori petit, a vegades pot passar això; és lamentable, però aquestes tres comarques, per exemple, els últims quatre anys han tingut un 19%, un 47% i un 90%, respectivament, per sobre de la mitjana. El que hi ha són les inversions territoria-

1904

litzades, però, en inversions no territorialitzades, hi hauran inversions en aquestes comarques, per exemple, a la xarxa de camins, inversions a realitzar per Regsa, regadius, etcètera, i inversions que es produiran també en aquestes comarques, o inversions també en les comarques veïnes que tenen un clar resultat econòmic sobre la comarca en qüestió.

Res més, senyor president, moltes gràcies... Sí, una última puntualització: quant a la centrifugació del deute cap als organismes comercials i financers i les empreses públiques, em sembla haver dit en el meu discurs de presentació que l'increment de la inversió, per exemple, d'aquest sector públic empresarial de la Generalitat es fa no per increment de les transferències de la Generalitat, que disminueixen d'un percentatge molt important, es fa no per increment de l'endeutament, ja que l'endeutament de l'any és inferior, el de l'any 97, és inferior al de l'any 96, sinó per increment dels seus recursos propis. Per tant, no es tracta d'una centrifugació del dèficit, sinó que aquests organismes, dins d'una economia de mercat en la qual actuen, siguin capaços d'equilibrar els seus balanços.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller. D'acord amb el Reglament, té, per un espai de cinc minuts, la paraula el diputat senyor Huguet.

El Sr. Huguet i Biosca

Gràcies, senyor president. Simplement, doncs, recordar que el tema de la distribució territorial de la inversió és fonamental per al reequilibrament i, tot i que les dades que vostè ha donat són certes, s'hauria de ser més curós perquè les comarques, precisament, deprimides sistemàticament tinguessin la inversió adequada i que no sigui, diguem-ne, espasmòdica, aquesta, no?, que sigui una constant, no?, perquè és la forma d'aconseguir un creixement sostingut i ajudar a aquest creixement i a aquest reequilibrament territorial.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. La tercera esmena a la totalitat és la presentada pel Grup Mixt. Per exposar la seva esmena, té la paraula el diputat senyor Salvador Morera, per un temps màxim de trenta minuts.

El Sr. Morera i Tanyà

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, el nostre Grup, després d'estudiar a fons el Projecte de pressupostos de l'Administració de la Generalitat, ha decidit presentar una esmena a la totalitat per demanar-ne el retorn al Govern. Són diverses les circumstàncies que, al nostre entendre, avalen la nostra postura, i al llarg de la meua intervenció les aniré desgranant. Però vull deixar clar, a l'avançada, que som conscients de les limitacions i de l'estret marge de maniobra en què s'ha trobat la Conselleria d'Economia i Finances a l'hora de confegir aquest Projecte, marge de maniobra que s'ha

vist reduït tant en aquest exercici pressupostari com el 97, per la conveniència de convergir en els objectius de Maastricht. Aquesta limitació, esperem que conjuntural, s'ha de sumar als altres condicionants històrics de la nostra hisenda nacional: un nefast finançament autonòmic i l'acumulació d'un deute públic, en part conseqüència de l'anterior, que comença a tenir dimensions importants. Amb tot, reitero la convicció dels diputats independentistes del Grup Mixt de presentar aquesta esmena per divergir de tendències poc recomanables i de prioritats diferents en la despesa.

Hom defineix un pressupost com una previsió comptable d'ingressos i de despeses, però un pressupost d'una administració pública, a més a més, apareix com un element més de la política econòmica d'un govern; ha de tenir necessàriament la vocació d'intervenir positivament en l'economia del seu territori i, fins i tot, l'ha de condicionar. En el nostre cas, per raons de tipus, podríem dir, d'índole nacional, el pressupost català intenta jugar aquest paper, si bé ho comparteix, sent generosos, amb el pressupost estatal. I, igual com a l'encara Projecte de pressupostos generals de l'Estat, es marca com a objectiu principal la contenció de la despesa, però amb el manteniment –això sí– de la pressió fiscal. La idea és obtenir la reducció del dèficit, del deute i de la inflació, i així aconseguir que l'Estat espanyol s'incorpori per primera vegada en la seva història als inicis d'un esdeveniment europeu de primer ordre. Conseqüentment, totes les prioritats econòmiques i socials i totes les administracions queden supeditades al possible, que no segur, balanç satisfactori de l'Estat espanyol davant el Consell Europeu dels caps d'Estat i presidents de govern a l'abril del 98, per així accedir a la fase definitiva de la Unió Econòmica i Monetària a partir de l'1 de gener del 99.

Tot i que el meu partit, i el meu Grup Parlamentari, creu convenient la integració a la Unió Econòmica Europea, qüestionem el com i en part la forma, i relativitzem també el paper de la Generalitat en aquest objectiu. Primer de tot hem de recordar que els objectius de Maastricht marcats el 94 i el 95 no es van complir ni a Espanya ni a Catalunya. El Govern socialista no va reduir 1,6 punts el dèficit previst, com tampoc la Generalitat, que en dèficit, també el 95, va sobrepassar les previsions dels escenaris pactats amb el Govern central. Per tant, els anys 96 i 97 seran els més durs, perquè s'hauran d'acumular els resultats. Pel que fa a la forma, i estretament lligat amb l'anterior, discrepem de les solucions per les quals s'aposta. Així, en el cas de Catalunya tenim unes retallades en inversió i en transferències corrents i de capital, durant els exercicis 96 i 97, jo diria colossals; al mateix temps tampoc es mantenen en el seu conjunt les partides adreçades als serveis essencials i al manteniment de la prestació dels serveis socials.

Però també, com he dit, relativitzem el paper de la Generalitat en l'obtenció per part d'Espanya del diploma econòmic i monetari europeu. És significatiu comprovar que pràcticament l'única negociació de Catalunya amb l'Estat estrictament bilateral i institucional en el terreny financer hagi estat per marcar precisament els compromisos de Catalunya respecte als re-

quisits de Maastricht. Els escenaris de la convergència catalana a la convergència europea esdevenen, doncs, formalment, el marc i l'objectiu de la política pressupostària de la Generalitat. Però realment un té la impressió, i jo diria fins i tot la certesa, que els compromisos pactats són més una excusa per complir amb les necessitats interiors que no pas amb les exteriors. Això ho ha dit en reiterades ocasions el mateix conseller Alavedra: «Si no hagués existit Maastricht, ens l'hauríem d'haver inventat.» I certament, l'evolució pressupostària catalana exigia per ella mateixa un Maastricht salvador. En aquesta tessitura, doncs, es relleven necessàriament a un segon terme altres aspectes que incideixen habitualment en un debat de pressupostos; per exemple, el de la conjuntura econòmica. Amb tot, se'm fa interessant fer-ne un breu repàs.

Si l'any 96 acaba amb unes expectatives econòmiques de creixement per sota de les previsions –un 2,3% del PIB per sota del 8% esperat–, les de l'any vinent comencen a ser esperançadores, amb les magnituds que hem tingut durant els anys 95 i 96: es preveu un creixement d'un 3,3%, una reducció de la taxa d'inflació al 2,6, un augment de les exportacions d'un 9,1 i una davallada en l'atur per sota del 10% registrat. En definitiva, es preveu, dins del context europeu, una recuperació de l'economia catalana que anirà de bracet amb la reactivació del consum privat i la inversió industrial, sempre que es mantinguin a la baixa els tipus d'interès i no entrin en joc ponderables negatius com la pujada dels carburants o l'entrada d'Espanya en el primer furó de la Unió Econòmica i Monetària.

I és en aquest context econòmic i amb aquestes previsions que es presenta el projecte de pressupostos per a l'any vinent. Es pretén que el creixement de l'economia, amb la moderació salarial i la contenció de la inflació, vagi acompanyat de la correcció del dèficit públic; és a dir, reactivació econòmica i, al mateix temps, acompliment dels objectius de convergència. I això ho veiem certament difícil de complir, ja que la minoració del dèficit, concentrat en dos anys, comporta en el nostre cas una retallada molt gran de les inversions. La tendència marcada l'any 95, de 234.000 milions dedicats a la inversió, passen a 155.443 el 96 i finalment a 138.370 el 97, en concret a l'Administració de la Generalitat. És a dir, la Generalitat, en els darrers dos anys pressupostaris, ha invertit en capital 96.000 milions menys –o, si es vol, una reducció del 60%. I aquest fet, principalment, encara que n'hi ha de secundaris, com la congelació salarial dels funcionaris, que repercutirà –al nostre entendre– negativament en el potencial de creixement previst.

A part de la retallada brutal de la inversió, trobem altres característiques generals que cal mencionar, perquè en alguns casos, fins i tot, s'entra en contradicció amb el discurs oficial de mantenir les partides de serveis socials i de mantenir el suport a l'economia productiva. Així, tenim uns pressupostos amb un total consolidat d'1 bilió 803.000 milions, que representa un augment del 3,4%. En l'estat d'ingressos ja es contempla un nou sistema de finançament, que m'hi referiré després. En l'estat de despeses la gran reducció dels capítols 6 i 7 no va acompanyada, malauradament, de reduccions en

d'altres capítols. Així, els interessos, malgrat la davallada del preu del diner, augmenten un 10%, i les altres despeses financeres –capítols 8 i 9– ho fan en un 4%. Les despeses de personal i la compra de béns i serveis també incrementen el seu volum: el primer, malgrat la congelació de les retribucions, augmenta bàsicament per la incorporació de funcionaris de Justícia i de Governació, i el segon ho fa set dècimes per sobre de la inflació prevista, fet aquest que també succeeix amb les transferències corrents, que augmenten, però per sota de l'IPC. Resumint, i a grans trets, un pressupost que no respon a les necessitats estructurals, socials i econòmiques del nostre país i que només té sentit, ni que sigui in extremis, per la convergència econòmica i monetària.

Com ja he comentat abans, una de les poques novetats d'aquests pressupostos és la incorporació per primera vegada d'un nou sistema de finançament per al període 97-2001. Aquest nou sistema incorpora un tram autònom sobre un altre 15% de l'IRPF recaptat a les comunitats –aquest tram pren de base la residència habitual dels habitants, es configura sense topalls i incorpora la capacitat normativa de les autonomies quant a tarifes i deduccions–; al mateix temps, continua la participació en un altre 15% –aquest, sobre la quota líquida de l'impost sobre la renda– i, per últim, es manté –tot i que es redueix sensiblement, i òbviament– la participació en els ingressos de l'Estat. Pel nostre Grup, aquest nou sistema té aspectes positius, però en canvi, com l'anterior, segueix patint greus mancances.

Els avantatges són diferents, però el principal és la millora de la capacitat financera pròpia. Certament, com ja s'ha dit anteriorment, l'estructura pressupostària de l'estat d'ingressos s'ha modificat substancialment, amb què la dependència de les transferències de l'Estat també s'ha reduït. Esperem i desitgem que aquest fet ajudi a reduir les permanents i cròniques tensions de tresoreria de la nostra Administració, que permeti reduir el cost financer que aquest fet comporta i que, finalment, el període de pagament a proveïdors es redueixi significativament. Amb tot, però, hem comptabilitzat que els recursos administrats de Catalunya augmenten només en 70.000 milions i que el benefici econòmic real respecte a l'anterior sistema, a l'espera de les liquidacions definitives, segons les previsions del Projecte, rondarien –i aquí hi han moltes xifres a donar– al voltant, entenem, d'uns 15.000 milions de pessetes de més, tot i que hi ha massa condicionants per avançar cap xifra segura. Tanmateix, s'ha de recordar que aquest sistema, tot i apropar-nos a la mitjana dels recursos per capita de les comunitats de l'article 151, queda lluny encara del que ha de ser un finançament digne i just per a Catalunya.

Hem seguit amb especial atenció l'evolució del Govern de la Generalitat i del màxim partit que li dona suport cap a la reivindicació d'un sistema fiscal propi, és a dir, un acord bilateral de tipus financer similar al concert econòmic del País Basc i Navarra. L'economia catalana, i també de la Generalitat, com dels ajuntaments, requereix un nou sistema de finançament similar al concert: cap altre sistema que no es basi en la pròpia recaptació i en el pacte bilateral abocarà Catalunya, amb més o menys intensitat, a una permanent síndrome d'abstinència financera.

1906

Una altra qüestió relacionada amb el finançament són les transferències per al finançament dels serveis sanitaris transferits de la Seguretat Social. L'any vinent és el darrer d'aplicació del sistema pel qual Catalunya participa en el 15,9% en la base de distribució. Implica aquesta circumstància que el finançament sanitari a partir del 97 serà pitjor, si la població ha de seguir sent la referència principal. Conseqüència, en part, del mal finançament públic català és l'acumulació d'un deute al nostre entendre gegantí. Amb tot, nosaltres observem altres causes que han ajudat a sumar el deute més elevat de totes les comunitats autònomes, tant a nivell quantitatiu com per capita: la manca tradicional de rigor pressupostari, que donava i dona com a resultat dèficits pressupostaris any rere any, ha culminat, com he dit, amb un deute massa elevat.

A efecte dels escenaris de Maastricht, i segons el senyor Alavedra, a hores d'ara es comptabilitza aquest deute en 1 bil·lió 99.000 milions de pessetes –per tant, sense comptar el deute del sector públic empresarial i els proveïdors. Conseqüentment, estem davant d'un problema de grans magnituds, que comportarà que durant una pila d'anys s'hagin de destinar una part de recursos a pagar el deute. Hem de recordar que el 1990 aquesta xifra era de 280.000 milions, i avui aquesta quantitat està superada pràcticament per cinc. És cert que el 97 no s'hauria de produir una gran desviació pressupostària, tenint en compte que alguns ingressos s'han comptabilitzat a la baixa, no hi ha eleccions autonòmiques, el dèficit no financer per al 97 és només de 25.000 milions i, si no es procedeix a reconvertir crèdit de curt a llarg, com s'ha fet en d'altres ocasions, i que per cert no hem acabat d'entendre si no és per limitar els límits que pertoca en els pressupostos als crèdits a curt termini..., però el problema per aquest any, del deute, el seguirem tenint. D'acord que la càrrega financera, que el 94 es xifrava en el 8,9 i que segons la documentació que se'ns havia passat era del 8,1, però que segons el conseller avui és del 9, no supera els límits legals establerts, però la proporció del deute públic acumulat per la Generalitat és tan elevat que nosaltres entenem que s'imposa l'elaboració d'un pla interanual per reconduir en el temps aquest problema.

Un altre apartat pressupostari que crida l'atenció són les transferències de capital d'altres administracions, és a dir Estat i Unió Europea. Pel que fa a les primeres, trobem una disminució respecte al 96 del 47%, fet que ha de sumar-se a la migrada inversió directa de l'Estat a Catalunya, a la mateixa retallada de la Generalitat..., en definitiva, a un panorama inversor desolador per al 97. Però també cal citar-hi al nostre entendre d'una forma especial els fons provinents de la Unió Europea: les transferències d'aquest origen tenen una davallada, segons les previsions del Projecte, del 26%. Independentment que comenci el 97 un nou període per als ajuts del Feder, i amb l'experiència que tenim d'ençà del 86, Catalunya treu la rendibilitat convenient de les ajudes comunitàries? Malgrat el temps transcorregut, hom té la impressió que seguim sent un contribuent nat als pressupostos de la Unió i que, per tant, el saldo financer segueix essent negatiu per a Catalunya. En aquest any, hi han novetats pel que fa al Feder als ajuntaments –per cert, ha servit com una injecció econòmi-

ca important per als ajuntaments–, però trobem una davallada importantíssima en els fons de cohesió, el futur dels quals a Catalunya entenem que s'hauria de clarificar. I també comprenem i reitem, com han dit alguns diputats que m'han precedit en l'ús de la paraula, el problema del cofinançament a Catalunya, que implica i comporta una davallada, precisament, en les inversions europees aquí a casa nostra.

El Projecte de pressupostos generals de l'Estat estableix, en els seus articles 18 i 19, que les retribucions dels funcionaris i personal laboral no experimentaran cap variació respecte a les establertes en l'exercici del 96. El nostre Grup entén que, malgrat l'autodenominació de legislació bàsica, cal no aplicar a Catalunya aquests preceptes, perquè aquesta serà la tercera congelació salarial en els darrers deu anys, amb què al sector públic el distanciament entre el salari i l'IPC acumulat és i serà cada vegada més gran, però també perquè hi ha d'altres administracions que ja han anunciat que mantindran el poder adquisitiu dels seus treballadors. I no em referiré tant a alguns ajuntaments –per exemple, catalans– que ja ho han anunciat, sinó concretament al País Basc. Sembla que l'autarquia fiscal del País Basc ara també es trasllada al terreny administratiu i laboral, al·legant simplement que la situació econòmica d'Euskadi pot permetre aquesta despesa. Per què a Catalunya no podem fer el mateix? La situació econòmica d'aquí en general és millor que a Espanya, però és que, a més a més, els treballadors que se'ls congela el sou a Catalunya han de suportar de més unes dècimes per sobre de l'IPC dels de la resta de l'Estat. Per què Convergència no pot fer el mateix que el PNB? Per què?

Segons la documentació que acompanya els pressupostos i les pròpies declaracions del conseller d'Economia i Finances, el Projecte preserva dues àrees de les retallades generals: els serveis essencials que estan relacionats amb l'estat del benestar i la que té relació amb l'activitat econòmica de tipus productiu. Pel que fa al primer, una prèvia: parlar d'estat del benestar a Catalunya, jo diria que com a mínim és una mica pretensió, perquè ni som un estat, i segon, que el benestar, amb els serveis i prestacions que els ciutadans d'aquí reben o poden rebre, queda lluny quantitativament i qualitativament de la realitat assistencial, per exemple, d'Alemanya, de França, de Suècia o Canadà.

Per exemple, el cas màxim, el de la pobresa, que a Catalunya abasta més del 13% de la població i, en canvi, el Departament que hi hauria de fer front, el de Benestar Social, ha quedat des de l'any passat quasi desballestat i, a més, se li rebaixa el pressupost d'un 5%, o Sanitat, encara amb mancances importants en infraestructures i amb moltes llistes d'espera en la majoria d'hospitals, i el Departament baixa..., si veiem les transferències internes, amb les transferències que rep, puja un 4,9%; o Ensenyament, que rep retallades importants en inversions, precisament en plena reforma educativa.

Pel que fa al suport i impuls a l'economia productiva, les coses tampoc són gaire diferents. Política territorial, el Departament inversor en capital per excel·lència baixa un global del 10,1%, i capítols com transferències corrents i de capital baixen respectivament un 4,3 i un 28,6. I una partida prou estratègica com la destinada a

«Subvencions per a la promoció, adquisició i realització d'habitatges» passa de 9.900 milions el 96 a 6.043.

O el macrodepartament d'Indústria, Comerç i Turisme, que és macro per les matèries que tracta, però no pel pressupost que gestiona, de 18.000 milions. Aquest Departament, que hauria de ser la clau per a l'economia catalana en un moment de forta competitivitat i d'internacionalització, resulta que té un pressupost que baixa un 5,1%. Trobem exemples que, malauradament, són dignes de menció: així, la partida destinada a «Foment d'inversions en comarques en regressió demogràfica» baixa de 900 milions a 99, o les transferències a les corporacions locals, de 2.600 el 95 a 574 el 97. O la Direcció General de Turisme, que en transferències de capital baixa de 450 milions. I per últim, partides de transferència del Cidem o del Copca, organismes dedicats precisament al desenvolupament empresarial i a la promoció comercial, baixen en els seus recursos.

El Departament d'Agricultura, malgrat la gran disminució de l'any passat, torna a baixar; en aquest cas, un 3,3%. Departament dedicat al sector productiu primari, un dels que ha patit més especialment els efectes de la integració a la Unió Europea i que juga un paper clau en el reequilibrament territorial del nostre país, veu com inexplicablement segueixen augmentant les despeses ordinàries, que arriben al 60% del Departament, però que, en canvi, baixen les d'actuació política. Segueixen les retallades en les actuacions del sector lleter, el foment de la sanitat ramadera i es congela el pla de reestructuració de les cooperatives, i a més desapareixen partides en àmbits de futur com les dedicades a l'artesania alimentària, el foment de la marca Q o les denominacions comarcals.

Resumint, la reducció del dèficit com a únic objectiu pressupostari comporta, amb les prevencions que abans he comentat, la reducció de la capacitat d'intervenció de la Generalitat en polítiques socials, però també en suport a l'economia, fet aquest que va en perjudici precisament d'aquests sectors.

Hem decidit no presentar esmena al Departament de Governació bàsicament pels increments de recursos tant a Seguretat Ciutadana com a Extinció i Prevenció d'Incendis, que els dos..., el primer, bàsicament, per la incorporació d'una nova promoció, i el segon, per aspectes d'inversió que s'havien reivindicat en diversos anys i que aquest any es tenen en compte. Però seguim oposant-nos al tracte que rep l'Administració local catalana, que veu com es redueix el dèficit de la Generalitat també a base de retallar partides destinades al món local; per tant, no es fa res més que traslladar el dèficit d'administració. Certament, s'incrementen els diners dedicats a les comarques. Així, el Fons de cooperació local de Catalunya comarcal augmenta de 640 milions de pessetes –que, per cert, l'any passat s'havia congelat–, però, en canvi, es congela –és a dir les congelacions un any sí i un altre també toquen a una o altra Administració–, es congela el Fons de cooperació local per als municipis. Continua, malgrat tot, i malgrat el que s'ha dit, la retallada de les transferències a l'Administració local; si bé el 97 augmenta en quasi 1.000 milions respecte al 95, hem de recordar d'on venim, i és que el 97 les transferències estaven dotades amb

3.000 milions de pessetes i en anys anteriors s'havia arribat fins i tot a les 45.000. Per tant, si observem la trajectòria que s'ha tingut en els últims anys pressupostaris respecte a les transferències a l'Administració local, veiem una disminució al nostre entendre massa gran.

Per últim, voldria referir-me a un aspecte que, tot i ésser habitual en els debats pressupostaris, no ha tingut ni té l'atenció que caldria, al nostre entendre, per part del Govern de la Generalitat. El president Pujol darrerament ha centrat bona part del seu discurs a requerir al teixit empresarial català la màxima competitivitat per afrontar la duresa dels reptes presents i futurs, però, en canvi, qui es pregunta si l'Administració catalana és competitiva? I no em refereixo, evidentment, a la competència pròpia del sector privat, sinó als paràmetres de valorar els graus d'eficàcia i eficiència. La Sindicatura de Comptes any rere any recorda la necessitat d'arribar a sistemes de quantificació de costos i rendiments dels serveis; és a dir, a la incorporació d'un control financer. Fins ara només ha estat –i a partir del 94– el Departament d'Economia i Finances, precisament, el que ha presentat memòries en aquest sentit. Nosaltres entenem que l'Administració catalana, igual com la resta d'administracions europees i també municipals, perquè l'esforç en el camp municipal s'ha fet a partir de la nova comptabilitat, no pot demorar més la incorporació d'objectius d'eficiència i eficàcia en la seva activitat.

És per tot això exposat que el nostre Grup ha trobat indispensable presentar aquesta esmena a la totalitat.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies. Pel torn de rèplica, té la paraula l'honorable senyor conseller. *(Pausa.)*

El conseller d'Economia i Finances

Senyor president, senyores i senyors diputats, bé, el senyor Morera, amb la nostra preocupació per la reducció del dèficit, sembla que comparteix el fet que estar en l'inici de la moneda única europea és un esdeveniment de primer ordre i, d'un esdeveniment de primer ordre europeu, Catalunya, evidentment, no en pot estar absent, i per tant, si nosaltres, efectivament, hem pactat un escenari amb l'Administració central, escenari dur que hem acceptat, perquè –ho torno a repetir– si Maastricht no existís, l'hauríem d'inventar, però això no és aplicable a Catalunya, això és aplicable a l'Estat espanyol, és aplicable a Itàlia, que té un endeutament del 130%, és aplicable a Bèlgica, que té un endeutament del 140%; és a dir que el sanejament de les economies europees, fins i tot economies tan sòlides com la mateixa francesa o fins les dificultats que té en aquests moments per complir amb el dèficit públic l'economia alemanya, fan que això fos absolutament necessari. Però em sembla que aquesta preocupació de reducció del dèficit en aquests anys per nosaltres és prioritari, perquè estarem presents en un esdeveniment –paraules del senyor Morera– de primer ordre, i em sembla que això és important.

1908

Ell discuteix el com i la forma. Home, discutir el com i la forma per a un país com l'Estat espanyol o des de Catalunya té una repercussió molt greu sobre els mercats; és a dir, si el com i la forma ho discuteix Alemanya o ho discuteix França és una cosa, si ho discutim nosaltres, això té unes repercussions immediates de desconfiança en la nostra economia i, per tant, repercussions sobre la pesseta o repercussions sobre els tipus d'interès que tenen a la seva vegada repercussions importantíssimes sobre l'economia productiva. Miri, si nosaltres, l'any 95, ens vam passar amb el dèficit —em sembla que l'objectiu eren 74.000 i vam estar prop de 78.000, i ho dic de memòria—, això té una importància relativa, perquè el conjunt de les autonomies representen poc en el percentatge de compliment del dèficit i, per altra banda, el que compta és que arribem a l'objectiu de 26.000 el 31 de desembre del 97, això és el que compta. Per tant, jo, en aquest tema, no hi donaria màxima importància, sobretot si les diferències són d'aquest tipus.

Senyor Morera, vostè parla de retallades colossals en capítol 6 i capítol 7; és a dir, en les operacions de capital. Home, les retallades són fortes, perquè si es vol reduir el dèficit, incrementen els ingressos el que incrementen, que incrementen bastant, i es prioritza la sanitat i l'ensenyament, que representen el 60% del pressupost, doncs, òbviament —ja ho he dit en el meu discurs—, es retallen les altres partides, i una d'elles són les operacions de capital. Però, de totes maneres, aquestes retallades colossals, que en el conjunt del pressupost stricto sensu són de l'11,5%, en el pressupost consolidat, i gràcies als organismes empresarials, són del 3%; les inversions de la Junta de Sanejament, de la Junta de Residus, d'altres organismes empresarials fa que les retallades de les operacions de capital siguin del 3%, que tampoc és una retallada colossal; millor que les poguéssim augmentar, però no és una retallada colossal.

Miri, en el tema de la negociació bilateral, home, nosaltres de negociacions bilaterals n'hem fet bastants; no l'hem feta únicament per a la reducció del dèficit, perquè ha estat el conjunt de les autonomies en el Consell de política fiscal i financera que hem fet la negociació, i després això s'ha concretat amb uns objectius fixats d'una manera bilateral entre l'Administració central. Per cert que d'una manera bilateral nosaltres estem negociant el tema de l'endeutament per poder estar dins els paràmetres de Maastricht, perquè creiem que hi ha una duresa excessiva en el tractament de l'endeutament a Catalunya, que la desacceleració a Catalunya ha estat important i que mereix una altra negociació.

Vostè s'ha referit al tema dels interessos i ha plantejat un tema que és bo que l'aclarim. Vostè diu, com és que hi ha un increment tan important dels interessos quan el creixement de l'endeutament net —és a dir, endeutament brut menys amortitzacions— és només de 33.000 milions de pessetes i quan els tipus d'interès han baixat? Efectivament, vostè té raó, però «interessos» és una partida oberta, i aleshores nosaltres fem un increment per apropar la previsió del pressupost a la realitat. Partida oberta, podríem posar 1.000 pessetes, i després estar a resultes del que siguin els interessos; doncs, no,

posem un increment considerable per no tenir sorpreses i apropar-nos al que ha estat l'aflorament real els altres anys del pagament d'interessos i, per això, com que aflorem, fem un increment més gran del que correspondria.

Sobre el nou sistema de finançament s'han dit xifres de 2.000, s'han dit xifres de 10.000, ara vostè deixa anar la xifra de 15.000. Home, ahir es van aprovar 32.000 de serveis específics, aprovats, a partir del primer de gener del 96; per tant, ja no són 15.000, sense comptar el 30% de l'IRPF i el 30% de l'IRPF va *in crescendo*, perquè és la diferència entre l'evolució real i l'evolució normativa, i com que l'any base és el 96, el primer any és poc, però essent poc seran 12.000 més els 32.000, i aquests 32.000 l'any que ve seran 32.000 més l'ITAE, és a dir seran 34.000, i el 30% arribarà fins a una quantitat molt superior, de tal manera que l'últim any seran 113.000, i això és una xifra que s'ha dit aquí diverses vegades i que, a més, en la Comissió Mixta de Valoracions s'ha repartit a tots els seus integrants aquestes previsions.

La sanitat. La sanitat, efectivament, és molt important, ja que representa el 35% del nostre pressupost, que fem aquesta reforma del sistema de finançament sanitari. Ara, vostè ha dit: «Estem al 15,9»; no és veritat, estem al 15,99, i després en funció de la població baixarem. No, és que es tracta de la població protegida, de la població protegida, no de la població real, perquè el 15,99 és superior al percentatge de població real que té Catalunya.

Nosaltres tenim l'endeutament més alt de totes les comunitats autònomes, això és un fet obvi, però també tenim el pressupost més alt. L'altre dia llegia que el conjunt de les comunitats autònomes representen 10 bilions de pressupost, dels quals Catalunya consolidats en té prop de 2; per tant, té el pressupost més alt, té l'endeutament més alt, i a més a més —ho hem dit molta vegada—, si tenim més transferències, si tenim per exemple les presons —que no les té ningú—, si tenim determinades transferències que no les té ningú, si tenim una policia autonòmica i si les tenim des de fa més temps, tot això, evidentment, són faves comptades.

Mirin, l'endeutament, a efectes de Maastricht, és, el 31 de desembre, 841.000, i si hi sumem 33.000 seran a finals del 97, 874.000, i la xifra d'1 bilió 99.000 —que jo vaig dir aquí— era sumant-hi l'endeutament a curt, de tresoreria, pels desfasaments entre cobraments i pagaments. Per tant, les xifres són les que són i les que figuren en el nostre pressupost. I la càrrega financera, vostè diu que jo havia dit el 9. No, jo he dit el 8,4, això és el que he dit jo: he dit el 8,4; aquí companys meus ho han apuntat i està escrit en el meu discurs, i si he dit el 9 és que m'he equivocat en dir-ho, però és 8,4.

Bé, fons europeus. Miri, en els fons europeus nosaltres no estem en l'objectiu 1, perquè, per sort, estem per sobre del 75% de la mitjana europea. Els fons de cohesió són uns fons estatals, una part dels quals, el 40%, s'ha repartit entre les autonomies, i de 40.000 milions que es van repartir l'any 95, nosaltres en vam tenir 18.000, prop de la meitat; òbviament, els altres anys pot ser que això baixi. Per què baixen, els recursos del Feder? Perquè, com que —com vostè molt bé ha dit— hi

ha una revisió l'any 97, nosaltres només hem fet la previsió d'aquells projectes que ja tenim aprovats i sabem que podem executar. No hem fet cap previsió dels que podem obtenir, perquè hem fet una previsió d'ingressos més aviat restrictiva i realista per no inflar-los i, precisament, per tenir un pressupost que s'apropi molt més a la realitat. Però sí que li vull dir que els fons estructurals europeus tenen una incidència creixent a Catalunya, malgrat que l'any vinent poden baixar –ja ho he dit–, perquè hi ha un nou programa de programació i hem previst només els que tinguem aprovats i que anem a realitzar, li vull dir unes xifres. L'any 88, del Fons social europeu, FEOGA més Feder, Catalunya va obtenir 999,8, diguem 1.000 milions de pessetes, i l'any 95 això va representar 16.014 milions, és a dir que crec que sí, que s'està fent un esforç considerable per, dins de les limitacions legals, utilitzar al màxim els fons europeus. I el Fons de cohesió, ja li he dit que no era un fons regional, sinó que era un fons estatal, del qual nosaltres, en la nostra negociació amb el Partit Socialista, quan donàvem suport al Partit Socialista, vam obtenir que les comunitats autònomes hi participessin en una part i, a més dels 40.000 milions, en vam obtenir 18.000, que evidentment no s'han repetit els altres anys, tot i que encara s'estan negociant, amb el Fons de cohesió, la part corresponent a Catalunya de l'any 96 i de l'any 97.

Senyor Morera, jo crec que, evidentment, de l'estat del benestar, a Catalunya, nosaltres en podem parlar, perquè pel fet que no siguem un estat, hem de poder parlar de l'estat del benestar, com podríem parlar del nostre estat d'ànim, perquè «estat» té diverses significacions. Si jo parlo del meu estat d'ànim, no em digui: «Calli, perquè vostè no és un estat»; no, és que té la significació aquesta, també. (*Rialles.*) És l'estat del benestar, i això és un terme utilitzat a tot arreu, se sigui estat, o se sigui... (*Remor de veus.*) Què, ja em fa callar, senyor Roc Fuentes? No? Molt bé, doncs, per tant, en aquest aspecte, es pot parlar de l'estat del benestar a Catalunya; serà bo o serà dolent; serà millorable, ha d'anar en una línia determinada o en una altra, però, evidentment, és un terme que, si no parlem d'això, de què parlarem en un debat pressupostari? (*Remor de veus.*)

Miri, sobre el tema de l'habitatge, hi havien unes quantitats que en el pressupost del 96 van realitzar un esforç pressupostari per tal d'absorbir els expedients que es trobaven pendants de tramitació, corresponents al pla 92-95, i com que això es va fer, no té per què repetir-se aquest any, i aquesta quantitat, de 3.903 milions, que va representar aquesta adaptació, no es repeteix en el pressupost de l'any 97.

Economia productiva. Bé, si es prioritzen Sanitat i Ensenyament, l'economia productiva pot ser retallada; els pressupostos d'Indústria i d'Economia..., bé, el d'Economia, segur, però de Comerç i Consum, etcètera. Però, és clar, l'economia d'un país no es fa des de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Consum; s'ajuda, s'impulsa i, per exemple, per a l'economia productiva, tant o més important que el que es pugui fer des d'aquesta Conselleria és, per exemple, la baixada importantíssima, aquests últims temps, dels tipus d'interès. I això és una

conseqüència de la política de rigor pressupostari que s'ha fet a nivell de l'Estat espanyol. La baixada dels tipus d'interès, i la baixada dels costos financers per a les empreses, i l'impuls que aquesta baixada d'interessos pot representar per al consum és un fet tan o més important com els 1.000 milions més o menys en un departament.

Sobre el món local, es va crear aquest Fons de cooperació municipal, i aleshores, aquest Fons de cooperació municipal, que es va crear amb una esmena consensuada amb el Grup Socialista, em sembla que en els pressupostos de l'any 95, consistia a treure de totes aquelles partides que anaven als ajuntaments, finalistes i condicionades, 4.000 milions per fer un fons de lliure disposició. Per tant, si vostè em compara diversos anys, és normal que les partides finalistes baixin, perquè es van detreure 4.000 milions d'aquelles partides per fer un fons de lliure disposició. Per tant, les xifres que vostè em dona han de tenir en compte aquest fet.

I, senyor president, de moment no tinc res més a afegir. Gràcies.

El president

Moltes gràcies. Per a la segona rèplica té la paraula el diputat senyor Salvador Morera, per un temps màxim de tretze minuts.

El Sr. Morera i Tanyà

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, senyor conseller, bé, amb l'experiència que té el senyor conseller en la presentació de tants i tants pressupostos, o projectes de pressupostos de la Generalitat, suposo que aquesta experiència, de vegades, li dóna la virtut d'agafar o de poder tenir en compte o valorar alguns aspectes, ni que sigui parcialment, de les coses que s'han dit, i de vegades la parcialitat, el problema que té és que amaga la idea que es volia manifestar.

Però jo parlava de les negociacions bilaterals –vostè ha d'estar d'acord amb mi, perquè vostè ho ha manifestat en moltíssimes ocasions–, que, pel que fa a les negociacions econòmiques i financeres, de transferències de l'Estat a Catalunya, el que ha mancat és precisament aquesta bilateralitat. El problema que ha tingut Catalunya és estar sempre a dintre del conjunt de comunitats autònomes de règim comú, i l'especificitat, les necessitats de Catalunya mai, o gairebé mai, han pogut sortir d'una forma clara pel que fa a acords concrets de negociació. De les poques ocasions que, institucionalment... Quan li comentava allò, de vegades, la varietat que vostè utilitza, a partir de la seva experiència, des del punt de vista institucional –no com a Convergència i Unió, sinó des del punt de vista institucional, almenys públicament, que s'hagi sabut–, de les poques coses que s'han negociat bilateralment, han estat precisament les condicions de convergència que la Generalitat havia de complir; que potser ha estat bo perquè, precisament, vostès han pogut limitar relativament les retallades o els condicionants, però aquest és un fet. A mi m'agradaria –com suposo que a vostè– poder negociar bilateralment molts altres aspectes de l'economia i de les finances de

1910

la Generalitat. Per exemple, els tributs especials, com el País Basc, per exemple, i en canvi, no ho podem fer. O si ho fem, no hi han resultats, almenys de moment.

D'altres aspectes: el tema de l'endeutament. Miri, en debats de pressupostos, les xifres –i vostè ho sap molt millor que jo–, de vegades les dades i les xifres que es donen no coincideixen realment. Jo, de xifres d'endeutament, n'he sentides tantes i tan diverses, des de la Sindicatura de Comptes, en debats aquí al Parlament, expressions que ha utilitzat vostè, o les dades que ha donat vostè, i jo m'haig de creure les dades que dona vostè, perquè vostè és el conseller de Finances, només faltaria!, però també li vull recordar que, en una interpellació que aquí va tenir lloc fa relativament poc temps, la xifra que va donar vostè és la que jo he dit, i va dir-ho textualment, i si no, ho podem mirar en el *Diari de Sessions*, que és 1 bilió 99.000 milions de pessetes, a efectes de Maastricht. Si vostè avui diu que són 800.000 milions, doncs, molt bé, tot i que és una xifra diferent, evidentment, estarà amb mi que és una xifra important, que al llarg dels anys s'hi haurà de fer front, i que genera una càrrega financera –que no és del 9%, que probablement és menys– molt important, i que això comporta que una part dels recursos ordinaris que cada any genera la Generalitat s'hagin de destinar, en tot cas, a pagar això.

El tema de l'endeutament a curt; hi ha un tema que sí que ens preocupa. Per exemple, la reiteració, d'uns quants anys cap aquí, de la inclusió d'una clàusula dintre dels pressupostos de la Generalitat, a l'articulat, de la possibilitat de traslladar l'endeutament de curt a llarg, o de reconvertir-lo. Al nostre entendre, i em sembla que és una opinió que no només compartim nosaltres, sinó que hi ha altres grups de la cambra –perquè m'ha semblat entendre-ho també en alguna altra ocasió–, això, a part de no compartir-ho, s'hauria de comprovar realment si no va directament en contra de la Llei de finances públiques de la Generalitat, en concret em sembla que és l'article 14, si mal no ho recordo, quan diu que l'endeutament a llarg –per cert, com en totes les administracions– només es pot utilitzar per a inversions. Llavors, la pregunta és: per què aquesta experiència, o per què aquest..., permeti'm qualificar-lo de costum, que s'ha realitzat els darrers anys, de reconvertir deute a curt –que en principi només és i només ha de servir per fer front a les tensions de tresoreria–, es trasllada a llarg, que el llarg només hauria de servir, amb racionalitat pressupostària, per finançar estrictament les despeses d'inversions? Per què? La veritat és que no ho acabem d'entendre.

Dintre de la meua exposició inicial, jo he fet una referència força llarga a un tema que preocupa molts funcionaris de Catalunya, de l'Administració de la Generalitat, i també d'aquí, del Parlament –que, per cert, avui s'han manifestat en aquest sentit–, que és el tema de la congelació de salaris. Nosaltres entenem que, independentment de les prescripcions que marca la futura llei de pressupostos generals de l'Estat, també s'han de tenir en compte d'altres paràmetres i, per exemple, des d'un punt de vista legal, les mateixes obligacions les pot tenir el Govern basc que el Govern de la Generalitat de Catalunya. Probablement, les necessitats econò-

miques en són unes altres, en això ja hi estic d'acord, però, com que estem parlant de despeses corrents, no entenem per què a Catalunya, per exemple, si hi ha un IPC generalment superior al de la mitjana espanyola, per què als funcionaris de la Generalitat se'ls ha de congelar per tercera vegada, no sé si és en deu anys o en onze, de nou els salaris, amb tot el que això té de repercussió, no només estrictament a les nòmines particulars, sinó també en l'economia en general. Vostès, en les seves previsions econòmiques pel que fa a l'any que ve, l'any 97, les previsions econòmiques..., un tema clau és la reactivació de l'economia a partir de l'activació del consum privat. El fet que a una part important dels funcionaris i treballadors laborals dependents de les administracions se'ls congeli els salaris, vostè estarà d'acord amb mi que això, precisament, no reactivarà el consum.

El tema del Fons de cooperació local de Catalunya –ara que ens acompanya el conseller de Governació–, jo estic d'acord amb vostè que es va canviar la tendència pel que fa a reconvertir diners que anaven destinats al món local, finalistes, en no finalistes, i per tant, que els ajuntaments, a partir d'aquests diners que reben del Fons de cooperació local de Catalunya, en podran fer allò que vulguin. I això, des del punt de vista financer, home, és d'agrair. Ara, també li haig de dir que el còmput general de diners que es transfereixen, tant de forma corrent com de capital, als ajuntaments, a l'Administració local de Catalunya, els últims anys –si s'agafa l'evolució dels últims anys, no de l'any passat cap a aquest, sinó dels últims anys–, no és precisament que vagi amunt, és a dir, que augmenti, sinó que disminueix; i disminueix, al nostre entendre, d'una manera important. I a més a més, aquest any, pel que fa al Fons de cooperació local de Catalunya als ajuntaments, s'ha congelat; l'any passat es va congelar el dels consells comarcals i aquest any es congela el dels ajuntaments. Sigui com sigui, la nostra preocupació en aquest aspecte és important.

Hi ha un altre aspecte, per acabar, senyor conseller, que avui, en aquest debat, almenys en el que portem de debat, no s'hi ha fet gaire esment; se n'hi ha fet, però potser no amb l'amplitud que es mereix, que és el que jo he anomenat l'esforç d'aconseguir eficàcia dels serveis de la Generalitat, de l'Administració de la Generalitat. Com he dit, la Sindicatura de Comptes ens recorda molt, pràcticament cada any, el fet o la necessitat d'incorporar un control financer en l'activitat ordinària de l'Administració de la Generalitat; fins ara, això no ha estat possible. A mi em consta que, a partir del nou pla comptable, que, si ho tinc ben entès, començarà a aplicar la Generalitat l'any que ve, a partir del Pla general de comptabilitat pública, que em sembla que és del 94, i a partir de les indicacions de la Intervenció General de l'Estat, això es començarà a tenir en compte. És a dir, no només –en general, estic parlant– se seguirà una comptabilitat pressupostària, sinó que començaran a intervenir la de doble partida i es començaran a valorar elements, no només legals o estrictament pressupostaris, sinó també financers, de control financer, d'eficàcia i d'eficiència. Nosaltres trobem a faltar, almenys fins ara, a l'Administració de la Generalitat, la inclusió d'aquests elements. Hi han d'altres administra-

cions, probablement amb una proporcionalitat i amb un rigor menor, com és l'Administració local, i amb una realitat diferent, que ja fa uns quants anys que apliquen, no només aquesta comptabilitat, sinó aquests nous paràmetres pel que fa a la gestió administrativa i a l'avaluació dels serveis que presten. A nosaltres ens agradaria que la Generalitat..., probablement per obligació, a partir de l'any que ve, però ens agradaria que el conjunt de la Generalitat també comencés a aplicar aquesta funció. Si som capaços, tots plegats, de requerir al món privat, i en concret a les empreses, l'esforç que han de fer en competitivitat, per què no es pot demanar exactament el mateix, en termes diferents, però exactament el mateix, a l'Administració de la Generalitat?

En conjunt, per la meua part, res més; només agrair les respostes del conseller i esperar i desitjar que, almenys pel que fa al debat posterior dels pressupostos, ni que sigui en comissió, o en el debat que es tornarà a tenir aquí, en aquest Parlament, en el Ple, de l'articulat, es puguin incorporar algunes de les propostes que nosaltres hem fet, que, per cert —me n'oblidava, però ni que sigui per mencionar-ho ràpidament—, és bo recordar que, un any més —almenys pels comptes que hem fet nosaltres—, no es compleix el 0,7% de solidaritat amb el Tercer Món, tot i que els darrers anys es va fer un esforç, però encara no s'arriba a aquest percentatge, podríem dir, de solidaritat amb el Tercer Món, que hi ha altres administracions que fan aquest esforç. Per part de la Generalitat, probablement amb la voluntat de reduir despeses per totes bandes per aconseguir els paràmetres de la convergència europea, no s'ha valorat o no s'ha tingut en compte això, però em sembla que no és per això necessari recordar el fet que seria bo que els recursos que destina la Generalitat al Tercer Món, de solidaritat amb el Tercer Món, cada vegada s'anessin apropant més a aquests percentatges.

Per la meua part, res més. Moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. El senyor conseller té la paraula per al segon torn de rèplica.

El conseller d'Economia i Finances

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats. Només tres temes. Dir-li que, en el nostre debat de la bilateralitat, senyor Morera, no cal dir que coincideixo amb vostè: tant de bo tinguéssim, en virtut de la Constitució i de l'Estatut, un sistema de bilateralitat, i per això intentem, malgrat els acords del Consell de Política Fiscal i Financera, donar la màxima importància a la Comissió de Valoracions, i la Comissió de Valoracions que ahir —ho torno a repetir—, amb serveis específics, una mica dins de la línia, de l'esperit de la Moció d'Esquerra Republicana..., doncs, hi ha un finançament de serveis específics per a la Generalitat, que em sembla que és la línia en la qual hem d'anar. Aquest és un tema.

Miri, la transformació d'endeutament a curt o a llarg respon només a una política de transparència, tot i que, quan un endeutament a curt és reiterat, ja més val trans-

formar-lo en endeutament a llarg, perquè em sembla que és molt més clar: els endeutaments a curt han de ser per finançar desfasaments de pagaments i cobraments.

I la tercera consideració és que nosaltres interpretem jurídicament que la disposició de congelació de salaris obliga totes les administracions de l'Estat. Una altra cosa és el que puguin fer unes altres administracions, seguint la llei o no seguint-la, però creiem que obliga totes les administracions de l'Estat.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller. Per a un nou torn de rèplica, i per un temps reglamentari màxim de cinc minuts, té la paraula el diputat senyor Morera.

El Sr. Morera i Tanya

Moltes gràcies, senyor president; molt breument. Només en aquest últim aspecte, que ara sí que l'ha tractat el conseller, que és la congelació salarial dels funcionaris i treballadors laborals dependents de les administracions públiques, miri, perdoni, dissentim pel que fa a l'apreciació: no és una qüestió estrictament legal; que, en tot cas, hi han altres organismes on s'ha de debatre això. Jo diria i el nostre Grup entén que, si hi ha administracions que han anunciat, i sense cap por a fer-ho, que no procediran a fer aquesta congelació, malgrat el que diguin finalment els pressupostos de l'Estat, com és el Govern basc, per què no podem fer-ho a Catalunya, tenint en compte que l'IPC aquí és, generalment, en dècimes, superior a la mitjana espanyola? Per tant, lamentem que el capteniment del Govern sigui aquest, perquè al nostre entendre hauria de ser precisament al contrari.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies. El senyor conseller no vol fer més ús de la paraula? (*Pausa.*)

Suspenem la sessió, que reprendrem puntualment a dos quarts de cinc de la tarda.

La sessió se suspèn a un quart de tres de la tarda i cinc minuts i es reprèn a dos quarts de cinc i vuit minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat dels vicepresidents primer i segon i dels secretaris primer, segon i tercer. Assisteixen la Mesa l'oficial major i els lletrats Sr. Pau i Vall i Sr. Sol i Ordís.

Al banc del Govern seuen els consellers de la Presidència, d'Economia i Finances, de Cultura, de Política Territorial i Obres Públiques, d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, de Benestar Social i de Medi Ambient.

El president

Es reprèn la sessió.

La quarta esmena a la totalitat és la presentada pel Grup Socialista. Per defensar-la, té la paraula el diputat senyor Nadal, per un temps màxim de trenta minuts.

1912

El Sr. Joaquim Nadal i Farreras

Gràcies, senyor president. Senyores diputades i senyors diputats, la veritat és que, si no fos que jo tinc plena confiança, una confiança absoluta en els serveis de la cambra, pensaria que el senyor conseller i jo i molts altres diputats i diputades d'aquest Parlament estem parlant de pressupostos diferents. La veritat és que l'exemplar que ens n'han donat deu reflectir exactament el que el senyor conseller va entrar en aquella fotografia emblemàtica en què arriba la furgoneta, descarrega els paquets i apareixen les mateixes xifres que després, reproduïdes pels serveis de la cambra, nosaltres rebem. Però del que he sentit aquest matí, no tant de l'exposició inicial com de les rèpliques i contrarèpliques que ha fet als diputats que han intervingut abans, he tingut francament la impressió que estàvem parlant de dos pressupostos diferents, que el que ell veu i el que nosaltres veiem són pressupostos absolutament diferents. I el nostre Grup ha cregut que el que havíem de fer en una ocasió com aquesta era, sobretot, posar de manifest el rebuig total a un pressupost i fer-ho amb aquesta esmena a la totalitat i amb el conjunt d'esmenes a la totalitat de cada departament i de totes les empreses i organismes autònoms per deixar clar que la lectura que nosaltres fem d'aquest pressupost no és la lectura que fa el Govern i per transmetre als ciutadans i les ciutadanes de Catalunya que si es volen creure la lectura que nosaltres en fem, d'aquest pressupost, no en poden esperar res.

És a dir, què aporta aquest pressupost a la vida econòmica, política, social, cultural de Catalunya? Quina novetat aporta? Què arregla? Què és el que hauria d'aportar un pressupost que conté, per a un any, la política del Govern? Francament, la nostra impressió és que no aporta res; és a dir, que darrere d'aquest pressupost no hi ha política o s'estan escolant els darrers vestigis d'una política, d'un programa, d'un projecte, del qual ja quasi no queda res, i, com que va desapareixent el projecte, va desapareixent un model de país. Quin país ens estan fent? Doncs, francament, a través d'aquests pressupostos, la nostra impressió és que, d'una banda, el conseller fa una intervenció monòtona, planera, neutra; fins i tot..., no avorrida en el seu contingut, sinó d'avorriments del conseller, per com ho explica, amb la sensació que no se'ls acaba de creure ell tampoc, aquests pressupostos, i no hi ha resposta a preguntes de caràcter polític: on anem amb aquests pressupostos?, quin país ens estan fent?, quin model de país està construint la majoria que ens governa a través d'aquests pressupostos? La resposta és..., més aviat, dóna la impressió que desgavell, desorientació, entrebancament de la situació política de Catalunya, i nosaltres, davant d'això, volem fer una aproximació a aquests pressupostos, fins allà on sapiguem, fins allà on siguem capaços, molt política. I no esperin de mi –probablement tampoc no ho esperin dels altres companys o companyes que intervindran en les esmenes a la totalitat, departament per departament– ni moltes xifres, ni molts percentatges, i no esperin avui de mi, aquí, una aproximació sectorial segmentada; més aviat això ho trobaran a les esmenes a la totalitat de cada departament, que farem quan acabem aquesta esmena a la totalitat. I, en canvi,

volem insistir, insistir una i altra vegada, reiterant l'argument si cal, encara que també soni avorrit, que darrere d'aquests pressupostos s'amaga una gran ficció –ho ha dit algun altre diputat que ha intervingut–, una realitat virtual, una cosa que no existeix, una perspectiva que no és tangible, que no saps ben bé on va.

I torno al començament. Si han sentit el senyor Alavedra, aquests pressupostos s'inscriuen en un context de recuperació de l'activitat econòmica. Aquest any ha trontollat, però el primer semestre del 97, i sobretot el segon, les coses tornaran a anar més bé: consum interior..., uns quants paràmetres d'aquells que sempre situem a l'entorn de la conjuntura en les primeres pàgines del pressupost..., les coses tornaran a anar bé. Segon: «Hem d'entrar a Europa, som fervents europeistes..., contenció i austeritat.» Hi ha tants gestos d'austeritat en aquest pressupost, segons el conseller, que està clara la nostra vocació, la de tots plegats, d'entrar a Europa. I tercer: «Aquests són uns pressupostos que, com que no ens podem permetre el luxe de deixar desempaçada la ciutadania, contràriament a allò que es diu i a allò que sembla que passa, tinguin la tranquil·litat que aquests pressupostos primen, i primen molt, la despesa social.»

Doncs, escolti, ja hem acabat, en cinc minuts. Per nosaltres –i amb això hauríem acabat–, res no apunta, i sobretot en aquests pressupostos no hi ha cap gest que ens digui que hi ajudaran, a la reactivació econòmica. No sabem veure..., i jo crec que aquest matí el senyor Novella li ha fet el favor de dir que sí, que hi veia algun gest en aquesta direcció, però jo, aquest favor, no l'hi vull fer, senyor conseller. Perquè el senyor Novella ha dit: «Hi ha política, i política conservadora, i hi ha algun gest d'austeritat.» Nosaltres no hi sabem veure cap gest d'austeritat, i no hi sabem veure política, ni tan solament conservadora. I, finalment, el que sí que ja ens sembla absolutament una –en sentit contrari– afirmació fora de lloc és que aquest pressupost, aquest, el que nosaltres hem vist i llegit, prima, i molt, la despesa social, francament.

I aleshores, i abans d'entrar una mica més en el detall, a mi se m'acut de preguntar-me si tot el discurs del senyor conseller no és simplement un discurs carregat de bones intencions, o –i espero que m'ho perdoni– d'una certa hipocresia, o fins i tot d'un cert cinisme polític. Com que jo conec el conseller de fa molt, molt, molt de temps, de molt de temps, i no li sé veure el cinisme polític, he d'entendre que el senyor conseller ha fet un exercici de bones intencions, de declaració d'intencions, més enllà del contingut estricte, objectiu, del pressupost, però que la realitat desmenteix, francament. És a dir, jo tinc la impressió que, carregat de bones intencions, el senyor conseller ens diu tota una sèrie de coses que després, a l'hora de la veritat, no passen. La veritat és que ho diu amb un to conformista i resignat. És a dir, aquest és el pressupost de la resignació: no n'hem sabut més, fem aquest, només podem fer aquest, i ja sabem que aquest no és el pressupost que necessita el país, però, ho sentim molt, aquí tenen allò que nosaltres hem sigut capaços de fer. I allò que vostès han sigut capaços de fer li he de dir, també amb tota sinceritat, que neix tocat de mort.

Punt 1

I aquest pressupost és..., i ho diem avui, i vostè pot sortir a la rèplica i dir el que vulgui, però en parlarem d'aquí a tres, quatre, cinc, sis mesos, o sobretot d'aquí a deu, i comprovarem que aquest pressupost haurà estat paper mullat. Per què haurà estat paper mullat? Perquè està construït sobre supòsits falsos, de tot tipus, en els ingressos i en les despeses. I en parlarem amb una mica més de detall, però els supòsits d'un pressupost, allò que aguanta el pressupost no s'aguanta; són en bona part, en uns quants exemples que li esmentaré, supòsits falsos. I com que són supòsits falsos estan condemnats a no complir-se; com que no es compliran molts dels supòsits que vostès han elaborat per confeir aquest pressupost, la veritat és que, aquest pressupost, una de les característiques que té és que és poc creïble, poc creïble en el seu conjunt. Tot allò que ens presenten, com que no es podrà complir, com que omet coses que donarien una realitat diferent i que contradiria els objectius de convergència amb Europa..., han fet un vestit a mida, i això ho han fet, de veritat, sense gaire esforç. Podien haver fet un gran esforç de dir: «A veure, hem d'encaixar aquest pressupost amb escarpa i martell. Vinga, escapcem per tot arreu fins que això encaixi i entri.» Però la impressió que nosaltres n'hem tret és que no han patit gens per a quadrar-lo, que l'han quadrat perquè havia de quadrar-se d'aquesta manera; l'han quadrat tirant pel dret i –també ja ho ha dit algun diputat aquest matí– han practicat, jo diria que sense cap problema, això que n'han anomenat la «comptabilitat creativa».

Comencem pel context, per la conjuntura, pel marc aquest positiu de repunt que ens deia el conseller que faria l'economia catalana. Home, la veritat, la inflació, que és un tema que vostè ha comentat que era molt important i més important que la contenció del dèficit perquè semblava que això del dèficit ja estava arreglat o una mica arreglat, la inflació a Catalunya creix més que a Espanya. L'atur, que és tres punts per sota de la mitjana espanyola, també creix més que a Espanya. I un factor addicional, que nosaltres creiem que aporta una certa gravetat a la diagnosi actual de la situació de l'economia catalana i de l'atur: disminueix la població activa a Catalunya com no disminueix a la resta d'Espanya, i per això, precisament, hi ha un creixement de l'atur ara superior, en paràmetres relatius, perquè ja sabem que estem en aquesta situació d'un diferencial favorable, creix més que no creix a la resta d'Espanya. I el context de l'economia catalana és de desacceleració; hi ha algun indici que apunta que l'economia industrial no està en la seva millor situació, i la nostra impressió és que continuarà aquesta diagnosi que ha fet la Cambra de Comerç en el seu últim estudi que apunta al manteniment d'una certa desacceleració.

I per nosaltres aquests pressupostos que vostès han fet, que ens presenten, no serveixen per corregir aquest context que vostè situa com a favorable, que nosaltres entenem com a desfavorable i que entenem que els pressupostos haurien d'ajudar a corregir. Els pressupostos no estimularan el creixement, ajudaran més aviat a tirar enrere, seran un estímul contrari a l'estímul que haurien de produir sobre la situació econòmica, i es consolida una dada que és nova en la comparació amb l'evolució del PIB respecte al PIB de tot Espanya, que

és que anem perdent –i això no havia passat mai, ni mai en la proporció en què està passant ara– aquell diferencial d'un punt o dos respecte al creixement del PIB català en relació amb el PIB espanyol, que era un dels factors de diferenciació en què el president de la Generalitat es recolzava una i altra vegada per dir sempre: «Tenim en l'economia catalana aquella punta de més gas, de més competitivitat, de més qualitat, de més capacitat, que ens fa créixer més i millor que a la resta d'Espanya.» Això, senyor conseller, està començant a no passar, i la caiguda, caiguda real –i també en parlem– de la inversió pública és i serà –ho ha sigut l'any 96, ho serà durant l'any 97–, la caiguda de la inversió pública és un element important determinant en molts aspectes d'aquesta desacceleració que estàvem comentant. I, per altra banda, jo ja sé que vostè, quan contesta al senyor Novella, li diu: «Vostès tenen aquesta temptació sempre de fer servir l'enquesta de la població activa, però nosaltres atur registrat, les coses estan així...» D'acord; jo també m'estimo més referir-me a l'atur registrat a l'Inem que no pas a l'enquesta de població activa. Però l'èmfasi que hi ha posat vostè avui resulta una mica grotesc quan avui apareixen totes les dades de l'enquesta de població activa i, respecte a Catalunya, concentren un conjunt de dades negatives que ens expliquen fins a quin punt –torno a allò que ja he dit fa un moment– creix la desocupació a Catalunya més que en el conjunt d'Espanya malgrat que es creen llocs de treball, però hi ha pèrdues de lloc de treball en el seu conjunt, i fins a quin punt disminueix la població activa a Catalunya.

Per tot això ens trobem, d'una banda, un marc econòmic diferent del que vostès dibuixen i que es desprèn de la situació objectiva que contemplem i que no es corregeix, no creiem que es pugui corregir, amb la utilització dels mecanismes pressupostaris que haurien de servir per fer política en la direcció que l'economia catalana requereix i necessita. Segon, un vestit forçat que l'han col·locat en els pressupostos amb una gran facilitat, sense gaire esforç, que és: «Els objectius de convergència econòmica de Maastricht, els hem de complir.» Escolti, ja està, ja els hem complert. Amb quin mecanisme ara explicarem, de quina manera, amb quins mecanismes de comptabilitat creativa..., vostès es despatxen amb una gran facilitat en moltes coses per desplaçar, centrifugar, arraconar, maquillar, dissimular unes quantes coses que els podrien... Escolti, 25.000 milions de dèficit –25.000 milions de dèficit. Ara, l'anàlisi real és que ens n'anem a 90.000 llargs –90.000 milions llargs– de dèficit clarament. És clar, vostès què fan? No apliquen amb un criteri rigorós la voluntat que expressen de controlar les despeses i, en canvi, opten per manipular els estats provisionals, i ho fan d'una forma encadenada del 95 al 97, amb un efecte en cascada, i estan desplaçant cap al pressupost del 97 coses que els permeten dir: 95, objectius de convergència, ja està, tots; 96, també, tots. I el 97, que diuen: «Els complirem, 25.000 milions de pessetes», no els podran complir perquè han desplaçat en ingressos i despeses unes quantes ficcions d'un any cap a l'altre que fan saltar pels aires totes les previsions que vostès han fet. Ho dic perquè aquesta comptabilitat creativa, que és el mecanisme que fan servir, els porta, en l'estat d'ingres-

1914

sos, per exemple, a situar més de 55.000 milions de pessetes que es corresponen a conceptes que o bé contravenen les lleis actuals, o bé es tracta de vendre patrimoni adquirit fa no massa anys i que ara venen per equilibrar les despeses pressupostàries. Però si vostès no fessin aquestes operacions, que ara detallaré un moment perquè s'hi entretinguin, els 25.000 milions de pessetes del dèficit de la Generalitat en sentit estricte no serien 25.000, sinó que s'acostarien als 90.000. I això a nosaltres ens sembla una prova de la incapacitat del Govern per controlar el creixement de les seves despeses de funcionament. 50.000 milions de pessetes en operacions que o contravenen les lleis o, de veritat, venen coses que van comprar fa poc i que hauran de rellogar un cop venudes. Què hem de fer? Vendre la casa i anar a lloguer. Ja ho sap vostè; és la expressió catalana típica. Com estan les coses? No anem prou bé, les coses no funcionen: vendre la casa i anar a lloguer. I vostès posen en el pressupost, en previsions d'ingressos atípics, 12.000 milions de pessetes derivats de la venda d'immobles, que hauran de llogar en la majoria dels casos –vostè mateix ho ha dit en algun moment a l'hora de presentar els pressupostos–; 7.500 milions de pessetes d'una operació d'endeutament a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió per finançar despeses de funcionament; 11.500 milions de pessetes derivats d'un ampliació de capital de Tabasa; 15.000 milions de pessetes corresponents a una variació del capital circulant de la Junta de Sanejament sense cap explicació ni cap referència en les memòries; 8.332 derivats de cessions de la cartera de l'Incasol; 529 milions de pessetes per a realització d'inversions financeres del Túnel del Cadí, i encara alguna cosa més. Tot plegat, 55.000 milions de pessetes que s'han previst en els estats d'ingressos del pressupost per al 1997 que –hi torno a insistir– són vendes encobertes de patrimoni o operacions que no compleixen la legalitat vigent. I vostès haurien pogut triar alguna altra via i han triat aquesta per maquillar un resultat pressupostari que ha de complir inevitablement els objectius de Maastricht.

Segon element: les despeses corrents dels pressupostos estatals pugen aquest any un 2,7%; despeses corrents dels pressupostos de l'Estat, 2,7%. Bé, què passa amb els pressupostos de la Generalitat? Els pressupostos de la Generalitat tenen un creixement de la despesa corrent que segueix creixent molt per damunt del que creixen els pressupostos de l'Estat i, el que és més preocupant, d'una forma mal controlada o fins i tot descontrolada. Naturalment vostès diuen: «Ens apuntem al carro de la congelació salarial.» Però, tot i apuntar-se al carro de la congelació salarial..., i no els preguntin a aquests senyors (*l'orador assenyala els uixers de servei a l'hemicicle*) com han d'entendre que, malgrat apuntar-se al carro de la congelació salarial, les despeses corrents del pressupost de la Generalitat es situen per damunt del 6%, per sobre de la inflació clarament i per sobre també..., per sobre de la inflació i per sobre de les despeses corrents dels pressupostos generals de l'Estat. De fet, vostès estan produint també en aquest cas una situació que els porta a expressar amb molta claredat que no són capaços de controlar el volum total de despeses i de situar una política autèntica d'austeritat i estalvi en la política pressupostària que estan desenvolupant. I a més

a més, i a més a més, malgrat que pugen un 6% les despeses corrents, a més a més produeixen infradotacions de partides per un total de més de 60.000 milions de pessetes en el conjunt dels pressupostos de 1997. Inflen els ingressos, baixen les despeses. Diu: «ja ho arreglarem»; i, si no, «patada» endavant i cap a l'any que ve. Aquest és el mecanisme que vostès fan servir. Per exemple, en concerts sanitaris i farmàcia, les despeses reals el juny de 1996 ja representaven el 60% de les previsions que vostès fan per a 1997. I això sol, i em quedo amb això, ens situarem que per a tancar correctament l'exercici de 1997 faltaran entre 30 i 40.000 milions de pessetes addicionals en el capítol de béns i serveis. Per tant, d'una banda, inflar els ingressos; de l'altra, infradotar les despeses, no controlar la despesa corrent, fer que la despesa corrent se'ns en vagi molt més enllà del que se n'hauria d'anar i, a més a més, davant d'això no poder explicar d'una forma convincent i raonable al col·lectiu de funcionaris una política salarial en què han d'aplicar la congelació d'una forma inevitable però no poden justificar-ho perquè estan creixent per damunt de la congelació que estan aplicant; i, a més a més, i a més a més, perquè han de complir els objectius de convergència europea, desplacen, centrifuguen, expulsen, es treuen de sobre de l'estructura central del pressupost un 60% de la inversió nova cap a empreses i entitats autònomes. I amb això augmenten el nivell –preocupant per nosaltres, que tenim la feina a controlar tot allò que vostès fan– de discrecionalitat amb què produeixen aquest conjunt de despeses d'inversions.

Una altra qüestió que ha sortit també aquest matí amb molta claredat: dins d'això, a la vista d'aquesta incapacitat per controlar l'evolució de les principals magnituds del pressupost, què més trobem? Ens trobem amb una situació preocupant per al conjunt de les comarques de Catalunya, però molt especialment per a aquelles comarques que hem considerat de desenvolupament lent o menys afavorides: la inversió per capita en les comarques pobres és pràcticament la meitat de la inversió per capita en les comarques més riques. I es produeix una situació curiosa, si més no força peculiar, que és que –deixo de banda el Pla de l'Estany– hi ha dues comarques de les insuficientment desenvolupades que esperen amb ansietat una política d'inversió que les ajudi al reequilibrament i que no tenen ni un duro d'inversió, que són la Conca de Barberà i les Garrigues. I torno a insistir: en les comarques riques, 27.718 pessetes per habitant; en les comarques pobres, 14.885 pessetes per habitant, excloent la comarca del Barcelonès. Però, torno a insistir –aquesta és una idea clau–, la majoria de les comarques anomenades pobres, o d'insuficient desenvolupament, estan desateses, mal ateses, amb poca atenció, per part d'un govern que diu que té en la seva política una sensibilitat especial pels problemes de caràcter territorial.

I, dins d'aquest marc, tres idees fonamentals, que ens semblen a nosaltres una agressió a l'estat del benestar i, per tant, el contrari del que el conseller ha dit aquest matí, i és que no es compleixen, i no es compleixen gens, ni les previsions del Pla plurianual d'inversions escolars –per tant, pel que fa a les inversions en ensenyament, salten pels aires completament les previsions

Punt 1

de l'aplicació de la reforma en matèria d'inversions en edificis escolars—, tampoc no es compleixen les previsions dels plans comarcals de muntanya —i aquí sí que hi ha una befa afegida, i és que vostès afegeixen una pagineta de la memòria de la Llei de creació dels consells d'alta muntanya sense explicar què pensen fer en absolut—, i també exploten d'una forma total..., no passa res amb el conjunt de les despeses o les previsions de despeses dels serveis sanitaris.

Per nosaltres, doncs, aquests no són uns pressupostos orientats a l'enfortiment de l'estat del benestar, sinó tot el contrari: més aviat, en la lluita per uns recursos escassos, els més febles han perdut la partida. I una bona prova d'això... Vostè ens ha dit: «Ensenyament, Justícia, tal..., Sanitat, pugen.» Concentrem-nos en les despeses de capital; tota la resta està comprimit, ajustat, per les necessitats del capítol primer, del capítol segon, que ja hem vist que es dispara més del compte, però concentrem-nos en les despeses de capital. Què passa? Presidència puja un 10%, Justícia puja un 55, però Ensenyament baixa un 38, Sanitat baixa un 18 i Benestar Social baixa un 20%. I aquestes tres conselleries —Ensenyament, Sanitat i Benestar Social— tenen uns descensos superiors a la mitjana; tots els altres departaments baixen també, però els que més baixen en les despeses de capital, els que més baixen són —torno a insistir-hi— Ensenyament, Sanitat o Benestar Social.

I això ho haurien d'anar a explicar, pel que fa a Ensenyament, als pares i mares i als mestres d'escola que tenen els problemes de l'aplicació de la reforma; ho haurien d'anar a explicar als usuaris dels centres d'assistència primària, que esperen que es construeixin, i no es construiran —o, si es construeixen, es construiran amb un finançament privat, amb lloguers a tres, quatre, cinc i sis anys—, i ho haurien d'anar a explicar a aquell conjunt d'entitats que fins ara han gaudit d'una política que vostès mateixos han propiciat i que a partir d'ara es talla de soca-rel. Vostès expliquen que aquest és un pressupost que prima la despesa social i després, a l'hora de la veritat, fan absolutament el contrari. La prova: el quadre de les despeses de capital indica amb molta claredat que tres departaments bàsicament vinculats al que és la política de l'estat del benestar baixen per sobre de la mitjana.

Passaré pel damunt —i espero que els companys i companyes alcaldes i alcaldesses o regidors i regidores m'ho perdonin— el que representa l'absoluta congelació de les transferències a les entitats locals, l'absoluta congelació de les transferències a les entitats locals, la qual cosa representa un retrocés brutal. Vostè em dirà: «Home, no, el Fons comarcal puja 700 milions de pessetes!» —han decidit dedicar el 0,7% als consells comarcals. Certament, puja el Fons comarcal 700 milions de pessetes, però el Fons de cooperació local no es toca, i a més a més hi ha una conselleria que, tant per l'àmbit de les transferències a les entitats locals com pel conjunt de la seva activitat —vostè ho ha dit, però ho ha intentat dissimular—, que és la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme, veu com baixen en picat les seves despeses i baixen en picat les seves transferències, i plantegen de veritat un problema, un interrogant, damunt del conjunt de la ciutadania, i sobretot d'aquells

sectors productius que esperen i esperaven, de la sensibilitat pel que fa a l'economia productiva d'un govern com el que vostès tenen, esperaven la continuïtat d'unes polítiques que ara de cop i volta també es tallen de soca-rel i desapareixen del mapa tot tipus d'ajudes a la «peatonalització» de zones comercials, a l'urbanisme comercial, a determinat tipus d'activitats empresarials; tot això desapareix, desapareix del mapa, sense cap mena de problema.

I, davant d'aquesta situació, arribem a un punt crucial que afecta molt el conjunt de la ciutadania de Catalunya, que és...

El president

Senyor diputat, se li ha acabat el temps. Com que tindrà torn de rèplica...

El Sr. Joaquim Nadal i Farreras

Si em permet un minut per acabar, per arrodonir una mica, i després hi tornarem.

El president

Un minut.

El Sr. Joaquim Nadal i Farreras

Un únic tema, senyor conseller, per acabar —després hi tornarem, sobre aquestes qüestions—: l'endeutament. Escolti'm, han arribat a un endeutament d'1 bilió 516.000 milions de pessetes, i amb això han portat l'endeutament de la Generalitat a un 12% per damunt dels ingressos corrents no consolidats de la Generalitat: tenim el mal honor de ser la comunitat autònoma més endeutada de tot l'Estat, i un bilió i mig, 12% per damunt dels ingressos consolidats ordinaris de la Generalitat, ens sembla molt preocupant, una situació absolutament preocupant, d'uns pressupostos que fallen pels seus supòsits inicials i que, de veritat, deixen en entredit tota la política pressupostària i econòmica que vostès han estat predicant fins ara.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats, senyor conseller.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Per al torn de rèplica, té la paraula el conseller senyor Macià Alavedra.

El conseller d'Economia i Finances

Senyor president, senyores i senyors diputats, per respondre la intervenció del senyor Nadal, en nom del Grup dels Socialistes de Catalunya... És curiós: mentre el senyor Nadal parlava —no fent referència a la meva persona— d'hipocresia o de cinisme polític, jo no pensava exactament en hipocresia o cinisme, però en la influència de la política partidista en les preses de posició i en els debats i en les defenses. Perquè, senyor Nadal, vostès l'any 94 van votar el pressupost del 95, que tenia un dèficit molt més elevat que el del 96 i que el del 97 i que tenia un endeutament que creixia molt més ràpidament que no està creixent els anys 96 i 97,

1916

i..., és clar, en aquell moment nosaltres collaboràvem amb el Govern socialista a Madrid. I no crec que vostès votessin un pressupost que en aquell moment devia tenir 1 bilió 600.000 milions de pessetes per la creació d'un Fons de cooperació municipal de lliure disposició de 4.000 milions de pessetes, sinó en virtut del joc polític, del joc partidista, que fa fer uns discursos o en fa fer uns altres. Avui vostè ha fet el discurs que li tocava, i ho ha fet molt bé, però és el discurs d'un partit amb el qual ja no col·laborem, que està a l'oposició. I això, a més a més, vull dir, el seu discurs del pressupost ha vist a més a més aquesta opinió meua corroborada quan vostè ha fet una referència abrandada a la congelació dels sous dels funcionaris, cosa que nosaltres vam aguantar amb vostès durant dos anys –se'n recorda, oi?–, dos anys; amb el PP un any, però nosaltres en total en portem tres. (*Forta remor de veus.*)

Vostè es pregunta: «Què aporta aquest nou pressupost?», amb un to de tribú que ha estat molt divertit, no ha fet un discurs avorrit, vostè, ha fet un discurs divertit, i li ho agraeixo. «Què aporta aquest pressupost? Aporta re de re de re.» Home, aquest pressupost aporta un nou sistema de finançament, senyor Nadal, que modifica substancialment els ingressos, que fa que l'autonomia financera de Catalunya –sanitat exclosa– sigui d'un 88,8%. Jo comprenc que per vostè això no sigui res, perquè amb un 15% amb topall, doncs, estàvem al 69%, i amb un 30% sense topall hem passat al 88,8%. Comprend que això vostè no ho valori, però per mi és una aportació important d'aquest pressupost. A vostè no li convé valorar-ho, vostè valorava molt el 15%, i jo també, i jo també, i ara vostè no valora aquest 30% sense topall, i diu: «Aquest pressupost no aporta absolutament res.» Sí, aporta això, i aporta un increment de l'autonomia financera –sanitat a part– que és molt considerable. Perquè, si per exemple nosaltres tinguéssim els impostos especials i no s'apliquessin a la sanitat, vol dir que ja hauríem de retornar recursos. I aporta una altra cosa, senyor Nadal, que vostè utilitza aquella expressió que jo, amb la ingenuïtat que em caracteritza (*rialles*), vaig utilitzar a la resposta a una interpellació del senyor Martí Carnicer, que és això de la «comptabilitat creativa», que és una expressió divertida –els diaris n'estan plens, els francesos en són mestres, els italians encara no han començat, fins i tot els alemanys la practiquen amb molta habilitat. En aquest pressupost n'hi ha poca, de comptabilitat creativa, molt poca –després en parlarem–, però en tot cas aquest pressupost aporta una voluntat molt difícil, senyor Nadal, de reducció del dèficit públic. Aquesta és una voluntat que aporta aquest pressupost.

Vostè considera que no és res, que no és veritat, que no es complirà. Després vostè fa uns comptes aquí, des de la tribuna, amb què ens explica que aquestes dades són totalment falses i que s'hi han d'afegir una sèrie de partides –després en parlarem. Però, és clar, passar de 190.000 milions –que no sé si és el pressupost que vostès van votar– de dèficit a 78.000 milions, i després a 46.000, que és el que hem de complir... I que complirem, per cert, malgrat les crítiques dels resultats de cada trimestre –74.000 el primer trimestre, 59.000, 52.000–: anirem, i sobretot després de l'acord d'ahir de la Co-

missió Mixta de Valoracions, a aquests 42.000 milions de pessetes.

I volem complir, senyor Nadal, aquesta reducció de dèficit per a aquest any. Per què? Vostè diu: «Complir amb Maastricht és la política actual, i no n'hi ha d'altra.» És que és la política actual. És que és la política en virtut de la qual es pot incidir sobre la societat de la millor manera possible. És a dir, vostè realment es pensa que tots els països europeus fan l'esforç de complir amb els criteris de Maastricht com un exercici absolutament inútil, de masoquisme i de sacrifici? Aquests països fan l'esforç de complir amb Maastricht, i l'Estat espanyol entre ells, i Catalunya amb ells, perquè complir amb Maastricht representa, entre altres coses, poder abaixar els tipus d'interès, generar més ocupació, tenir més competitivitat, que Europa pugui estar present a l'economia globalitzada. I tot això són discursos que vostè els ha sentit mil vegades, que vostè potser els ha fet, però que avui vostè diu: «Oh!, simplement, complir amb Maastricht.» Bé, és que complir amb Maastricht és l'essencial, és el tema de debat pressupostari de tots els països europeus, i jo diria que de totes les administracions.

Per tant, no em digui: «En què incideix aquest pressupost sobre la societat?» Aquest pressupost incideix en la societat catalana complint amb Maastricht. I per això és l'objectiu principal d'aquest pressupost. I si a més a més de complir amb Maastricht assegura que es donaran als ciutadans els serveis bàsics d'ensenyament i de sanitat, doncs, és un pressupost que té un contingut social, perquè es retallen les operacions de capital –que ens sap molt de greu, i que no es podran retallar cada any–, però s'assegura el compliment bàsic de l'ensenyament i de la sanitat, que, per cert, complir amb l'estat del benestar en aquests temes d'ensenyament i de sanitat, senyor Nadal, també té una incidència econòmica. Perquè vostè sap que el consum, bàsicament, no arrenca, a Europa, per la desconfiança que hi ha entre els ciutadans sobre el futur de l'estat del benestar. La gent ja no acaba de creure que tindrà una sanitat gratuïta; la gent ja no acaba de creure que tindrà un ensenyament gratuït; la gent creu que, el seu sistema de pensions, l'ha de complementar amb un fons de pensions privat, que s'ha de fer el seu propi pla de jubilació. I, per tant, per més que els estats diguin: «Mantindrem l'estat del benestar», això no s'acaba de creure, i aleshores això té una incidència econòmica clara, que és que l'augment no arrenca, i, en no arrencar l'augment, el creixement potser no és suficient. Per tant, inspirar confiança que la sanitat i l'ensenyament a Catalunya es mantenen, té una incidència sobre la societat; té una incidència econòmica, senyor Nadal. Aquesta pregunta que vostè es feia: «Quina incidència econòmica...?», ja ho sabem, que fer inversió pública té una incidència en determinats sectors econòmics de la construcció, que també tenen els seus proveïdors; ja ho sabem, però hi ha unes prioritats, s'ha d'escollir, i ens sembla que és més essencial, també econòmicament, que les administracions pretenguin donar els serveis bàsics als quals estan bàsicament obligades.

El discurs, per tant, de l'austeritat, el discurs d'Europa, el discurs de la despesa social –en aquest cas, el seu

manteniment— és el discurs actual, i el discurs a través del qual es fan uns pressupostos que incideixen avui de la millor manera possible sobre la societat. Vostè diu que són els pressupostos de la resignació. No, no són els pressupostos de la resignació, però vostè sap que els criteris de Maastricht han condicionat totes les administracions, i, el «trajo» a mida, l'ha hagut de fer tothom, per adaptar-se. Entre altres coses, perquè hem de passar un examen; l'examen és el 31 de desembre del 97, que es passarà a mitjans del 98. I després, aquest examen ha de seguir el 98, el 99, probablement el 2000. I aleshores, nosaltres, mentre complim amb els escenaris, en aquest cas, pactats amb l'Administració central, hem de fer altres coses, com són la reforma de l'Administració, aprimar la nostra Administració, reestructurar-la, fer reformes amb més profunditat, i això ho hem de fer l'any 97, l'any 98 i l'any 99. És a dir, si nosaltres venem 12.000 milions de pessetes d'edificis i els tornem a adquirir immediatament per cens emfitèutic, és una operació que ens permet, òbviament, complir l'objectiu de dèficit, però que ens dona temps per fer les reformes reals que s'han de fer sense perdre la propietat dels edificis. Aquesta és una operació que vostè li pot dir el nom que sigui, però nosaltres no tenim empreses a privatitzar; no podem fer com Madrid i com va fer l'Administració socialista, que va privatitzar una quantitat enorme de Repsol, actuació que sembla que la iniciï el senyor Piqué, i simplement no és res més que un continuador, però nosaltres fem aquesta operació perquè això ens permet de complir amb el dèficit i tenir temps per fer les reformes més estructurals que hauríem de fer.

Vostè no creu en el marc econòmic que jo he presentat. Evidentment, sobre això hi pot haver opinions; són previsions. L'any passat es va equivocar tothom, els instituts econòmics alemanys, el Banc Federal Alemany, tothom es va equivocar, tothom preveia un creixement major l'any 96, que després hem anat corregint a la baixa. Ara, en aquests moments, amb el risc, també, de tornar-nos a equivocar, tothom creu que aquest últim trimestre hi ha una remuntada, hi han uns indicadors que demostren una reactivació. Els pressupostos generals de l'Estat —que vostè alabava en comparació amb els nostres, però el seu Grup hi va votar en contra— marquen un creixement per a l'any 97 del 3%, i, senyor Nadal, que en fa, de temps, que l'economia catalana no creix un punt o dos punts per sobre del PIB de l'Estat! Creix dècimes per sobre del PIB de l'Estat. És a dir, nosaltres sempre hem dit, des d'aquesta tribuna —i ho ha repetit tothom, i vostè segurament també ho ha dit—, que quan l'economia espanyola va malament, l'economia catalana va pitjor, i quan l'economia espanyola va bé, l'economia catalana va millor. Però aquest «millor» és mig punt per sobre. Fa temps que aquest punt o dos punts que vostè cita no es produeix, i, per exemple, aquest any 96, nosaltres preveiem que creixerem encara una mica més que l'economia espanyola, i per altra banda, l'any 97, si la previsió de creixement en els pressupostos generals de l'Estat és del 3%, nosaltres preveiem un creixement a Catalunya del 3,3%. I això és realitzable. Vostè ha citat la Cambra de Comerç, em sembla; és l'única institució que es mostra pessimista sobre aquest tema. Totes les altres institucions que han

fet previsions s'acosten a les previsions que jo he fet aquest matí.

Per altra banda, vostè també s'ha mostrat pessimista quant a l'EPA. Que consti que les dades de l'EPA que he donat aquest matí, pinzellades molt per sobre, ja coincidien amb les dades que han sortit en el diari d'avui, i el senyor Novella, expert en la matèria, ja ho ha dit. Vostè ha tingut informació abans que la que havia tingut jo. Efectivament, l'atur, segons l'EPA, ha augmentat respecte al trimestre anterior, de 17.730 llocs de treball, però l'ocupació ha crescut de 40.180, també respecte al trimestre anterior. I aquest punt, l'atur i l'ocupació, és conseqüència que la població activa ha crescut més a Catalunya: un 2,5%, i a Espanya un 1%. Aquestes són les dades de l'EPA, i quant a EPA i quant a atur registrat, senyor Nadal, ens situem millor que a Espanya. En un país com el nostre, que té un percentatge del sector secundari de la indústria molt més alt que la resta de l'Estat..., i tots sabem que la indústria és la més sensible a les oscil·lacions de la conjuntura, la que pateix més de la competitivitat i, a més, la que pateix més de l'avanç tecnològic. És a dir, la indústria està vivint una vertadera revolució, i la indústria catalana ha viscut una vertadera revolució, absoluta, durant aquests últims vint anys. Un dia, un historiador de la categoria de vostè escriurà la història de l'adaptació de l'empresa catalana a aquesta conjuntura globalitzada i veurà fins a quin punt l'esforç ha estat considerable.

Catalunya, malgrat això, no perd posicions, i en el procés d'apropar-se a la mitjana europea, se situa en el punt 3 de les comunitats autònomes d'Espanya. I, quant a la convergència real respecte a Europa, hem guanyat, els últims onze anys, onze o dotze punts d'apropament: estàvem al 85% i estem al 97% de la mitjana europea. Per tant, jo no vendria una situació massa pessimista de la situació catalana. Quan vostès estaven al poder a Madrid, sempre venien una situació molt més optimista que la que pintava el partit de l'oposició en aquell moment, el PP, i, per tant, ens tornem a trobar amb aquest canvi de posicions segons la ubicació, Govern o oposició, que ocupa el partit. I això, encara que forma part del joc polític, ja fa massa anys que fem política per no saber exactament quins condicionants hi ha.

Miri, comptabilitat creativa: efectivament, hi ha 12.000 milions, d'edificis. Bé, això són uns ingressos... Estava previst en el pressupost anterior, em sembla, 4.000; n'hi han 12.000. 7.500 milions d'aval a Televisió de Catalunya i a Catalunya Ràdio, que, per cert, no és il·legal. No és il·legal; tinc els meus dictàmens i no és il·legal: Estatut de l'empresa pública i Llei de finances, i tot això lligat..., no, la Llei de finances fa referència, en les empreses públiques, a l'Estatut de l'empresa pública. En fi, no entraré en un debat, aquí, jurídic, però jo considero que això és perfectament legal. Però, escolti, si l'Administració de l'Estat, a Televisió Espanyola, ho ha fet tot amb aval! Si les administracions europees ho han fet quasi totes! Nosaltres fem la meitat, per prudència, i a més a més, TV3 no té ara els mitjans —amb tot el que representa el canvi televisiu i tota la batalla del futbol— de tenir uns ingressos superiors als que podien preveure's? Doncs, precisament, que actui no depenent de la Generalitat de Catalunya, i que dins el

1918

sector en el qual es mou –que és un sector en plena evolució, com són les telecomunicacions–, tregui els recursos que ha de treure.

En els 11.500 de Tabasa i del Túnel del Cadí, no l'he entès, perquè això són aportacions de capital... A més, els 11.500, segons les meves dades, figuraven en el pressupost de l'any 96, no en el del 97. Aquest també, però vull dir que ja era una cosa que estava comptabilitzada en el del 96, i en aquell moment, per tant, no hi ha un augment de comptabilitat creativa. En tot cas, hi ha una repetició. (*Rialles.*) Bé, vostè cita la Junta de Sanejament –gràcies per riure–; la Junta de Sanejament és una entitat empresarial que no forma part del paquet consolidat administratiu, que és el que compta als efectes de Maastricht. I el Túnel del Cadí és una aportació. En tot cas, potser ens hem d'endeutar per fer l'aportació al Túnel del Cadí, no té res a veure amb els ingressos. És a dir, una aportació de capital a Tabasa o al Túnel del Cadí, des de quan són ingressos? En tot cas, és endeutament per fer l'aportació.

Quant a les despeses corrents, home, vostè ho lliga amb la congelació salarial, i, aleshores, el discurs d'aquest matí meu devia ser bastant més avorrit del que ha dit vostè per cortesia, perquè veig que no m'ha seguit. Home, jo explicava per què. Els increments de Justícia deguts als traspassos dels mitjans personals; els increments de Governació deguts al desplegament dels mossos d'esquadra; els increments d'ensenyament deguts a l'aplicació de la LOGSE... Tots aquests temes han sortit, i, traient tot això, vèiem que hi havien uns increments que equivalien a derives de triennis, sexennis i canvis de..., però la congelació existeix. Vostès, experts en congelació de sous de funcionaris, saben perfectament que, per més que congelis a zero, sempre hi han unes derives d'antiguitat que es produeixen. Jo, tot això, ho he explicat aquest matí perfectament, senyor Nadal, i vostè fa veure que les despeses corrents és un desori incontrolat. Doncs, no. Les despeses corrents s'han controlat molt més que quan vostès ens donaven suport en els pressupost.

El tema de la sanitat. El tema de la sanitat és un dels temes preocupants, com ensenyament i l'aplicació de la LOGSE. Que, per cert, vostè, aquí fa un joc parlamentari d'una certa habilitat, i diu: «Vostès diuen que prioritzen la sanitat i l'ensenyament i, en canvi, les inversions en sanitat i ensenyament baixen.» Sí, baixen. Les inversions, ja ho he dit, les operacions de capital baixen; però els departaments, en el seu conjunt, de Sanitat i d'Ensenyament, queden com a departaments prioritzats. I les retallades són molt fortes en els altres departaments. Baixa la inversió d'aquell departament, però el conjunt del departament queda prioritzat. I que consti que estem estudiant possibles esmenes perquè GISA pugui fer aquestes inversions d'Ensenyament que vostè trobava tant a faltar, i em sembla que, amb la intervenció que vostè ha tingut, si fem una esmena en aquest sentit, d'encarregar a GISA determinades inversions d'Ensenyament, tindrem el seu suport. I això no és comptabilitat creativa; potser vostè ho jutjaria si ho haguéssim posat de principi, però com que vostè ho ha dit seguirem aquest camí.

Miri, en Sanitat..., és un tema gravíssim, perquè el Partit Popular diu que l'Insalud no té dèficit. És a dir, totes aquelles crítiques que es feien als gestors socialistes..., en un moment determinat resulta que són uns gestors que s'haurien hagut de mantenir. Sí, perquè, l'Insalud, ara resulta que no té dèficit. No obstant, nosaltres creiem que sí que té dèficit. I, aleshores, el dèficit de l'Insalud repercuteix en el sistema de finançament de les comunitats autònomes. Per tant, en la comissió parlamentària jo crec que aquest tema sortirà, sortiran possibles ingressos de la sanitat, hi ha en el curs de l'any 97 una revisió del sistema de finançament de la sanitat, i, per tant, en el curs de l'exercici, nosaltres, aquestes desviacions pressupostàries que a vostè tant li preocupen, em sembla que n'haurem de parlar –informant, òbviament, el Parlament–, de l'evolució del pressupost de Sanitat.

Senyor Nadal, vostè ens diu que la solució que nosaltres hem trobat és inflar els ingressos, reduir la despesa i també centrifugar-la. Miri, la reducció dels ingressos no és així. Nosaltres hem fet uns ingressos, una previsió d'ingressos d'una gran prudència: retallada a les subvencions finalistes, retallada forta a la PIE, retallada forta als fons europeus, creixement del 4,9% dels tributs cedits, creixement del 6% del 15% de participació en les quotes líquides... Crec, sincerament, que hem fet una previsió més aviat tirant a la baixa dels ingressos. En les despeses, la centrifugació, he dit aquest matí que, per exemple, en inversió, en operacions de capital, la retallada de l'11,5% que hi ha en el pressupost, si s'hi afegeixen els organismes públics empresarials, passa a ser només, aquesta retallada, del 3%. I això ho he dit sense aportacions de capital de la Generalitat, és a dir, entre altres coses, sense aportacions corrents ni de capital, sense transferències, sense capítol 4 ni capítol 7, i sense major endeutament d'aquests organismes el 97 que el que van tenir el 98: menor endeutament. Per tant, és en virtut de l'ampliació dels seus recursos que es fa aquest complement d'inversió, per exemple, en aquest sector públic empresarial de la Generalitat. Per tant, res de centrifugació del dèficit, cosa que, per altra banda, fan absolutament totes les administracions, perquè, si una cosa no compta per a Maastricht i s'ha de passar l'examen, la inversió es fa fer pel que no està inclòs en l'examen. Però això no és així en el pressupost de la Generalitat.

Bé, vostè citava l'augment d'inversió de Presidència i el de Justícia, i parlava de la disminució d'inversió dels altres departaments. Que consti que l'increment d'inversió de Presidència –ho dic només com a aclariment– és per les universitats: hi ha una sèrie d'universitats, com Girona, Lleida i la Rovira i Virgili, on la inversió encara va directament imputada al Departament i no al Comissionat.

Sobre el tema de l'economia productiva, si realment nosaltres ens pensem que la importància de l'economia productiva catalana depèn de l'import del Departament d'Indústria, Consum i Turisme –que, per altra banda, sempre ha estat un import molt magre, encara que havia augmentat molt els últims anys–, doncs, ens equivoquem. El que pot fer aquest Departament és crear les infraestructures que permetin l'accés a les noves tecno-

logies, i sobretot crear les infraestructures d'informació i crear les infraestructures d'internacionalització –el Copca–, que és el que ha fet, que ha fet bé. I aleshores, el que ha de fer i el que fa és retallar subvencions a les empreses. Aquella política de subvencions a les empreses tan sovint criticada des dels bancs de l'oposició, doncs, ara, per motius de necessitat, es retalla. Vostè, això, ho hauria d'aplaudir, perquè, realment, una política d'infraestructures i dissenyar el marc industrial és el que hem de fer. I això es pot fer amb un pressupost menor, i és el que farem, i ens sembla que aquest Departament no podrà la seva importància.

Senyor Nadal, en els temes de dèficit i d'endeutament –amb els quals vostè ha acabat d'arrodonir la seva informació per cortesia del president–, en el tema del dèficit, des de l'any 95 s'ha fet un esforç considerable innegable. Que hi ha hagut trasllats, absolutament legals, d'incorporacions d'un any a l'altre? Totes les administracions, tots els pressupostos, tots, absolutament tots..., els 750.000 milions, últimament, de l'Administració socialista són trasllats d'aquests d'un any a l'altre, però que degut a les eleccions simplement no es van ni comptabilitzar; si s'haguessin comptabilitzat, no hauria passat res. Aquests no únicament es traslladaven d'un any a l'altre, sinó que es van oblidar de comptabilitzar-los. Per tant, escolti, aquest tema és un tema que és perfectament dins de la legalitat, i el senyor Martí Carnicer això ho sap, perquè vaig llegir unes declaracions seves en les quals ho criticava, tot i reconeixent que era legal. Però l'esforç de contenció de la despesa, d'increment dels ingressos i, per tant, de reducció del dèficit, ha estat considerable.

L'endeutament, la seva desacceleració, la desacceleració del seu creixement, també és un fet. És a dir, l'any 97, un increment de l'endeutament viu de 33.000 milions de pessetes és un esforç; vostè em podria dir que en lloc de 33 podria ser menys, d'acord, però és un esforç. I, per tant, jo crec que anem pel bon camí, i continuarem en aquesta línia. I agraeixo de debò la intervenció del senyor Nadal, perquè en el debat es clarifiquen moltes posicions, però dient-li que em sembla que el canvi de posició respecte al pressupost, amb el to que avui ha utilitzat, tot i que el senyor Martí Carnicer ja el venia anunciant des de feia dies, ha estat massa brusc per a nosaltres; encara no ens hi hem acostumat.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller. Per al torn de rèplica, i per un temps màxim de vint-i-vuit minuts, té la paraula el diputat senyor Nadal.

El Sr. Joaquim Nadal i Farreras

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, honorable conseller, d'acord, si vol fem un tracte en algun tema, però simplement un tracte, fixi-s'hi bé, de cavallers: vostè reconeix que han deixat de fer allò que s'havien compromès a fer, i nosaltres els votem aquestes esmenes. Li posaré dos exemples que per nosaltres són molt importants, i, si vol, d'acord, fem-ho.

El Pla plurianual de construccions escolars 1995-2000: la previsió del Pla era, fins al 1997, de 60.000 milions de pessetes, i la previsió del realitzat, comptant el que han pressupostat aquest any, serà de 37.700. Si a través de GISA vol fer el diferencial d'aquests 13.000 que falten, o uns quants més –22.438, exactament–, som-hi!, va! Reconeixin que s'han desviat 22.438 milions de pessetes, pel que fa a la inversió prevista en el Pla plurianual del Departament d'Ensenyament, i ho arreglin, i deixarem de dir el que hem dit. D'acord. Som-hi!

Punt número 2: despesa sanitària. L'any 96 –96– s'havia previst de posar en marxa disset equips d'assistència primària –l'any 96, eh?, que ja l'estem acabant–, i se n'han posat en marxa només dos. D'acord: 96 i 97. El 97, no n'hi ha cap de previst. I el conseller, quan se li pregunta pels CAP que els alcaldes reclamem que es construeixin, ens diu: «No, això, probablement, finançament privat; ja ho llogarem al privat que ens ho construeixi.» Home!, busquem una fórmula, repesquem uns quants equips d'assistència primària i posem-nos en marxa, i reconeguem i responguem a la pregunta que es fan els ciutadans: «Què passa amb la sanitat pública a Catalunya?» Deixo de banda uns quants temes que afecten l'estructura hospitalària: parlo de l'assistència primària, que és un tema molt més simple. Trobem una fórmula? Fem-ho.

Ensenyament i Sanitat, d'acord, vostès reconegin que han incomplert unes promeses, que no fan la política social que deien que volien fer, i llavors nosaltres els votarem aquestes esmenes puntuals pel que fa a aquests temes concrets.

Pel que fa a algun tema general que vostè ha plantejat, home!, el diferencial del creixement del PIB entre Catalunya i Espanya –dades de vostès, del pressupost de cada any– és d'un 1% el 94, és d'un 1% el 95, és d'un 0,1 el 96 i és d'un 0,3 –previsions que vostè acaba de confirmar– per a l'any 97. Però, contràriament a aquella paraula que tant li agrada fer servir al president de la Generalitat, estem perdent pistonada –estem perdent pistonada. Són dades de vostès, jo no invento res. Són les que figuren en els estudis pressupostaris que vostès ens han anat donant cada vegada. I, és clar, respecte al pessimisme o l'optimisme pel que fa a la situació econòmica i a les perspectives de l'activitat econòmica, escolti, no hi ha un canvi de posició en funció d'un interès partidista quan es canvia d'una posició de govern a una posició d'oposició. No, no, escolti, si l'economia continués anant bé, que és possible, serà no *gràcies a*, sinó *malgrat* les polítiques d'aquests senyors i d'aquests senyors (*l'orador assenyala un sector de l'hemicicle*), a Catalunya i a Espanya –són socis, són socis. Està repuntant alguna cosa en el conjunt de l'economia espanyola. Si això passa, no hi haurà ajudat gens, més aviat hi haurà posat entrebancs, la política pressupostària que està fent el Partit Popular i la que vostès estan ajudant a fer des d'aquí, la que han estimulat que es faci a Madrid i la que fan des d'aquests pressupostos de la Generalitat. Jo crec que això és absolutament clar, i, per tant, analitzin tot allò que són aquests problemes que nosaltres els estem plantejant, i facin de veritat, facin de veritat alguna correcció a la seva polí-

1920

tica pressupostària per estimular, de veritat també, l'economia productiva, que és una paraula que es posen constantment a la boca i que després incompleixen.

El tema del pressupost del 95 que nosaltres vam votar. Home!, justament això ens dol, perquè el vam pactar, no en van complir ni la meitat, i és el desengany del que havíem pactat l'any 95 el que ens porta cada vegada més a tenir poca confiança en els temes que hem tractat amb vostès. Es deixen la meitat de les coses a la butxaca, no les compleixen, congelen el Fons de cooperació local, el treuen l'any 96, ens deixen a tots a l'estacada, i després ens ho retreuen quan nosaltres canviem de posició, justament perquè, de l'experiència, n'hem tret en la carn viva una mala experiència: no va anar bé. I com que no va anar bé, i no ha ajudat, i no serveix, i a més a més vostès s'han tornat –aquí sí que el senyor Novella tenia raó– més conservadors, i no crec que sigui simplement un determinisme de l'edat (*rialles*), doncs, simplement, com que s'han fet més conservadors, nosaltres estem francament cada dia més allunyats, més allunyats dels plantejaments que vostès fan.

I, és clar, vostè em diu: «Escolti, ingressos..., i el resultat d'un sistema de finançament que ens ha portat això, això i això?» Tot plegat, entre els 32.000 i tota la resta, 79.000 milions de pessetes, que en paraules del president hauríem de dir que no és «calderilla». D'acord. Nosaltres, que el Govern de la Generalitat obtingui més recursos, que anem avançant cap a la igualació del cost de servei per habitant, estem encantats de la vida i hi estem a favor. Ara, quin és el problema? El problema no és que els ingressos creixin perquè hi ha un nou acord en el sistema de finançament. El problema és que, com que les despeses continuen desbocades i no les controlen, allò que puja en els ingressos, s'ho ptegen!, s'ho estan ptejant de mala manera, i, com que s'ho estan ptejant de mala manera, com vol que nosaltres expressem cap confiança en un pressupost que s'engoleix tots els majors ingressos que vostès han aconseguit –suposem– en la negociació d'un nou sistema de finançament i que no apareixen traduïts en cap canvi substancial de política que ens permeti dir, home, mira, el pressupost d'aquest any té una mica més d'alegria que no tenia en altres moments?

I pel que fa a la congelació salarial, senyor Alavedra, home, nosaltres podem haver fet polítiques restrictives en matèria salarial, i vostès, quan les pactaven... És a dir, els autèntics experts en congelació i, sobretot, en la vulneració de la congelació són vostès. Perquè quan les pactàvem, qui s'inventava «bufandes» i tiquets de restaurant són vostès. És a dir, tots els «tingladets» que es van inventar per incomplir la congelació salarial, cony!, són de collita pròpia de vostès. Jo encara ara, cada dia, davant l'Ajuntament de Girona, vaig a esmorzar i em trobo tots els funcionaris de sanitat que paguen amb un tiquet de restaurant que és un complement a la seva retribució salarial que ve acumulada des de fa dos anys. (*Remor de veus.*)

És a dir, vostès apliquen quan els convé una política molt restrictiva perquè en aquests moments no hi ha altra manera d'aturar de veritat totes les vies d'aigua que tenen en el seu pressupost i, en canvi, en determi-

nats moments, quan necessiten... En tot cas, els dos anys que suposadament van pactar congelació salarial ho devien fer prou més bé que no s'ha fet ara, que no teníem ningú al carrer. No teníem ningú al carrer. I no m'esmenti les dues vagues generals, que no tenen res a veure (*rialles*), probablement, amb aquesta qüestió, no hi tenen res a veure. Res a veure. És a dir, ara tenim al carrer els funcionaris (*remor de veus i rialles*)... No hi tenen res a veure –res a veure.

Més coses, senyor conseller. Home, el que és divertit és que els 11.500 milions de Tabasa, que l'any passat ja hi eren, l'any passat tenien la doble anotació: ingrés i despesa, i aquest any figuren només com un ingrés. I això ens hauran d'explicar què hi fan, per què hi són i com és que no hi ha cap previsió; millor dit, si coincideix amb l'autorització perquè GISA adquireixi també capital de Tabasa l'any 96. Però ara, aquest any, no hi ha la doble anotació; per tant, són uns ingressos atípics en el conjunt d'aquests 55.000 milions que nosaltres li esmentàvem.

I pel que fa a l'evolució de l'endeutament, senyor conseller, vostès han fet –diu– un esforç de contenció, de reconducció d'aquest tema, etcètera. Home, la Generalitat avui paga més malament que mai –la Generalitat avui paga més malament que mai–, vull dir, amb més retard que mai, i el volum total d'endeutament és més alt que mai. D'acord, només 33.000 milions més. Escolti, però la realitat és que la previsió per a finals de 1997 ens porta 751.000 milions de pessetes a llarg termini, 350.000 a curt termini, 400.000 milions de pessetes d'empreses i entitats autònomes a llarg termini i 15.000 milions de pessetes d'empreses i entitats autònomes a curt termini. Total de l'endeutament: 1 bilió 516.000 milions de pessetes i, per tant, un 112,1% respecte als ingressos corrents no consolidats; és a dir, un 12% per sobre dels ingressos corrents no consolidats. I, és clar, vostè diu: «No, no, escolti, si parlem de les despeses de capital i de les inversions dels departaments que creixen, Justícia i Presidència, s'explica raonablement bé i, en canvi, nosaltres podem vendre i, després, llogar a través d'un cens emfitèutic, i així podem estalviar d'una banda, complir els objectius de Maastricht de l'altra, i amb aquest artífici no tenim cap problema.» Home, jo és que m'ho he mirat dues vegades, perquè –i els ho llegiré sencer– el que pugen les despeses de capital del Departament de Justícia són 953 milions de pessetes només per a obres en l'edifici dels serveis centrals. És a dir, per una banda, s'ho venen; per l'altra, se'ls han de gastar en els serveis centrals. Però això no és el més greu, no és el més sorprenent, com a mínim. Perquè vostè diu: «Presidència puja perquè són les universitats.» No, les universitats ja hi eren i no es toquen. Presidència puja perquè vostès posen 631,8 milions de pessetes per a la remodelació del Palau de la Generalitat, 30 milions de pessetes per a la remodelació de l'edifici del carrer Sant Honorat, 35 milions de pessetes per a la rehabilitació de la Casa dels Canonges i edificis adjacents i 210 milions de pessetes per a adquisició de nous locals. I allò que fa pujar Presidència, bàsicament Secretaria General, de 1.072 milions de pessetes les despeses de capital del Departament de Presidència, no són les universitats, sinó que són unes determinades despeses de l'entorn més immediat, o no,

del Palau de la Generalitat, que això contradiria el reconeixement que li feia també el senyor Novella que aquest any de veritat s'han contingut pel que fa a les despeses sumptuàries. No ho sé.

I, és clar, una darrera cosa abans d'una consideració de caràcter general. És clar que és legal, com ha dit el senyor Martí Carnicer, fer el traspàs interanual de determinades despeses i incorporar les despeses d'un any a l'any següent; és una pràctica excepcional però permesa a les administracions per tal de poder continuar fent determinades despeses de caràcter urgent, però això l'any 91 eren 8.984 milions de pessetes, el 92, 11.000; el 93, 39.000; el 94, 34.000; el 95, 56.000 i el 96, el 30 d'agost, ja ho havien fet amb 123.122 milions de pessetes, i si continuen per aquest camí no em digui que no fan comptabilitat creativa pel que fa a la «patada» endavant respecte a determinats crèdits que s'incorporen d'un any cap a l'altre. I vostès comptabilitzen despeses amb càrrec a crèdits de l'any següent, despeses produïdes l'any anterior, i això, com a mínim, ho fan amb despeses de la Seguretat Social i ho fan amb despeses farmacèutiques com els va posar de manifest l'Informe de la Sindicatura de Comptes.

Tot plegat, senyor conseller, tornem al principi, tornem a una aproximació de caràcter general, no pas de caràcter estrictament pressupostari. I no és tant la qüestió del que puguin respondre les diputades o els diputats d'aquest Parlament, sinó què poden esperar d'aquests pressupostos, per exemple, els prop de 280.000 aturats de llarga durada, atur molt estructural, que té Catalunya? Què poden esperar? Quines polítiques d'ocupació poden esperar si tot allò que ha sigut objecte de negociació i concertació social entre la patronal, els sindicats i el Govern no figura ni en una sola pesseta en els pressupostos? Què poden esperar? Què poden esperar els aturats de llarga durada i què poden esperar, en el seu conjunt, més enllà d'algunes polítiques d'ocupació que sí que hi figuren, què poden esperar, si allò que havia sigut l'inici d'una negociació per a la concertació social a Catalunya, que, per una altra banda, vostès recullen dient: «No, no no, això del Consell Econòmic i Social ja ho retocarem i ho arreglarem», però fins ara, de les converses que havien tingut fins ara, no figura ni un duro dels pressupostos? O què poden esperar els agents econòmics i socials d'aquests pressupostos perquè els pressupostos els ajudin a cobrar abans, a fer més inversió, a fer que les coses funcionin una mica millor? O què poden esperar d'aquests pressupostos les comarques deprimides? O què poden esperar d'aquests pressupostos –llevat que fem aquell tracte que jo li proposava al principi d'aquesta segona intervenció– els pares i les mares d'alumnes i els mestres i les mestresses d'escola de nens i nenes molts dels quals, si no ho arreglem aquí, començaran i acabaran l'ESO en mòduls prefabricats? Començaran i acabaran: no sabran què és un institut d'ensenyament secundari; no l'hauran vist mai. Què poden esperar d'aquests pressupostos tota aquesta colla de nens o aquests pares? O què poden esperar d'aquests pressupostos el conjunt de les entitats locals de Catalunya a les quals es deuen subvencions de dos, tres i quatre anys enrere? Què poden esperar les entitats locals? O què poden esperar els usuaris de l'assistència primària que esperen aquests equips d'assistència pri-

mària que porten un any i mig o dos de retard en la seva implantació? O què pot esperar el territori de Catalunya en el seu conjunt pel que fa a les polítiques mediamambientals, que baixen aquest any un 1% pel que fa a les despeses de capital, però que van baixar en picat l'any passat, malgrat la imputació, després, de determinats fons de cohesió?

Home, la veritat és que nosaltres expressem la petició de retorn i ho fem en un to..., vostè en deia «divertit», posi-hi el que vulgui, però simplement sense cap ànim de dramatitzar, però per intentar dir: home, vostès ara aplicaran la lògica d'un pacte de dretes que han formulat amb el Partit Popular i que els dona la garantia –i els la va donar des del dia que vostè els va anar a negociar amb el senyor Curto–, els vots suficients per tirar endavant aquests pressupostos. Però vol dir de veritat que, en relació amb el poble de Catalunya, aquests pressupostos i aquest pacte els deixen de veritat tranquils, fins i tot amb la seva pròpia consciència?

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. L'honorable conseller té la paraula per a un segon torn de rèplica.

El conseller d'Economia i Finances

Bé, senyor president, senyores i senyors diputats, senyor Nadal, miri, el pacte de cavallers..., m'agradaria acceptar, no l'hi puc acceptar perquè les diferències que vostè diu són excessives, no, són excessives. Li he dit que nosaltres farem un esforç perquè GISA faci una part d'aquestes inversions, però no les quantitats que vostè aquí ha esmentat. Farem aquest esforç, però..., si vostès no ens voten l'esmena, què hi farem? Farem un esforç per fer una part d'aquestes inversions i, per tant, millorar la realització del Pla plurianual de construccions escolars. I en el tema de sanitat farem l'esforç de la negociació de la sanitat i de la revisió del sistema de finançament que ara, el model actual de finançament, no ens permet de fer. No ens permet de fer inversions de CAP; no de cap cosa: dels CAP. I, per tant, no li puc acceptar aquest pacte, molt a desgrat meu. Què més voldria? L'assistència primària, efectivament, dependrà molt de la millora que fem del sistema de finançament de la sanitat i, concretament, del dèficit que finalment pugui reconèixer que té l'Insalud, cosa que ja serà difícil.

Una simple pinzellada sobre el creixement de més de Catalunya de la resta de l'Estat. Escolti, vostè ha parlat d'un o dos punts; ara n'ha citat un punt, però de dos punts no n'havíem parlat mai. És igual, escolti, és igual, no polemitzem per això; però Catalunya un any pot créixer menys que la resta de l'Estat i és una pèrdua de pistonada relativa, que després pot recuperar. Això ha passat en altres ocasions. De fet, en aquests moments, Espanya està creixent més que Alemanya. Algú dirà a Europa que Alemanya perd pistonada? Ningú. Per tant, tot això és molt relatiu i serveix per als discursos, però ara parlant seriosament, doncs, em sembla que Catalunya econòmicament té prou teixit empresarial per tirar endavant i ha fet un gran esforç d'adaptació, i vostè en això..., jo estic d'acord amb mi..., amb vostè i amb mi. (*Rialles.*)

1922

Quan vostè diu aquella frase de dir: «Miri, pot ser que l'economia creixi a pesar de vostès i de vostès (*l'orador assenyala un sector de l'hemicicle*), malgrat el malament que ho fan vostès i vostès», això és el *déjà vu*. Això..., es recorda d'un debat del Solchaga i del Rato, que li van dir: «Quin programa econòmic té, senyor Rato?» Va dir: «El contrari del seu.» És el mateix, són frases. (*Remor de veus.*) Vostè diu que s'ha penedit de votar el pressupost del 95. Doncs, miri, senyor Nadal, no estem penedit de haver votat els pressupostos socialistes del 94 i del 95, no n'estem gens penedit. (*Remor de veus.*) Malgrat el topall del 15% que va ser un incompliment flagrant, no n'estem gens penedit, perquè hi havien altres compensacions de tipus estabilitat, de tipus determinada política econòmica. I, per tant, la diferència entre vostè i jo en aquest cas és ben patent. No ens dol haver votat aquells pressupostos.

Diu, vostè, dels ingressos: «Nosaltres estem encantats que obtinguin més recursos.» Bé, d'acord, però és que a nosaltres ens hauria encantat obtenir més recursos amb vostès quan vostès estaven al Govern, ja ens hauria encantat tenir-los abans; resulta que els hem tingut ara, i que el pacte que hem fet amb el PP, des del punt de vista de finançament, és infinitament superior al que vam poder aconseguir durant anys i anys de vostès, senyor Nadal. Per tant, no s'apunti a totes, que vostès en aquest tema ho van fer molt malament. (*Remor de veus.*) Vam tenir la virtut –això sí que ho vull reconèixer perquè vull ser objectiu–, socialistes i Convergència i Unió, d'obrir el camí de la corresponsabilitat fiscal, i això ho vam fer conjuntament, i ho reconec, però va ser un camí ben feble que s'ha vist absolutament confirmat amb l'acord d'ara. Per tant, d'aquest acord, jo n'estic satisfet.

Per altra banda, home, sobre el tema de la congelació salarial, jo no hi voldria fer cap broma perquè no és un tema per fer-hi broma, ni molt menys; ni voldria acusar els uns i els altres d'especialistes. L'únic que volia dir és una cosa: que quan un govern socialista fa dues congelacions salarials és que tenien motius seriosos per fer-ho i que veia altres objectius en la seva política econòmica –per exemple reducció del dèficit, per exemple apropament al compliment de Maastricht– que creia que compensaven aquest sacrifici immens. Per tant, jo crec que estem en la mateixa situació, i no és motiu d'acusar-se els uns als altres. Que consti que potser he començat acusant jo, i ho retiro, perquè és un tema que no convé que hi fem broma; sí es fa és perquè es considera, equivocadament o no, que s'ha de fer. En aquell moment vostè diu: «No em parli de les dues vagues generals»; però és que hi van haver dues vagues generals, per motius diferents. Les vagues generals es produeixen per motius imprevisibles i depenen del clima social, i vostè ho sap, i s'haurien pogut produir perfectament per la congelació salarial. Es van produir per un altre tema, per un altre tema del qual també nosaltres estem satisfets: per la reforma laboral; la reforma laboral que alguns han criticat i han dit que també era política molt conservadora des dels mateixos bancs que ens acusen ara de política conservadora. I vostè es recolza en el senyor Novella, però des dels bancs del senyor Novella se'ls ha acusat a vostès molt sovint de política conservadora; política conservadora que, mal-

grat la precarització, ha permès la creació de llocs de treball. I, per tant, nosaltres, que vam aguantar també junt amb vostès la vaga general, n'estem satisfets.

Home, el tema de l'atur, jo crec que precisament des d'aquella reforma laboral del 94 el tema de creació d'ocupació ha anat millorant. És clar, vostè em diu: «Què els dirà, a la gent que està en atur?» Jo li podria tornar la pregunta; això és una pregunta d'un gran efecte: què li dirà? Doncs, miri, no ho sé, què dir-li. Vostè em fa una pregunta que no sé respondre-li; i, si me la fes la persona que està en atur, li contestaria menys. Vostè aquí em fa unes preguntes que tenen un efecte dramàtic, però no és això; es tracta de dir que des de fa un temps tota aquesta política econòmica de sacrificis, d'esforços, a vegades difícil d'explicar, de retallades d'inversió, de retallades de determinades partides no es fa perquè sí; es fa per veure si és una política que doni suport a la reactivació, que rellanci el sector privat, que permeti la baixada dels tipus d'interès, que permeti la inversió, que permeti la confiança, que permeti la competitivitat i que pugui generar ocupació. Per tant, la resposta és aquesta. És una resposta d'una certa vaguetat per a la persona que està en atur; ho reconec. Per tant, si vostè em fa la pregunta directa, jo no li contesto. Però sí que li contesto dient: home, tota la política que van fer vostès des del 94 amb el nostre suport –ja he dit abans que n'estàvem satisfets–, i la política que es fa ara, i la política que fan tot els països complint els compromisos de Maastricht, és per aquest motiu: per veure si a través de la competitivitat, de la inversió, generem ocupació.

I en el tema de l'ensenyament... Ja he dit de GISA que intentarem que els alumnes coneguin un centre escolar, i espero que el que vostè ha dit no es compleixi. Però nosaltres hem fet un esforç similar al d'Euskadi en el compliment de la LOGSE: el 92%, va dir aquí el president en el debat de política general; i, en canvi, en el territori MEC l'esforç ha estat del 50%. És a dir, som dels que més ens hem cregut la LOGSE i som dels que més l'apliquem. I la prioritització de l'ensenyament l'any 97..., i que consti que l'any 97 –ho he dit aquest matí–, en funció dels ingressos i del control de la despesa, segurament haurem d'afegir, com vam fer el 96, unes partides a ensenyament que després es diu «desviació pressupostària». Sí, en ensenyament és possible –i ho dic des d'ara– que hi hagi desviació pressupostària. Ho farem, perquè tenim aquest compromís de compliment amb la LOGSE. I em sembla que, a aquests pares d'alumnes que vostè em diu: «Pregunti-ho als pares d'alumnes», els podrem explicar l'esforç considerable que representa complir una llei de país ric que es va fer en aquell moment amb un cert optimisme i que en aquest moment ens costa Déu i ajuda el seu compliment; però és una llei, i nosaltres hem cregut que l'havíem de complir.

En tot cas, senyor Nadal, volia acabar aquesta intervenció, dins d'un debat que ha semblat d'una certa confrontació, dient que nosaltres sempre estem en disposició, si hi ha alguna esmena, alguna aproximació, de dialogar i de pactar, encara que sigui poca cosa.

Moltes gràcies, senyor president.

Punt 1

El president

Moltes gràcies, senyor conseller. Per a un nou torn de rèplica, té la paraula reglamentàriament per cinc minuts el diputat senyor Nadal. Màxim cinc minuts.

El Sr. Joaquim Nadal i Farreras

Gràcies, senyor president, i estigui tranquil, que miraré de no gastar els cinc minuts. Hi ha una primera qüestió, de què ha fet esment ara el conseller senyor Alavedra, que vull deixar clara per dissipar qualsevol dubte. A ell no li dol haver votat alguns pressupostos amb el Partit Socialista i a nosaltres tampoc no ens dol –i amb això no intenti establir cap asimetria–, tampoc no ens dol haver votat el del 95; el que ens dol és que no s'hagi complert allò que vam acordar i que continuï havent-hi coses que no s'han fet. Que no ens dol haver fet allò que vam fer; som coherents amb el que vam fer, estem d'acord a haver-ho fet. Ara, el que ens dol de veritat és que, després d'haver acordat unes quantes coses, no s'hagin fet, i que continuem en una situació que, en moltes de les coses que eren vies que obríem, ens haguem quedat aturats exactament al mateix dia que ho vam acordar, o fins i tot que haguem fet algun pas enrere.

Ara esmentaré una altra vegada –i me n'he volgut estar una estona, però un minut ja m'ho permetrà– el Fons de cooperació local. Home, d'acord, vam posar-hi 4.000 milions de pessetes, els vam treure, els hi hem tornat a posar aquest any; però estem aturats a 4.000. I vostès aquest any n'han posat 700 més en el Fons comarcal, després d'una situació que no deixa de ser grotesca, que és la següent: perquè un diputat del Grup Socialista porta a aquesta tribuna una proposició no de llei o de llei per crear una comissió d'estudi, comissió d'estudi sobre el fet comarcal, simplement per l'origen que té, vostès hi voten en contra. La setmana següent, l'honorable senyor conseller de Governació va a una de les comarques de Lleida i anuncia la reforma dels consells comarcals, i al cap de quinze dies en el pressupost hi posen 700 milions més. Home, de veritat, hem de reformar els consells comarcals i hem d'iniciar un procés d'estudi i acord i diàleg per a la reforma dels consells comarcals. I això, senyor conseller, ho hem de fer. Vostès no ho han volgut fer amb al comissió d'estudi que vam acordar –hi ha algun diputat que segueix dient que no ho voldran fer mai–, i el fet que, malgrat que estiguem en posicions diferents en l'àmbit de la política en molts aspectes, que vostès es tanquin a voler fer algunes coses amb nosaltres indica el grau, en alguns casos, d'interpretació unilateral que vostès donen a la política i a l'exercici de la política. Però, vaja, no insistiré per aquí.

Només dues coses per acabar, dues coses. D'acord que la pregunta sobre què dirà vostè als aturats té un efecte; però és que, quan els aturats de més de quaranta anys van a veure –i els costa que els rebi, però finalment els rep– el senyor president de la Generalitat, el president de la Generalitat els dona alguna falsa esperança. Per tant, en aquest tema que fa tant d'efecte i que produeix en alguns casos molt de mal en el més íntim de moltes persones que estan en una situació que no és tan bona com seria de desitjar, aquesta gent espera unes

polítiques en l'àmbit, per exemple, del Departament de Treball que no sabran trobar en aquest pressupost, no les sabran trobar.

I hi ha una altra pregunta –i amb això acabo– que també produeix els seus efectes. Vostès han estimulat una política que en alguns aspectes ajuda, per exemple, que baixin els tipus d'interès. La baixada dels tipus d'interès, vostès l'han utilitzada no prou bé pel que fa al recurs al crèdit i al creixement de l'endeutament del Govern de la Generalitat. Però hi ha un efecte indirecte –jo també els ho pregunto, perquè els ho puc preguntar, perquè vostès en són molt més responsables que nosaltres, tot i que hi estem a favor–: i a tots a aquells avis que complementaven les seves pensions amb els rèdits del seu estalvi i que ara estan anant a parlar i discutir amb els delegats de les caixes d'estalvi on tenen aquests dipòsits el que els està passant per poder arribar a final de mes, què els diran, d'aquest efecte que en un altre costat té elements estimulants per a l'activitat econòmica, però que pel que fa al consum en té algun de congelador, per un altre costat, què els diran, vostès? Pensin-s'ho una mica i intentin corregir molts dels aspectes d'aquest pressupost que no acaben de funcionar.

El president

Gràcies, senyor diputat. El senyor Macià Alavedra, conseller, em demana la paraula, i d'acord amb el Reglament la té.

El conseller d'Economia i Finances

Senyor president, no per contestar. Només un fet: les falses esperances del president de la Generalitat a aquest col·lectiu es referien a una gestió a Madrid que s'ha fet i que ha tingut resultats per a determinats impulsos a la col·locació de persones de més de quaranta-cinc anys. És a dir, no són falses esperances, és una gestió concreta que s'ha fet i amb resultats.

El president

El senyor diputat té dret a intervenir amb el temps proporcional. No intervé? (*Pausa.*) Passem, doncs, al torn en contra. Per a un torn en contra del conjunt de totes les esmenes a la totalitat, té la paraula el diputat senyor Francesc Codina, per un temps màxim de cent vint minuts. (*Remor de veus.*) Reglamentàriament és així, reglamentàriament és així... Jo haig de complir el Reglament, senyores i senyors diputats. (*Remor de veus.*)

El Sr. Codina i Castillo

Gràcies, senyor president.

El president

Volen fer el favor de guardar silenci? I el diputat que vulgui sortir de l'hemicicle, que ho faci en silenci i de pressa; si pot ser, sense caure.

El Sr. Codina i Castillo

Senyores i senyors diputats, malgrat el record que el president ha fet entorn del temps de què dispo, estiguin tranquils; els prometo que seré molt curtet, i, si no

volen, no marxín, perquè intentaré acabar aviat. Intentaré acabar aviat perquè després de les hores que portem de debat, i un debat que jo crec que, a diferència del del 96, ha estat molt extens, tant per part dels grups que han presentat les esmenes com per part del conseller, a mi em toca, com a Grup Parlamentari de Convergència i Unió, no tant parlar de les boneses del pressupost, perquè òbviament ho ha fet el conseller, perquè també –no cal ni dir-ho– el Grup de Convergència i Unió estem plenament d'acord amb les línies generals d'aquest propi pressupost, sinó que ho faig perquè hi han unes esmenes a la totalitat, i en representació del meu Grup faré un torn en contra d'aquestes esmenes. Per tant, em permetran que em refereixi precisament a les intervencions que hi han hagut al llarg del matí i d'aquesta tarda dels diferents grups, en el sentit de contraposar..., en aquells aspectes que no ho hagi fet el conseller o que des d'una perspectiva més de grup parlamentari, doncs, em permetin fer-ho.

En un pressupost –ja s'ha dit, però no em sap greu tornar-ho a repetir– que s'inscriu bàsicament en el concepte de la voluntat, la necessitat, la conveniència i el compromís per part del nostre Grup de coincidir amb el sender de Maastricht i poder arribar al dèficit que s'ha proposat –que, com ha explicat el conseller, està a l'entorn dels 23.000 milions de pessetes–, per una banda, i per altra banda, amb una atenció jo diria no només especial, sinó especialíssima, pel que fa a les polítiques socials en general, departaments com Sanitat, departaments com Ensenyament, com Justícia i com Governació, per raons diverses, tindran un increment, i la resta dels altres departaments, com després anirem veient al llarg d'aquests propers dies, un decrement dels seus propis pressupostos, en benefici –hi insisteixo– d'aquestes dues raons: una, poder aconseguir el sender de Maastricht, i l'altra, que la política social estigui en la línia no només del que hem preconitzat sempre, sinó de quina ha estat la política del Govern de la Generalitat.

I com es pot fer això? Es pot fer..., em sembla que de l'única manera possible, que és fer l'opció de..., si bé la possibilitat de retallar la despesa es pot produir o bé en el capítol de despeses corrents o bé en el capítol de capital de la inversió, aquí hi hauria dues opcions diferenciades: els que optessin per fer un retall de la despesa corrent o els que fessin el que hem fet nosaltres, que, per altra banda, majoritàriament –i després ho explicaré amb més detall–, se sol fer, que és retallar per les despeses de capital, per les despeses d'inversió, que en definitiva és el que fa, en general, qualsevol ajuntament del nostre país, qualsevol de les economies personals, sigui quina sigui l'Administració de casa nostra. És a dir, quan cadascú de nosaltres hem de decidir, un any, de retallar els pressupostos, decidim més aviat no comprar, deixar d'invertir en el canvi d'un accessori, d'un electrodomèstic o deixem de pintar, i el que no deixem de fer, segur –el que no deixem de fer, segur–, és poder anar a la compra cada setmana i que els nostres fills puguin tenir les atencions que nosaltres prèviament hem establert que són les necessàries. És a dir, la possibilitat de retallar per les despeses de capital o fer-ho per la despesa corrent és una opció; nosaltres hem optat per la retallada de la despesa de capital, i em sembla que això no només és el que és coherent, el que

–hi insisteixo– faria tothom, sinó que en aquest cas és el que procedeix. Per què? Home, perquè arribar al compromís a què hem arribat dels 23.000 milions de pessetes no ho podem fer a base d'incrementar els ingressos, sinó que ens obliguem –i així hem volgut fer-ho– a retallar qualsevol dels capítols de despesa, com deia suara.

El pressupost, l'ha explicat, i l'ha explicat molt bé, el conseller; per tant, jo no m'hi entretindré, i sí que em permetran que faci comentaris a l'entorn d'aquells aspectes que els grups han presentat en les seves esmenes a la totalitat i que en algun moment poden haver estat, si no prou contestats..., com a mínim sí que ho vull fer des de la perspectiva del Grup Parlamentari i no des de la perspectiva exclusiva del Govern, que això ja ho ha fet el conseller.

Vull agrair en primer terme –i per ordre d'aparició en escena– al diputat Novella, en nom d'Iniciativa per Catalunya..., perquè una vegada més ha fet un discurs coherent, coherent amb les seves idees, ha fet un discurs que ha portat alternatives i ha fet un discurs que no li ha dolgut gens ni mica reconèixer aquells aspectes que són positius. I això li asseguro que en polítiques i en debats com aquest, com el debat parlamentari, és bo i saludable que passi, i és d'agrar per part del Grup de la majoria, en aquest cas de la minoria majoritària, poder sentir que hi ha gent que és capaç de reconèixer el que està bé i és capaç de criticar allò que està malament. Vostè ho ha fet. Vostè ha reconegut aspectes positius d'aquest pressupost, ha reconegut –no pot ser d'altra manera, però podria no haver-ho fet, i ho ha fet– tot el que ha representat d'estalvi de despesa sumptuària, per exemple –és obvi també, és conegut per tothom–, i ha reconegut aspectes de la reducció de l'endeutament, que també en voldré parlar, i en definitiva, doncs, ha fet això, aquest reconeixement que per part nostra li agraeixo novament. I després ha fet crítiques, i després ha fet alternatives. Això és el que ha de fer, des de la meua perspectiva, qualsevol grup de l'oposició: no quedar-se només en la crítica, sinó oferir alternatives, i vostè les ha plantejat.

I ha fet crítiques i ens ha parlat que el nostre Govern i el nostre Grup Parlamentari donem suport a una política conservadora; ja ha estat, penso, debatut i contestat a bastament pel conseller. Jo tampoc estic d'acord que des de la nostra posició política estiguem precisament en uns anys, en aquest any, com li explicava fa un moment –i vostè ho coneix–, que hem accentuat en els únics llocs, en els únics departaments que es pot fer una política social clara, que les hem accentuat en positiu, i, per tant, això per mi està en certa manera renyit amb el que es podia titllar d'una política conservadora, sobretot si quan s'empra el mot «conservador» es fa amb caràcter pejoratiu. No ho he volgut entendre així, entre altres raons no em sento conservador, ni el nostre Grup és un grup conservador.

I donava com a alternativa l'ocupació total, que bé, que és possible... El que és segur és que des de la seva perspectiva jo li reconec que vostè ha de defensar, com a reforçament de l'economia, ha de defensar l'ocupació total de les nostres treballadores i treballadors, de tothom. Ho entenc; no hi crec, és a dir, voldria que fos

així, com a ideal em sembla exquisit, extraordinari, hauria..., tant de bo fos així, però amb l'economia, tal com la tenim plantejada, no només a Catalunya, sinó a Espanya i a Europa, és molt difícil que aquesta mesura –que és desitjable– es pugui convertir en una mesura correctora d'aquesta política que vostè deia, en part, conservadora, o per oposició es referia a una política, podríem dir-ne, més progressista. Vostè creu que amb aquestes mesures es podria anar en aquesta línia, i jo li he de dir que, malgrat que el desig podria ser que fos així, no crec que portés a un desembussament de l'atur, que portés a una situació que afavorís una economia més alegre pel que fa referència a tot el país.

Ha fet comentaris a l'entorn de les cites de la Sindicatura de Comptes. Fa poques hores, vint-i-quatre hores aproximadament, que estàvem reunits a la Sindicatura de Comptes i votàvem propostes de resolució amb referència al Compte general de la Generalitat de l'any 94, que jo crec que no només hem anat recollint l'aspiració..., per una banda, les mateixes recomanacions de la Sindicatura, sinó que hem demostrat des de Convergència i Unió la voluntat d'entesa per anar..., avui una, però és que quan vam discutir el del 93 n'hi van haver dues o n'hi van haver tres. No, no és tant la quantitat, senyor Novella –i vostè estarà d'acord amb mi–, sinó que és la voluntat de poder anar de mica en mica assolint aquells compromisos que ens tranquil·litzen a tots plegats, perquè, la tranquil·litat que vostè i altres grups de l'oposició demanen que pugui tenir el Govern amb la seva acció política i administrativa, nosaltres també la volem. I, per tant, en aquesta línia ens hi aniran trobant. Hi ha hagut un canvi de mentalitat, hi ha hagut un canvi de voluntat política després del debat, i en aquesta línia hi estem anant. És a dir, a aquelles recomanacions a què vostè feia referència hi estem anant, entre altres raons perquè mai ens hem oposat a partir del nostre entendre que l'aprovació de l'Informe vol dir les recomanacions i tot el conjunt de l'Informe de la Sindicatura.

Hi ha un tema que m'interessaria comentar amb vostè, senyor Novella. Diu..., ha parlat dels pressupostos virtuals, i això que pot quedar bé i es pot entendre des del discurs, quan vostè això ho matisa, em sembla que és molt interessant, i val la pena que hi perdem un minut. Diu: «Són uns pressupostos virtuals perquè, quan vostès diuen que pugen les despeses dirigides cap a una política, diríem, de forta càrrega social, no és veritat que pugin un 4,5, no és veritat que pugin un 6, no és veritat que pugin un 7, perquè si agafem la liquidació del pressupost veig que la diferència entre la liquidació del pressupost i el que vostès em diuen no és aquest percentatge que vostè em parla.» Vostè ha fet aquesta reflexió i el senyor Huguet també d'alguna manera s'hi ha referit. Jo els voldria comentar, si em permeten, home, que si fem comparacions les hem de fer homogènies; és a dir, si comparem el pressupost del 96 amb el del 97, que és el que estem discutint en aquest moment, hem de parlar de què és el que va augmentar el 96 respecte al 95, i avui hem de parlar de què és el que augmenta el 97 respecte al 96. Perquè, si agafa la liquidació li hauré de dir, home, esperem-nos a liquidar el 97 i veurem si es produeix o no, perquè és evident. I vostè té raó quan diu: «Home, una cosa és el pressupost

i l'altra és la liquidació del pressupost.» Aquí es produeixen unes variacions que es produeixen, senyor Novella, fins i tot a l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat i fins i tot a l'Ajuntament de Sabadell, és a dir, a qualsevol Administració –a qualsevol Administració. Escolti, no estic dient que això és bo que passi, jo dic que passa a qualsevol Administració: entre el pressupost que s'aprova inicialment i el que finalment es liquida, hi ha unes certes diferències. I ara el que li dic en aquest moment és que no faci el discurs..., o en tot cas corregeixi'l, quan digui: «Vostès, senyors de Convergència i Unió, m'estan parlant que incrementen el pressupost de Sanitat un 4,5, per exemple, quan si ho comparo amb la liquidació del pressupost de l'any anterior, del 96, em queda més curt.» No, home, compari-ho bé: si són punts de sortida, és a dir, pressupostos a inici de pressupost, i si són liquidacions, liquidacions. Avui vostè s'ha de creure que si diem, si en el pressupost es demostra que hi han increments en els capítols corresponents, a les seccions corresponents, a Sanitat, a Justícia, a Governació i a Ensenyament, s'ho ha de creure mentre no es mostri el contrari –mentre no es mostri el contrari–, i avui això no ho pot demostrar –avui això no ho pot demostrar.

Bé, un tema que vostè ha llançat i que el conseller ha recollit –i nosaltres ens hi sumem, no cal dir-ho, entusiasmat–, em refereixo a la qüestió del PIRMI. Vostè ha plantejat el tema, el conseller Alavedra l'ha recollit; en parlarem. Aquest any per primera vegada es produirà el fet que avui veurem les esmenes a la totalitat dels departaments, però després en comissió veurem les partides puntuals; precisament en aquest cas, per encàrrec del conseller, segur que intentarem trobar algun tipus d'acord que ens pugui satisfer ambdós.

A Esquerra Republicana, al senyor Huguet jo li vaig dir en el debat del pressupost del 96 que des de la meua perspectiva havia fet un discurs d'oposició, és a dir, amb mentalitat d'oposició –li ho vaig dir per a l'any 96–; avui no m'ha semblat tan així. De totes maneres, deixi'm que li digui –i ho dic, no cal ni dir-ho, des del màxim respecte, és clar, això que quedi fora de tot dubte– que noto en el seu discurs –en aquest cas repetit de fa molts pocs mesos– un excessiu to de preocupació, que s'ha de tenir, però em dóna aquesta sensació sentir aquesta música quan vostè jo crec que està –perdoni'm, eh?– un pèl capficat amb el tema dels instituts. És a dir, al final, en la segona intervenció ha parlat exclusivament de l'Institut d'Estudis Mediterranis, però al llarg de la seva intervenció ha fet comentaris a l'entorn dels instituts, que a mi em sembla que si vostè tingués l'oportunitat de conèixer el seu funcionament entendria..., i, segurament, d'algun el podria mantenir, però en general jo crec que li canviaria el criteri, l'opinió que vostè té en relació amb els instituts, perquè pràcticament tots han nascut amb la voluntat de fer una actuació política que vagi a l'entorn del suport.

Per exemple, hi hauria una certa incoherència entre l'Institut Català de la Dona, criticar-lo, i a continuació –com passa– que es presentin esmenes no a la totalitat –que també se'n presenten, però per defecte, no per excés–, i després a les esmenes puntuals es demani que hi hagi més diners. I això passa amb l'Institut Català de

1926

la Dona i amb altres instituts, que es diu des de l'oposició: «Escolti'm, dotin amb més diners aquesta partida, aquesta altra i aquesta altra», perquè volen que hi hagi una acció política més agosarada.

Per tant, jo crec que el tema dels instituts –li ho he dit alguna altra vegada des d'aquesta tribuna, i em consta que a mesura que s'han anat coneixent s'ha anat canviant l'opinió en relació amb els instituts–, jo crec que si es coneixen, si es coneixen no només amb els papers, sinó que es té la possibilitat de saber la feina que es fa i es pot tocar, veure i conèixer, hi ha la possibilitat de canviar de criteri; de fet, en alguns aspectes això ha passat.

Hi ha un tema que ha sortit força vegades pràcticament per tots els grups –i aprofitaré ara per explicar el nostre posicionament–, que està en relació amb l'endeutament. L'endeutament, ja s'ha explicat també per part del conseller, i tothom ha acceptat en les seves intervencions que hi ha hagut un decreixement de l'endeutament; és a dir, cada vegada hi ha hagut menys endeutament, proporcionalment, i hi ha dues raons que ho expliquen bàsicament. Una és, per una banda, el fet que tenim major pressupost que altres comunitats autònomes –si és que volem mesurar-ho, diríem, pel mateix raser. Home, a més pressupost, per tant, a més possibilitat d'acció política en el territori, lògicament, es produeix un major endeutament. Quan això passa –però en aquests moments estem anant marxa enrere–, també hi ha una explicació –que a mi m'agrada poder-la comentar i deixar-la clara perquè no es vegi cap mena d'angúnia de poder-ho fer–, que és que vostès saben perfectament que, a major dèficit, és a dir, a mesura que es va produint dèficit, al final acaba essent més endeutament. *Sensu contrario*, a mesura que es va reduint el dèficit, l'endeutament cada vegada va decreixent, i, si decreix l'endeutament perquè també decreix el dèficit, vol dir que hi ha hagut una política determinada que ha permès, a base de prendre unes opcions concretes i unes polítiques determinades, que això sigui possible. Per tant, aquest reconeixement d'un endeutament que va decreixent em sembla que és un aspecte positiu, que encara que a alguns els pot haver costat més que a d'altres, però al final s'ha reconegut.

I el senyor Huguet també parlava de l'aval de Televisió, que em sembla que el representant socialista també n'ha parlat. En el tema de l'aval de Televisió –ho veurem, suposo, avui mateix, quan discutim el pressupost de Presidència, i concretament el pressupost de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió– s'ha emprat un sistema, s'ha emprat una possibilitat, que és, pràcticament, fins..., si no hi hagués hagut la possibilitat de l'aval, l'aportació per part del Govern com a subvenció a la Corporació Catalana haguessin estat 15.000 milions aproximadament, i el que s'ha fet... –i això està clarament en els papers–, 7.500 s'han aportat directament com a subvenció, i 7.500 s'aporten com a aval. És una opció que estimula, jo crec, molt, estimula l'ens que rep aquests diners, perquè no és el mateix rebre de subvenció 15.000 milions que te'n donin 7.500 i que, els altres, t'hagis d'espavilar a buscar-los a fora. És a dir, aquesta versió que algú de vostès ha donat, com una manera d'espolsar el dèficit de la Generalitat cap a

les empreses, tindria, en tot cas..., seria molt curt en el temps, «disfrutar» d'aquesta explicació, perquè, en el moment que es puguin obtenir els pressupostos consolidats, es veuria clarament, si és que aquesta fos la raó. És a dir, el dèficit, en el pressupost consolidat, és el que és, i la suma de tot plegat, i, per tant, si hi ha dèficit, n'hi ha, i si no n'hi ha, no n'hi ha. I, en canvi, l'estímul que representa per a una societat anònima, com pot ser en aquest cas la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, pot ser important; pot ser bo que només se'ls ofereixi la meitat de la subvenció i que, per a la resta, tinguin la necessitat d'aplicar-hi més imaginació i que al final el resultat sigui més positiu. I, si no ho és, ho reconeixem; entre altres coses, perquè vostès ens ho faran recordar. Però hem pensat que aquest camí era un camí que podia ser interessant. Per això s'ha fet.

I vostè, senyor Huguet –i acabo en relació amb la seva intervenció–, parlava del «bienni negre», en un bienni en què, precisament, com deia el conseller, hi ha hagut un rebaix del deute important. Aquesta diferència o aquest matís importantíssim entre la seva visió i la nostra, doncs, aquí queda, com el *Diari de Sessions* ho recollirà, i, en definitiva, una mica, la història veurà qui ha tingut raó. I ja en parlarem.

(El president s'absenta del Saló de Sessions i el vicepresident segon el substitueix en la direcció del debat.)

Pel que fa referència al Grup Mixt, el senyor Morera ha fet un reconeixement del poc marge de maniobra que té el Govern en aquesta situació, que tenim en general –això el senyor Huguet també ho comentava. Hi ha hagut, hi ha unes dificultats; la seva proposta política és diferent de la nostra, i, per tant, bé, el marge de maniobra és el que hi ha. Avui, en aquest moment, no estem discutint si el sistema financer que tenim és el bo o no l'és; en tot cas, en paguem els beneficis o les conseqüències, però, consubstancialment, el fet de discutir el sistema financer avui no és del que es tracta. Tenim el que tenim, i, amb el que tenim en aquest moment, és veritat que el marge de maniobra, doncs, està limitat. I, per tant, és el que és, i està limitat.

En relació amb l'endeutament, que el senyor Morera també n'ha parlat, em sembla que amb el comentari que els he fet fa un moment ja és suficient, per no ser repetitiu.

I també, en relació amb les retallades que ell qualificava de «molt espectaculars», doncs, bé, ja també s'ha explicat que en el pressupost consolidat al final és un 3%, i, home, un 3% ens sembla que tampoc és que sigui excessivament preocupant.

Deixin-me que els digui una cosa, que poden no estar-hi d'acord, però jo penso que, un cert reconeixement, me'l faran. El deute és molt important, i com menys sigui, millor; és evident. Però més important que el deute és la capacitat de retornar-lo. Em sembla que en això hi estarem tots d'acord. És a dir, en la mesura que tinguin possibilitats de retorn del deute, la por a endeutar-te és menor. No dic que s'hagi de fer, però, si es fa, és evident que, en funció de la seva capacitat de retorn del deute, et serà menys anguniós fer-ho. I vostès saben

com es retorna el deute. De la càrrega financera, també se n'ha parlat; en aquests moments s'està en el 8,4 –la càrrega financera, per si algú no ho coneix, és la suma de la devolució de capital més interessos corresponent a aquell any–, i, en funció del pressupost, la Llei de finances podria permetre el 25%; algun ajuntament hi està, alguna entitat pública també, la Generalitat està molt per sota, estem al 8,4, i, per tant, essent preocupant, permetin-me que, entre cometes, digui: home, ho és relativament, d'important. Perquè –ho repeteixo–, des de la meua perspectiva, més important que el deute –que ho és, d'important–, més important és la capacitat de retorn d'aquest deute.

I, finalment, alguns comentaris a l'entorn de la intervenció del senyor Nadal, que he de dir que la faig, com tota la meua intervenció –i no podria ser d'altra manera–, des de la perspectiva del Grup; des de la perspectiva del Govern, ho ha fet el conseller. Hi ha hagut una cosa, senyor Nadal, que m'ha..., dues coses que m'han deixat una mica «frapat».

Una, que ha dit que aquest pressupost era el reflex d'un model polític que desapareix, d'un projecte polític que està desapareixent. A mi, senyor Nadal, em sembla que ha sigut una expressió, si més no, agosarada, que potser pot ser un desig per part de vostè i de la seva força política, però que, en el conjunt de la ciutadania, dir que el projecte polític de Convergència i Unió està en vies de desaparició, doncs, em sembla que és una mica, com li deia, agosarat.

I ha dit que era un pressupost tocat de mort –ha dit que era un pressupost tocat de mort. Veurem, en el moment que es produeixi la liquidació, si això és així o no. Jo tinc la sensació que no, perquè parlar d'un pressupost «tocat de mort» és tant com dir que és un pressupost que no serveix absolutament per a res. Vostè ho ha intentat explicar al llarg de la seva intervenció. Home, alguna vegada, jo crec que fins i tot, crec, s'ha contradit, i en cap cas he de dir que estic d'acord amb la seva interpretació del perquè està tocat de mort.

I ha dit que el context en què nosaltres analitzem aquest pressupost és diferent del context que ho fan vostès. Jo en això també he de mostrar discrepància. És a dir, podem estar d'acord que tinguem mesures diferenciades per afrontar un context que no es desdibuixa tant –tant– de la seva interpretació com el que puguem fer nosaltres. Podem estar en desacord, i ho estem, amb el pressupost per afrontar aquest context, però el context és el que és: és força objectiu, és poc subjectiu. Allò subjectiu és la forma d'aplicar-lo. I, per tant, m'estranya que hi estiguem en desacord, i vostè parla d'un context desfavorable o diferent del que ha dibuixat el conseller en el seu discurs.

Hi ha hagut un tema, senyor Nadal, que li dic que m'ha sabut molt de greu, pel que ara li hauré de dir. Quan han parlat de la congelació, de la congelació salarial, vostè ha fet una expressió de mans, i s'ha referit..., ha fet així, concretament, no? (*l'orador assenyala els uixers de servei a l'hemicicle*): «Pregunti-ho a aquests senyors de la xapa.» La congelació salarial d'aquests senyors que porten la xapa, la va votar vostè també –la va votar vostè. La congelació salarial d'aquests senyors que

porten l'enganxina, la va votar vostè també, i, si no la va votar, és que no hi era –i, si no la va votar, és que no hi era. Però com a president del Grup Socialista suposo que s'uneix al que va ser la votació –que jo crec que no podia ser d'altra manera– del que era la posició del seu Grup. I m'ha sabut greu. No m'agrada gens haver-ho de dir, però hi han coses, senyor Nadal, que o no s'han de dir o, quan es diuen, has d'«apetxugar» amb allò que has dit.

Pel conjunt de les explicacions que s'han fet, de les defenses de les diferents posicions, de les diferents esmenes a la totalitat, el nostre Grup ja anuncio –com no podia ser d'altra manera– que les votarem en contra. I, per tant, perquè les votem en contra estic dient que la proposta que ens ha fet el Govern és no només també la nostra proposta perquè l'assumim al cent per cent, perquè som el Grup que dona suport al Govern, sinó que l'assumim per voluntat, l'assumim per convicció.

Senyor president, senyores diputades i senyors diputats, gràcies per la seva atenció. (*El Sr. Joaquim Nadal i Farreras demana per parlar.*)

El vicepresident segon

Per què demana la paraula, senyor Nadal?

El Sr. Joaquim Nadal i Farreras

Per al·lusions evidents, fa un minut. Amb un minut ho arreglo, si m'ho permet, senyor president.

El vicepresident segon

Té un minut, senyor Nadal.

El Sr. Joaquim Nadal i Farreras

Moltes gràcies. Tinc tan clar que he d'«apetxugar», senyor Codina, que jo, diumenge, seré a la manifestació, i vostè no. (*Remor de veus. El Sr. Codina i Castillo demana per parlar.*)

El vicepresident segon

Senyor Codina, per què demana la paraula? (*Pausa.*)

El Sr. Codina i Castillo

Senyor president... Perquè vostè fa una presumpció; no sap si jo, diumenge, seré a la manifestació. En canvi, jo sé que vostè va votar un pressupost que, just fa una estona, acaba de criticar.

El vicepresident segon

Bé, gràcies, senyor diputat. Per posicionar-se en nom del Grup Parlamentari Popular, té la paraula la il·lustre diputada Maria Dolors Montserrat.

La Sra. Montserrat i Culleré

Senyor president, senyores i senyors diputats, les negociacions mantingudes entre el Grup Parlamentari Popular i el Govern de Catalunya han anat encaminades a possibilitar que els pressupostos de la Generalitat per al 1997 puguin ser la conseqüència d'uns acords respon-

1928

sables en matèria econòmica i pressupostària. A falta de millores que s'hauran de formalitzar els propers dies mitjançant esmenes parcials, els objectius són el rigor, l'austeritat i la contenció, la garantia de les polítiques socials de benestar i el compliment dels criteris de Maastricht dins l'espai de les nostres competències a casa nostra. És evident que l'amplitud dels tres objectius ha de ser una responsabilitat compartida no només per aquells grups que pertanyen a partits del Govern, sinó també responsabilitat de totes les forces polítiques que, en l'àmbit de Catalunya, han proclamat la necessitat de la nostra incorporació a la Unió Europea com una de les seves prioritats, donant compliment als compromisos de Maastricht, concretats en la reducció del dèficit i l'endeutament, en el domini de la inflació, i, com a conseqüència, a l'adequació dels tipus d'interès.

(El president es reincorpora al seu lloc.)

De fet, la parcialitat de l'acord parlamentari als pressupostos del 1997 és el senyal i el fiançament que les paraules i els papers representen compromisos reals i obligacions adquirides, perquè, si la decisió pressupostària segueix ordres establerts, aquests pressupostos s'han de convertir en l'eina per modernitzar la nostra economia incidint en tres eixos fonamentals: desplaçament de l'estalvi cap a la inversió productiva, generació de recursos que ens permetin garantir les polítiques socials de benestar i control de la càrrega tributària.

Vull destacar que, a més de la rellevància que la cambra ha donat tradicionalment a aquest debat i que sempre ha servit per confrontar les diferents opcions de política econòmica al màxim nivell parlamentari, a més, deia, vull subratllar que aquests pressupostos són especialment significatius perquè són els primers d'aquesta legislatura, en tant que els anteriors representaven una pròrroga dels del 1995; significatius també perquè es produeixen en un moment d'especial rellevància en la política econòmica catalana, i determinants perquè Catalunya haurà de consolidar un creixement sostingut que permeti la creació de llocs de treball en condicions d'estabilitat.

Dins dels acords i dels objectius que consideràvem imprescindibles per donar viabilitat als pressupostos per al 1997, vull fer esment de tres condicions essencials.

Primera: la contenció, l'ajust i l'austeritat. Que he de dir que aquesta condició, en part, es compleix en el Projecte de pressupostos presentat, tot i que suposi un creixement del 3,4%, que es justifica per l'assumpció de noves competències i es compensa, però, en neutralitzar la tendència a la contractació de personal, amb una reducció de 315 funcionaris; la reducció de la previsió del dèficit, més enllà del límit màxim de l'objectiu de Maastricht per al 1997; la reducció per primera vegada de l'aportació directa de la Generalitat a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, i la reducció del Departament de Presidència per segon any consecutiu, en aquelles partides que nosaltres qualificàvem, any rere any, de dubtosa justificació.

Segona condició: la garantia de les polítiques socials de benestar, que en l'àmbit de Catalunya es concreten en Sanitat, Ensenyament, universitats i Treball; tots ells,

departaments que creixen per damunt de la previsió d'inflació, bé sigui per exigències induïdes, bé sigui per la naturalesa social de la despesa i per la voluntat política del seu manteniment.

Tercera i darrera condició: compliment dels compromisos de Maastricht, per una part amb la reducció i el control del dèficit i l'endeutament, i per una altra part amb la decisió de frenar la política expansiva dels anys anteriors, disciplina a què ens haurem d'acostumar, fins i tot a partir de 1999.

Les tres condicions que he esmentat tenen el seu fonament en la voluntat del Grup Popular de corregir polítiques expansives de la despesa que fins ara s'havien portat a terme i que han provocat tota mena de desequilibris, amb voluminosos i persistents dèficits, amb insuficiència d'estalvi, amb desplaçament d'inversió i consum, amb augment de tensions inflacionistes i tipus d'interès, amb la baixada de competitivitat dels béns i serveis produïts a Catalunya i, en general, amb la pèrdua de confiança en els mercats internacionals. Moltes vegades, senyor conseller –vostè ho recordarà–, ens hem referit que la credibilitat genera legitimitat. Doncs, bé, de la mateixa manera com els pressupostos de l'Estat per al 1997 han generat confiança en els mercats i han estat qualificats com uns pressupostos basats en el rigor i basats en la serietat, considerem que el Projecte a debat ha d'assumir també aquest rigor i aquesta serietat, i en aquesta mesura seran, per tant, capaços també de generar confiança en els diferents sectors econòmics i socials, contràriament al que fins ara han estat factors que han generat dèficit, traves al nostre creixement i dificultats a la presència d'un sector empresarial que encara està en condicions per reaccionar als incentius d'aquest moment.

Amb els criteris que li he esmentat, si el més urgent és el compliment dels terminis improrrogables, donat que el procés d'avenç vers la implantació de l'euro és irreversible, el més important és entrar a la Unió Econòmica i Monetària en unes condicions que ens permetin mantenir els equilibris macroeconòmics, de tal manera que es pugui accedir a la convergència real, és a dir, augment de la renda per capita i dels nivells d'ocupació. Assolir ambdues coses alhora presenta dificultats extraordinàries, i això perquè una part important dels pressupostos està ja compromesa i el marge d'actuació a curt termini es dona precisament en aquelles partides que tenen una incidència potencial major en la competitivitat del país i en la seva capacitat de creixement. M'estic referint a les inversions en infraestructures o a l'assignació de recursos per a la captació d'inversions estrangeres. L'opció d'entrar a la Unió Econòmica i Monetària és impostergerable, sens dubte, però està subjecta al manteniment de la cobertura d'aquelles prestacions que han de ser assumides per les administracions públiques, que són obligacions imprescindibles en un pressupost. Em refereixo a tot allò que conforma l'estat del benestar. Seria difícilment explicable que el ciutadà que ha assolit uns nivells d'assistència sanitària i d'educació universals, pel fet d'arribar a la Unió Europea, hagués de sacrificar alguna d'aquestes conquestes, a les quals s'ha arribat amb l'esforç de tots. És obligació seva, senyor conseller, i nostra, perquè tenim res-

ponsabilitats de govern en diferents àmbits, mantenir aquests nivells de benestar, donat que fer el contrari originaria un malestar col·lectiu que podria, fins i tot, qüestionar la bona marxa de l'activitat productiva.

Així, doncs, aquest necessari equilibri està en la base de les negociacions que hem portat a terme, no exemptes de dificultats, al llarg de l'elaboració dels pressupostos per al 1997. Com en el cas dels pressupostos generals de l'Estat, es parteix també d'una situació prèvia que afegeix les seves pròpies limitacions, especialment pel que fa al servei al deute, que en el cas de la Generalitat absorbeix l'11,9% de la despesa total. Per nosaltres, el problema fonamental consisteix a arribar a una situació on es potenciï la vitalitat de l'economia real per la doble via d'alliberar els recursos, baixant la pressió fiscal i la promoció de l'eficiència, mitjançant l'aportació dels béns i els serveis que la impulsen.

Després de les condicions esmentades a l'inici de la meua intervenció, vull ara fer esment d'alguns dels punts específics que són positius en la configuració dels pressupostos i que han fet que el Grup Popular pugui considerar-los importants. El primer punt fa referència a la previsió de despesa dels serveis de la Generalitat, que està per sota de l'índex dels preus previst, per la qual cosa el seu pes amb relació al producte interior brut català baixa, mentre que els crèdits presentats per Sanitat i Seguretat Social i Benestar Social, en el seu conjunt, creixen a un ritme que duplica el dels serveis, això és el 5%, mentre que el conjunt ho fa el 3,4%. Donat que la previsió de creixement del producte interior brut nominal és del 5,9%, es manté el descens en la proporció que significa la despesa de la Generalitat respecte del producte interior brut de Catalunya, que queda a l'entorn de l'11% –això té una significació més precisa si es considera que s'han rebut nous traspassos en l'Administració de justícia, que suposen una transferència de 5.149 llocs de treball i 13.000 milions de pessetes de nova despesa, i també a Governació, per al desplegament dels Mossos d'Esquadra. Considerem que aquesta evolució global evidència una voluntat de contenció de la despesa, que en el seu conjunt respon a les exigències de l'actual moment econòmic i dels compromisos adquirits pel nostre país.

El segon punt fa referència a les fonts de finançament, amb una reducció de les transferències. Els ingressos de naturalesa impositiva passen del 17,8% fins al 36,6% –especialment pel que fa als impostos directes, que passen de 64.600 milions de pessetes a 269.000 milions–, mentre que, correlativament, les transferències corrents perden pes relatiu, baixant del 64,4% (*remor de veus*)...

El president

Guardin silenci, si us plau.

La Sra. Montserrat i Culleré

...fins a arribar al 48%. Aquesta modificació inicia un procés crucial, pel qual la Generalitat de Catalunya assumeix cotes de corresponsabilitat fiscal que redundaran en un major compromís de claredat davant els ciutadans.

Una part important de l'opinió pública, especialment fora de Catalunya, no té present que els recursos que provenen de l'Administració central en realitat han estat recaptats a Catalunya, amb la qual cosa els sembla que la major demanda de mitjans financers va en detriment del que podrien rebre altres comunitats autònomes, mentre que, si les quotes de recaptació obtinguda estan preassignades, queda clara l'aportació de cadascú, queda clara la quota de solidaritat que s'assumeix i queda clara la responsabilitat addicional pel que fa a la fixació de diferències en l'esforç fiscal exigít als respectius contribuents. Un altre avantatge addicional és que els ciutadans saben amb certesa que els recursos que es gasten surten dels seus impostos i, per tant, augmenten les exigències ciutadanes pel que fa a la seva utilització.

I el tercer punt es centra en l'atenció que es presta en els pressupostos a les despeses en educació i sanitat, que creixen més que la inflació, amb la qual cosa hi ha un augment en les dotacions reals que cobreixen les respectives seccions. Atenent grups de funcions, val a dir que la producció de béns públics de caràcter social s'emporta el 37,1% del total, és a dir, puja quatre vegades més que l'import dedicat a la prestació de béns públics de caràcter econòmic, el pes relatiu dels quals, en conseqüència, baixa.

No obstant això, senyor conseller, i al marge de tot el que he exposat, no hi ha dubte que hauria estat preferible un impuls als departaments de Política Territorial, Agricultura i Indústria, Comerç i Turisme, com a departaments capdavaners del que són els sectors productius de la nostra economia, i fins i tot és lògic afirmar que la consideració als pressupostos hauria estat més completa si aquests departaments no tinguessin el major descens relatiu. En tot cas, es pot entendre que l'esforç de l'ajust es concentri en aquest àmbit, per la seva pròpia urgència i necessitat, però també és raonable que, en pressupostos futurs, es mantingui la mateixa orientació de contenció global, sense que això impliqui la solució senzilla que afecta les despeses que tenen un major efecte expansiu sobre l'activitat econòmica.

Amb aquests criteris, i en l'àmbit de les transferències a empreses, que suposen un 22,8% del total de les transferències corrents, excloent-ne les que corresponen a la Seguretat Social, és on demanem un esforç de gestió per tal de reduir la seva dependència dels pressupostos de la Generalitat. És responsabilitat del Consell Executiu garantir que l'eficàcia en la gestió de les empreses públiques vagi substituint la seva dependència econòmica dels diners públics: un exemple és la reducció dels 7.500 milions de pessetes a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió. Però no n'hi ha prou només amb aquest voluntarisme, sinó que és necessari que això es vagi traduint en fets concrets en el proper exercici. Tingui en compte, senyor conseller, que estarem atents a qualsevol modificació del pressupost que es pugui fer en aquest sentit.

D'altra banda, les inversions reals es redueixen un 9,4%, però, tot i que és just reconèixer que el pes de les inversions destinades a l'ús general augmenta en pes relatiu, el fet és que la quantia absoluta es redueix un 3,2% en pessetes corrents. Amb això vull dir que qual-

1930

sevol esforç ràpid per al control de la despesa ha de passar probablement per les reduccions fetes, però també considerem necessari que, paral·lelament, s'arbitrin mecanismes que compensin aquesta baixada. La inversió és la garantia de la competitivitat per al futur: reduir-la dràsticament és qüestionar-la. D'aquí que ens preocupi veure una reducció tan significativa, tal com he esmentat reiteradament. Pot allegar-se, fins i tot, que el mateix es fa en els pressupostos generals de l'Estat per al 1997, però aquesta seria una visió parcial, perquè els crèdits pressupostaris es completaran amb el producte d'alienació d'actius de titularitat pública i amb l'aportació del sector privat.

D'aquestes dues fonts complementàries, a Catalunya caldria apostar per la segona, senyor conseller. La inversió nacional es completa amb l'estrangera, amb la qual Catalunya ha aconseguit bons resultats els darrers anys, degut a la presència d'un entramat industrial sòlid, bona formació del seu capital humà, major proximitat relativa als centres dels mercats europeus i altres factors. Però per al 1997 els seus recursos descendeixen, en un moment en què assistim a una acceleració de la competència per la captació d'aquesta inversió per part de diferents països, per part de diferents regions europees, així com d'altres comunitats autònomes. Aquesta inversió aporta ocupació directa, aporta aportació induïda als subministradors, permet obtenir ingressos per a noves cotitzacions a les seguretats socials i impostos diversos, per la qual cosa és, en definitiva, una autèntica inversió per la qual cal apostar aportant recursos. Assistir al descens d'aquestes partides ens sembla comprensible en un exercici, però exigim el ferm propòsit de canvi. Senyor conseller, considero que cal, en aquest punt, un clar compromís per assolir una major dotació de recursos públics per a la captació d'inversió privada, nacional i estrangera en el proper exercici, ja que portem dos anys seguits de reducció en aquest capítol.

Les previsions globals per a l'economia catalana incloses en la documentació que informa els pressupostos són compatibles amb la despesa prevista. Un creixement del 3,3% per al producte interior brut és perfectament possible, donada la recuperació en curs de l'economia europea i el 3% esperat per al total espanyol, donat que les variacions de la taxa d'activitat són més agudes en el cas espanyol que en el comunitari, i en el català més en que l'espanyol, i la potencialitat de creixement (*persisteix la remor de veus*)...

El president

Prego que guardin silenci...

La Sra. Montserrat i Culleré

Gràcies, senyor president.

...i la potencialitat de creixement de l'economia espanyola, associada a l'existència d'una important capacitat productiva no utilitzada i a un elevat volum d'atur fàcilment incorporable a l'activitat laboral; i, en el segon cas, el major dinamisme d'una economia caracteritzada pel fort pes de petites i mitjanes empreses capa-

ces de respondre amb rapidesa als estímuls de la recuperació en curs.

No obstant, senyor conseller, apareixen alguns dubtes raonables respecte a les seves previsions. Pel que fa al creixement de la formació bruta de capital, que segons vostès passaria del 3,5% de 1996 al 7,4% al 1997, per mi és un dubte raonable, perquè, amb un consum que creix el 3% i amb unes exportacions que augmenten el 9%, la seva previsió de formació bruta de capital podria ser excessiva, tot i la caiguda dels tipus d'interès, que serviria de contrapès als factors de consums i d'exportació.

Un punt en què l'esforç ha de ser important és la reducció en l'IPC. Arribar fins al 2,6% partint de l'actual posició, on Catalunya, segons el valor interanual d'aquest indicador, es situa quatre dècimes per sobre de la mitjana de l'Estat, no és tasca especialment fàcil, si bé la trajectòria de les tarifes i els preus administrats, l'avaluació de preus agraris i els productes energètics podrien tenir-hi una important contribució.

Aquest aspecte és rellevant per incrementar la posició competitiva de Catalunya en els mercats europeus, on l'estabilitat, com molt bé vostè sap, dels preus és major que la nostra. D'aquí la importància d'algunes actuacions que s'han de fer a Catalunya per aconseguir l'estabilitat dels indicadors dels preus al consum, com ara l'augment en l'oferta de sòl edificable tant per a l'habitatge com per a la indústria i la rebaixa en els peatges de les autopistes.

Senyor conseller, pel Grup Popular, indiscutiblement, el més important de les previsions és la seva incidència en una major ocupació, això és evident; amb un increment esperat que afectaria més de quaranta-set mil persones i que permetria la reducció de l'atur en gairebé vint-i-una mil persones. Això que acabo de dir està en línia amb la trajectòria dels anys 95 i 96, però la veritat és que subsisteix el problema d'aconseguir ocupació estable i a temps complet. Però és evident i comprenc perfectament, senyor conseller, que això ens portaria a tractar mesures normatives que ultrapassen la discussió objecte d'aquest debat d'avui.

L'aportació principal que pot fer la Generalitat en el marc de les competències actual consisteix, en primer lloc, en la millora de la seva eficiència per reduir els costos administratius que es fan recaure sobre ciutadans i empreses per millorar la quantia i la qualitat dels serveis oferts, i en segon lloc, en la seva actuació sobre les expectatives amb un compromís múltiple en tres vessants. Primera vessant: la tornada a nivells d'inversió que responguin a les exigències de creixement; segona: l'esforç per a l'atracció d'inversió estrangera; tercera: la renúncia a la imposició de nous gravàmens de qual-sevol classe que afectin els costos de l'activitat productiva, així com la utilització de les capacitats normatives amb què es compta en el pla fiscal per reduir el cost tributari que perjudica l'activitat econòmica.

Dit això, vull expressar que la pròrroga dels pressupostos del 95 per a l'aplicació del 96 i l'orientació dels pressupostos de 1997 han de marcar unes tendències d'innegable valor econòmic i social, que, a l'igual que els pressupostos generals de l'Estat, han contribuït a

Punt 1

generar credibilitat, com ens demostra l'evolució de la majoria d'indicadors que ens afecten directament, a Espanya i a Catalunya. Creix l'economia, baixa la inflació, baixa el dèficit públic, cauen els tipus d'interès, creix la creació de llocs de treball i es redueix l'atur acumulat a la xifra més favorable des de 1989.

Encara tenim, però, senyor conseller, una assignatura pendent que pot influir decisivament en les previsions que vostè ha fet. És l'evolució del consum, que, tot i l'optimisme que es desprèn de l'enquesta de pressupost familiar corresponent al tercer trimestre, el cert és que el consum no ha millorat, sinó que ha deixat d'empitjorar, i la realitat d'aquesta situació obliga a un esforç addicional, perquè la taxa de creixement necessària per generar més ocupació també ve determinada pel dinamisme del consum privat, que a Espanya representa les dues terceres parts del nostre producte interior brut.

Ens esperen anys difícils per als que tenim responsabilitats públiques. El fet d'haver d'orientar les polítiques econòmiques cap a les exigències dels criteris de Maastricht suposa ara un repte que estem disposats a assolir. Fins ara vostès han estat instal·lats en un paradís idíl·lic, on feien ulls clucs a totes les recomanacions sorgides des de l'oposició; anys en els quals es feia prevaler en els comptes públics la dependència dels ciutadans respecte dels partits del Govern. Pressupostos alegres, on la despesa corrent creixia per damunt dels límits exigibles; creixia al ritme que vostès anaven omplint l'Administració pública de funcionaris; creixia al ritme que una desmesurada activitat propagandística els demanava. En definitiva, uns pressupostos al servei exclusiu d'un partit. *(Persisteix la remor de veus.)*

Això és el que hem estat patint en els darrers exercicis pressupostaris. Ja era hora que s'adonessin que per aquest camí anaven cap a una espiral sense sortida. Ara s'han fet uns pressupostos equilibrats, sense perdre de vista...

El president

Facin el favor de guardar silenci!

La Sra. Montserrat i Culleré

...sense perdre de vista el benestar de la societat, reduint despeses supèrflues que posarien en perill la convergència europea atenent els indicadors exigits per Europa. I és aquí on ens trobaran disposats a treballar plegats. Responsabilitat, disciplina econòmica i rigor pressupostari han de ser els criteris amb què el Govern de la Generalitat s'ha de moure en el present i en el futur.

Tant de bo que poguéssim coincidir amb la resta de votacions del Projecte de llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 1997, però han de saber que exercirem un control exhaustiu per tal que el que s'aprovarà es compleixi amb rigor i transparència. Senyor conseller, hem parlat de canvis positius, de prioritats i de tendències, que bé estan com a criteri general per renovar l'orientació pressupostària del Consell Executiu. Passat aquest tràmit del debat parlamentari, ara correspon, pel procediment de les esmenes parcials, arribar a acords per a la solució de qüestions preferents

d'àmbit social, sectorial i territorial, que tractarem d'incorporar com una aportació constructiva més per tal de poder donar suport al Projecte de llei de pressupostos per al 1997.

Aquest és, senyor president, el sentit del posicionament del Grup Parlamentari Popular i, al mateix temps, anunciem el vot en contra a les esmenes a la totalitat que han defensat la resta de grups parlamentaris en l'oposició.

Moltes gràcies, senyor president; moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies. Silenci, si us plau. El senyor conseller vol utilitzar la paraula? *(Pausa.)* La té.

El conseller d'Economia i Finances

Senyor president, senyores i senyors diputats, breument, per contestar la intervenció de la diputada senyora Dolors Montserrat i per dir-li que els seus advertiments han estat degudament anotats.

Ha començat el seu discurs dient que hi havien tres condicions bàsiques, però que són les condicions que a nosaltres ja ens han guiat en la redacció d'aquests pressupostos, que espero que siguin aprovats per aquesta cambra amb el rebuig a les esmenes a la totalitat, i que coincideixen en tres punts que ha dit la senyora Dolors Montserrat i que jo, en el llarg del debat d'avui, he insistit moltíssim –per tant, no m'hi allargaré–: rigor, austeritat..., és a dir, en definitiva, lliga amb el tercer punt, que és el compliment dels acords de Maastricht, que va per aquesta línia, és a dir, reducció del dèficit, desacceleració de l'augment de l'endeutament i la voluntat clara de complir amb aquests compromisos.

I això es fa per la via dels ingressos, que per cert em sembla que he dit en el curs del debat que, la reunió de la Comissió Mixta de Valoracions d'ahir, la valorem molt positivament, perquè, independentment de l'acord del 30% de l'IRPF més la capacitat normativa quan hi hagin les lleis que ara s'estan debatent a les Corts Generals, de cessió de tributs i de modificació de la LOFCA, doncs, el fet dels 32.000 milions de pessetes –repeteix–, a partir del primer de gener del 1996, per serveis específics, és a dir, no generalitzables a les altres comunitats autònomes, ens sembla una via que va en el camí d'aquella Moció presentada per Esquerra Republicana i que nosaltres vam votar, de buscar especificitats en el finançament de Catalunya.

Per tant, rigor, austeritat i manteniment de la política de benestar, que no és ni més ni menys que les prioritzacions d'Ensenyament, de Sanitat, del Comissionat per a Universitats i els diferents punts que tenen creixement, independentment d'aquells dos departaments que creixen per motius molt específics, com són Justícia, per motiu dels traspassos, o Governació, pel desplegament policial.

La senyora Dolors Montserrat ha parlat de la confiança que generen els pressupostos. Efectivament, els pressupostos generals de l'Estat, als quals nosaltres hem donat suport –i hi hem donat suport no únicament en les esmenes a la totalitat votant-hi en contra, sinó en

1932

el curs del debat parlamentari, que ja ha acabat en el Congrés de Diputats i que ara començarà en el Senat—, doncs, efectivament ha generat confiança en els mercats. És un pressupost que, independentment de les crítiques que s'hi poden fer i de les crítiques que amb tota la legitimitat hi fa l'oposició, ha estat creïble, i espero que el pressupost de la Generalitat també ho sigui, i nosaltres també..., evidentment, el nostre pressupost no té la mateixa repercussió en els mercats, però sí que tenim endeutament, sí que tenim deute públic, sí que necessitem els mercats i els bancs, i, per tant, jo crec que també seran —n'estic convençut— uns pressupostos creïbles, senyora Dolors Montserrat. I jo crec que l'avís que vostè ha fet de seguiment durant l'exercici, que les modificacions pressupostàries que es facin siguin perfectament justificables en funció de l'evolució dels ingressos i de les despeses i que no hi hagin desviacions injustificables, és una conducta a la qual ens hem de subjectar absolutament tots, i més els que tenim la responsabilitat de Govern.

I jo crec que vostè ha destacat d'una manera important —i jo crec que és una novetat que reflecteix aquest pressupost— l'increment considerable de l'autonomia financera de Catalunya, sanitat exclosa. Aquest 88,8%, doncs, lliga amb aquella Resolució del Parlament, votada unànimement, que deia que cada vegada més els nostres recursos depenguin dels impostos que paguen els ciutadans d'aquest país, i cada vegada menys de les transferències que ens vénen de l'Administració central. Això s'està complint fins a un percentatge del 88,8%, que en funció de l'evolució del 30% de l'IRPF s'incrementarà, aquest percentatge —jo l'altre dia el vaig xifrar en un 92%.

Jo també valoro positivament, i vostè ho ha fet, el fet de donar un aval a TV3 i a Catalunya Ràdio perquè puguin fer la seva gestió i que es puguin valer independentment de les transferències que hi fa la Generalitat, i coincideixo amb vostè que això requereix, evidentment, un seguiment, perquè no es tractaria, com ha avisat algun parlamentari en el debat d'avui, d'una centrifugació de l'endeutament, sinó realment d'una política que faci menys dependents del pressupost de la Generalitat el sector públic empresarial de la Generalitat.

Vostè expressa dubtes sobre l'increment que jo he expressat del 7,4% d'increment de la formació bruta de capital; són uns dubtes, evidentment, que es poden discutir, però jo crec que amb un creixement del 3,3%, que he dit, doncs, em sembla que és possible que aquesta previsió es produeixi.

Vostè insisteix en un tema en el qual jo he insistit també aquest matí: la importància de la inflació. Evidentment, la inflació no es dicta per decret ni es fixa en la Llei de pressupostos de cap Administració; la inflació depèn dels agents econòmics i socials. Però vostè sí que ha indicat una sèrie de temes que afecten la inflació i que en la competitivitat dels serveis administratius podem fer molt per millorar. I en aquesta línia estarem.

I finalment, la seva preocupació per l'atur, amb un compromís múltiple, que vostè ha fixat amb la tornada a nivells d'inversió de seguida que sigui possible i en

funció del manteniment de l'estat del benestar i del compromís de Maastricht, aquestes tres variables s'han de conjugar, i de seguida que sigui possible, tenint en compte l'avenç en la reforma de l'Administració, tornar al més ràpidament possible a nivells d'inversió que permetin la generació d'ocupació, ser molt vigilants amb la inversió estrangera, i en aquest aspecte una major activitat, que no majors recursos, però sí una major activitat en el Cidem, en el Copca, en tota la projecció internacional, sobretot del Departament d'Indústria, Consum i Turisme, i després no incrementar el fons —ha vingut a dir vostè—, la pressió fiscal, cosa que jo he expressat aquest matí dient que l'any 97 no volíem incrementar la pressió fiscal malgrat la capacitat normativa que ens permetria de fer-ho, però difícilment la podrem baixar l'any 97 degut als compromisos de Maastricht, i, per tant, jo entenc que vostè sobretot estaria preocupada per un increment de la pressió fiscal que perjudicaria l'ocupació.

Jo crec que l'evolució del consum és un factor decisiu, però que dependrà molt de la confiança que tinguin els ciutadans i ciutadanes en el manteniment d'aquest estat del benestar que ha estat tan posat en qüestió últimament, i potser a vegades una mica imprudentment per tots plegats, però la confiança que la sanitat gratuïta, les pensions, l'ensenyament gratuït són projectes irrenunciables farà que també tot això tingui una conseqüència econòmica en l'increment del consum.

I, finalment, agrair-li la comunicació que ens ha fet al final de la seva intervenció del vot en contra a les esmenes a la totalitat.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller. Per al torn de rèplica, té la paraula la senyora Montserrat, per un temps màxim de vuit minuts.

La Sra. Montserrat i Culleré

Gràcies, senyor president. Senyor conseller, vostè ho acaba de dir al final de la seva intervenció. Per això, tot i la seva resposta que ens ha donat, vull insistir a formular alguna precisió petita —no esgotaré ni el temps—, perquè de la mateixa manera que a nivell de l'Estat s'ha produït un important consens, un important aprofitament de posicions relacionades amb temes de política econòmica i amb aspectes de la política social, concretats en el pacte per la garantia de les pensions i en la lluita contra el drama de l'atur, també a Catalunya la totalitat de les forces polítiques i dels grups parlamentaris han reconegut com a principal problema econòmic, polític i social l'elevada taxa d'atur que suporta la nostra societat. I, per tant, és aquí on més cal acostar posicions per lluitar eficaçment entre tots contra l'atur, és aquí on cal esmerçar més esforços, i, per tant, és necessari portar solucions que no siguin conjunturals, sinó que estiguin basades en un model de creixement econòmic que incorpori els objectius —com molt bé esmentaven— de Maastricht amb una disciplina pressupostària que determini clarament la imputació de la despesa utilitzant el principi de *devengo* i amb un fun-

cionament ètic, transparent i eficient de les institucions i dels seus poders públics, com molt bé vostè s'ha compromès, de tal manera que puguem arribar a neutralitzar el que avui es pot considerar un preocupant desequilibri econòmic i una lamentable injustícia social.

Amb un pressupost consolidat de gairebé 2 bilions de pessetes i tractant-se d'un exercici tan decisiu com el d'enguany, el de 1997, el Govern de la Generalitat ha de tenir major voluntat en l'aplicació de l'ortodòxia fiscal i en el seu compromís amb la transparència financerà.

Estarem, senyor conseller, molt vigilants en l'execució d'aquests pressupostos per tal que no es reproduïxin pràctiques viciades que fins ara han estat freqüents. No cal recordar l'anterior política expansiva de la despesa, amb notables desviacions, i que la impossibilitat d'un finançament adequat de l'esmentada despesa genera dèficit; ha generat importants desequilibris i, com a conseqüència d'això, penalització a la creació de llocs de treball, dificultats en la competitivitat de les empreses i obstacles a la seva internacionalització. Com he dit al principi, les previsions de 1997 canvien la seva orientació i s'acosten més a les exigències d'ajust i de contenció, particularment en matèria de dèficit i d'endeutament. Per tant, un pressupost elaborat i executat amb rigor, que compta, a més a més, amb un ampli suport parlamentari, nosaltres creiem i estem segurs que generarà en la nostra societat confiança i credibilitat.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyora diputada. El senyor conseller no vol intervenir? *(Pausa.)*

Acabat el debat, anem a sotmetre a votació conjunta totes les esmenes presentades durant el dia d'avui, tenint en compte que cap d'elles ha sigut retirada.

Les senyores i senyors diputats, que es preparin per a la votació. Recordin els senyors diputats i senyores diputades que cal marcar la presència en primer lloc.

Comença la votació.

Les esmenes a la totalitat de retorn al Govern del Projecte de pressupostos de la Generalitat per a l'any 1997 han estat rebutjades per 55 vots a favor, 68 en contra i zero abstencions.

Proseguirem ara amb les esmenes a la totalitat de les seccions. Les esmenes es mantenen a la totalitat a cada una de les seccions i en el mateix ordre en què apareixen les seccions pressupostàries en l'estat de despeses i de presentació al registre d'entrada. És el següent: en primer lloc, debatrem les esmenes al Departament de Presidència presentades, primer, pel Grup d'Esquerra Republicana; segon, pel Grup Socialista; tercer, pel Grup Mixt, i quart, pel Grup d'Iniciativa per Catalunya.

Per tant, té la paraula en primer lloc, per a les esmenes al Departament de Presidència, pel Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, el diputat senyor Bargalló, per un temps màxim de trenta minuts.

El Sr. Bargalló i Valls

Sí, senyor president; serà en un únic torn que esgotarem la defensa de les tretze esmenes presentades a la secció del Departament de Presidència o als ens, organismes, i empreses que pressupostàriament en depenen.

En un primer cop d'ull als pressupostos del Departament, quan t'adones que els pressupostos per a 1997 tenen un decrement de 8.381 milions de pessetes, és a dir, un 34% menys, penses que realment en el Departament de Presidència, que és un departament que des dels grups de l'oposició, que som els que hem presentat esmenes a aquest Departament..., doncs, que finalment s'havia aplicat aquella política d'austeritat que anàvem demanant al Departament; quan, més endavant, mires en el capítol 4 la subvenció a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i t'adones que el diferencial de la subvenció d'enguany respecte al pressupost de l'any passat és de 8.400 milions, i, per tant, si fa o no fa, la xifra abans esmentada, i quan fas cap al pressupost de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i t'adones que d'aquests 8.400 milions, 7.000 de menys, 7.500 són en forma d'aval, la impressió inicial que jo esmentava desapareix, i, per tant, continues enfrontant-te amb els pressupostos d'aquest Departament amb un plantejament inicial idèntic al que ens va afrontar al pressupost de 1996. Aquesta és la sortida; anem passejant per dins del pressupost del Departament, i veiem què ens hi trobem.

De fet, el Departament de Presidència va ser qualificat en el passat debat de pressupostos com un departament complex. Em sembla que era el diputat Carod-Rovira que en va dir «una rica diversitat d'organismes». Són dotze seccions pressupostàries internes corresponents a secretaries generals, direccions generals, set ens autònoms i empreses i, a més a més, la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, que per ella sola també té en el seu conjunt cinc altres pressupostos. Aquest variat calaix de sastre, gairebé tan voluminós com el que ens va deixar el baró de Maldà, és un entramat que en alguna part manté una estructura opaca, que ha estat qualificat per altres diputats i diputades en anteriors debats d'un departament embolicat. I el que és cert —i el que és cert— és que manté amb aquesta proposta alguna d'aquestes característiques. Per exemple, dels qualificats «centres relacionats amb la Presidència» —que no són cap dels altres centres, cal suposar, que vénen especificats—, que l'any 95 tenien 62 milions, l'any 96, 103, i enguany, l'any 97, en tindran 90, continuem reclamant, doncs, saber quins són estrictament, què fan.

Dins d'aquests centres relacionats amb la Presidència no deu ser el Patronat Català Pro Europa, perquè té el seu pressupost específic; un Patronat Català Pro Europa que enguany veu augmentada la seva dotació de manera considerable, de 243 milions a 347; un Patronat Català Pro Europa que vostès saben que ha estat criticat des del nostre Grup Parlamentari per alguna utilització més partidista que nacional. En el passat debat algú el va qualificar de *lobby* a favor d'empresaris propers a un sector del Govern català —em sembla que era el diputat senyor Guillot, d'Iniciativa per Catalunya, el que va fer aquesta qualificació..., o el senyor Riera, perdó, que en aquells moments actuava de portaveu davant del Depar-

1934

tament. El que és curiós és, per exemple, si agafes els pressupostos de la Secretaria General, en el seu article 48, en el concepte de «Subvencions a famílies i institucions sense finalitat de lucre», t'adones que totes les que apareixen enguany reben menys subvenció, excepte el Patronat Català Pro Europa; és a dir, rep menys subvenció el Consell Català del Moviment Europeu, el Patronat del Monestir de Poblet, el Patronat de la Vall de Núria, l'Assemblea Catalana de la Creu Roja, el Cidob, els centres UNESCO, l'Associació Voltor i l'Associació per a les Nacions Unides, apareixen per primer cop unes entitats sense finalitat de lucre que en l'altre pressupost anterior no existien i ara apareixen amb 45 milions, i desapareixen els ajuts per al desenvolupament de l'alta tecnologia, els Amics de Televisió Valenciana i els Amics de TV3.

Aquest ha estat també qualificat d'un departament aparell mediàtic, d'un departament d'agitació i propaganda, en alguna part; no és l'únic que ha estat qualificat així, però ho ha estat qualificat en algunes de les seves parts. En tot cas, en parlarem quan parlem de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, que, diguem-ne, reuneix el contingut més important d'aquest aparell mediàtic i d'aquest aparell de propaganda.

Abans d'entrar a parlar ja d'algunes de les direccions generals o de les seccions del Departament, voldria recordar que, aquestes institucions sense finalitat de lucre..., el nostre Grup ha defensat en tot moment la necessitat que la Generalitat tingués cap als casals catalans l'atenció que la seva trajectòria, la seva activitat i les seves funcions que van adquirint es mereixen, i de cap manera no es mereixen que el Govern de Catalunya destini només 50 milions a aquesta finalitat per al 1997. Si enguany la dotació del tot insuficient era de 60 milions, no té cap sentit aquesta retallada de cara a l'any vinent, i no la té si comparem aquesta xifra –nosaltres la qualificaríem del tot ridícula– amb les partides per a les mateixes finalitats d'altres governs autonòmics actualment dins de l'Estat espanyol: el Govern de Galícia, 738 milions –vostès 50–, el Govern d'Euskadi, 203 milions –vostès 50–, i el Govern d'Extremadura, 149 milions –vostès 50. I fixin-se que he buscat governs, alguns d'ells, amb un pressupost molt més baix que el de Catalunya i governats per partits polítics de colors molt distints, i evidentment tots nacionalistes –alguns espanyols, altres gallecs i altres bascos–, però en tot cas tots nacionalistes.

Però té encara menys sentit aquesta minva i aquesta poca dotació quan ahir mateix, en comissió, s'aprova per unanimitat la Proposició de llei, nascuda a través de la proposta del Grup d'ERC, relativa al suport i reconeixement institucional de les comunitats catalanes de l'exterior. Si sense llei anàvem malament, no acabem d'entendre que ara, que aviat tindrem una llei que ens reconegui, encara anem pitjor.

Pel que fa a les seccions internes del Departament, comencem pel Comissionat d'Universitats i Recerca. En una recent... En primer cantó, un dogma de fe històric que vostès coneixen: al Departament d'Ensenyament sempre creiem que les universitats hi estarien millor. Acabat el dogma de fe que reiterem cada any, i un any o l'altre ho veurem fet, jo voldria recordar que, en una

recent compareixença, el Comissionat d'Universitats i Recerca ens va furnir dades –cosa que hem d'agrair– que explicaven –cosa que no posem en dubte– un augment progressiu de la dedicació de la Generalitat a les universitats públiques. Però això, aquest augment progressiu, encara és insuficient. I a aquest fet que encara és insuficient li podem remarcar dos trets –en podríem fer més, però amb dos ho creiem suficient. Per un cantó, l'estudi de les caixes d'estalvi confederades, que demostra que pel que fa al producte interior brut de cada territori de l'Estat en competències universitàries, segons els recursos destinats, Catalunya es troba sota la mitjana d'aquells recursos destinats a universitats, per sota de la comunitat autònoma basca i de Navarra –i ara em podien dir: «bé, és allò del concert econòmic que vostès ja saben i nosaltres ja sabem»–, però per sota també del territori del Ministeri d'Educación y Ciencia –almenys quan es va fer aquest estudi encara existia el Ministeri amb aquest nom–, per sota d'Andalusia i per sota de Canàries. I també corroboren aquesta sensació nostra les manifestacions de la comunitat educativa que hem pogut sentir les últimes setmanes: des de rectors d'universitats, que han reclamat al Govern més atenció, fins aquests més de vint mil estudiants que van sortir al carrer la passada setmana.

En aquest context, l'augment global del Comissionat, d'un 5,9%, que són 4.425 milions en els capítols 4, 6 i 7, és un augment positiu, però que s'emmarca en aquesta insuficiència que nosaltres els voldríem remarcar. La Direcció General d'Universitats és la que concentra aquest augment, de 6.000 milions a 64.000 en les transferències corrents, mentre que la Direcció General de Recerca i la CIRIT es mantenen si fa o no fa de manera idèntica.

Pel que fa a la territorialitat, a banda de la Universitat Oberta de Catalunya, que és la que augmenta més de les universitats, de 410 a 973 milions –però no ho criticarem perquè està augmentant el seu nivell de docència–, es manté el fet que de les quatre noves universitats o de les quatre universitats més noves –com vostè vulgui–, la Universitat Pompeu Fabra és la que més subvenció rep, tot i ser la que menys alumnes té i l'única que no és la universitat pública exclusiva del seu territori, per bé que –i això li ho he de reconèixer– si-gui, de les quatre, la que enguany menys puja.

Es manté, en tot cas, la necessitat de redefinir els criteris de subvenció, els criteris objectius. Nosaltres li anuncio que presentem una esmena a l'articulat de la Llei de pressupost en el sentit de la urgència del compliment d'una moció d'aquest Parlament, moció presentada ja fa uns quants anys per aquest mateix diputat, que encomanava al Govern que marqués aquests criteris; passada una legislatura, li ho recordarem.

La Direcció General de Recerca i la Comissió Interdepartamental de Recerca i Investigació Tecnològica, la CIRIT, es mantenen en el mateix nivell. No cal que li recordi l'interès de la recerca. Nosaltres creiem que no seria contraproductiu una fusió dels dos organismes, una fusió dels dos organismes no seria contraproductiu, i segurament abans seria beneficiosa, perquè el que no acabem d'entendre és que, dins del mateix Comissionat, hi hagi dos organismes paral·lels dedicats idèntica-

Punt 1

ment a la recerca, i evidentment amb una necessitat de més suport.

L'Institut Català de la Mediterrània d'Estudis i Cooperació... Vostè, el senyor Codina, ha somrigut perquè sap que enguany qui parlarà d'aquesta esmena no és el diputat senyor Carod-Rovira, però li asseguro que la mateixa voluntat cap a l'Institut tenia el senyor Carod que tinc jo, perquè és la voluntat del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, que és una voluntat que s'ha mantingut immutable en aquest aspecte des de la creació de l'Institut. Per un cantó, si hagués d'existir, hauria de formar part del Departament de Cultura; per l'altre, creiem que reduplica hipotètiques funcions, per exemple, amb el Consorci per a la Promoció Exterior de la Cultura Catalana i amb l'anunciada, per sorpresa, la setmana passada, Agència Catalana de Cooperació –ens van dir–, de la Secretaria General de Joventut. Si hi ha una agència que fa cooperació, no cal un institut, i s'hi ha un consorci que promou, no cal l'Institut. I en tercer lloc, la Llei de pressupostos del 96 ens recordava que per fer estudis hi ha les universitats; doncs, si han de fer estudis, ja tenen les universitats. Per tant, li demanem un cop més la desaparició de l'Institut Català de la Mediterrània d'Estudis i Cooperació, perquè creiem que és aquest llistat d'estudis que el senyor Huguet li ha fet que ens podríem estalviar, i segurament estalviaríem també alguna altra cosa que no tinc temps de comentar.

L'Institut Català de la Dona. Aquest no és un institut que nosaltres proposem d'estalviar-nos. Aquest és un institut que creiem que ha d'existir i que ha de rebre més suport. L'any 95 tenia un pressupost de 483 milions, l'any 96 de 382 –rebaixa d'un 20,9%– i per a l'any 97 de 359, una rebaixa d'un 6%. Jo ara li podria reproduir el que vaig dir respecte a l'Institut Català de la Dona fa uns mesos només en el debat passat, però només li reinsisteixo un moment: per al pressupost que ens donen per a l'any que ve, dels 350 milions se'n dediquen 187 a remuneracions del personal, mentre que les transferències corrents es mantenen en 55 milions i mig, es mantenen, per tant, al voltant d'un 15% el pressupost dedicat cap enfora de l'Institut.

En el passat debat ja vam dir que nosaltres tenim molt clar que l'Institut té una funció evident: és la de fer visualitzar que hi ha un organisme dedicat a la dona; aquesta és la funció de l'Institut. Partint de la base que indiscutiblement hem de reforçar les polítiques d'igualtat d'oportunitats per als gèneres entre els homes i les dones, ens tornem a quedar sense saber quin pressupost dedica realment el Govern de la Generalitat a aquestes polítiques. Vostès, senyores i senyors diputats, i aquest diputat que els parla saben perfectament que el Govern de la Generalitat no dedica 359 milions a la política d'igualtat entre gèneres, i, és clar, aquí sempre –com ja es va dir fa uns mesos– estem en aquest doble debat: per un cantó, el del pressupost de l'Institut, que quan el critiquem per insuficient vostès ens diuen que, evidentment, l'Institut és només una part... Jo els recordaria una frase que ja he dit en d'altres debats, que la senyora Imma Mayol en el passat em va reproduir i que avui puc repetir: aquest pressupost de l'Institut Català de la Dona són pocs diners pel que hauria de fer i, segons

com, massa pel que fa. I aleshores tornem a demanar de poder un dia debatre realment quin és el pressupost que el Govern de la Generalitat dedica a la política d'igualtat entre gèneres, perquè aleshores potser podríem arribar a saber quin model social, a nivell pressupostari, propugna el Govern de la Generalitat, tot i que podem intuir que no és el model social que propugna el nostre Grup.

I anem a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió; si després ens queda temps, repassarem algun altre aspecte que ara els he estalviat, amb la voluntat que el temps no s'esgotés i ens quedessin alguns dels aspectes que crec que hem de remarcar de la Corporació sense poder remarcar. Primer, aquest és un pressupost diferent en la seva presentació als altres que estem discutint i que, per tant, també l'anàlisi que en podem fer és una anàlisi diferent –des dels grups parlamentaris ha de ser una anàlisi diferent–, i en aquest sentit, abans de discutir el model de televisió que ens ofereix la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, voldria discutir un model: el model de gestió que ens anuncien aquests pressupostos.

Jo ara podria dedicar-me a discutir algunes coses que segurament els diputats i les diputades que sortirem a parlar de la Corporació ara i aquí ja vam discutir en la passada compareixença del director general, sobre la legalitat o no-legalitat d'alguns aspectes d'aquests pressupostos, que jo recordo que el mateix director general en algun cas no va rebatre aquesta illegalitat, sinó que va dir que ja en parlaríem o que ja ho veuríem. En tot cas, una anècdota: en la partida 62, de «Serveis exteriors», del pressupost de l'ens, i després també en el de la Corporació –ho hem comprovat–, la quantitat indicada com a tal de la partida no es correspon amb la suma de les subpartides que inclou, hi ha un diferencial de mil pessetes en la suma; en tot cas, no és important, perquè per mil pessetes no s'arruïnarà la televisió, però en tot cas no deixa de ser un error pressupostari que voldríem remarcar, sense cap més interès, perquè a vegades sembla que quan parlem d'aquests temes des del Govern es diu que volem parlar massa de models de gestió i no d'altres conceptes. Doncs bé...

Aquí, pel que fa al concepte general de pressupost, hi ha aquell tema que ja hem esmentat dels 7.500 milions de l'aval. En aquest tema dels 7.500 milions de l'aval, si agafem les subvencions a l'explotació de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió entre el 95-97, ens podem fixar que les subvencions a l'explotació gairebé no han variat. El 95, les subvencions a l'explotació eren 13.844 milions, tots ells provinents d'una subvenció directa de la Generalitat a través del Departament de Presidència, mentre que per al 97 la subvenció és de 13.642 milions; per tant, hi ha 200 milions de diferencial –però, parlant de 13.000, 200 és un diferencial molt petit. El que varia és que per al 97 ens en proposen 1.798, del contracte - programa; 7.500 d'aquest aval, que és una fórmula nova, i 4.344, que és directe de la subvenció. Ja ha discutit vostè amb altres portaveus, quan defensava l'esmena a la totalitat d'aquests pressupostos, què passarà. Nosaltres tenim una experiència, que és que els darrers anys s'han acabat autoritzant en el Parlament endeutaments de la Corporació per una

1936

xifra de 32.000 milions. Nosaltres podem arribar a sospitar, a pensar, que aquest aval acabarà éssent un aval a què haurà de fer front la Generalitat i que, per tant, enguany ens estalvien 7.500 milions en el pressupost del Departament de Presidència, però acabarem havent-ho de pagar igual. I vostè em dirà: «Ja ho veurem.» En tot cas, a nosaltres no és una fórmula que ens convenç, no és una fórmula que ens agrada, perquè, al final, el que veiem és que les subvencions a l'explotació, que acabaran –creiem– sortint del pressupost de la Generalitat, sigui d'on sigui, és el mateix.

L'augment del pressupost, en el manteniment de les subvencions a l'explotació que li acabo de remarcar, neix d'una altra hipòtesi, que és l'augment de les vendes –l'augment de les vendes. Vostès ens pressuposen, com a vendes, l'any 96, 15.516 milions, i l'any 97, 19.297. Això és una segona hipòtesi de treball de la qual nosaltres tampoc tenim dades per poder-la certificar. El que passa és que, és clar, un pressupost basat en hipòtesis pel que fa a les vendes i en hipòtesis pel que fa a les subvencions a l'explotació és un pressupost –en aquell llenguatge que abans he utilitzat–, no sé si virtual, centrifugat, però és un pressupost, diguem-ne, hipotètic. Si més no, hipotètic pels dos cantons.

Ara bé, jo, en nom del Grup d'Esquerra Republicana, més d'un cop ja li he comentat que no és que nosaltres siguem refractaris a algun tipus de subvenció de la Generalitat a la Corporació, que diguem: «Nosaltres volem arribar al model subvenció zero.» Nosaltres voldríem arribar al model subvenció zero, però ja entenem que no s'hi pot arribar, ara per ara, i que a més a més, que la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió fa una funció en el nostre país que ens permet poder donar el suport a un tipus de subvenció. Ja ho hem dit més d'una vegada: la funció de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió per a la normalització lingüística és una funció important i, a més a més, no només per a la normalització lingüística, sinó per a la normalització nacional. Vostè recordarà que en la darrera compareixença jo mateix vaig també tenir l'oportunitat de dir, en nom del Grup d'Esquerra Republicana, que TV3 havia ajudat a crear un *star system* que diferenciava nacionalment els Països Catalans de la resta de països, i que es donava un fet evident, que era que, quan persones del nostre país anaven de vacances fora del nostre país, a casa d'on eren originaris els seus pares, tenien uns referents d'*star system*, des de dibuixos animats fins a presentadors de telenotícies, que no connectava amb aquells familiars seus d'una altra zona, i, per tant, que aquesta funció de creació, diguem-ne, d'un afermentament nacional en una època mediàtica en la qual estem era també important. Ara bé, quin és el model de televisió pública que té la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió? Quin és el model de ràdio pública que té la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió? La nostra esmena de retorn és, per un cantó, per la manca de fe en les hipòtesis pressupostàries que he esmentat, però, per altra, per una coincidència, si més no, en el model que rebem.

I és un model –i ho hem dit més d'una vegada– que encara no ha acabat de solucionar una espècie de dubte metafísic hamletia: a què juguem? Si juguem a un servei públic concebut com algunes cadenes especifi-

ques de servei públic que hi ha en alguns estats, a uns altres llocs, i que, per tant, produeixen només informatius, programes culturals, o la concebem com una cadena, com un model mercantilista i comercial, que ha d'enfrontar-se absolutament amb la salvatgia d'algunes cadenes públiques que a casa nostra podem connectar, i en algunes hores, a més a més, patir, si és que no encertem a tancar la televisió. És clar, aquí hi ha la doble frontera. Ja sé que és difícil d'establir, però també el que és evident és, diria, que en les dues últimes temporades TV3 ha accentuat el fet de no saber on anar en cap dels dos cantons de la frontera. I, especialment pel que fa a programes d'entreteniment i programes d'aquest tipus, la qualitat ha baixat de manera evident. Pel que fa a programes d'informació, tenim exemples brillants amb el que s'ha fet darrerament sobre el Zaire, però també en tenim d'altres que no tant, i, especialment, jo he d'insistir que continuem, en els informatius de ràdio i televisió, trobant-hi a faltar el pluralisme ideològic –que no vol dir el partidista, sinó l'ideològic, que per nosaltres és molt més important que el partidista, molt més important que el partidista–, el pluralisme social i el pluralisme moral. Torno a dir-li el que li he dit més d'una vegada: per trobar pluralisme social a TV3, hem d'anar als programes de ficció de producció pròpia; no hem d'anar als informatius, no hem d'anar als programes reservats a l'opinió. És curiós com una televisió pública com la nostra ha reservat l'oferta d'aquest pluralisme moral a nivell social, a la ficció, i no, diguem-ne, a la realitat del debat, de l'opinió i de la informació.

Es manté l'absència de garanties del necessari pluralisme que demana la Llei de creació de l'ens –s'hi manté–, i es mantenen, insisteixo... L'actual director general, en un inici, nosaltres el vam felicitar perquè va coincidir al cap de poc temps amb unes primeres eleccions, el tractament de les quals va ser, des de la Corporació Catalana, força positiu. Però a partir d'aquí hi ha hagut una política de nomenaments i una política de cessaments, una política de nomenaments i de cessaments a Catalunya Ràdio i a Televisió de Catalunya, que no només no ens ha agradat –però és evident que nosaltres ni nomenem ni cessem–, sinó que ha influït en un refermentament d'aquesta absència de garanties i d'aquest acotament del pluralisme ideològic.

I encara més: sovint s'ha caigut en la temptació d'utilitzar el Consell d'Administració i els vots del Consell d'Administració com un joc a l'hora d'establir més o menys aparicions, més o menys presències, més o menys tractaments. Nosaltres, l'actual Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, que és el Grup de sempre, no vol entrar en aquest joc, però, en tot cas, el que tampoc vol és que s'hi entri, en aquest joc. Nosaltres reclamem un cop més aquest pluralisme ideològic –que, hi insisteixo, no és partidista–, aquest pluralisme social i aquest pluralisme moral. Els diputats membres de la Comissió hem rebut –si més no, potser els portaveus de cada partit– una carta que el president de la Comissió de Control de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió ha enviat al director general, en la qual es feia ressò d'una preocupació que, si més no, va aparèixer en algun mitjà d'informació sobre el fet que els treballs de la Comissió, darrerament, havien desapa-

regut de la informació televisiva, i justament havien desaparegut a partir d'un dia en què es va debatre com havien d'aparèixer els treballs de la Comissió. Jo li he de dir que els diputats de la Comissió no volem sortir a la televisió; és a dir, no és que exigim sortir a la televisió o deixar de sortir-hi —en tot cas, jo li he de confessar que, sortir per sortir, preferiria sortir d'una altra manera que com a diputat de la Comissió—, però el que sí que reclamem és que..., justament en les darreres comissions, s'ha parlat de coses molt importants, i s'ha parlat de coses molt importants que, l'endemà, tots els ciutadans i les ciutadanes del nostre país han seguit per la premsa escrita, i s'han adonat que, per l'únic lloc on no l'han pogut seguir era per la televisió sobre la qual es feia el debat. I per tant, no només s'han adonat d'això, sinó que s'han plantejat què passava, com és que la televisió sobre la qual es feia el debat era l'única que no els informava del debat.

Aquests són alguns dels motius pels quals presentem aquesta esmena a tots aquests ens i organismes; trenta minuts semblen molts, però els haig d'assegurar que, per a tretze esmenes, vostè ja sap que són pocs. En tot cas, vull recordar que la resta de patronats i escoles i entitats i centres que no he pogut detallar, més o menys, es mantenen a un nivell idèntic, o baixen, excepte l'Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions, que és la que té l'augment més fort. I li he de comentar una petició que li feia el senyor Riera en el passat, que me l'he estat llegint a l'hora, evidentment, de preparar aquest, que era a què es dedicava, quina funció feia l'Agència de Patrocini i Mecenatge, no perquè enguany tingui un milió més que l'any passat, sinó perquè, realment, vaig trobar que era una pregunta interessant, perquè li haig de confessar que jo, com el diputat senyor Riera, no sé, almenys parlamentàriament, a què es dedica aquesta Agència.

Per tots aquests motius que he volgut sintetitzar —i que he aconseguit de sintetitzar, perquè ara arribo als zero segons—, votarem a favor d'aquestes esmenes.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Correspon ara el torn al Grup Socialista, les esmenes al Departament de Presidència. Per trenta minuts, té la paraula el diputat senyor Xavier Guitart.

El Sr. Guitart i Domènech

Moltes gràcies, senyor president. Amb el seu permís, el Grup Socialista dividiria els seus trenta minuts, i no més dels trenta minuts, en tres intervencions.

El president

Vostès mateixos.

El Sr. Guitart i Domènech

Moltes gràcies. Senyores diputades, senyors diputats, la veritat és, senyor conseller, i volem dir-ho aquí, que el nostre Grup ha trobat en vostè, sempre que ha calgut, una actitud procliu al diàleg, que ha fet fàcil la interlocució, malgrat que no sempre ens hem posat d'acord,

perquè els problemes polítics, que ens diferenciaven suficientment, això, ho feien impossible. Per tant, vegi en la nostra esmena als pressupostos estrictament això: una esmena als pressupostos del Departament de Presidència, i a les polítiques que d'ell es desprenen.

Fa pocs mesos aprovàvem el pressupost per a l'any 1996, i nosaltres, en aquest pressupost, no vam fer esmena a la totalitat. No en vam presentar, va ser una de les dues conselleries úniques a les quals nosaltres no vam presentar esmena a la totalitat. Què ha passat? Què ha canviat, de juliol cap aquí, que hagi originat un canvi d'actitud en el Grup Socialista a l'hora de presentar aquestes esmenes a la totalitat? Han passat dues coses. Una de caràcter molt material, estrictament pressupostari, que els meus companys Josep Maria Carbonell i Montse Duch explicaran posteriorment, i l'altra d'ordre potser més general, més polític, que tractaré de sintetitzar molt breument. Respecte a aquest segon, hi insisteixo, les diversitats d'ordre material i estrictament pressupostari, els meus companys ho faran amb tota precisió.

Nosaltres volíem recordar, com és ja tradicional en aquesta cambra —com acaba de fer, també, perfectament, el senyor Bargalló—, que entenem el Departament de Presidència com un calaix de sastre que aglutina tota una sèrie de competències que corresponen, des del nostre punt de vista, claríssimament, a altres conselleries. A nosaltres ens va semblar, i ens ho semblava fins al mes de juliol, el poc temps que va passar des de gener fins a juliol, que el conseller de Presidència, l'honorable conseller de Presidència havia donat pistes que hi havia una certa voluntat de canviar aquesta pràctica. I vam veure amb satisfacció com competències com Joventut i Esport passaven als departaments que des del nostre punt de vista els corresponien. Aquest va ser un dels motius polítics pels quals no vam presentar esmena a la totalitat. N'hi ha d'altres que s'explicaran. Malauradament, però, vam observar que aquesta voluntat inicial de posar ordre acabava, i acabava ràpidament, i una mica aquest calaix de sastre continuava estant mal endreçat.

Nosaltres ens preguntem com és possible que el Comissionat d'Universitats, un tema com universitats, depengui del Departament de Presidència. Des de quina lògica governamental es pot explicar que tota la competència universitària estigui segregada de la resta d'ensenyament i estigui al Departament de Presidència? Com es pot explicar, si no és per una lògica, no de govern, sinó de partit o, probablement, de coalició? En qualsevol cas, em sembla que trencar la unitat del procés formatiu ens porta a una lògica difícilment presentable a l'hora d'oferir a la nostra societat un projecte educatiu modern, racional, coordinat, que lligui amb l'ensenyament general bàsic, amb l'ensenyament primari, i que lligui amb la formació professional, fent de tot això una unitat formativa al servei del que són les demandes del mercat de treball i, per tant, d'una ocupació necessària.

Si això no és així, s'imposa una certa illògica de funcionament polític que nosaltres no compartim. Podria afegir-me, i en benefici del temps no ho faré, a la llista que acaba d'esmentar l'illustre diputat senyor Barga-

1938

lló fa un moment, de competències que nosaltres entenem que haurien d'estar en altres departaments i que, malauradament, no hi estan. Bé, nosaltres creiem que això ens porta a una manca de lògica funcional, que repercuteix, sobretot, en un dèficit d'atenció, seguiment i coordinació dels serveis, i a greus problemes d'orientació i de direcció, sobretot pel que el vicepresident dels Estats Units, senyor Al Gore, en diria els «grans clients» de l'Administració de la Generalitat, és a dir, els ciutadans i ciutadanes que amb els seus impostos no dreixen aquests pressupostos.

És obvi, per altra banda, que aquest model de gestió comporta una multiplicació de càrrecs, despeses que es podrien i que caldria reduir i caldria, sobretot, ordenar amb criteris d'eficiència, eficàcia, competitivitat i estalvi. Això sol, des del nostre punt de vista, senyor conseller, justifica ja una esmena a la totalitat, però li parlaré ara d'una única cosa concreta, abans de deixar la paraula als meus companys. Li parlaré de la funció pública i de l'Escola de Funció Pública.

Nosaltres hem observat, respecte de la funció pública, per part del Govern de la Generalitat, una certa mandra. Mandra a l'hora de legislar: ho hem fet tard, ho hem fet sense aportar-hi novetats, i jo diria que ho hem fet gairebé per força, quan altres lleis d'àmbit més general i superior pràcticament ens hi han obligat. I aquesta mandra es reflecteix també quan veiem, en disposicions transitòries d'aquestes lleis que hem aprovat en aquest Parlament, remissions a altres ordenaments que cal fer i que no hem fet encara i que hauríem d'haver fet, i el desplegament d'aquestes lleis aprovades, que s'haurien d'haver desplegat i que encara no s'han desplegat.

Per contra, hem observat com el Govern ha triat el camí fàcil, un camí que ha generat un cert malestar als col·lectius de funcionaris i que no ha millorat el servei. S'ha volgut fer una còpia mimètica, diria jo, de la gestió de l'empresa privada al si de l'Administració, incorporant nous missatges que han generat cursos i directrius molt cars que han aportat poca eficàcia, una política que genera poca agilitat i que no és motivadora per a tots els cossos o per a la majoria de cossos de funcionaris.

Tots coincidim, senyor conseller, que el disseny d'una organització administrativa apropiada i el control de les despeses en l'Administració pública són factors essencials per al control de la despesa, ja que permeten optimitzar recursos, fer les mateixes coses amb menys cost de personal. Aquest Projecte de pressupost, des del nostre punt de vista, evidencia el fracàs d'aquest objectiu: es mantenen nombroses seccions, direccions generals i organismes autònoms amb un volum de despesa tan modest que no es justifica ni de lluny la seva pervivència com a secció pressupostària, ni l'existència d'alts càrrecs al seu front. Aquest factor qüestiona clarament la suposada voluntat estalviadora i de simplificació política administrativa del Govern. Globalment, les despeses de personal –aquest any, també– creixen malgrat el congelament de salaris i al marge de l'ampliació d'efectius en determinats cossos, com, per exemple, el desplegament dels Mossos d'Esquadra.

Per contra, les polítiques de formació que poden millorar la gestió dels recursos humans, en aquest Projecte de pressupost, estan en fase de regressió. Les transferències corrents de l'Administració de la Generalitat a l'Escola d'Administració Pública de Catalunya es redueixen d'aproximadament uns 30 milions, és a dir, un 6% menys que l'exercici anterior. Igualment, creiem nosaltres que és refusable la gestió prevista pels serveis dels representants de l'Escola: s'incrementen d'uns 8 milions les despeses de personal degut a l'ampliació de la plantilla; per gestionar menys pressupost, s'augmenten els efectius humans, i això ho fa la institució que hauria de donar més exemple d'estalvi. Les despeses més pròpies de l'Escola, és a dir, la formació i promoció del personal de les administracions catalanes, passen de 140 milions i escaig de pessetes a 178 i escaig, és a dir, s'incrementen d'uns 38 milions. Ara bé, desapareix del pressupost la partida de «Formació català i idiomes», que estava dotada en l'exercici anterior amb prop de 50 milions de pessetes i que suposem integrada en la general de «Formació i promoció»; per tant, el que l'Escola destina a formació i promoció disminueix més d'11 milions. També disminueixen els 18 milions de les transferències externes, és a dir, també seran menys les aportacions de l'Escola a convenis amb altres entitats o institucions que també fan funcions de formació adreçada al personal de les administracions públiques. Menys aproximació a la formació del personal, en definitiva.

Senyor president, aquestes són les breus aportacions que he fet amb aquesta esmena a la totalitat. Amb el seu permís, els meus companys de grup conclouran l'exposició d'aquesta esmena a la totalitat en les dues intervencions que queden.

Moltes gràcies.

El president

El diputat senyor Carbonell té la paraula per continuar la intervenció en defensa de les esmenes del Grup Socialista.

El Sr. Carbonell i Abelló

Senyor president, senyores diputades, senyors diputats, en la meua intervenció em referiré a la política de mitjans de comunicació que depenen d'aquest Departament i, com no podia ser d'altra manera, als pressupostos de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió.

Senyor president, en aquesta cambra m'he referit a la importància estratègica dels *media*, de com els *media* es converteixen avui en dia en veritables escàners de la realitat. Catalunya, com altres països, es troba davant el repte de la globalització, i en aquest procés imparable els *media* estan jugant un paper central, vital, decisiu. El cable, el satèl·lit, la digitalització, la liberalització: aquests seran els quatre mots bàsics del nou llenguatge i de les noves realitats constitutives de la nova era de la informació. I, en aquesta nova etapa tan important i que condicionarà molt el futur del nostre país, estem preocupats perquè no sabem molt bé cap on anem. Ens sorprenen certes aliances, certes actituds i, sobretot, la manca de transparència en àrees tan importants. D'al-

tra banda, constatem els intents de control o de major control per part de l'Executiu del conjunt dels *media* públics i també, en part, dels privats.

En repetides ocasions, el nostre Grup ha manifestat la seva preocupació per l'obsessió d'aquest Govern a voler controlar els mitjans de comunicació. Certes operacions del Govern conservador del PP s'expliquen des d'aquesta lògica: els desplaçaments d'uns professionals d'una corporació a una altra, etcètera. També responen a aquesta lògica, creiem nosaltres, les aliances de la Corporació amb grups privats de multimèdia. Ho hem dit a la Comissió de Control, i avui ho diem en el ple-nari: no veiem clares certes operacions de la Corporació. No entraré en el tema del futbol; nosaltres ja ho hem comentat a bastament a la Comissió de Control Parlamentari. Ho hem dit a la Comissió, i avui ho repetim: creiem que ens manca transparència. D'altra banda, estem a l'espera de conèixer què està passant en la futura plataforma de televisió digital per satèl·lit; esperem que durant el mes de febrer, a la Comissió de Control Parlamentari, en sessió monogràfica, podrem discutir aquest aspecte, i esperem que, quan puguem discutir això, tot ja no estarà decidit, fet i beneït, que aquest Parlament podrà ser consultat, d'una manera o altra, sobre un aspecte d'aquesta gran importància.

En certa manera, hauríem de ser conscients de la necessitat que aquelles decisions que condicionaran molt el futur de les comunicacions del nostre país haurien de ser –com van ser, per exemple, amb la Llei del cable– objecte de decisions més àmplies i consensuades. Aviat, honorable conseller, ens trobarem –i ara entro en un tema més petit, però per més petit no menys important– amb l'adjudicació, els propers mesos, de les freqüències de ràdios. Quins seran els criteris de l'Executiu? Tornarem a trobar sorpreses, com en les anteriors adjudicacions? Podem tornar a trobar indicis d'aliances soterrades en grups privats?

Sobre la Corporació Catalana, ja hem manifestat la nostra oposició als pressupostos actuals. Ho hem dit avui, ho ha dit avui en Joaquim Nadal clarament, i ho diem: aquests pressupostos poden ser manifestament il·legals, poden contravenir la Llei de finances públiques i també la LOFCA. Com pot ser possible finançar el préstec ordinari o d'explotació amb un préstec o, millor dit, amb un aval perquè la Corporació demani un préstec? Estem desviant dèficits de la Generalitat com a administració a un organisme autònom, que, a la vegada, el desvia a societats anònimes d'aquest organisme. Aquests 7.500 milions poden representar una llosa terrible per al futur de la televisió i la ràdio públiques del nostre país.

Tots aquests aspectes justifiquen l'esmena a la totalitat. No vull acabar, però, sense insistir en l'aposta decidida del Grup Socialista per enfortir el servei públic de ràdio i televisió català. Volem insistir en els principis bàsics que han d'inspirar els principis d'aquest servei: els de veracitat, professionalitat, independència i pluralisme. Vull insistir en el fet que encara ens trobem lluny, tot i la Moció d'aquest Parlament, de disposar de l'estatut de redacció, instrument que podria permetre aprofundir aquests principis. Volem insistir –i acabo– que el país ens demana, i en aquest àmbit encara potser més,

que lluitem de valent per fer prevaldre l'interès general, l'interès general de Catalunya, de les catalanes i els catalans, i que s'eviti caure, conscientment o inconscientment, en el parany o en els paranys dels interessos privats.

Senyor president, senyores diputades, senyors diputats, moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies. Per concloure la intervenció del Grup Socialista, té la paraula la diputada senyora Duch; li queden encara catorze minuts.

La Sra. Duch i Plana

Gràcies, senyor president. Hem fet una bona distribució de temps, i els meus companys han estat generosos. A mi em complau especialment poder intervenir en aquest debat d'esmena a la totalitat del Departament de Presidència perquè reflexionaré i manifestaré la posició del meu Grup en relació amb dues qüestions que m'interessen especialment: els tres serveis competents en matèries d'universitat i recerca i l'Institut Català de la Dona.

Des d'aquest punt de vista, volia dir que –el conseller Macià Alavedra aquest matí ho deia– aquesta mateixa diputada ha pogut sentir la defensa per part del conseller de Presidència de la importància de la universitat, per tal com la universitat constitueix un element decisiu en la construcció de la identitat nacional catalana, en relació amb l'economia productiva, perquè la universitat és un element central, des d'una perspectiva de consolidació de l'estat del benestar, en polítiques d'equitat i d'igualtat d'oportunitats.

Fa vint-i-cinc anys –i algun rector ho ha recordat recentment– hi havia moltes campanyes –i suposo que molts diputats i diputades hi van participar directament– en defensa d'una universitat catalana, científica i democràtica. En aquests moments, tenim manifestos i mobilitzacions en defensa d'una universitat pública, democràtica i de qualitat. Hem avançat: tenim una universitat, evidentment, molt més democràtica, més científica, catalana, arrelada al país, però tenim encara alguns reptes –tenim encara alguns reptes.

És des d'aquesta perspectiva, i també una mica amb una certa sensació de diputada novella –que de vegades acabes pensant que el pressupost és, una mica, una «realitat virtual», si se'm permet l'expressió–, que penso que aquests pressupostos no acaben de respondre, malgrat l'increment que s'hi observa, no acaben de respondre a totes aquestes funcions, a totes aquestes paradoxes que el sistema educatiu, i especialment en el cas de la universitat i la recerca, la societat hi aboca. Per què dic que és un cert pressupost de realitat virtual? Doncs, perquè a mi em sembla que la liquidació d'aquest pressupost mostrarà que aquesta voluntat de reduir la despesa corrent era bastant impossible que fos feta així, i perquè em sembla..., i voldria argumentar la nostra oposició a aquests quatre serveis en relació amb tres coses: despesa corrent, inversions i recerca.

1940

Pel que fa a despesa corrent, les xifres són objectives, l'increment global és del 5,9% per sobre de l'increment mitjà, però nosaltres pensem que continuen essent insuficients per atendre l'imprescindible nou model de finançament, per atendre l'expansió del sistema i per resoldre qüestions –que un altre dia discutirem en forma d'interpellació– en relació amb la programació i reordenació del mapa d'ensenyaments.

Amb relació a les inversions, la consignació és important, l'increment en operacions de capital és important –de l'ordre del 10%–, però també pensem que són insuficients per respondre a les necessitats d'expansió i modernització del sistema, d'una banda, i que són del tot insuficients per tal de reduir..., fer possible, finançar correctament el Pla plurianual 95-2000. Sembla que és reconegut pel mateix comissionat que el sistema universitari, les universitats històriques, tenen un volum d'endeutament de l'ordre de 50.500 milions i escaig. Això vol dir que, en definitiva, el finançament d'aquestes inversions no s'ha fet com calia. Presentarem una esmena a l'articulat en aquest sentit, però vull alertar, des d'aquesta perspectiva, el Grup Socialista ho fa des d'una perspectiva general, que estem seriosament preocupats per l'increment de l'endeutament del dèficit i per l'externalització d'aquest endeutament. En el cas de les universitats, suportar els costos financers d'aquest deute acumulat, vinculat al Pla d'inversions, pot acabar ofegant la dinàmica normal de funcionament de les universitats i podria introduir, tenint en compte l'actual sistema d'elecció d'òrgans de govern, podria traduir-se, potser..., no voldria ser alarmista, però em fa por que no pugui acabar produint alguna crisi en el sistema universitari.

L'altre aspecte que voldria destacar es refereix a recerca. A vegades es parla de la parenta pobra: la parenta pobra d'aquests pressupostos és la recerca. Catalunya destina un 1% del PIB a recerca, la Unió Europea un 2%, el Japó el 3%: com podem acceptar xifres que indiquen congelació, àdhuc contracció, amb aquesta perspectiva, que comparativament està molt per sota dels països més desenvolupats? Tenim un risc, un risc de perdre el tren, un risc de perdre el tren de la competitivitat. Com podem justificar aquest Govern, com podem justificar aquest pressupost, amb la manca de sensibilitat sobre la recerca que s'hi observa?, si, per altra banda, tots compartim que investigació i desenvolupament són motors per al creixement; si, per altra banda, tots compartim que l'Europa social també s'ha de construir des de les universitats.

Penso que és compartit que Catalunya necessita un sistema universitari actualitzat i adaptat a les necessitats i demandes socials, productives, científiques i culturals canviants. La nostra temença és que la línia que apunta aquest pressupost, tot i que hi ha increments, és del tot insuficient, i pensem en els efectes que això té, en els efectes immediats però sobretot en els efectes de futur, perquè la universitat i la recerca se situen com a institucions punteres de referència, de vincle social entre el món del treball i del coneixement: la universitat ha de ser la productora dels investigadors, dels professionals, dels professors de les noves generacions, dels experts en noves tecnologies. En una realitat tan

canviant, ens semblen preocupants aquestes assignacions de recursos, que, tot i reconeixent l'increment, continuen essent insuficients.

I passem a parlar de l'altre concepte que m'ha correspost: l'Institut Català de la Dona. Jo penso que –i no voldria..., voldria ser una mica original i no repetir els arguments que vam discutir el juliol del 96–, jo penso que en el proper pressupost es reflectirà d'una manera nítida que el Govern de Convergència i Unió considera que aquest Institut és prescindible. Per què dic això? Dic això perquè, en xifres reals –per tant, en xifres absolutes, vol dir en consignació real–, el pressupost del 96 és de 382 milions: el pressupost del 92 era de 399 milions. Fins al 95 hi ha una progressió; a partir del 95 hi ha una caiguda estrepitosa.

És bastant clar que en el pressupost del 96 –i vam tenir oportunitat de comentar-ho a bastament–, fonamentalment, la reducció va afectar el capítol quart; en el pressupost que se'ns presenta en aquest moment la reducció afecta les despeses de béns corrents i de serveis. I jo demanaria, si us plau, als responsables de l'Institut Català de la Dona, al conseller de la Presidència, com a màxim responsable..., que, mirant el Decret de creació de l'Institut Català de la Dona, la Llei de creació de l'Institut Català de la Dona, arribo a la conclusió que, amb la supressió..., amb la reducció important en el capítol quart es conculcaven les finalitats b i e, que fan referència als convenis amb institucions i empreses i al foment de l'associacionisme, i en aquest pressupost, amb la reducció important en conferències i reunions i en estudis tècnics hi ha dues altres finalitats de l'Institut que també queden tocades de mort. Jo em plantejo si potser, en el pressupost del 97, aleshores s'optarà per una reducció de l'estructura, anirem aquí i aleshores ja podrem dissoldre l'Institut Català de la Dona. Anirem a això, potser? Perquè en aquests moments el capítol 1 suposa el 52% del pressupost de l'Institut Català de la Dona.

He volgut ser una mica original. Em sembla que la intervenció del 96 potser va posar més l'accent en polítiques de gènere, en la confiança que les dones de progrés tenim dipositada en la tasca transversal de l'Institut Català de la Dona; aquesta vegada m'he aferrat una mica més a les xifres. En qualsevol cas, penso que aquests pressupostos no responen a aquelles esperances dipositades en la tasca de l'Institut Català de la Dona d'ençà de la seva creació.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyora diputada. Pel Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds, per trenta minuts, té la paraula, en primer lloc, per defensar les esmenes al Departament de Presidència, el diputat senyor Ignasi Riera.

El Sr. Riera i Gassiot

Sí, gràcies, senyor president, senyores diputades, senyors diputats. Defensaré l'esmena a la totalitat del Departament de Presidència, tot compartint el temps amb el diputat senyor Jordi Guillot, que parlarà

especialment sobre la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i les empreses filials. Hauria volgut comparar el temps també amb la senyora Imma Mayol, que avui no pot ser aquí: tractaré de recollir alguna de les expressions que ella ens ha deixat com a notes i que hauria dit per parlar de l'Institut Català de la Dona.

Jo, com que la diputada i els diputats que m'han precedit en l'ús de la paraula crec que han donat en xifres les bases del que voldríem dir, jo preferiria explicar per quins cinc conceptes el nostre Grup dirà «no» a aquests pressupostos del Departament de Presidència. Els cinc conceptes serien: opacitat; el segon, desatenció als ajuntaments; el tercer, disseny d'una política internacional, si més no, boirosa; el quart, impuls escàs a la recerca, i el cinquè, política universitària, que no lluita efectivament ni pel reequilibrament territorial ni a favor de la competitivitat.

Pel que fa a l'opacitat. Si, com vaig reconèixer el prop passat mes de juliol, han millorat les coses d'ençà que hi ha un conseller de la Presidència i gràcies a la retallada de despeses crònicament criticades com a supèrflues en publicitat, propaganda, protocol, estudis de dimensió desconeguda, que eren indispensables per al funcionament del Departament—cosa que s'ha vist que no era així, i ens n'alegrem—, subsisteixen massa dubtes sobre la maquinària complexa d'aquest macrodépartament, que, tot i haver traspassat Esports i Joventut, continua tenint un pes pressupostari, creiem nosaltres, excessiu.

Ens costa —i crec que no és per falta d'atenció— entendre la política interdepartamental en temes com formació permanent. Recordo que en totes aquestes lleis es parla de coordinació interdepartamental: política lingüística —per exemple—, publicacions institucionals, publicitat institucional, i un seguit de lleis. Si fan la repassada de les lleis en què hi ha un punt que diu: «Hi haurà una coordinació interdepartamental d'aquest tema», veuran que el pes d'un departament de coordinació interdepartamental —propi, creiem que sí, del Departament de la Presidència— és notable.

Fixant-me només en un d'aquests punts, el de les publicacions, fa tres anys que els manifesto un desig: voldria visitar els espais destinats a emmagatzemar les publicacions institucionals de la Generalitat de Catalunya dels anys anteriors; abans ens agradaria tenir un estudi del cost global d'aquestes publicacions ara i avui aparca-des, perquè cada hora de pàrquing, tant per a les persones, com per als llibres, com per als cotxes, tenen un cost, i seria interessant, per tant, mirar-ho.

Quan parlem d'opacitat, creiem que hi ha un punt —i m'adreço especialment al senyor conseller de la Presidència— en què podríem millorar molt: seria en la qualitat de les respostes a preguntes escrites per diputades i diputats d'aquest Parlament. Li'n poso un exemple —la darrera que he rebut—: vaig formular una pregunta sobre si hi havia controls per evitar alarmes socials en la televisió pública de Catalunya —em referia, evidentment, a aquell programa que s'havia parlat sobre la inexistència de la sida, o sobre el mal que feien els fàrmacs—; l'honorable conseller de Sanitat, amb qui vaig parlar el mateix dia —no solament jo, sinó una sèrie de

diputats de diferents grups—, va dir que allò havia estat un error, que era una equivocació, que fins i tot arbitràrien mesures —prova d'això és que el programa havia passat, crec, un dimecres o un dijous, i el dilluns de la setmana següent hi va haver un reportatge—; doncs, bé, a la resposta em diuen que no, que hi ha una investigació exhaustiva i que, per tant, quan es determina que tal persona vagi en un programa públic, hi ha garanties que aquesta persona... Què vol dir? Que, per tant, la resposta em diu que el grup aquell que va dir que la sida no existia comptava amb la benedicció d'un estudi exhaustiu. No pot ser. No pot ser. Perquè si ara això juguéssim a utilitzar-ho demagògicament —que no ho farem, ja li asseguro que no ho farem—, diríem «la Generalitat diu que hi ha, "evidentment", un estudi exhaustiu per dir que aquell grup té la veracitat en la seva determinació». No pot ser.

Opacitat en temes com el que fa a la política de lloguers: el total de lloguers que paga anualment el Govern de la Generalitat per ser a Madrid, per tenir presència institucional a Madrid, és de 42 milions de pesetes —compto pisos més la llibreria—; home, en deu anys podríem adquirir un piset de 420 milions i a partir d'aquí anar eixamplant el patrimoni.

Tema dels ajuntaments. Per què el plantejo aquí? —en parlarà el senyor Roc Fuentes quan parli de Governació. Perquè, és clar, depèn també de Presidència la Direcció General de la Funció Pública, i em penso que té molt a veure aquesta Direcció de la Funció Pública, justament, amb els ajuntaments. Crec, a més, important recordar que aquest Parlament ha parlat sobre la gravetat, la situació greu en què es poden trobar els ajuntaments, i hi havia una moció presentada el 31 de maig del 96 pel diputat senyor Roc Fuentes que el dia 17 de juny del 96 és debatuda en aquest Parlament i s'arriba, per una banda, al vot negatiu i, per tant, decauen una sèrie de punts de la Moció, però és que entre els punts que s'aproven per unanimitat hi ha el punt: «El Parlament de Catalunya reitera la necessitat de crear una mesa tripartida Estat - comunitats autònomes - corporacions locals, per a debatre i definir el marc competencial i de recursos per a les entitats locals en els propers anys.» Per tant, aquí hi ha un compromís, i sembla que és un compromís que té molt a veure, també, amb el que són els acords de Govern.

Política internacional. Sé que em diran: «No tenim competències», però es tracta, en política, d'una mitja veritat, aquesta resposta, perquè hi ha molts elements de política internacional. Els viatges del president de la Generalitat, l'Institut d'Estudis de la Mediterrània —ara d'Estudis i Cooperació—, el Patronat Català Pro Europa —del qual s'ha parlat—, les accions de suport a ONG que treballen en la solidaritat internacional, una sèrie de partides del Departament de la Presidència que marquen un perfil i determinen recursos, l'existència d'un Comissionat per a Afers Estrangers adscrit també al Departament de la Presidència, confirmen que hi ha una política internacional. Per què dic que aquesta política, a vegades, ens resulta equívoca? Potser perquè no s'han complert promeses molt recents, una d'elles del president de la Generalitat, de dir: «Debatem la política del Govern de la Generalitat amb relació a Europa»;

1942

ens interessa molt, començant pels mecanismes com el Patronat Català Pro Europa..., la resta, la relació amb els quatre motors d'Europa, la relació amb l'Europa de la UE, però també amb l'Europa de la UEFA, és a dir, l'Europa que encara no està integrada a la Unió Europea però que amb el temps hi estarà integrada. I ens interessa moltíssim, entre altres coses perquè hi ha molts treballadors d'aquesta altra Europa que en aquests moments són treballadors a Catalunya. Ens interessa molt, per exemple, saber l'actitud del Govern de la Generalitat amb relació al Magrib, una àrea mediterrània, com Catalunya, importantíssima. Per què ho dic? Perquè, per exemple, en un tema tan puntual com és el del suport al Sàhara ens ha semblat notar un canvi d'actitud i de posicionament, des d'una actitud absolutament clara per part del Govern de la Generalitat en suport al poble saharià... Fa molts pocs dies hi ha hagut la XXII Conferència de Suport, i ens semblava que l'actitud de la Generalitat, a diferència en aquest cas de l'actitud del Parlament, d'acord amb la Mesa del Parlament, podia haver variat, i ens agradaria saber-ho. Incloc aquí, evidentment, el tema del 0,7%, que aquest any no necessita més imatges que les que hem vist cada dia.

Recerca. N'ha parlat la senyora Montserrat Duch. Vol-dria recordar que el nostre Grup, entre les propostes de resolució en el darrer debat de política general, en presentava una, la tercera, que deia així: «El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a incrementar els recursos destinats a investigació i recerca per tal d'afavorir l'economia productiva i a fi d'assolir progressivament els nivells de recursos que la mitjana de països de la Unió Europea destinen a la investigació i recerca.» És un punt fonamental. Avui l'honorable senyor Macià Alavedra ha parlat de recursos d'una dedicació «difuminada» —he apuntat l'adjectiu, que m'ha fet gràcia— a la recerca, ens ha dit; no solament són les partides de recerca, sinó que n'hi ha d'altres. Ara, plantejem-ho al revés: diguem a veure com, quin percentatge, de veritat, destinem a recerca, quin és aquest percentatge en relació amb la resta de percentatges dels països de la Unió Europea.

Universitats. En el seu moment, el Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds va sol·licitar la compareixença de l'Alt Comissionat per a Universitats i Recerca per explicar-nos el finançament universitari. Va ser molt important —ho ha dit el senyor Bargalló, i nosaltres també ho diem— aquesta compareixença, però creiem que ens interessa, i ens interessa molt, continuar treballant sobre aquesta explicació de la recerca. Per què? Perquè hi ha en aquests moments problemes per avaluar —i no va quedar clar a la compareixença, i així ho vam dir, crec, gairebé tots els grups— el grau d'endeutament actual de les universitats, i sobretot el futur de les inversions a les universitats catalanes. Quan ahir per preparar, no aquest debat, sinó un debat sobre universitats, a partir d'una interpellació que hem presentat per a parlar de política universitària amb una sèrie d'universitaris d'arreu de Catalunya..., el llistat de coses, de dir: «Escolta, tenim compromesa aquesta inversió, però quan la tindrem?, com queda?, entra dins del Pla d'inversions?», i el seguit de preguntes sobre els efectes dels endeutaments i dels retards en els pagaments a les

universitats, crec que és una qüestió prou important com per dedicar-hi atenció.

Abans de passar a la paraula al senyor Guillot, deixin-me dir només per quines raons la senyora Imma Mayol va presentar la seva esmena, ara fa quatre mesos, a la política, justament, d'un departament, l'Institut Català de la Dona, que continua esperant que sigui un departament presidit per una presidenta. Per tant, primera pregunta: quan la presidenta presidirà el departament? Deia la senyora Imma Mayol —i cito les *ipsissima verba* de la diputada, que avui no pot ser aquí—: «És molt difícil analitzar un programa d'intervenció teòricament per a la promoció de les dones, per a l'equiparació per la igualtat d'oportunitats entre els homes i les dones, del Govern de la Generalitat, a través del pressupost de l'Institut Català de la Dona.» Per tant, una política molt important que segurament només parcialment quedava interpretada a partir d'aquest punt.

Una altra qüestió: cal una revisió d'aquests plantejaments que facin que una altra part de la societat, en aquest cas els homes, tinguin també canvis de comportaments que d'alguna forma facilitin que aquesta promoció o aquesta política d'igualtat d'oportunitats comporti canvis de vida també en els seus models. I una darrera afirmació: només un 15% d'aquest pressupost, del de l'Institut, significa suport a les associacions de dones i ajuntaments. Jo confirmo, estic d'acord amb la meua companya diputada, senyora Imma Mayol, que tenim la impressió que l'Institut Català de la Dona influeix massa poc en el conjunt de la política del Govern.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Per continuar la intervenció del Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds, té la paraula el senyor Guillot.

El Sr. Guillot i Miravet

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, defensaré l'esmena a la totalitat del que afecta la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i les seves empreses filials amb quatre grans criteris: en primer lloc, perquè el Govern no té, el Parlament no ha debatut cap estratègia per a la introducció a Catalunya de les noves tecnologies de les telecomunicacions, quan, en canvi, en el Pla d'activitats que se'ns presenta enguany, es plantegen objectius que incideixen en aquesta qüestió; en segon lloc, el nostre rebuig a la lògica privada i privatitzadora de la radiotelevisió pública; en tercer lloc, la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió segueix estant d'esquenes a un fet evident, concret, real, que és la presència de la ràdio i televisió local pública, i per últim, per dèficits de gestió.

Llegint el pla d'activitats que acompanya el Projecte de pressupost es veu que hi ha un canvi important, substancial, respecte a anteriors debats pressupostaris i anteriors plans d'activitats presentats en aquesta cambra. En aquest pla d'activitats se'ns afirma —i aquest és el frontispici, la primera pàgina, el primer paràgraf— que la irrupció de noves tecnologies en el món de la comu-

nicació no solament afecta les empreses d'aquest sector, sinó que comporten en un futur immediat un canvi d'hàbits de tota la societat. Fixin-se vostès que..., i segueix dient: «Després de les revolucions agrícola i industrial, estem entrant en una tercera.» Déu n'hi do! En la mateixa memòria es fa referència a la conferència ministerial del Consell d'Europa, a Praga; es marquen per tal d'apuntar aquest futur dues direccions: ser clar referent de la normalització lingüística i cultural al nostre país i ser un motor de la indústria audiovisual; i alhora s'assenyalen diferents objectius: participació en la plataforma digital, aliances per afrontar els nous reptes tecnològics, fornir la societat catalana de nous productes, un pla de desenvolupament de la indústria audiovisual, creació d'empreses independents, televisió per cable, satèl·lit amb la constitució de l'anomenat canal de Galeusca... És a dir, tot un seguit d'objectius que comporten grans canvis en el que ha estat el treball i les estratègies pròpies de la Corporació Catalana. Tan sols comparin vostès el pla d'activitats del Projecte del 97 amb el que vam estar discutint el juliol d'enguany. És a dir que en el debat i aprovació d'aquest pressupost se'ns col·loca indirectament..., debats d'una profunditat i de repercussions de molt llarg abast; se'ns col·loca davant de possibles decisions que poden modificar en allò substancial, a criteri del nostre Grup Parlamentari, la mateixa Llei de creació de l'ens.

En parlar de la Corporació, del seu pla d'activitats i del Projecte de pressupost per al 97, el nostre Grup creu adient, abans de res, assenyalar aquest dèficit per part del Govern i d'aquest mateix Parlament, és a dir, la manca d'una política clara, definida, sustentada amb mitjans i recursos respecte a la introducció de les noves tecnologies; dèficit que en cap cas pot ser substituït per decisions del Consell d'Administració de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, i molt menys del seu director general. És evident que qualsevol document i tractat que parli del futur i present de la nostra societat afirma la necessitat de definir estratègies davant els reptes d'aquesta anomenada «tercera revolució»; el pas a una societat de la informació caracteritzada pel multimèdia i per la interactivitat és un repte de primer ordre per a garantir el desenvolupament econòmic, social i cultural, i en el nostre cas s'hi afegeix la qüestió de la llengua, element indestruïble de la nostra identitat com a poble. Enfront d'aquesta realitat, quins debats hem realitzat, quines estratègies s'han definit? Cap. I aquest dèficit situa Catalunya o com a subjecte passiu de les estratègies dels altres o, en el millor dels casos, com a aliat circumstancial. Nosaltres creiem que aquest fet no és ni raonable ni intel·ligent, i un cop més insistim que hem de definir com a Parlament, com a Govern, que Catalunya ha de definir les estratègies pròpies que li permetin afrontar el repte de la incorporació de les noves tecnologies de les telecomunicacions. En primer lloc, per poder-hi accedir, i que siguin un impuls a la modernització, desenvolupament i competitivitat del país; per salvaguardar i enfortir la nostra cultura i llengua; per garantir la seva universalitat i així evitar la possible dualització que comportaria la introducció d'aquestes tecnologies dins l'exclusiva lògica del mercat —cal garantir des del Govern, des dels poders públics, l'accés just a aquestes en condicions de qualitat

i de costos homogenis—, i fins i tot per definir que, si cal trencar la neutralitat del sector públic català en l'establiment d'aliances, es facin des dels interessos nacionals. Mancats d'estratègies, ens trobem davant d'impulsos i propostes fets per la Corporació Catalana que responen només a les necessitats d'una gestió duta a terme des de la lògica privada.

I entrant ja en la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, jo crec que és important..., i a més avui el mateix senyor Vicenç Villatoro, en un article publicat, afirma que cal no demanar a la Corporació, i especialment a TV3, objectius contradictoris; que «els catalans» —diu ell en aquest article— «hem de fer un encàrrec a TV3: saber per què la volem i, en conseqüència, com la volem». Al nostre entendre s'evidencia en aquests moments una deriva comercial de la nostra radiotelevisió pública en la seva programació, sense gaires resultats a nivell d'audiència; fins i tot ens sorprèn aquest criteri ingenu que s'expressa en el pla d'activitats, de la fidelització de l'audiència. Creiem que la fragmentació i segmentació de l'audiència impossibilitarà avui dia parlar amb rigor d'aquesta fidelització. A la seva gestió, aquesta lògica privada s'expressa en l'externalització de la producció de programes o en la mateixa gestió del personal de la Corporació, o fins i tot en aquesta recerca obsessiva d'independitzar-se de la normativa pública, que segons alguns limita una pretesa eficàcia, i buscant fórmules que permetin trobar aquesta pretesa eficàcia en la gestió. És a dir, estem davant el perill de privatització amb la constitució de societats independents i amb les aliances amb canals privats. I això comporta —i aquest és un element reiteratiu que el nostre Grup va insistint en cada debat d'aquest ordre— que cal redefinir quina és la funció, quin és el model d'una radiotelevisió pública. Creiem que junt amb la qüestió de la llengua, en el nostre cas, segurament hi ha tot un seguit d'altres aspectes que cal tenir en compte: el que anomenem que és el manteniment i enfortiment del vincle social i que una radiotelevisió pública ha de supeditar les seves iniciatives a l'interès general.

I com es pot preservar aquest caràcter públic sense caure en la marginalització? L'única resposta avui dia ja demostrada és amb la qualitat, amb la qualitat dels continguts, dels estils i de les formes com a única sortida per tal d'evitar caure i esclavissar-se cap a aquesta pretesa lògica comercial; i n'hi ha exemples ben clars: el de la BBC, a Anglaterra. I amb quines audiències? Doncs limitades, limitades com les de totes les televisions generalistes, però alhora no intercanviant qualitat per televisió comercial, i sobretot si a sobre aquest intercanvi no aconsegueix arrencar amb l'audiència. I com ho pagarem? Doncs amb les subvencions, amb la publicitat i amb la venda dels nostres serveis i productes i acceptant conceptualment que, com en tants d'altres serveis públics, hi ha un sostre a la despesa que es pot esmerçar en la radiotelevisió. És a dir, cal definir sostres i cal trencar aquesta lògica compulsiva d'anar buscant l'increment dels ingressos, en primer lloc perquè creiem que la subvenció és oportuna per al servei públic que exerceix aquesta radiotelevisió, però —insisteixo— cal establir sostres del que es pot esmerçar en el que és el servei de radiotelevisió.

1944

Llegint el pla d'activitats sembla que aboquem la ciutadania o a la televisió per pagament o a una televisió pública amb programes comercials. Deixin-me manifestar l'opinió del nostre Grup respecte al nou missatge, al nou repte immediat, tan plantejat en aquest pla d'activitats com en diferents intervencions o declaracions del director general de la Corporació Catalana, la televisió de pagament i del *pay per view*. Què és la televisió de pagament? Mira, la televisió de pagament diuen els especialistes que és la deliberada fragmentació i selecció del mercat, projectant-li productes especialitzats dirigits a públics ben identificats que no poden sostreure's fàcilment a l'acte del consum i a les seves conseqüències econòmiques, i serveixi com a exemple el futbol. Nosaltres considerem que obrir canals temàtics de pagament o de *pay per view* representa la segmentació cultural i econòmica de l'audiència, objectiu que no té res a veure amb la lògica d'un servei públic; un objectiu d'arribar a aquesta televisió per pagament que està generant dues grans batalles: la primera, la dels sistemes d'accés –ja hauran sentit que Telefònica diu que pot col·locar dos-cents mil descodificadors el mes de gener al mercat, amb la qual cosa ja ens trobaríem atrapats en una aliança que ni s'ha discutit, ni sabem si és el que convé–, o la de les exclusives, perquè sembla ben clar que l'única televisió de pagament que podrà ser rendible és la de cinema, la d'esports i la de música, i aquí s'entén la batalla o *culebrón* pels drets del futbol. Creiem que és el moment d'aturar-ho, de redefinir la radiotelevisió pública a Catalunya i en català, de no prendre decisions precipitades estimulades tan sols pels neguits dels gestors, més estimulats per la mentalitat privada que no de servei públic.

Junt amb aquests aspectes, voldria fer referència a altres qüestions que justifiquen la nostra esmena a la totalitat. Creiem, perquè o és un oblit o és intencionat..., no hi ha cap referència en tot el pla d'activitats, en tot el document que presenta la Corporació Catalana per a la seva aprovació en aquest debat, no hi ha cap referència al fet de la radiotelevisió pública local: ni en qüestions de formació, ni en qüestions de programació..., cap referència, com si no existís. Es parla de tot: es parla de digital, per cable, de Galeusca..., es parla de tot, excepte d'un fet tan català com és l'existència d'una ràdio i una televisió pública local. Hi seguim d'esquenes, i creiem que aquest és un mal servei al país i és un mal servei a aquest ric teixit comunicatiu realment existent.

I, per últim, per criteris de gestió. Jo no faré referència –ho han explicat el senyor Carbonell i el senyor Bargalló– que aquesta nova imaginació comptable està desfermant Maastricht. El que abans eren subvencions ara ho desviem cap a avals... Bé, segurament aquests són elements que ja hi hem fet referència, amb la qual cosa els incorporaria també com elements de la nostra crítica, de la nostra reflexió i de la nostra justificació a l'esmena a la totalitat. Però deixi'm dir que em sorprèn que el 1996 hi hagin previstes 15.426 hores totals d'emissió per Televisió de Catalunya, i per al 97, tan sols 14.872. Però em sorprèn més que la producció aliena el 96 era del 43,51%, i el 97, del 44,53%; segurament, això alguna cosa té a veure amb l'externalització de la producció, o fins i tot –que realment no és gens creïble–

l'increment de més de 2.000 milions de pessetes respecte al 96 en el capítol d'«Altres vendes». I, per altra part, no s'incorpora, ni en els debats del Consell d'Administració ni en el document del pla d'activitats, cap mecanisme de seguiment i de control de la participació de la Corporació Catalana amb les empreses privades.

Per últim, deixi'm afegir dues qüestions que afecten encàrrecs específics que ha fet aquest Parlament. Un cop més, en l'apartat del reguitzell de les declaracions de bones intencions... –perquè, si s'hi fixen, el document té objectius: digital, etcètera–, «altres objectius», aquí entrem: caldrà regular l'estatut professional. Escolti, és que portem quasi un any amb això! Farà, pràcticament, d'aquí a molt poc temps, un any que el Parlament de Catalunya va instar, va recomanar al Consell d'Administració que elaborés un estatut professional! No és tan complicat! Aquest mateix Parlament, a l'igual del que diu la Llei aprovada l'any 83, va instar que calia ja regular i avançar en la regulació de l'accés dels grups socials i dels grups polítics per donar compliment al famós article divuit de la Llei. Un cop més, any rere any, es van reiterant aquests objectius sense que es compleixin.

I, per últim, tornen a ser d'actualitat les qüestions de pluralisme polític i social. Abans em sembla que ho deia el senyor Bargalló: hi ha hagut una recomanació del president del Parlament en la presa de possessió dels consellers i conselleres del Consell d'Administració de la Corporació Catalana en el sentit que calia que el Parlament estigués present i viu en la informació i el tractament de la radiotelevisió pública. Hi ha hagut una carta, darrerament, del president de la Comissió de Control de la Corporació Catalana que instava que calia complir un mínim, que és que la televisió que controlen informi de les sessions de control. I aquestes qüestions en aquests moments no es compleixen. Creiem que és negatiu que les qüestions de pluralisme polític i social tornin a ser element de polèmica, element de debat entre nosaltres.

I, per últim –encara que és un dels camins a aprendre–, el que és evident a aquestes alçades és que no som per res un motor de la indústria visual i cultural del país. És més, en el referit pla d'activitats s'afegeixen més cauteles al que hauria de ser una relació més fluida i més estimulante per part de la Corporació Catalana i la indústria cultural i audiovisual de Catalunya.

És per tot això que demanàriem el volt afirmatiu a aquesta esmena a la totalitat.

Gràcies, senyor president; gràcies, senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Per al torn en contra i per un temps proporcional, que és de noranta minuts, té la paraula el Grup de Convergència i Unió. En primer lloc, el diputat senyor Francesc Codina.

El Sr. Codina i Castillo

Gràcies, senyor president. Li voldria anunciar, en primera instància, que de la rèplica que faré a les esmenes

Punt 1

presentades a la totalitat, les que fan referència a l'Institut Català de la Dona, les farà la meua companya, la senyora Vinyet Panyella, quan acabi aquesta primera intervenció.

Bé, efectivament, encara que en la darrera intervenció el senyor Guillot –també ha sigut una mica la norma dels altres grups– s'ha posicionat en relació amb les seves esmenes a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, s'ha iniciat amb una explicació, amb un posicionament pel que fa referència al conjunt del Departament de Presidència; Departament de Presidència que –si em permeten, molt breument ho recordarem– és un departament que té un pressupost aquest any de 96.261 milions de pessetes, que és el quart en el rànquing, i d'aquests 96.000, 79.959 fan referència concretament al Comissionat d'Universitats. És a dir, si del Departament de Presidència, el Comissionat d'Universitats... –que després en parlarem, perquè tots els grups han fet referència al fet de si hauria d'estar aquí, si no hi hauria d'estar, en parlarem–; la resta, que són 16.302 milions de pessetes, es distribueix entre el Patronat de la Muntanya de Montserrat, l'Institut Català de la Dona, l'Institut d'Estudis Mediterranis, l'Escola d'Administració Pública, l'Institut de Desenvolupament de les Comarques de l'Ebre i, finalment, la subvenció de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, que, com s'ha anat repetint també pels altres grups que m'han precedit en l'ús de la paraula, aquest any té una atenció especial pel que fa referència a aquesta aportació; és una aportació que són 7.142 milions, però que si no hi hagués hagut l'aval –que en parlarem– hauria estat del voltant dels 15.000, i, per tant, aquí hi hauria hagut, de ben segur, una diferència. Pel que fa referència, doncs, a aquesta part més important, pel que fa referència a diners, que és el Comissionat d'Universitats i Recerca, hi ha hagut un increment, aquest any, del voltant, aproximadament, del 6%: estàvem a 75.534 milions, i aquest any hi ha una proposta de 79.959 milions.

Bé, em semblava que, aquesta petita situació del marc en què ens movem, era bo conèixer-la. Primer, perquè s'ha dit –i jo, com que no ho entenc com una manifestació pejorativa, també m'hi afegeixo– que el Departament de Presidència és una mica el calaix de sastre, i és veritat, és veritat; no és la primera vegada que des d'aquesta tribuna no només ho reconec, sinó que ho dic, que és un calaix de sastre, perquè a tots els governs sempre hi ha un lloc..., avui el tenim presidit per un conseller, però durant molts anys el Departament de la Presidència ha existit sense un titular directe, però que s'ha ocupat precisament de totes aquestes coses, que des de la perspectiva d'algun grup i des de la perspectiva d'algun altre el fet que tinguin adscrits a aquest Departament serveis determinats pot ser discutible. És a dir, per exemple, s'ha dit repetitivament que l'Institut d'Estudis Mediterranis..., l'exInstitut d'Estudis Mediterranis, hauria d'estar més a Cultura que no pas a Presidència; bé, aquesta és una opció, és una possibilitat. L'Institut Català de la Dona, hauria d'estar o no hauria d'estar a Presidència? Són possibilitats que sempre són discutibles, però el Govern –tots els governs– es dota d'aquests mecanismes que els sembla que poden ser més efectius. I això és discutible: pot haver-hi grups

que entenguin que això és correcte i d'altres que pensin que no és la millor solució. Nosaltres pensem que la forma en què està establert ens és còmoda per a poder treballar i, en definitiva, això també s'ha de tenir en compte, perquè qui ha de donar responsabilitats de la gestió del conjunt del Govern en aquest cas és el mateix conseller de la Presidència.

Bé, a partir d'aquí m'agradaria..., com acostumo a fer sovint –i aquesta vegada tampoc serà una excepció–, no pujo a la tribuna amb un text escrit, no pujo amb una predisposició de cap mena abans que sigui aquí parlant en nom de Convergència i Unió, sinó que intentaré donar resposta a aquelles inquietuds que han anat sorgint al llarg del debat, que en alguns casos hi haurà coincidència i en altres, de ben segur, doncs, no. M'hi referiré per l'ordre que s'han anat produint les intervencions.

El Grup Socialista, he anotat que el senyor Guitart, en nom del Grup Socialista, justificava el fet que en l'anterior debat del mes de juliol, quan debatíem el pressupost de l'any 96, en aquell moment el Grup Socialista va creure convenient no presentar esmena a la totalitat al Departament de Presidència i a totes les empreses, empreses o instituts, que hi ha contingudes dintre el Departament, i que ara ho han fet. Escolti, estigui tranquil, perquè és ben legítim; vostès en un moment determinat pensen que no ho han de fer; era un moment que hi havia engegades unes negociacions, per una banda, i vostè deia que havia donat confiança que la incorporació d'un titular al mateix Departament anés destriant algunes de les coses que vostès creien que estaven, diríem, poc clares i que amb la seva incorporació això podria passar. I avui, al cap d'uns mesos, molt pocs mesos –del juliol fins ara n'han passat molt pocs–, vostès decideixen, legítimament, canviar aquell sentit de vot i diuen: «Allò que en aquell moment semblava que no calia presentar una esmena a la totalitat, doncs ara ho fem, perquè» –ha vingut a dir– «ens han decebut; allò que nosaltres confiàvem que podrien vostès arranjat, doncs no ho han sabut fer.» Insisteixo que aquest és un posicionament legítim, però també comprendrà que amb tan pocs mesos de diferència per nosaltres no hagi deixat d'estar una certa sorpresa que hi hagi hagut aquest canvi que s'ha produït en el si del Grup Socialista.

I ha comentat un tema que m'agradaria..., que em sembla que és bo, perquè altres grups també ho han plantejat; diu: «Home, per què el Comissionat d'Universitats està a Presidència i no està a Universitats?» El senyor Guitart en això ha marcat molt l'accent. Doncs, miri, jo li diré amb tota claredat el perquè: per una banda –i és bo saber-ho–, els mateixos rectors de les universitats tenen una certa predisposició i un cert desig que el Comissionat es mantingui i estigui a Presidència, suposo que per raó que a ells els deu semblar que d'aquesta manera pot funcionar millor; el bàsic és perquè, com li deia abans, home..., la possibilitat de dotar-se cada govern dels mecanismes que li sembli que siguin més convenients per poder desenvolupar la seva política –això per si mateix ja és respectable–, i després, perquè també és bo saber que, en molts països avançats, el fet que la universitat tingui un component

1946

—com s'està pretenent que es tingui aquí— important pel que fa a la recerca..., s'inscriuen dintre d'àmbits molt més interdepartamentals que no pas exclusivament en el món de l'ensenyament. Això passa. Bé, el Govern va prendre la decisió de fer aquesta opció, i em sembla que això, per si mateix, no és dolent.

Esquerra Republicana, en aquesta part, podríem dir-ne, estrictament de Presidència, recordava una expressió del diputat Carod-Rovira, quan deia que era un departament que té una rica diversitat, és a dir, que hi ha moltes coses a dintre d'això. Lligaria una mica amb la definició del calaix de sastre —que ja ho he manifestat— i m'ha sabut greu..., després una mica s'ha aclarit, però no ha sigut vostè sol tampoc que ha parlat d'una estructura opaca. Home, «estructura opaca» convindrà amb mi que si més no té un dring que pot semblar que es volen amagar aspectes, té un dring molt negatiu, que jo evidentment no hi estic d'acord. En canvi, quan vostè ho centra i diu: «Escolta, és una estructura opaca perquè, per exemple, quan hem demanat aclariments, no sabem qui són..., quan hi ha una partida de Presidència que parla d'organismes o d'entitats properes a Presidència..., la definició és una mica d'aquest tipus, no sabem què hi ha...» Jo, en la breu estona que ha transcorregut entre que vostè ha plantejat el problema i ara, li puc dir, en aquest moment, doncs que, per exemple, són el Centre d'Estudis de Temes Contemporanis, que és una entitat dedicada a estudis socials; per exemple, el Centre d'Investigació de la Comunicació —temes de comunicació, mitjans de comunicació—, i el Centre de Documentació de les Cultures de les Comunitats Autònomes, per exemple. És a dir, cap d'ells..., són entitats alienes al Govern, com pot ser qualsevol de les altres subvencionades, però que tenen el mecanisme per a acudir a les convocatòries de subvencions que van encarrilades en aquest capítol. Això no té cap altra connotació, és a dir, té aquesta; com per exemple s'ha demanat sovint en els debats pressupostaris que, no ho sé, una entitat, la que sigui, que en lloc d'anar en el paquet genèric de totes les entitats i que pugui recórrer a la «guixeta» com tothom, doncs que tingui un nom explícit. Això, en alguns casos s'ha pogut resoldre, en altres no; en aquest que a vostè el preocupava, com a mínim he tingut temps d'informar-lo bé.

En aquesta línia, senyor Bargalló, a mi em costa molt combregar amb la seva definició que el Departament de Presidència té actuacions opaques. No per aquesta explicació vostè ha de canviar de criteri, però em sembla que valdria la pena reflexionar-hi, i segurament que l'expressió no és del tot feliç, si em permet.

Deia: «Hi ha la desaparició de les subvencions a Amics de la Televisió»; suposo que es refereix al Voltor, a l'entitat Voltor, a l'entitat, per exemple, del País Valencià... Miri, aquest any s'ha engegat un procés diferent dels altres, com és prou conegut —avui estem debatent les esmenes a la totalitat, després tornarem a comissió amb les esmenes puntuals, quan ho fem a l'inrevés, primer debatíem aquelles, i després arribàvem aquí amb uns certs pactes, els que podien ser, i aquests, per exemple, eren dels que podien ser, i sempre arribàvem a algun tipus d'acord. I jo li dic —m'ha permès, també, aquest espai de temps, comentar-ho amb el conseller Trias—, i

li dic, en aquest cas, en nom del Grup Parlamentari, que els propers dies, quan ho vegem en comissió, alguns d'aquests aspectes es podran recollir i corregir. Sé que els preocupa, perquè ho ha dit vostè, des de la tribuna, i també ho ha dit el seu portaveu, que als casals catalans a l'exterior, en principi, hi ha una retallada inicial de 10 milions de pessetes, i li puc assegurar, en aquest moment també, que trobarem acords per apropar-nos-hi o deixar-ho, com a mínim, tal com estava. Aquest és el fet que s'hagi produït aquest canvi de debat i que no s'hagi pogut arribar en el Ple a acords previs pel que fa referència a esmenes puntuals. Però li dic en nom del meu Grup que hi arribarem, en algunes hi arribarem, i en aquestes, explícitament, que vostè ha esmentat, tingui la garantia que arribarem a acords.

Pel que fa referència a aquest conjunt gros, diríem, d'Iniciativa per Catalunya —estic deixant la Corporació perquè és el que tots vostès han deixat per a un debat explícit—, pel que fa referència al Departament de Presidència en general, deia el diputat Riera, d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds, també parlava de l'opacitat, em sembla que ha dit —pot no estar-hi d'acord, però ho ha comentat—, de la política internacional, de la recerca —ha parlat de recerca— i de l'equilibri territorial. En això, a part el que he dit fins ara, deixi'm que li faci alguna matisació més des del nostre punt de vista. Deia: «És un macrodepartament», i ho és, tot i que, com coneix perfectament, des de l'any passat hi han hagut dues qüestions importants, que han sigut Joventut i Esports, que han sortit de l'òrbita de Presidència, però tot i així a vostè li continua semblant que és un organisme o que és un departament sobrecarregat, diguem-ne, no? Bé, per part nostra ja li he dit que, després d'haver fet aquesta acció, ens sembla que està en la mesura que ens permet treballar còmodament i que, com a mínim, s'hi pot no estar d'acord, però un cert respecte perquè qui governa es doti d'aquells mecanismes que cregui més àgils, em sembla que això és bo.

Pel que fa referència a les relacions internacionals, el senyor Riera segur que coneix que des del Parlament —perquè vostè ha comentat la qüestió de la relació amb els quatre motors d'Europa—, hi ha una comissió al Parlament que està funcionant, d'interrelació, i reunions en aquests diferents llocs que vostès coneixen. S'està fent..., i d'aquí a molt pocs dies, precisament, hi haurà una reunió a Milà en relació amb el tema del medi ambient, on participem tots els grups de la cambra.

Preguntava: «Heu canviat la política sobre el Magrib?» Contestació puntual i concreta: no. No hi ha cap voluntat de canvi, i, si vostè ha notat alguna sensació de canvi, ha sigut perquè s'ha escapat, si aquest ha sigut el cas. No hi ha voluntat de canvi pel que fa a la política amb el Magrib.

I recerca. Vostè i jo, moltes vegades, des de la tribuna, hem utilitzat alguna anècdota per entendre'ns més bé o per fer-ho més planer, no? En el tema de la recerca, com vostè sap, des del Govern de la Generalitat s'està fent una acció, que es pot considerar suficient o no, però bàsicament sap que el tema de recerca no és un tema exclusiu de la Generalitat, ni de molt. Hi ha una participació... L'anècdota és que vaig conèixer, la set-

mana passada, una operació –si se'm permet, jo crec que és molt important–, que és el sincrotró, que és una acció que s'està fent en aquest moment –des de la Universitat, la Generalitat, i des del Govern central també hi ha una participació– que em va «frapar» molt, perquè vaig entendre que el que allà s'estava coent tenia un aprofundiment tecnològic molt i molt important. I el director del programa, el professor Joan Bordas, m'explicava que ell, que ha estat molts anys treballant a Estats Units –de fet, des que va acabar la carrera, va estar treballant per al Govern d'Estats Units–, em diu: «Home, escolta, era impensable, fa uns anys, que el Govern del meu país em fes venir d'Estats Units aquí per dirigir un projecte d'aquesta envergadura, d'aquesta qualitat i de l'alt nivell que representa poder-ho fer.» Li ho poso com a línia, simplement, de comentari, però, miri, permeti'm aquesta expansió, a aquestes hores del vespre, perquè a mi em va «frapar». Jo vaig pensar que en els temes d'aquesta matèria, la recerca, doncs, no anàvem del tot malament, no anàvem del tot desenganxats.

I ja per anar acabant, si m'ho permeten, comentem el tema de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió. Per part d'Esquerra Republicana, que ha estat el senyor Bargalló qui ha fet la primera intervenció, ha tornat a sortir, i això ha sortit per part de tots els grups, el tema de l'aval –em permetran que també en faci un breu comentari–, el tema de la gestió, l'increment de vendes –dubta que pugui ser o no pugui ser tal com està plantejat; en parlarem un moment, també– i el model, en general, una mica, quin era el model, no?

Home, pel que fa a la gestió, a veure, el tema de la Corporació i les seves empreses, Televisió de Catalunya, les Emissores de la Generalitat, és un tema que hem discutit molt, molt. No només des dels pressupostos, sinó que hi ha hagut moltes intervencions en aquesta qüestió. I en l'organisme previ abans que s'arribi aquí, que és el Consell d'Administració, també hi ha un posicionament, i que aquest any ha donat un resultat determinat, i altres anys havia estat un altre. Altres anys, Esquerra Republicana, sovint, havia tingut una actitud, algunes vegades, d'aprovació del mateix pressupost, i algunes vegades, d'abstenció. Aquest any s'ha produït el debat en el si del Consell en un moment en què Esquerra Republicana no hi tenia representants, no per manca de voluntat, sinó perquè les qüestions internes van fer que Esquerra no tingués representant, però sovint el seu representant en el Consell d'Administració tenia una actitud, diríem, en positiu pel que fa referència a l'aprovació o no.

Dic això perquè, en els grans temes de la televisió, els grans temes, jo crec que hi ha un consens prou ampli en el conjunt de la cambra. Sovint detecto molt més..., avui, precisament, Iniciativa per Catalunya, el seu portaveu, Jordi Guillot, ha tingut un distanciament volgut, més clar, en referència a aquest pressupost, però altres anys, ja no dic el pressupost en si, sinó del model i de les qüestions en relació amb la Corporació, hi ha hagut, sovint, més apropaments que aquest any. Però amb Esquerra Republicana i amb altres grups, amb el Grup Socialista mateix, jo penso que sovint el que hi ha són matisos i qüestions que a vostès els poden semblar que

són poc clares, o que les defineixen en alguns casos, també, de falta de transparència, de poca representativitat... Una mica, jo crec que això va essent, si m'ho permeten, un tòpic. És a dir, és recurrent perquè, en el fons, a mi se'm fa difícil voler creure que el diputat Carbonell, amb qui, més enllà de les discrepàncies polítiques, hi ha una relació personal, com amb la majoria de vostès, extraordinària, ens pugui acusar –en nom del Grup Socialista, que és en nom de qui parlava–, a Convergència i Unió, al meu Grup Parlamentari, de tenir un abús, una excessiva presència –deia ell– en els mitjans de comunicació, i ho feia d'una forma genèrica... Això ho puc entendre des d'un punt de vista de posicionament polític, però aquí em quedo, perquè, és clar, saben perfectament que una de les grans dificultats que hem tingut, precisament, la gent de Convergència i Unió ha sigut poder tenir facilitats en els mitjans de comunicació públics. No ho hem sabut fer això. Vostès ho han fet, i ho han fet molt bé. I quan vostès, bàsicament, organitzen una emissora important, en aquests moments, en el país, com és la COM, estic segur que, quan ens acusen de tenir ascendència sobre certs mitjans, no hi pensaven, perquè, és clar, vostès estan al darrere d'un projecte respectable, moltíssim, d'una bona qualitat, però al costat d'això hi ha una influència important de la seva ideologia. I, per tant, dit això, em costa creure que vostè, de debò, de debò, ens pogués fer una acusació d'aquestes característiques. Una altra cosa és la dialèctica política, que tots fem el que convé, però de debò, de debò, no ho vull creure.

Bé, el tema de televisió, de la Corporació, podríem estar molta estona donant-li voltes. Jo crec que hem entrat en una dinàmica molt positiva. El mes de febrer, recordava el senyor Guitart..., deia: «Si no arribem massa tard...» –em sembla que ha estat vostè, que ho ha dit–, «si no arribem massa tard...» –no, ha sigut el senyor Jordi Guillot, perdonin–, «si no arribem massa tard, espero que el mes de febrer, quan parlem de les noves tecnologies, ho puguem fer amb la llibertat que ens permeti poder inspirar el model definitiu de Catalunya en aquesta línia, que doni resposta a la majoria d'inquietuds que demostren tots els grups de la cambra.» Però vull remarcar aquest matís de «si arribem a temps», perquè aquesta no és una decisió que haurem de prendre al Parlament de Catalunya: aquesta és una decisió que ens vindrà bastant marcada, amb la influència que tots i cadascun de nosaltres hi puguem aportar, però serà una decisió que, en molt bona part, vindrà marcada pel Govern central, però aquí al Parlament ens hi hem compromès, i per primera vegada, el mes de febrer, celebrarem..., no una reunió, jo diria, una jornada d'estudi que pot obrir la porta per aprofundir molt i molt en el que és el que hem de fer. Perquè, com també deia algú de vostès, el tema del model és una qüestió superada –el tema del model és una qüestió superada. Com ens poden preguntar –si algú ens ho preguntés– quin és el nostre model de televisió? És que, després dels anys que fa que estem funcionant amb la Televisió de Catalunya, es pot no conèixer el model? El nostre, eh? (*Remor de veus.*) I *sensu contrario*, diria a qualsevol de vostès que plantegés aquesta qüestió: «I el de vostès, quin és, de model?» Que sovint no s'allunyaria excessivament..., llevat –hi insisteixo– d'avui, que sí

1948

que el diputat Guillot ha fet una defensa molt clara i una definició del que és el model, per exemple, de la BBC com un model públic. Nosaltres hem definit, entre tots –perquè la vam aprovar entre tots–, la Llei de creació de l'ens, vam definir una cosa mixta, pública per definició, però mixta en la forma de poder lluitar, diríem, competir amb la resta de mitjans. En aquells moments, amb els públics; després, també amb els privats. Recordem quan apareix Televisió de Catalunya, en quin moment històric, i després, quines modificacions hi han hagut en el mateix mercat. Però, en el fons, mai hem tingut com a majoria del Parlament de Catalunya la voluntat que fos una televisió pública, en el sentit de no competir amb les comercials, que, per tant, tingués una subvenció del cent per cent del Govern, que no hagués de dependre del mercat comercial... Mai ho hem fet: hem volgut, entre tots, majoritàriament, que fos un model, des d'aquest punt de vista de finançament, bastant mixt, diria jo.

I en aquesta línia –i amb això acabo– apareix la novetat d'aquest any, del que ha estat un element reiteratiu en les exposicions dels diferents grups, que és el tema de l'aval. El tema de l'aval és una opció comercial absolutament legal, correcta, que aspira... Miri, si algú de vostès, amb signes, diu que no és legal, m'ho demostren, i, si vostès tenen raó, ens l'embeinarem, però tinguin la seguretat més absoluta que, abans d'arribar a una proposta d'aquestes característiques, s'han cercat els informes jurídics i tècnics que ens permetessin no fer una rellicada d'aquestes característiques. Si fos així –perdonin l'expressió que abans he utilitzat; no és el meu estil, i ho saben–, ens retirariem de la proposta, però avui per avui entenem que és vàlida, no només perquè Televisió Espanyola ho ha fet... –no pas per mimetisme, sinó que han emprat el mateix sistema–, a nosaltres ens sembla que aquesta és una manera de poder esperar els interessos de la mateixa Corporació perquè cerquin la possibilitat de pagar aquest aval, no amb diners de subvenció, sinó amb diners generats pels propis ingressos. Però, si finalment, com també algú de vostès ha dit, hi hagués una fallida i s'hagués de pagar i, per tant, fos una subvenció, estaríem parlant de la suma total igual a la que teníem l'any passat. És a dir, tenim la possibilitat de només pagar el 50%, 7.500 milions. Si haguéssim de fer front també a l'aval, el conjunt seria la quantitat que hauria d'haver sortit per subvenció.

Bé, amb l'esperança que això no sigui així, emprem aquesta possibilitat, anem per la via de l'aval, esperem que això estimuli la Corporació perquè puguin ser ells mateixos qui hi facin front, i que no depenguin de la subvenció, en aquesta part, de la Generalitat, i amb aquesta confiança, senyores i senyors diputats, els agraeixo l'atenció que m'han dispensat durant aquests minuts.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. A continuació té la paraula la diputada senyora Vinyet Panyella.

La Sra. Panyella i Balcells

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats. La defensa de la nostra posició sobre el pressupost de l'ICD, l'Institut Català de la Dona, s'emmarca, evidentment, dins dels criteris generals de confecció del pressupost del 97, és a dir: contenció, estalvi, reducció de dèficit i prioritització de les polítiques socials i educatives. Dins el marc general de la contenció pressupostària, nosaltres considerem que es mantenen els compromisos de Convergència i Unió amb la societat del benestar, amb la protecció i la salvaguarda de les prestacions socials, i no solament pel que fa als compromisos, sinó a les polítiques reals i efectives del Govern de Catalunya en l'àmbit específic de les dones.

Com que no ens trobem gaire lluny, cronològicament parlant, del debat de pressupostos del 96, on la diputada que els parla es va estrenar en aquesta discussió amb la defensa del pressupost de l'ICD, no obviant la càrrega política que tenien les esmenes i argumentant i explicant quines eren, a grans trets, les polítiques globals i horitzontals del Govern de Catalunya respecte de la dona, aquesta vegada, com que fa encara quatre mesos escassos, no em repetiré respecte als arguments, tot remetent-me al corresponent *Diari de Sessions*, que, segons com, encara pot fer olor d'impremta. Però sí que voldria recordar els trets més importants de la política que el Govern realitza, directament a través de l'ICD i indirectament, transversalment, en els programes interdepartamentals, com són: promoure la total integració de les dones en la societat i en tots els àmbits; vetllar per l'acompliment i per l'execució d'una política d'igualtat; donar suport i ajudar els sectors, els col·lectius i les individualitats més desprotegides, més indefenses o més necessitades; encoratjar i promoure tant la creativitat com la recuperació de la memòria històrica de les dones per assegurar la seva projecció; fomentar l'associacionisme; promoure el canvi estructural a partir de la plena participació de les dones en la societat del present i, sobretot, del futur; portar a terme una política d'accés als recursos d'informació, i assumir i aplicar les directrius del quart Programa d'acció comunitària per la igualtat d'oportunitats i les recomanacions de la IV Conferència Mundial de les Nacions Unides, comunament coneguda com Conferència de Pequín.

El Govern de CiU porta a terme la seva política en favor de les dones a través de l'ICD, com ja he dit, i de les polítiques transversals dels plans d'actuació. Hi ha dedicat molts diners; mai són prou, però diríem que tant el 94 com el 95 hi ha aportat, a través dels departaments, uns 2.400 milions de pessetes –parlo de números rodons–, i el 96, en un exercici pressupostari que encara no hem tancat, l'aportació és més o menys similar, i es remarquen les aportacions per formació ocupacional, per cases d'acollida, per subvencions, per sessions formatives i informatives, i sense oblidar tampoc la planificació familiar. El Govern de Catalunya fa, doncs, aquest doble esforç pressupostari, des de la convenció que la plena integració social de la dona, la seva projecció social i les seves necessitats són objectiu preferent i preeminent de la política del Govern. A nosaltres ens consta, a més a més, que aquesta acció en fa-

vor de les dones és àmpliament apreciada i valorada, no només dins del nostre país, sinó també en el context internacional de les organitzacions, on gaudeix, en aquests moments, d'un notable grau de presència, de prestigi, de ressò i d'incidència en alguns àmbits concrets.

Voldria remarcar igualment que el segon Pla d'actuació per la igualtat d'oportunitats, que ara està a punt de finalitzar, es troba ja a hores d'ara en una fase de preavaluació que es portarà a terme a càrrec d'un equip d'experts, del treball dels quals es donarà compte a la Comissió de seguiment d'aquest Parlament, però que, pels coneixements que en tenim, n'hauríem d'assenyalar algunes tendències generals, que, entre altres, són: l'increment de les dones als estudis superiors i en el pla empresarial; la consolidació d'un sistema educatiu basat en la integració i en el respecte; l'increment de la taxa d'activitat femenina, amb el consegüent decreixement de la taxa d'atur registrat; l'increment de prestacions assistencials, i la implantació d'un sistema sanitari àmpliament valorat, i potser la més important qüestió de fons, com és la constant i progressiva incorporació de les dones als llocs de presa de decisions en tots els àmbits. Crec, en definitiva, que ens n'hem de felicitar i, a més a més, hem de continuar aquest compromís de treball, tant del Govern com des del Parlament, per tal d'aconseguir fer créixer tots aquests objectius.

I per aquests motius que he exposat, que són, si volen, genèrics, però que són, crec jo, motius de fons, no podem acceptar cap de les esmenes a la totalitat que s'han presentat en aquest Parlament al pressupost de l'Institut Català de la Dona.

En aquest punt, voldria comentar—i no m'allargaré, perquè és tard i tots tenim pressa i estem cansats—molt breument la intervenció dels diputats i diputades que m'han precedit en l'ús de la paraula, i, per exemple, comentar que, és clar, jo no comparteixo l'apreciació d'Esquerra Republicana de Catalunya quan diu que no sap si el pressupost és massa poc o massa pel que fa. Home, jo crec que l'ICD sí que fa, i fa molt. I, en tot cas, el que encara m'ha preocupat més és el seu esment de la preocupació que potser falta un model social. Jo no crec que l'ICD estigui mancat d'un model social per aplicar, sinó que em sembla que això s'ha debatut moltes vegades en el si de la Comissió i que el model social és, bàsicament, el de la integració, i bàsicament el de la igualtat d'oportunitats. I, per tant, jo diria que això és un criteri, i és més que un criteri: és un model.

Pel que fa a la intervenció del PSC a través de la diputada senyora Duch, bé, jo no diria pas que l'ICD sigui prescindible, crec que més aviat és imprescindible, i, en tot cas, m'agradaria que es fes l'esforç de comprendre que no és una entitat de serveis, sinó que és una institució d'impuls de programes propis i de programes transversals. I això potser és una dinàmica difícil d'entendre perquè l'actuació dels departaments és molt diversa i molt diversificada, però, en qualsevol cas, és una actuació mesurable i avaluable, i penso que, si cal, hauríem de debatre encara més aquesta actuació dins de la Comissió, però em sembla que amb les compareixences que hem tingut fins ara se'ns ha donat prou informació i prou criteris com per a fer una apreciació radicalment diferent.

I pel que fa a la «tocada de mort», home, jo no crec pas que l'ICD estigui tocat de mort, sinó que precisament en aquest moment està tocat més aviat per un procés de crisi de creixement que comportarà que, en breu —com ara, més endavant, diré—, es produeixi un procés reestructural i organitzatiu, del qual se'ns darà compte en el moment oportú.

Pel que fa a les aportacions, a les justificacions de la senyora Mayol, expressades a través del senyor Riera, bé, jo voldria comentar diverses coses. És a dir, la senyora Mayol ha estat present en els debats que hem tingut en el si de la Comissió de seguiment, i, les anàlisis parcials que fa de les actuacions del Departament, també les vam discutir, que jo recordi, en la passada exposició de pressupostos. En aquest cas, diria que els podem debatre una vegada més, si cal, i ho veurem, segurament, en el tractament en comissió i en l'últim Ple de pressupostos.

Hi ha una cosa en què sí que estic d'acord amb la senyora Mayol, i és la necessitat dels canvis de comportament dels homes. Jo crec que sí, que això és important, que són canvis molt necessaris, però entenc que aquest no és un tema que afecti directament el debat pressupostari, i, per tant, l'obviaré en aquesta discussió.

En canvi, amb el que no estic d'acord —no hi podem estar d'acord tampoc— és amb el suport associatiu i d'entitats. Nosaltres mantenim —com diré més endavant— el capítol quart amb la voluntat de continuar donant suport tant a entitats locals, que sempre fan molt bon ús dels recursos que es transfereixen des de la Generalitat, en aquest sentit de promoció de la dona, i també al món associatiu.

I tampoc no estic d'acord amb l'apreciació que fa de la poca influència de l'ICD en la política del Govern. En tot cas, en aquest cas sí que l'emplaço a un debat en la Comissió de seguiment perquè em sembla que, a la vista dels plans d'actuació, també en els pressupostos i també en els compromisos, en aquest cas, del conseller de Presidència —com diré més endavant—, sí que jo crec que hi ha una autèntica influència, mai suficient, però sí important, i a més a més cada vegada més, de l'ICD en la política del Govern.

Anant al tema del pressupost, indicaré molt poques coses: indicaré que el decreixement que fa respecte al 96 és un 6% i que, vist per capítols, sí que és veritat que decreix un 1% el capítol primer; decreix un 17% el capítol segon —vol dir que es faran, potser, menys activitats i que caldrà prioritzar-les, però que, en qualsevol cas, no se'n deixaran de fer—, que es manté el capítol quart —per tant, té un equilibri zero respecte a l'any passat—, que és el que correspon a subvencions i convenis, i que augmenta el capítol sisè d'inversions, augmenta en quantitats, diguem-ne, modestes però jo entenc que importants. Importants per una cosa, que pot semblar anecdòtica però que per mi no ho és, i és que a través de les inversions de capítol sisè s'entrarà definitivament a les autopistes de la informació, és a dir, s'entrarà la informació i l'accés a l'ICD, en els diversos nivells que té d'informació, de documentació pròpia, d'aliena, de programes, de subvencions, etcètera,

1950

a partir d'Internet i d'una *web* pròpia. Jo penso que és important, com tot el que és Internet en aquest moment, perquè els senyors i senyores diputats saben molt bé que qui avui dia no es troba a les autopistes de la informació, a la realitat virtual, no existeix, perquè la realitat virtual és tan o més important avui dia que la realitat material.

En definitiva, jo diria que, a partir dels objectius que he marcat inicialment i continuant les tendències que també he comentat, la política del 97 de l'ICD serà, d'una banda, de continuar i augmentar, en els termes que siguin possibles, el foment i l'ajuda a l'associacionisme i a les entitats, i el d'ampliar la possibilitat d'accés a la informació i a la política del Govern en favor de les dones, a través, justament, de les autopistes d'informació, que tenen molts i molts i molts punts d'accés, no solament en el món universitari, sinó també, en aquest moment, en qualsevol àmbit i des de qualsevol indret, i bàsicament també a Catalunya.

I no voldria acabar aquesta defensa dels pressupostos de l'ICD enfront de les esmenes a la totalitat sense comentar, ni que sigui breument, dues importants expectatives que, d'una manera o altra, s'han comentat darrerament. L'una és l'imminent inici dels treballs –que ja s'ha anunciat i comentat– per a l'elaboració del tercer Pla d'actuació per la igualtat d'oportunitats, que es farà a través d'un procés participatiu amb les associacions i amb el Consell de Dones de Catalunya, com a màxim organisme consultiu en aquest àmbit específic per part del Govern. I l'altra és l'expectativa –que fa molt pocs dies anunciava el conseller de la Presidència– sobre la reorganització de l'Institut Català de la Dona, a nivell estructural, no pas a nivell conceptual, que afecta la presidència de l'Institut –aquest és un tema que cíclicament és objecte de comentaris i desitjos per part de l'oposició; avui tampoc ens n'hem escapat–, i també afecta altres nivells igualment importants.

I acabo la meua intervenció fent, una vegada més, una crida al consens, a demanar que es retirin aquestes esmenes a la totalitat, no perquè no vulguem votar-les –perquè, evidentment, no les votarem–, sinó perquè sincerament creiem que el treball que fa el Govern a favor de les dones en l'Institut i en les polítiques transversals no s'ho mereix. Els pressupostos són importants en matèria social, i la dona és matèria social; de diners i de recursos, mai no n'hi ha prou, però la voluntat de millorar, de promoure, de prestar servei i de treballar eficaçment, com ha fet l'ICD, en favor d'aquest cinquanta per cent llarg de població de Catalunya, com som les dones, ens sembla que encara és més important.

Res més a afegir. Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyora diputada.

Acabat el debat, procedirem a la votació del conjunt d'esmenes a la totalitat del Departament de Presidència.

Em demana la paraula el senyor Riera?

El Sr. Riera i Gassiot

Senzillament per demanar... El nostre Grup ha presentat esmenes a la totalitat del Departament de Presidència i a la majoria d'organismes i empreses, llevat de cinc, en els quals no votarem a favor de l'esmena a la totalitat, sinó abstenció. En concret: el 2.53, Diari Oficial de la Generalitat, el 2.85, Centre Informàtic...

El president

Un moment, un moment. El 2.53...?

El Sr. Riera i Gassiot

...Diari Oficial de la Generalitat; 2.85, Centre Informàtic de la Generalitat; 2.89, Agència de Patrocini i Mecenatge; 2.87, Principal d'Edicions, i 2.84, Principal de Vídeo.

El president

Per tant, senyor Riera, entenc que vostès demanen votació separada d'aquestes...

El Sr. Riera i Gassiot

Votació separada, perquè tenim intenció d'abstenir-nos...

El president

Alguna petició més de votació separada? (*Pausa.*) No.

Per tant, farem dues votacions: en conjunt, la totalitat de les esmenes a la totalitat del Departament de Presidència, salvant els números que acaba de cantar –i suposo que tots els senyors diputats i senyores diputades han retingut.

Per tant, anem a votar la totalitat del conjunt de les esmenes, amb l'excepció que acabo d'expressar.

Comença la votació.

El conjunt de totes les esmenes, amb l'excepció que hem assenyalat i que ara procedirem a votar, ha sigut refusat per 64 vots en contra, 37 vots a favor i 3 abstencions.

Procedim ara a votar els números que ha esmentat el diputat senyor Riera i que, repeteixo, són: el 2.53, el 2.85, el 2.89, el 2.87 i el 2.84.

Iniciem la votació.

Aquests números del Departament de Presidència han estat refusats per 63 vots en contra, 30 a favor i 11 abstencions.

Senyores i senyors diputats, dues coses d'ordre per a la celebració de la continuïtat del Ple de demà. La primera: el Ple començarà demà a dos quarts de deu, a les 9.30, a dos quarts de deu. I recordar als senyors portaveus que a un quart de deu els espero al meu despatx.

Es suspèn la sessió fins demà a dos quarts de deu.

La sessió se suspèn a dos quarts de deu del vespre i quatre minuts.

Punt 1

Nota de rectificació

Al DSPC-P núm. 27, del 30 d'octubre de 1996, a les pàgines 1611, quarantena i quaranta-dosena línies; 1626, segona columna, vint-i-sisena línia, i 1627, primera columna, quarantena línia:

On diu «*Sánchez i Llibre*» ha de dir «*Sánchez i Pagès*».